

gemeente
Zuidplas

Programmabegroting 2021-2024

Corsa A20.001071

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief college	5
Leeswijzer.....	6
Bestuurssamenvatting	8
Financiële samenvatting	12
Programma 1 Bestuur en organisatie	15
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie	16
Product 1.2 Dienstverlening	21
Product 1.3 Veiligheid	22
Programma 2 Sociaal domein	26
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	27
Product 2.2 Werk en inkomen.....	30
Product 2.3 Jeugd	34
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	39
Product 2.5 Volksgezondheid	43
Programma 3 Maatschappelijk domein	47
Product 3.1 Sport	48
Product 3.2 Onderwijs	50
Product 3.3 Cultuur	52
Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling	56
Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	57
Product 4.2 Wonen	60
Product 4.3 Economie	62

Product 4.4	Verkeer en vervoer	64
Product 4.5	Gebiedsontwikkeling	66
Programma 5	Fysieke omgeving	72
Product 5.1	Beheer buitenruimte	73
Product 5.2	Afval, riolering en begraven	77
Product 5.3	Vastgoed	80
Financiële producten		84
Algemene dekkingsmiddelen		84
Overhead		87
Vennootschapsbelasting		89
Onvoorzien		90
Overzicht van lasten en baten		92
Paragraaf lokale heffingen		94
Paragraaf verbonden partijen		105
Paragraaf grondbeleid		129
Paragraaf invoering omgevingswet		134
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen		143
Paragraaf bedrijfsvoering		147
Paragraaf financiering		151
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing		156
Bijlage 1 Meerjaren investeringsplan 2020-2023 (MIP)		173
Bijlage 2 Reserves en voorzieningen		176
Bijlage 3 Incidentele baten en lasten		187
Bijlage 4 Kerngegevens en bestuursstructuur		189
Bijlage 5 Toelichting op de verschillen per programma		191

Bijlage 6 Begroting per taakveld	206
Bijlage 7 Inzicht in de stelposten prijs en groei	208
Bijlage 8 Concernplan	209
Bijlage 9 Herstelplan	232

Aanbiedingsbrief college

Voor u ligt de programmabegroting van de gemeente Zuidplas voor de periode 2021-2024. De derde begroting die op basis van het Collegeprogramma 2018-2022 tot stand is gekomen. De ambities die wij in het collegeprogramma hebben verwoord, komen in dit document terug. De basis voor deze programmabegroting wordt gevormd door de kaders uit Zomernota 2020. De programmabegroting is daarmee feitelijk een technische uitwerking van de zomernota.

Echter heeft deze technische uitwerking geresulteerd in een niet sluitende begroting 2021 waardoor het college genoodzaakt is om bij deze begroting ook een herstelplan aan te bieden. In dit herstelplan staan maatregelen opgenomen die u als raad nemen kunt om alsnog tot een sluitende begroting voor 2021 te komen. Verderop wordt ingegaan waarom het college genoodzaakt is om alsnog een herstelplan aan te bieden.

Financiële onzekerheid steeds verder onder druk

Begroting 2020

In de Programmabegroting 2020-2023 werd door het college voor het eerst een niet sluitende meerjarenbegroting gepresenteerd. De jaren 2020 en 2021 waren nog sluitend maar vanaf 2022 was er geen sprake meer van een structureel sluitende begroting.

Dat werd toentertijd al veroorzaakt door de onduidelijkheid op het gebied van de Rijksfinanciering van de Jeugdhulp maar ook de discussie over de financiering van gemeenten in zijn algemeenheid (de algemene uitkering). Beide onderwerpen zijn in die periode aan de orde geweest in de Tweede Kamer maar hebben niet geleid tot oplossingen.

Zomernota 2020 (kaders 2021)

In de Zomernota 2020 werd duidelijk dat de kosten voor het sociaal domein nog weer verder opliepen en al vanaf begrotingsjaar 2021 niet meer op te vangen waren binnen de bestaande begroting. De keuze van het college was op dat moment om te streven naar een sluitende begroting 2021, echter zonder deze stijgende kosten vanuit het sociaal domein. In dezelfde zomernota heeft het college een krachtige lobby in gang gezet waarbij bij zowel de VNG, de provincie als het Rijk aandacht gevraagd is voor de onhoudbare financiële situatie. Zowel als gemeente Zuidplas maar ook gezamenlijk met de regio Midden Holland en andere gemeenten. De informatienota Z20.002074 “Pad richting de Programmabegroting 2021-2024” wordt een schets gemaakt van deze lobby.

Ondanks alle acties vanuit verschillende hoeken is het stil gebleven vanuit Den Haag. Doordat er op Rijksniveau niets gebeurt, kan de provincie in haar toezichhoudende rol niets anders doen dan uitvoering geven aan de wet. Dat betekent dat de gemeente Zuidplas een structureel sluitende begroting voor het begrotingsjaar 2021 moet aanleveren inclusief een reële raming van het sociaal domein.

Programmabegroting

De primitieve begroting (die niet meer dan een technische uitwerking is van de zomernota) laat inclusief die oplopende kosten van het sociaal domein een behoorlijk structureel tekort zien. Het college kiest er na diverse gesprekken met provincie en regio toch voor om het begrotingsjaar 2021 alsnog inclusief sociaal domein sluitend aan te bieden. Dit ter voorkoming dat Zuidplas onder provinciaal toezicht komt te staan.

Herstelplan

Als bijlage bij deze begroting is een herstelplan aangeboden. In dit herstelplan staan mogelijkheden opgesomd die de raad nemen kan om alsnog tot een sluitende begroting voor 2021 te komen. Het college heeft de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Begrotingsjaar 2021 sluitend
- Geen zwaarwegende keuzes
- Geen aantasting voorzieningenniveau
- Focus op techniek

Met het doel om tijd te winnen zodat het Rijk duidelijkheid kan schaffen in de structurele vergoeding voor Jeugdhulp maar ook de verdeling tussen de gemeenten en de opschalingskorting. Mocht deze duidelijkheid niet op tijd komen zal het college alsnog genoodzaakt zijn om in 2021 alsnog een vergaand project keuzes maken moeten opstarten. Hiervoor is dan voldoende tijd om ook u als raad tijdig in dit traject aan de voorkant te betrekken.

Leeswijzer

De Programmabegroting 2021-2024 bestaat uit diverse onderdelen. In deze leeswijzer wordt per onderdeel een korte uitleg gegeven.

De programmabegroting is het document waarin college en gemeenteraad aangeven wat er in een specifiek jaar uitgevoerd gaat worden. Het is een verdiepingsslag op het collegeprogramma dat op grotere lijnen de te behalen doelen presenteert over een periode van vier jaar. In de begroting wordt op het komende jaar (2021) ingezoomd. De programmabegroting is door allerlei verplichte onderdelen een behoorlijk lijvig document. In deze leeswijzer wordt inzichtelijk gemaakt welke informatie waar in dit document staat zodat voor elke lezer direct zichtbaar is waar de voor hem/haar interessante informatie te vinden is.

Voor de lezer die geïnteresseerd is in de [grote lijnen](#) zijn de eerste 3 hoofdstukken ontwikkeld:

- [Aanbiedingsbrief van het college](#)
- [Bestuurssamenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

Voor diegene die meer willen weten over de in 2020 te realiseren [doelen en prestaties](#) verwijzen we naar de programma's.

- [Programma 1 Bestuur en organisatie](#)
- [Programma 2 Sociaal domein](#)
- [Programma 3 Maatschappelijk domein](#)
- [Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling](#)
- [Programma 5 Fysieke omgeving](#)

- [Financiële producten](#)

Naast de programma's bestaan er tevens paragrafen die informatie verstrekken over [specifieke onderwerpen](#) die in meerdere programma's voorkomen. Dit zijn vaak wel technische en verplichte elementen:

- [Paragraaf Lokale heffingen](#)
- [Paragraaf Verbonden partijen](#)
- [Paragraaf Grondbeleid](#)
- [Paragraaf Invoering Omgevingswet](#)
- [Paragraaf Duurzaamheid en klimaatadaptatie](#)
- [Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen](#)
- [Paragraaf Bedrijfsvoering](#)
- [Paragraaf Financiering](#)
- [Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing](#)

Als laatste onderdeel van deze programmabegroting wordt verdergaande specifieke informatie (veelal financieel technisch) verstrekt in een aantal bijlagen. Dit zijn:

- [Bijlage 1](#) [Meerjaren Investeringsplan 2020–2023 \(MIP\)](#)
- [Bijlage 2](#) [Reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 3](#) [Overzicht van incidentele lasten en baten](#)
- [Bijlage 4](#) [Kerngegevens en bestuursstructuur](#)
- [Bijlage 5](#) [Toelichting op de verschillen per programma](#)
- [Bijlage 6](#) [Begroting per taakveld](#)
- [Bijlage 7](#) [Inzicht in de stelposten prijs en groei](#)
- [Bijlage 8](#) [Concernplan](#)
- [Bijlage 9](#) [Herstelplan](#)

Bestuurssamenvatting

Ook op de programmabegroting heeft de coronacrisis invloed. Het kan zijn dat we daardoor op een latere termijn onze ambities moeten bijstellen. Voor deze begroting hebben we besloten zoveel mogelijk de ambities in tact te houden en zo op de goede weg door te gaan. In deze bestuurssamenvatting enkele hoofdpunten uit die ambities van de gemeente Zuidplas voor de komende jaren en met name voor 2021.

- *Verdere profilering van Zuidplas voor toeristen, nieuwe inwoners, ondernemers en arbeidstalenten*

Het nieuwe gebiedsprofiel 'Zuidplas, de Watertuin van de Zuidelijke Randstad' krijgt via de website www.beleefzuidplas.nl en social mediakanalen steeds meer bekendheid. De gemeente zet de komende jaren nog meer in op het versterken van de identiteit en regionale naamsbekendheid van het gebied. Daarnaast beoogt de gemeente ook potentiële nieuwe inwoners, ondernemers en arbeidstalenten aan te trekken. Met de nieuwe 'Werken Bij' site en online campagne, die najaar 2020 werden gelanceerd, profileert de gemeente zich als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt.

- *Onderwijs, jeugd, sport & cultuur*

Voor het onderwijs ligt de prioriteit bij de uitvoering van het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs) en de pilot thuisnabij, inclusief onderwijs. In 2021 start de bouw van de permanente school in Zevenhuizen en worden de ervaringen van de pilot thuisnabij, inclusief onderwijs gebruikt voor de andere scholen.

Voor sport ligt het accent op de acties uit de sportvisie. Op basis van de onderzoeken zullen in 2021 keuzes gemaakt worden met betrekking tot een aantal accommodaties.

Vanaf 2021 worden verdere acties ondernomen voor de verduurzaming van sportcomplexen. Ook de gebruikers van de sportparken met eigen accommodaties worden hierbij bijgestaan met advisering. Bij de te verplaatsen sportcomplexen werken we eveneens aan de verduurzaming. Voorbeelden van verduurzaming die ook in de toekomst worden uitgevoerd zijn: hergebruik van infill van kunstgrasvelden, aanbrengen LED verlichting en zonnepanelen. Voor cultuur geldt dat de vastgestelde cultuurvisie wordt uitgewerkt. In 2021 zal de erfgoedvisie worden vastgesteld. Verenigingen en instellingen op het gebied van sport en cultuur staan onder grote druk. Het ondersteunen van het vrijwilligerswerk zal dan ook een belangrijke plaats in blijven nemen. Voor jeugd zullen de vastgestelde beheersmaatregelen verder worden genomen. Een van de speerpunten is preventie. Door de samenwerking in de Integrale Kindcentra's (IKC's) wordt de jeugdhulp in de school georganiseerd.

- *Het opstellen van een lokale gezondheidsagenda*

In 2020 is de Landelijke Nota Gezondheidsbeleid en het Landelijk Preventieakkoord vastgesteld. Samen met de lokale Sportvisie & sportakkoord biedt dit de aanknopingspunten voor een vernieuwde gezondheidsagenda die de gemeente wil gaan opstellen.

- *Actieplan op weg naar werk*

Juist nu delen van de economie hard getroffen worden door de coronacrisis vindt het college het belangrijk om te zorgen dat mensen zich blijven ontwikkelen. De maatregelen uit het 'Actieplan op weg naar werk' helpen ons daarbij. Deze maatregelen bieden ondersteuning bij het vinden van werk. Voor inwoners voor wie dit op korte termijn niet haalbaar is worden maatregelen en instrumenten ingezet om ze te activeren zodat de stap naar, hopelijk uiteindelijk, werk kleiner wordt.

- *Het (uitvoeren van het) plan van aanpak dementie*

Vanwege de sterke te verwachten toename van personen met dementie in de periode 2020-2050 anticipeert het college op een veranderende (zorg)vraag van inwoners. Inzet van de gemeente is om (beginnend) dementerenden te ondersteunen, zodat ook deze mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. De maatregelen uit het plan van aanpak dementie worden in 2021 uitgevoerd. De focus ligt hierbij op kennisvergroting en versterken van de samenwerking.

- *Inclusie agenda 2021*

Op weg naar een inclusieve samenleving stellen we samen met maatschappelijke partners een lokale inclusie agenda op in 2021. Met deze agenda willen we drempels om volwaardig mee te doen in de samenleving verlagen of zelfs wegnemen. Daarbij komt onder andere aan de orde hoe we de toegankelijkheid van openbare ruimte en gebouwen kunnen vergroten.

- *Verbetermaatregelen binnen jeugdzorg en WMO*

De gemeente is gestart met een aantal beheersmaatregelen binnen Jeugd en WMO. Deze maatregelen zetten in op transformatie van de jeugdzorg, organiseert de zorg zo dicht mogelijk bij huis en gaat uit van het principe 'licht waar het kan, zwaar waar nodig'. De kwaliteit van de jeugdhulp houden we daarbij sterk in het oog. Daarnaast verhoogt dit het kostenbewustzijn onder indicatiestellers, waarmee de gemeente de zorgkosten binnen Jeugd en WMO beheersbaar wil houden.

- *Woningbouw*

Zuidplas bouwt in de bestaande dorpen voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte. In 2021 vindt een verdere uitvoering plaats van de afronding van de grotere woningbouwontwikkeling van de bestaande dorpskernen. Het college stuurt, daar waar het kan, bij op programmatische uitgangspunten uit o.a. de woonvisie en creëert ruimte voor trends en ontwikkelingen bij particuliere initiatieven.

In navolging op het door de gemeenteraad in 2018 vastgestelde bid is het college in gesprek met haar bestuurlijke partners om te komen tot een integrale ontwikkeling in het Middengebied. In 2021 legt het college een besluit voor aan de gemeenteraad over de toekomst van het Middengebied.

- *Het opstellen van een beheervisie en beheerplan 2022-2025*

In 2021 gaan we een integrale beheervisie opstellen. Hierin bepalen we hoe de toekomstige openbare ruimte van Zuidplas eruit ziet en geven we een kader hoe we om willen gaan met verschillende doelen zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, toegankelijkheid, veiligheid, uitstraling, sociale cohesie, sport en bewegen en andere leefbaarheidsvraagstukken.

Hiernaast loopt het huidige IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) beheerplan af in 2021. Dit betekent dat volgend jaar een nieuw IBOR beheerplan 2022-2025 aangeboden dient te worden. In combinatie met de integrale beheervisie is dit een mooi moment om de financiële vertaling ervan te presenteren in het beheerplan.

- *Opstellen Omgevingsvisie*

In 2021 blijft de gemeente Zuidplas zich inzetten voor het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan haar dorpen. Dit doet ze onder andere door in 2021 te werken aan het opstellen van een Omgevingsvisie, die in 2021 in de gemeenteraad besproken wordt. In de Omgevingsvisie wordt gezamenlijk met inwoners en bedrijven een lange termijnvisie ontwikkeld voor een toekomstbestendig Zuidplas, met een doorkijk naar de dorpen.

Nieuwe onderwerpen 2021 (ter besluitvorming gemeenteraad)

Een aantal doelen in deze begroting vormden geen onderdeel van de kaders uit de Zomernota 2020 en worden daarom specifiek met deze programmabegroting ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad. Deze onderwerpen maken ook onderdeel uit van de beslispunten bij het raadsvoorstel van deze programmabegroting. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Bereikbaarheid dorpen verbeteren door middel van digitale tool (cityscan) (€ 10.000 structureel)
- Uitvoering geven aan programma Duurzaamheid en klimaatadaptie (€ 632.000 in 2021 incidenteel)
- Ambities Sportvisie (€ 30.000 in 2021 incidenteel)
- Aanpak boomziekten (€ 30.000 in 2021 incidenteel)
- Concernplan (€ 388.000 in 2021 tot € 88.000 in 2024 structureel en € 1.185.000 in 2021 en € 955.000 in 2022 incidenteel)

Begroting 2021

in één overzicht

Het saldo van
inkomsten en uitgaven

€ 63 DUIZEND

Inkomsten

Waar komt het vandaan?

Uitgaven

Waar gaat het naar toe?

Totale inkomsten 2021
€114,7 MILJOEN

Totaal aantal inwoners
45.161

Totale uitgaven 2021
€114,6 MILJOEN

**1 INKOMSTEN VAN
HET RIJK**
€ 67,6 MILJOEN

2 LOKALE HEFFINGEN
€ 12,8 MILJOEN

**3 ONTTREKKINGEN
UIT RESERVES**
€ 8,1 MILJOEN

4 OVERIGE INKOMSTEN
€ 26,2 MILJOEN

Doelen 2021

- Besluit voorleggen aan gemeenteraad over toekomst Middengebied
- Het opstellen van een beheersvisie en beheerplan 2022-2025
- Inzetten voor het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving
- Opstellen lokale gezondheidsagenda
- Opstellen lokale inclusie agenda
- Opstellen Omgevingsvisie
- Uitvoeren plan van aanpak dementie
- Uitvoering van het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs)
- Vaststellen van de Erfgoedvisie
- Verbetermaatregelen jeugdzorg en WMO
- Verduurzamen van sportcomplexen

1 BESTUUR EN ORGANISATIE
DIENSTVERLENING EN VEILIGHEID
€ 6,7 MILJOEN **€147 PER INWONER**

**4 RUIMTELIJK BELEID EN
-ONTWIKKELING**
€ 17,1 MILJOEN **€378 PER INWONER**

2 SOCIAAL DOMEIN
JEUGD, WMO EN PARTICIPATIE
€ 40,1 MILJOEN **€887 PER INWONER**

5 FYSIEKE OMGEVING
BEHEER OPENBARE RUIMTE
€ 19,5 MILJOEN **€433 PER INWONER**

3 MAATSCHAPPELIJK DOMEIN
SPORT, ONDERWIJS EN CULTUUR
€ 9,2 MILJOEN **€203 PER INWONER**

6 FINANCIËLE PRODUCTEN
ALGEMENE DEKKING, OVERHEAD
€ 22,1 MILJOEN **€489 PER INWONER**

Financiële samenvatting

De programmabegroting is het huishoudboekje van de gemeente, dat jaarlijks wordt bijgesteld volgens de BBV. De begroting is een belangrijk document voor de raad om invulling te geven aan zijn kaderstellende en controlerende functies. Jaarlijks stelt de raad voor 15 november de programmabegroting voor het komende jaar vast.

In deze financiële samenvatting ziet u wat de financiële effecten zijn van het doorrekenen van de financieel technische uitgangspunten, die u bij de Zomernota 2020 heeft vastgesteld. Deze technische uitwerking resulteert in een begroting 2021-2024 die meerjarig niet sluitend is.

Als het college niets doet dan heeft dit gevolgen voor het regime van de provinciaal toezichthouder.

De provinciaal toezichthouder toetst of de begroting van de gemeente structureel en reëel in evenwicht is. Is dit het geval dan is het toezichtsregime van de toezichthouder repressief. Als de begroting niet structureel of reëel in evenwicht is, zal de toezichthouder het regime verzwaren van repressief toezicht naar preventief toezicht. Omdat het begrotingssaldo niet structureel en reëel in evenwicht is (als gevolg van het uitblijven van financiering door het Rijk), moet de toezichthouder volgens de wet het toezichtregime preventief gaan toezichthouden. Om dit te voorkomen kan de gemeenteraad een herstelplan vaststellen, waarin het jaar 2021 of het jaar 2024 met een reëel sluitend begrotingssaldo

Het college is daarom genoodzaakt om bij deze begroting ook een herstelplan aan te bieden. Dit herstelplan is erop gericht om het jaar 2021 reëel en structureel in evenwicht te brengen.

In deze programmabegroting zijn de financiële effecten van het herstelplan niet opgenomen. De financiële effecten van het herstelplan, zullen na behandeling in de gemeenteraad van 10 november 2020, waarbij de keuzes van de leden van de gemeenteraad met betrekking tot het herstelplan worden gemaakt, verwerkt worden in de meerjarenbegroting.

Als financiering van het Rijk uitblijft, zal het college verdergaande maatregelen moet nemen om tot een meerjarig sluitende begroting te komen. Het college dringt er bij het Rijk en de VNG op aan om het niet zover te laten komen.

Om inzicht te geven in het verloop van de meerjarenraming wordt u hieronder stapsgewijs meegenomen.

Verloop meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000				
Geamendeerde zomernota 2020 (A20.000616)	-4.143	-5.854	-7.017	-7.219	-7.285
Effecten Meicirculaire 2020	1.539	676	1.131	868	920
Overige financiële besluitvorming	-18	-12	58	256	257
Saldi na raad 15-7-2019	-2.622	-5.190	-5.828	-6.095	-6.108

Onderstaande tabel geeft inzicht in de stand van de primitieve begroting. Deze is tot stand gekomen na de uitwerking van financieel technische uitgangspunten.

Financiële bijstellingen

Verloop meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000				
Saldi na raad 15-7-2019	-2.622	-5.178	-5.816	-6.083	-6.096
<i>Uitwerking financieel technische uitgangspunten</i>					
Toerekening grexen		-140	119	121	121
Gesloten circuit - afvalstoffenheffing		-55	-61	-60	-82
Gesloten circuit - riool		81	77	78	78
Renteresultaat financiering		4	-224	-226	-285
OZB indexering		145	145	145	145
Overige technische bijstellingen		47	38	35	91
Saldi primitieve begroting	-2.622	-5.096	-5.721	-5.990	-6.028

De overige technische bijstellingen bestaan uit lagere kapitaallasten door bijstellingen van investeringen en de indexering op de leges. In de Zomernota 2020 heeft de gemeenteraad de beleidskaders voor 2021 vastgesteld. Deze kaders zijn uitgewerkt en opgenomen in deze begroting.

Nieuwe doelen 2021

Daarnaast heeft het college nog een aantal nieuwe doelen voor ogen voor het jaar 2021. Deze vormden geen onderdeel van die kaders en liggen daardoor voor ter besluitvorming. Onderstaande tabel geeft het effect van deze nieuwe doelen 2021 weer.

Verloop meerjarenbegroting	2020	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000				
Saldi primitieve begroting	-2.622	-5.096	-5.721	-5.990	-6.028
<i>Nieuw beleid</i>					
Tool cityscan		-10	-10	-10	-10
Concernplan		-388	-288	-188	-88
Concernplan incidenteel		-1.185	-955		
Dekking algemene reserve		1.185	955		
Onttrekking algemene reserve duurzaamheid en klimaatadaptie		632			
Ambities sportvisie openbare ruimte		-30			
Aanpak boomziekten		-30			
Saldi Programmabegroting 2021-2023	-2.622	-4.922	-6.019	-6.188	-6.126

Programma 1 Bestuur en organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

De gemeente Zuidplas stelt inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers centraal en is hen optimaal van dienst. De gemeente gaat actief de dialoog aan en is transparant in haar communicatie en besluitvorming. Zuidplas houdt regie op ontwikkelingen en werkt samen in en met de regio. Alle inwoners zijn in staat zich thuis te voelen en met respect voor elkaar samen te leven. Inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers worden daarom uitgenodigd om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van Zuidplas. Hiervoor bouwt de gemeente een toekomstbestendige, inclusieve (voor iedereen) organisatie die resultaatgericht en innovatief te werk gaat.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel product

Het optimaal ondersteunen van een transparant verbindend bestuur bij het streven naar een inclusieve en toekomstbestendige gemeente, waar inwoners, ondernemers, organisaties en werknemers betrokken en tevreden zijn.

Ontwikkelingen

Opfrissen Lokale Democratie

De werkgroep 'Opfrissen Lokale Democratie', bestaande uit enkele raadsleden, is ingesteld om als verbindend bestuur de betrokkenheid van inwoners, bedrijven en organisaties bij politieke en bestuurlijke besluitvorming te vergroten. De werkgroep zet in op drie lijnen. De eerste lijn is versterking van de verbindingen tussen inwoners en bestuur. De werkgroep heeft een quick scan onder inwoners naar de lokale democratie uitgevoerd. In verband met corona is het formuleren van een verbeteragenda met de begeleidingsgroep, waarin vertegenwoordigers van inwoners, raadsleden en Democratie in Actie zitting hebben, uitgesteld naar een nader te bepalen moment. De resultaten van de quick scan en de verbeteragenda zullen worden meegenomen in een nieuw Kader Participatie (uitvoering van de motie Participatie van 5 november 2019), dat in Q1 2021 gereed is. De tweede lijn is het versterken van de toerusting van politieke ambtsdragers. De gemeente heeft de kans geboden gekregen deel te nemen aan de pilot 'Aan de slag met het persoonlijk opleidings- en ondersteuningsbudget' van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Ten slotte de derde lijn waarin de raadswerkgroep inzet op het vergroten van het bewustzijn en de kennis over ondermijning en weerbaarheid. Vanwege corona hebben zijn enkele onderdelen vertraging opgelopen, maar de focus blijft hetzelfde.

Participatie

Inwoners- en ondernemersparticipatie krijgt komend jaar in samenhang met het programma van de werkgroep 'Opfrissen Lokale Democratie', het programma Implementatie van de Omgevingswet en het programma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie, weer verder handen en voeten. Toepassing van de participatieladder door vroegtijdig heldere afspraken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen vast te leggen over de mate van hun eigen invloed op de besluitvorming, moet tot een zinvol en relevant participatieproces in programma's, projecten en andere trajecten leiden. Nu door corona fysieke bijeenkomsten niet of moeilijk te realiseren zijn zal de gemeente de slag naar digitale participatie en een online participatieplatform versneld maken. Dit online participatieplatform (pilot van een jaar) is nodig om informatie over programma's en projecten te kunnen bundelen op een centrale (online) plek en een brede groep inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen op een laagdrempelige manier online te laten participeren. De verwachting is dat digitale participatie zich door corona ook in de nabije toekomst verder zal ontwikkelen. Deze en andere ontwikkelingen rond participatie worden meegenomen in een nieuw Kader Participatie (uitvoering van de motie Participatie van 5 november 2019), dat in Q1 2021 gereed is.

Beleef Zuidplas (haakjes etc. in vorige versie weggehaald)

In 2020 is het nieuwe gebiedsprofiel 'Zuidplas, de Watertuin van de Zuidelijke Randstad' op de website Beleef Zuidplas en diverse sociale mediakanalen verder uitgebouwd. Onder de noemer Beleef Zuidplas wil de gemeente zich met De Watertuin van de Zuidelijke Randstad onderscheiden naar jonge gezinnen uit Zuidplas zelf, de regio, de driehoek Rotterdam, Gouda, Zoetermeer én de kinderen van bestaande inwoners. Het doel is om deze doelgroep een

aantrekkelijke kennismaking met Zuidplas te bieden. Op deze manier kunnen zij echt ambassadeurs worden en Zuidplas - in de nabije toekomst - als aantrekkelijke optie zien als woon-, werk- en/of recreatiegemeente. Door activiteiten, evenementen en ontwikkelingen passend bij het gebiedsprofiel stelselmatig uit te lichten, ontstaat (h)erkenning en positief draagvlak bij potentiële en bestaande inwoners, ondernemers, arbeidstalenten, bezoekers en (internationale) sporters. De resultaten van jaarlijkse monitoring onder forensen in de leeftijd van 18-45 jaar en woonachtig in de driehoek Rotterdam, Gouda, Zoetermeer laten zien dat de regionale naamsbekendheid is gestegen van 30% naar 33% in 2020. De meeste mensen kennen Zuidplas via krant, radio en TV (19%), vrienden/familie (18%) en social media (10%). Iets meer mensen (10 % in 2020 ten opzichte van 7% in 2019) willen in de toekomst Zuidplas zelf overwegen als woonbestemming. Het aantal mensen dat Zuidplas overweegt voor een dagje erop uit is nagenoeg gelijk gebleven. De cijfers geven een lichte stijging aan, maar laten ook zien dat branding en profilering een langdurige inzet vergt. Daarnaast profileert de gemeente zich als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt met de nieuwe 'Werken Bij' site en (online) campagne, die dit najaar wordt gelanceerd.

Doelen 2021

Doel		
De inwoners voelen zich betrokken bij besluitvormingstrajecten, projecten en programma's van de gemeente: er is een breed draagvlak voor besluitvorming		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Opstellen van een participatienota (Kader Participatie)	Er wordt een nieuw kader Participatie (participatienota) opgesteld (uitwerking Motie Participatie), waarin de aanbevelingen uit de reflectienota evaluatie participatietrajecten (Z19.001578, B 1007 1) worden meegenomen. Ook wordt in de participatienota ingegaan op ontwikkelingen rond digitale participatie en de introductie van een online participatieplatform, met name ingegeven door corona.	Q1 2021
Uitbreiden participatiemiddelen.	Inzet participatie App (pilot): er wordt een online participatieplatform geïntroduceerd (pilot van een jaar). De livegang met de eerste projecten heeft eind december 2020 plaats gevonden, daarna wordt het digitale platform telkens aangevuld. Mede door corona neemt digitale participatie toe, omdat fysieke bijeenkomsten niet of moeilijk te realiseren zijn.	2021

Doel		
Door profilering van Zuidplas als de Watertuin van de Zuidelijke Randstad raken meer dagrecreanten, potentiële inwoners en werknemers geïnteresseerd om hier te komen wonen, werken en recreëren.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Uitlichten evenementen en activiteiten in Zuidplas passend bij het gebiedsprofiel en strategie.	In het kader van 750 jaar Dam in de Rotte worden in 2021 met name in het buitenstedelijk stroomgebied van de Rotte (grondgebied Zuidplas en Lansingerland) activiteiten uitgerold. Ook het	2021

	waterschap bestaat in 2021 750 jaar. Activiteiten zullen vanuit Beleef Zuidplas worden uitgelicht.	
In samenwerking met lokale recreatie ondernemers komen tot dagarrangementen om bezoekers uit de regio Zuidplas een dag te laten beleven.	De mogelijkheden voor dagrecreatie dichtbij huis zijn toegenomen voor inwoners en bezoekers uit de regio. Het percentage toegenomen inwoners en bezoekers uit de regio wordt nog uitgewerkt met de ondernemers.	2021
Delen van verhalen uit Zuidplas passend bij gebiedsprofiel op beleefzuidplas.nl.	De verhalen (cultuur-historisch) die zijn en worden opgetekend voor Tour-de-Zuidplas worden gedeeld via de website www.beleefzuidplas.nl en social mediakanalen.	2021
Naamsbekendheid in de regio vergroten en profileren als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt	De regionale naamsbekendheid zal naar 35-40% stijgen door evenementen en activiteiten uit te lichten, dagarrangementen met lokale ondernemers te realiseren en verhalen uit Zuidplas te delen via de beschikbare mediakanalen en Beleef Zuidplas. Met de nieuwe 'Werken Bij' site en (online) campagne gaat de gemeente zich als aantrekkelijke werkgever in de regio op de arbeidsmarkt profileren (lancering dit najaar).	2021

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal samengewerkt wordt ten behoeve van grensoverschrijdende opgaven. De Regio MH draagt bij aan de bevordering van regionale samenwerking in vijf programma's en draagt zorg voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen. Deze samenwerking kan vorm krijgen in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.

Streekarchief

Het Streekarchief voert namens de gemeente wettelijk verplichte taken uit op grond van de Archiefwet 1995. Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio 'klopt' door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van

culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.

Beleidskaders

Z19.001578	Reflectienota evaluatie participatietrajecten (B 1007 1)
Z19.001408	Informatienota Lancering nieuw gebiedsprofiel Zuidplas tijdens WRC 2019 III (B-975)
B20.000315	1-meting Regionale monitor Merkbekendheid & Imago Zuidplas

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel product

Zuidplas staat voor een dienstverlening, die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspeelt op hun vragen en behoefte.

Ontwikkelingen

Onze dienstverlening blijft uitstekend. Door, net als in maart 2020, flexibel en alert te reageren op de coronamaatregelen houden we onze dienstverlening toegankelijk en beperken we de impact van corona tot een minimum. Hierbij helpt dat we ons online kanaal goed op orde hebben en zetten we dit zo veel mogelijk in daar waar fysiek klantcontact niet noodzakelijk is. Daardoor scheppen we ruimte voor klantcontacten in de publiekshal en maatwerk. We gaan door met ZIN en het inzetten van Sociaal media als communicatiekanaal.

Ook op de verkiezingen heeft corona effect en nemen we extra maatregelen. De Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2020 organiseren we rechtmatig en veilig.

Doelen 2021

Doel		
Inwoners kunnen deelnemen aan het democratisch proces		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
De Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2021 verlopen rechtmatig en Corona-proof.	Rechtmatige en veilige uitvoering verkiezingen	Q1 2021

Beleidskaders

A15.000422 Kwaliteitshandvest (2015)

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel product

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Ontwikkelingen

De uitbraak van het Coronavirus en de maatregelen om verspreiding tegen te gaan, hebben effect op onze vrijheid, de veiligheid en criminaliteit. Onze inwoners en ondernemers worden vaker geconfronteerd met digitale vormen van criminaliteit (Cybercrime). Daarnaast is er meer sprake van vermenging tussen onder- en bovenwereld (ondernijning). Zuidplas focust op het lokaal en interregionaal bundelen van krachten bij de aanpak van deze vormen van criminaliteit.

Doelen 2020

Doel		
Versterken veiligheidsgevoelens van inwoners en ondernemers.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het veiligheidsdomein en het zorgdomein versterken	Jaarplan Veiligheid/zorg: continuering plan van aanpak voor elke casus met overlapping zorg- en veiligheidsdomein, kennis en informatiedeling bevorderen	Q2 2021
Integrale aanpak van veiligheidsvraagstukken, onder andere door inwoners en ondernemers vroegtijdig te betrekken.	Dalende trend van de criminaliteitscijfers (ten opzichte van 2020).	2021 - 2024
Samen met inwoners gerichte activiteiten organiseren in de wijken die positieve gevoelens over veiligheid en leefbaarheid stimuleren.	Stijging aantal deelnemers buurtpreventie met 500 ten opzichte van 2020 en de daaropvolgende jaren.	2021 - 2024
Bewustwording inwoners en ondernemers vergroten.	Wekelijks een succes op gebied van veiligheid en leefbaarheid communiceren via onder andere social media.	2021 - 2024
Gerichte handhaving en toezicht van politie en handhavers in wijken en buurten.	In alle dorpen gecombineerde (politie/handhaving) spreekuren.	2021 - 2024

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Holland Midden (VRHM)

Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's

De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden.

Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden. Vanaf 2021 wordt het Veiligheidshuis opgenomen in de RDOG. Daar komen de domeinen veiligheid en zorg nader tot elkaar in een Zorg en Veiligheidshuis.

De veiligheidsregio heeft de volgende taken:

1. Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
2. Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer;
3. Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid.

De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen:

- Brandweezorg;
- Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR);
- Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing;

Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.

Beleidskaders

R18.000094 Kadernota integrale veiligheid 2019-2022.

Beleidsindicatoren programma 1

Beleidsindicatoren Programma 1 Taakveld: Veiligheid			Werkelijk					
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019	1e helft 2020
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	Halt.nl	De daling in 2019 betreft vooral minder verwijzingen nav vuurwerkoverlast en baldadigheid. De daling kan samenhangen met de verminderde inzet van bureau HALT in 2019 op cursussen en kennisoverdracht. Er is voor 2020 afgesproken om meer in te zetten op kennisoverdracht tussen bureau HALT, politie en handhaving.	Zuidplas:	138	132	79	
				Referentie-gemeenten:	116	111	122	
Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	Waarstaatjege meente (primaire bron: Politie)		Zuidplas:	1,5	1,2	1,7	1,3
				Referentie-gemeenten:	1,0	1,0	1,1	1,0
				Nederland	1,8	1,8	1,9	1,6
Geweldsmisdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	CBS		Zuidplas:	2,8	3,1	3,6	
				Referentie-gemeenten:	gegevens niet beschikbaar			
Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	Waarstaatjege meente (primaire bron: Politie)		Zuidplas:	2,8	1,6	2,3	2,4
				Referentie-gemeenten:	2,3	1,7	1,7	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	CBS		Zuidplas:	3,6	3,2	3,5	
				Referentie-gemeenten:	4,8	4,3	4,7	

Wat mag het programma bestuur en organisatie kosten?

<i>bedragen x € 1.000</i>						
Bestuur en organisatie	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Bestuur, organisatie en participatie	3.677	2.206	2.255	2.250	2.250	2.250
Dienstverlening	1.783	1.727	967	969	944	1.095
Veiligheid	3.271	3.220	3.435	3.398	3.394	3.392
Totaal Lasten	8.730	7.152	6.657	6.617	6.588	6.736
Baten						
Bestuur	36	-	-	-	-	-
Dienstverlening	565	409	437	423	363	649
Veiligheid	25	27	27	27	27	27
Totaal baten	626	436	464	450	390	677
Saldo van baten en lasten	-8.104	-6.716	-6.193	-6.167	-6.198	-6.060
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-8.104	-6.716	-6.193	-6.167	-6.198	-6.060

De vergelijkende cijfers in de tabellen zijn conform eerdere besluitvorming in de raad.

Programma 2 Sociaal domein

Werken aan een inclusieve samenleving

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk en we richten ons op de samenhang tussen jeugdhulp, onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook geven we prioriteit aan de thema's langer thuis wonen en eenzaamheid.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel product

Algemene voorzieningen, de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Ontwikkelingen

Op 27 juli 2020 heeft het college, nadat de raad haar wensen en bedenkingen kenbaar had gemaakt, een besluit genomen om een nieuwe stichting in de vorm van een verbonden partij op te richten. Deze stichting, Stichting Zuidplas Ondersteunt!, heeft ten doel het opzetten, ontwikkelen en in stand houden van een multidisciplinair team, bestaande uit professionals.

De Stichting voorziet in de toegang tot het Sociaal Domein en voert taken uit ter bevordering van

- maatschappelijk welzijn,
- (collectieve) preventie,
- ondersteuning,
- (complexe) hulpverlening en
- zorgregie

Dit alles in lijn met de verantwoordelijkheden die (het college van burgemeester en wethouders van) de Gemeente Zuidplas heeft.

Deze stichting staat op 1 april 2021 en wordt de komende maanden verder ingericht door de kwartiermaker.

In het najaar wordt gestart met het opstellen van een regiovisie en een verkenning voor de inkoop vanaf 2023. In de regiovisie spreken gemeenten onderling af op welke taken op het gebied van jeugd en Beschermd Wonen in samenwerking worden opgepakt en welke inhoudelijke ontwikkelingen in de regio gewenst zijn.

Doelen 2021

Doel		
De toegang tot dienstverlening in het sociaal domein is verbeterd.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Stichting Zuidplas Ondersteunt! wordt opgezet, zodat er één toegang tot welzijn, ondersteuning en hulp is voor de inwoner.	De Stichting is operationeel op 01-04-2021.	Q2 2021
Stichting Zuidplas Ondersteunt! heeft eenvoudige en snelle werkprocessen waardoor er een korte doorlooptijd is voor de inwoner.	Er zijn geen wachttijden langer dan 2 weken.	Q4 2021
De gemeente heeft voldoende mogelijkheden om goed te sturen op Stichting Zuidplas Ondersteunt!	De (dienstverlenings-)overeenkomst is afgerond en de ICT van de stichting is ingericht.	Q1 2021
	Sturingsinformatie wordt ontwikkeld.	Doorlopend

Doel		
Er is extra (hulp)aanbod dat met een eenvoudige en korte procedure ingezet kan worden.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Parallel aan het opzetten van de stichting vindt nader onderzoek plaats naar vormen voor verdere afschaling en normalisering van zorg en ondersteuning.	Stichting Zuidplas Ondersteunt heeft meer vormen van begeleiding direct beschikbaar, waardoor het aantal beschikkingen in 2021 relatief (ten opzichte van stijging aantal inwoners) afneemt ten opzichte van 2020.	2021-2022

Doel		
De inkoop van zorg is zo georganiseerd dat (kwetsbare) inwoners (0-100) beschikken over passende zorg.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Er is een dekkend zorglandschap met voldoende keuzevrijheid voor de inwoner.	In de context van het open-house construct zijn extra sturing instrumenten voor dekkend en divers zorglandschap voor contractmanagement bekend.	Q4 2021
Met de zorgaanbieders vindt overleg plaats over de tarieven.	Met actieve deelname van betrokken partijen is de basis gelegd voor de prijsafspraken voor de periode na 2023	2023
Zuidplas experimenteert met kansrijke innovatieve ontwikkelingen	Het project Samen in de Buurt (zie 2.4) en de Pilot Ambulante Specialistische hulp Thuis (PAST) zijn gestart.	Doorlopend
Gericht op de problematiek van wachtlijsten, in- en doorstroom van verblijfszorg en het vinden van een passende plek wordt er een pilot gestart voor zorglogistiek.	Integrale toegang verblijf jeugd is gerealiseerd.	Doorlopend

Verbonden partijen

RDOG

Het RDOG voert verschillende taken uit voor de gemeente op het gebied van openbare gezondheid.

GGD Hollands Midden is de belangrijkste speler van de netwerkorganisatie CJG (Centrum voor Jeugd en Gezin). De gemeente Zuidplas heeft het CJG betrokken bij de verdere doorontwikkeling van de toegang en werkt actief samen als het gaat om het overgaan van personeel en taken.

Vanaf 2021 wordt het Veiligheidshuis van de VRHM opgenomen in de RDOG. Daarmee wordt een Zorg en Veiligheidshuis gerealiseerd waarin de domeinen veiligheid en zorg nader tot elkaar zullen komen.

GR IJsselgemeenten

De gemeente Zuidplas heeft de GR IJsselgemeenten (uitvoerder Participatiewet) betrokken bij de verdere doorontwikkeling van de toegang. Er wordt gekeken op welke manier IJsselgemeenten kan ondersteunen bij het borgen van een integrale aanpak voor de inwoner bij de toegangspartij (vragen of problemen op het gebied van werk, inkomen en schulden).

Beleidskaders

A18.001337	Denkrichting Verbeterplan Integrale Dienstverlening Sociaal Domein (R18.000100)
A19.000883	Advies Berenschot
A16.000172	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Zuidplas
A14.002865	Verordening Jeugdhulp (eerste wijziging B19.000134, tweede wijziging B19.000170)
A16.000094	Verordening Participatie Sociaal Domein
A15.001892	Nota Subsidiebeleid 2016
A16.000178	Algemene Subsidieverordening Zuidplas
A18.000810	Uitvoeringsregeling Subsidies Sociaal Domein 2018
R19.000064	Evaluatie Subsidiebeleid
A16.000864	Notitie 'Onafhankelijke Cliëntondersteuning in de gemeente Zuidplas' 2016
A20.000865	Akte van Oprichting Zuidplas Ondersteunt!

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel product

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen
- Armoede mag voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving

Ontwikkelingen

Sinds maart 2020 worden landen overal ter wereld geraakt door het Coronavirus. Deze gezondheidscrisis heeft onder andere sterke economische gevolgen die ook de gemeente Zuidplas raken. Binnen het product Werk en Inkomen zien we dat terug in het aantal inwoners dat uitstroomt naar werk en instroomt in de uitkering. Toch hopen we met het vastgestelde Actieplan op weg naar Werk een mooie basis te hebben om ook in deze omstandigheden goed te kunnen begeleiden, te bemiddelen naar werk en de juiste ondersteuning kunnen bieden. Verder wordt er als gevolg van de Coronacrisis landelijk een toename aan schuldhelpverlening, een grotere vraag naar bijzondere bijstand en een grotere vraag naar overige minimaregelingen verwacht. Deze landelijke verwachtingen zijn op dit moment nog niet aan de orde, maar gezien de landelijke verwachtingen is het reëel te veronderstellen dat ook Zuidplas hiermee te maken krijgt.

Door deze landelijke ontwikkelingen hebben de doelen en prestaties met betrekking tot armoedebestrijding en schuldhelpverlening nog meer urgentie gekregen. De gemeente zet zich daarom in 2021 wederom in om samen met de partners IJsselgemeenten en Zuidplas Ondersteunt onze inwoners zo goed mogelijk te ondersteunen.

Verbonden partijen

GR IJsselgemeenten

Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency. De GR IJsselgemeenten verstrekt uitkeringen (bijstand) voor levensonderhoud en voor een aantal minimaregelingen; begeleiding naar werk of scholing van bijstandsgerechtigden én de zorg en activering van mensen. Een andere belangrijke taak is het bieden van schuldhelpverlening.

GR Promen

Uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening.

De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.

Zuidplas Ondersteunt

Vanaf 2021 start de nieuwe toegangspartij Zuidplas Ondersteunt. Deze organisatie, waarin onder andere de huidige budgetmaatjes van Welzijn Zuidplas worden ondergebracht, speelt een belangrijke rol in de vroegsignalering van schulden en als toegangslotet voor mensen met schuldenproblematiek.

Schulden duiden vaak op meer problemen bij een inwoner of gezin waardoor de toegangspartij gelijk breder kan kijken naar welke ondersteuning de inwoner nodig heeft.

Beleidskaders

A17.000988 Beleidskader Armoede en Schulden
 A20.000905 Evaluatie Beleidskader Armoede en Schulden
 A12.001629 Beleidsplan Schuldhulpverlening 2012-2013
 A19.001337 Actieplan op weg naar werk
 A17.000183 Dienstverleningsovereenkomst Gemeenten-IJsselgemeenten
 R18.000082 Ondernemingsplan 2019 Promen
 Z16.002625 Rapport Opvang en integratie statushouders 2017-2020

Doelen 2021

Doel		
Inwoners ervaren geen effecten van armoede.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Ouders informeren over de mogelijkheden om kosten gerelateerd aan kinderen vergoed te krijgen (kindpakket).	De website van de gemeente Zuidplas biedt alle informatie over de aan te vragen minimavoorzieningen en er wordt een publiekscampagne ingezet op het bekend(er) maken van regelingen.	Q1 2021
Bijstandsgerechtigden een controle op onbenutte toeslagen aanbieden.	Minimaal 25 bijstandsgerechtigden hebben een check op onbenutte toeslagen gekregen.	Q3 2021
Mobility mentoring inzetten als gedachtegoed om de dienstverlening aan inwoners verder te verbeteren. Samen met de verschillende hulpverlenende organisaties werken we het gedachtegoed van <i>mobility mentoring</i> verder uit naar praktische werkafspraken.	Werkafspraken met de GR IJsselgemeenten en Zuidplas Ondersteunt.	Q2 2021
We bieden budgetbeheer voor ouderen en inwoners met een licht verstandelijke beperking die niet (meer) in staat zijn om zelf de financiën te beheren en dit ook niet binnen het eigen netwerk kunnen organiseren.	Minimaal 5 ouderen en/of inwoners met een licht verstandelijke beperking maken gebruik van budgetbeheer.	Q3 2021
We ontzorgen iedere nieuwe bijstandsgerechtigde asielmigrant gedurende de eerste 6 maanden na vestiging in de gemeente en bieden daarnaast financiële educatie, zodat de inburgeraar na 6 maanden financieel zelfredzaam is. Financieel ontzorgen houdt in dat de gemeente de kosten voor g/w/e, huur en de zorgverzekering betaalt uit de bijstandsuitkering.	Alle bijstandsgerechtigde asielmigranten starten met financieel ontzorgen en krijgen financiële educatie.	Q3 2021

Doel Inwoners participeren naar vermogen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
We stimuleren jongeren tot 27 jaar om een startkwalificatie te halen of wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk.	Maximaal 7% van het bijstandsbestand in Zuidplas is 27 jaar of jonger.	Doorlopend
We geven samen met IJsselgemeenten uitvoering aan de acties uit het Actieplan op weg naar werk: jobcoaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken.	Elk jaar stromen er 90 inwoners volledig uit de uitkering	Doorlopend
We geven samen met IJsselgemeenten en andere maatschappelijke partners uitvoering aan de acties uit het Actieplan op weg naar werk: pilot met GGZ doelgroep, FIP methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en stabiliseren schulden.	Elk jaar zetten 225 inwoners een stap op de participatieladder	Doorlopend
We zorgen ervoor dat we, met ingang van de nieuwe Wet inburgering 2021, iedere inburgeraar een zo passend mogelijk inburgeringstraject kunnen bieden.	Alle inburgeraars starten met een van de drie nieuwe leerroutes: onderwijsrouten, b1-route, z-route.	Q3 2021

Doel Het verbeteren van de (toegang tot) schuldhulpverlening.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het instellen van één toegangslot voor schuldhulpverlening wat samenhangt met de doelen voor integrale toegang zoals geformuleerd in product 2.1.	Kwalitatief toetsen door een of meerdere ervaringsverhalen waarin de hulpvrager aangeeft dat hij/zij weet waar hij/zij met de hulpvraag heen moet.	Q2 2021
Het opstellen van een routebeschrijving door het schuldhulpverleningsproces.	Er zijn samenwerkingsafspraken tussen Zuidplas Ondersteunt en IJsselgemeenten gemaakt over moment en manier van (warme) overdracht inwoner met schulden.	Q2 2021
We sluiten een convenant bewindvoering.	Er zijn samenwerkingsafspraken over het afschalen van de bewindvoering, een verbeterde doorstroom van bewindvoering naar schuldhulpverlening en het gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen om de financiële zelfredzaamheid te vergroten.	Q3 2021

Vroegsignalering op basis van betaalachterstanden van vaste lasten.	Alle inwoners met twee signalen van betaalachterstanden worden actief benaderd met een hulpaanbod.	Q1 2021
---	--	---------

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel product

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Ontwikkelingen

Lokaal

Naar aanleiding van de stijgende kosten van de jeugdhulp zijn er 8 beheersmaatregelen vastgesteld in februari 2020. De implementatie van deze beheersmaatregelen heeft in 2021 prioriteit, waarbij de kwaliteit van de jeugdhulp de grootst mogelijke prioriteit blijft houden. Hiernaast blijven we inzetten op de transformatie van de jeugdzorg. De gemeente zet zich in om zorg voor jongeren tussen 0-23 zo dicht mogelijk bij huis te kunnen realiseren, met als uitgangspunt 'licht waar het kan, zwaar waar nodig'. In 2020 zijn de eerste stappen gezet om de aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs te verbeteren, in 2021 wordt hier verder op ingezet. De pilot in het Koningskwartier is in september 2020 gestart en zal in 2021 invulling gaan geven aan de ambitie van inclusief werken. Dit houdt bij de domeinen onderwijs, jeugdhulp en kinderopvang in, dat er onder andere ingezet wordt op een thuisnabij en domein-overstijgend aanbod, preventie, passende zorg en de aansluiting van jeugdhulp op het onderwijs.

Regionaal

In Midden-Holland verband is er in 2020 ingezet op een verbeterproces rondom de inkoop van en zorgverlening door aanbieders. Hierbij zijn de eerste stappen genomen op de gebieden; beheersbaarheid van de kosten, reële tarieven, kwaliteit/rechtmatigheid aan aanbieders en een nieuw inkooptraject. In 2021 wordt hier vanuit de regio ook extra ingezet op twee actielijnen van het landelijke actieprogramma "Zorg voor de Jeugd", namelijk: Gewoon Thuis Jeugd en Geweld in Huiselijke Kring. In 2021 wordt er samen met de aanbieders gewerkt aan een regionale 'Norm voor Opdrachtgeverschap' (NvO): een nieuwe regiovisie als opvolger van het visiedocument 'Gebundelde Krachten' uit 2013.

Landelijk

Er is een wetswijziging in voorbereiding waarin de landelijke overheid stuurt op stevig opdrachtgeverschap van gemeenten, stevig opdrachtnemerschap van zorgaanbieders. Concreet wordt ingezet op acht bovenregionale expertisecentra voor zeer complexe zorg (met aparte financiering) en een verplicht toegangsplan om de binding lokaal-regionaal te versterken. De wet wordt na de verkiezingen in de Tweede Kamer besproken.

Een groot aantal gemeenten kampt sinds de decentralisaties van 2015 met grote stijgingen van de uitgaven op het gebied van jeugd. Daarom wordt de noodzaak tot structurele extra middelen momenteel onderzocht, in opdracht van het Rijk. Het onderzoek wordt uitgevoerd door onafhankelijk onderzoeksbureau Andersson Elffers Felix, in samenwerking met het Verwey Jonker instituut. De resultaten worden eind 2020 verwacht en zullen na de landelijke verkiezingen meegenomen worden door een nieuw te vormen kabinet.

Doelen 2021

Doel		
Ieder kind ontvangt (passend) onderwijs, gecombineerd met jeugdhulp waar dat nodig is op tijd, thuis nabij en van goede kwaliteit.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Kinderen en jongeren uit Zuidplas ontvangen tijdig jeugdhulp op school die aansluit op het onderwijs zo dicht mogelijk bij huis, door onderwijs-zorg arrangementen (oza's) te intensiveren. Deze prestatie is gekoppeld aan het product 3.2 onderwijs.	De cijfers van deze intensivering worden gemonitord. Hiervoor wordt een monitormodel ontwikkeld.	Q4 2021
De pilot Koningskwartier, waar jeugdhulp, vrije tijd, kinderopvang en basisonderwijs geïntegreerd worden binnen één school (Inclusief onderwijs), levert gerichte aanknopingspunten op om inclusief onderwijs verder door te ontwikkelen binnen Zuidplas.	De belangrijkste aanknopingspunten om inclusief onderwijs verder door te ontwikkelen binnen Zuidplas zijn bepaald.	Q4 2021
Deze pilot is gericht op preventie, afschaling en het vormgeven van interprofessionele teams.	De indicatoren welke effecten gemeten gaan worden zijn beschreven.	

[illegible]

	Q3 2021 is er een lokale samenwerkingagenda gereed. De samenwerkingsagenda is een middel om de verbinding tussen het veiligheids- en zorgdomein te versterken. Zodat ook de meest kwetsbare in onze samenleving naar vermogen kunnen meedoen.	Q3 2021
--	---	---------

Doel Kinderen en jeugdigen die zorg nodig hebben, ontvangen voor hen passende zorg.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Versterken van pleegzorg op regionaal niveau, samen met aanbieders van pleegzorg en pleegouders.	De wijze waarop pleegouders elkaar goed kunnen ondersteunen zijn bekend. De leerelementen zijn bekend op het gebied van continuïteit in pleegouderschap. Hiermee worden breakdown momenten van pleegouders voorkomen. Het aantal pleegouders is toegenomen.	Q4 2021
Het effectiever begeleiden van jeugdigen naar volwassenheid (18-/18+)	- Werken met een toekomstplan voor jeugdigen die in verblijf zitten; - Doorstroom bevorderen naar passende woonvormen na residentieel verblijf, monitoren succesgevallen; - Het inzetten van de voortijdig school verlaten (VSV) aanpak ter ondersteuning in het verlagen of stabiliseren van het percentage VSV.	2021

Doel Oplopende kosten jeugdzorg door middel van maatregelen beheersen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning

Blijvende aandacht bij Sociaal Team voor kennis over kosten en producten.	Stabilisering van de gemiddelde kosten per indicatie Sociaal Team op € 2.900,-. (Was € 3.400 in 2019). Verwacht voordeel € 265.000,-.	Doorlopend
Jeugdarts en POH inzetten ter ondersteuning huisartsen ten behoeve van passende zorg.	Verlaging van aantallen doorverwijzingen door huisartsen met 7%. Verwachte netto besparing € 43.714,-.	Doorlopend
Lokale steunstructuur rondom overbelaste gezinnen versterken: onderzoeken of/hoe het mogelijk is steunouders in te zetten.	In 2021 starten met de inzet van steunouders.	Doorlopend
Toegang jeugdhulp wordt op scholen georganiseerd: verbetering aansluiting onderwijs en jeugdhulp. ¹ SMW-er wordt onderdeel Sociaal Team, per 1-9-2020.	Toename trajecten SMW op de scholen waardoor maatwerk jeugdhulp vanuit scholen afneemt. (data-analyse om dit te kunnen monitoren wordt in 2021 opgestart).	Doorlopend
Noodplan/Taskforce instellen voor jongeren met woonproblematiek/jongeren die onrechtmatig op een verblijfsplek zitten. Heeft haar uitwerking gekregen in het plan 'Een passende plek voor onze kwetsbare jeugd'.	Jeugdigen gemiddeld korter op verblijfplekken (indicatie Verblijf kan oplopen tot ca. € 100.000,- per jaar).	Doorlopend
Professionalisering Sociaal Team op gebied van huiselijk geweld en complexe casussen.	Signalen van huiselijk geweld worden eerder herkend en aangepakt door het Sociaal Team, zodat hulp sneller en effectiever wordt ingezet.	Doorlopend
Uitvoering regionale en lokale uitvoeringsprogramma Geweld hoort nergens Thuis.	Inefficiënties in de keten minimaliseren.	Doorlopend
Elk kwartaal analyseren van aantallen en kosten jeugdhulp en bespreking hiervan met verwijzers en overige partners.	Stabilisering van de gemiddelde kosten per indicatie Sociaal Team: € 2.248 in het eerste halfjaar van 2020. (Was € 3.400 in 2019)	Doorlopend

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A14.001902	Regionaal beleidsplan jeugd Midden-Holland 2015-2018 'jong in Midden-Holland'
A20.000112	Analyse en beheersmaatregelen Jeugdhulp 2020-2021
R14.000144	Verordening jeugdhulp Zuidplas 2015

¹ Zie informatienota 'Inclusieve Kindcentra in Zuidplas' (Z20.000504).

B17.000427 B&W-Besluit inkoop jeugdhulp en Wmo inclusief Beschermd Wonen 2018-2020
Z18.002533 Landelijk actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd'
Landelijk actieprogramma 'aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling'

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel product

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Ontwikkelingen

Lokaal

Samen in de Buurt

In 2020 is het project 'Samen in de Buurt' in Moordrecht gestart. Een initiatief van het Netwerk Transformatie Midden-Holland om op lokaal/wijkniveau (de wijk Kort Haarlem in Gouda en Moordrecht) - op basis van data - integrale zorg en ondersteuning te bieden zo dicht mogelijk bij de leefsituatie van de inwoners. De persoonlijke mogelijkheden, behoeften én wensen van cliënten zijn hierin leidend. Het gedachtegoed van positieve gezondheid, het kijken naar mensen vanuit een brede blik en vanuit 'wat kan iemand wel' in plaats van wat kan iemand niet, is het uitgangspunt. Er wordt gestreefd naar het werken vanuit 1 cliënt/gezin, 1 aanpak, 1 contactpersoon. Samen met wijkbewoners en medewerkers van zorg en welzijn wordt er toegewerkt naar een plan waarmee gewenste veranderingen in de wijk in gang gezet kunnen worden.

Dementie

De prognose is dat de gemeente in de periode 2020-2050 geconfronteerd gaat worden met een sterke toename van mensen met dementie. Hierdoor is het van belang om op tijd te anticiperen op een veranderende vraag van bewoners. Naar aanleiding van deze constatering wordt er in Q4 2020 een plan van aanpak vastgesteld. De implementatie en uitvoering van dit plan start in 2021, waardoor ook inwoners met (beginnende) dementie zo lang als mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven wonen.

Regionaal

In Midden-Holland verband is er in 2020 ingezet op een verbeterproces rondom de inkoop en uitvoering van aanbieders. Hierbij zijn de eerste stappen genomen op de gebieden; beheersbaarheid van de kosten, reële tarieven, kwaliteit/rechtmatigheid van aanbieders en een nieuw inkooptraject. In 2021 geldt voor drie van de vier hulpmiddelenleveranciers een tariefverhoging van 5.14% en voor de vierde leverancier wordt deze mogelijkheid nog opgehouden. Daarnaast wordt er in 2021 vanuit de regio ook extra ingezet op de decentralisatie van beschermd wonen en de realisatie van het Zorg- en Veiligheidshuis.

Doelen 2021

Doel Het versterken en vergroten van de zelfredzaamheid.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het versterken van de ondersteuning bij (beginnend) dementerenden, zodat ook deze doelgroep langer in de eigen leefomgeving kan wonen.	Er is een overzicht met wat de gemeente Zuidplas biedt aan (mantelzorgers van) mensen met dementie en deze worden vastgelegd in een plan van aanpak.	Doorlopend
Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen door het stimuleren van eigen kracht en sociale cohesie, goede maatschappelijke voorzieningen in elke kern, voorkomen van uitsluiting (preventie) en de juiste hulp en ondersteuning die aansluit bij de hulpvraag van inwoners (maatwerk).	- Realiseren levensloopbestendige woningen. - Versterken van de ondersteuning bij (beginnend) dementerende. - Mantelzorgondersteuning dichtbij de leefomgeving. - Maatschappelijke acceptatie en het tegengaan van het stigma op de doelgroep van maatschappelijke zorg. - Doorontwikkelen van het lokale aanbod Gewoon Thuis. - Lokaal sluitende aanpak voor personen met verward gedrag.	Doorlopend
Het realiseren van Short Stay voorzieningen voor de inwoners van Zuidplas, zodat zij met hun zorgvraag kunnen wonen in hun eigen gemeente. Zo kunnen zij de connectie houden met hun netwerk en is de kans op snel herstel en de toeleiding naar werk groter.	Samen met inwoners, maatschappelijke partners en de woningbouwcorporatie(s) worden de mogelijke locatie(s) voor Short Stay woningen onderzocht en uiteindelijk gekozen.	Q4 2021
Een efficiënte aansluiting van doelgroepenvervoer op het (openbaar) vervoersysteem, waarbij het openbaar vervoer een verantwoordelijkheid is van de provincie.	Binnen de (voorbereiding van) de documenten voor de aanbesteding van het doelgroepenvervoer in 2021 is aandacht besteed aan de aansluiting van het doelgroepenvervoer en openbaar vervoer.	2021
Door het project Samen in de Buurt, wordt er basis van data de eigen kracht en regie van inwoners in de wijk Moordrecht bevorderd.	Het vaststellen van het plan van aanpak voor zorg en welzijn.	Q2 2021

Doel		
Het verminderen en voorkomen van vereenzaming.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
De gemeente Zuidplas pleegt inzet op het voorkomen en verminderen van eenzaamheid onder haar inwoners. • Er is een informele netwerkstructuur (community-building); • Er is een formele structuur (Coalitie Zuidplas Verbindt) met een convenant en periodieke netwerkbijeenkomsten; • Aandachtfunctionarissen (formele netwerkstructuur) en sleutelfiguren (informele netwerken) zijn geschoold ten aanzien van eenzaamheid; • Er wordt structureel gecommuniceerd over (wat behelst het 'project') en ten behoeve van Zuidplas Verbindt (wat is er voor de inwoners te doen, waar moet je zijn).	Het streven is om de eenzaamheid van de inwoners in Zuidplas in 2022 onder het landelijk gemiddelde te krijgen.	Doorlopend

Doel		
Mantelzorgers worden erkend voor hun belangrijke bijdrage en bijgestaan door de gemeente, zodat zij niet of in mindere mate overbelast zijn.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Er is niet alleen aandacht voor onze kwetsbare inwoners, maar we bieden ook aan mantelzorgers passende informatie en ondersteuning.	Jaarlijks worden er gemiddeld 20 SaaM-cliëntplaatsen (van gemiddeld 4 uur/week) gerealiseerd (als middel voor respijtzorg in het voordeel van de mantelzorger).	Doorlopend

Doel		
Oplopende kosten Wmo door middel van maatregelen beheersen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Blijvende aandacht bij Sociaal Team voor kennis over kosten en producten, zodat passend zorgproduct wordt geïndiceerd.	Stabilisering of afname van kosten van dure producten.	Doorlopend

Verbonden partijen

Niet van toepassing

Beleidskaders

A18.001527	Subsidiejaarprogramma Sociaal Domein 2019
A19.000543	Plan van aanpak Zuidplas Verbindt
A18.000807	Respijtzorgpilot 'SaaM' - snel en eenvoudig lichte ondersteuning thuis
A16.000172	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning Zuidplas
A20.000665	Beleidskader sociaal domein 2020 - 2024

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel product

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Ontwikkelingen

De GGD Hollands Midden heeft veel kennis en data op het gebied van de gezondheid van inwoners die zij met gemeenten delen. Zij monitoren de volksgezondheid (0-100 jaar) in de regio, signaleren ontwikkelingen en adviseren gemeenten over gezondheidsbeleid. In dialoog tussen de GGD en de gemeente wordt gezondheidsbeleid opgesteld, wat wij vertalen naar prestaties in onze programmabegroting.

Doelen 2021

Doel		
De inwoner helpen om eigenaarschap over de eigen gezondheid te nemen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Zuidplas werkt vanuit het gedachtengoed 'positieve gezondheid'.	1 pilot in het kader van positieve gezondheid.	Doorlopend
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van inwoners.	De GGD Hollands Midden geeft actief ondersteuning bij beleidsontwikkelingen ten aanzien van de sociale en fysieke leefomgeving.	Doorlopend
Uitvoering geven aan het nationaal Preventieakkoord: tegengaan van roken, overgewicht, overmatig alcoholgebruik.	Maatregelen uit het Preventieakkoord zijn lokaal vertaald en uitgevoerd.	Q2 2021
Een breed cursus en trainingsaanbod voor jongeren	Het cursus en trainingsaanbod voor jeugd word in samenwerking met het CJG en de gemeentelijke toegang opgezet Om aan de behoefte te kunnen voldoen.	Doorlopend
Er is een lokale vertaling van de landelijke gezondheidsnota	Er is een vernieuwde gezondheidsagenda	Q3 2021

Verbonden partijen

RDOG Hollands Midden

De RDOG HM geeft uitvoering aan wettelijke taken in het kader van de Wet publieke gezondheid (Wpg) en draagt bij aan het realiseren van de gestelde doelen met betrekking tot gezondheid.

Beleidskaders

A19.000039

Kadernota RDOG 2020

Beleidsindicatoren programma 2

Beleidsindicatoren Programma 2							
Taakveld: Sociaal domein			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel		Zuidplas:		0,00%	<i>nog niet bekend</i>
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	De indicator voor heel Nederland is 7%	Zuidplas:	4,00%	4,00%	<i>nog niet bekend</i>
				Referentie-gemeenten:	5,00%	5,00%	
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	CBS		Zuidplas:		72%	73%
				Referentie-gemeenten:		68%	69%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel		Zuidplas:	1,0%	1,0%	<i>nog niet bekend</i>
				Referentie-gemeenten:	2,0%	2,0%	
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15 - 74 jaar ¹	CBS	De daling wordt veroorzaakt door een dalend aantal werkzoekenden bij een stijgende bevolking in de afgelopen drie jaar.	Zuidplas:	15,1	11,7	9,4
				Referentie-gemeenten:	13,2	13,6	12,1

¹ Voorheen was de eenheid 'aantal per 1.000 inwoners van 15-64 jaar'. In dit jaarverslag is de gehanteerde eenheid 'aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar'.

Taakveld: Sociaal domein			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS		Zuidplas:	8,6%	8,8%	9,7%
				Referentie-gemeenten:	9,3%	9,8%	10,3%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS		Zuidplas:	0,95%	1,05%	1,35%
				Referentie-gemeenten:	1,0%	1,0%	1,1%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	Zuidplas scoort beter dan het gemiddelde van Zuid-Holland (0,5%). De indicator van de referentiegemeenten is 0,3%.	Zuidplas:	0,3%	0,3%	0,3%
				Referentie-gemeenten:	0,3%	0,3%	0,3%
Banen	Aantal banen per 1.000 inwoners van 15-74 jaar	LISA		Zuidplas:	539	554	577
				Referentie-gemeenten:	567	576	586
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners 18 jr en ouder	CBS		Zuidplas:	23,5	22,3	20,4
				Referentie-gemeenten:	27,7	26,5	25,1
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	Het beeld tot de tweede helft van 2017 was vrij stabiel. Daarna is een sterke groei zichtbaar. Zuidplas scoort lager dan het landelijk gemiddelde.	Zuidplas:	39	49	53
				Nederland:	57	60	63

Wat mag het programma sociaal domein kosten?

Sociaal domein	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Algemeen sociaal domein	5.881	8.259	6.789	6.720	6.720	6.720
Werk en inkomen	13.143	11.552	11.590	11.754	11.918	11.918
Jeugd	10.441	12.272	12.704	12.588	12.588	12.588
Maatschappelijke ondersteuning	4.934	5.772	6.274	6.271	6.271	6.271
Volksgesondheid	2.197	2.849	3.157	3.157	3.157	3.157
Totaal Lasten	36.596	40.705	40.515	40.490	40.654	40.654
Baten						
Algemeen sociaal domein	147	47	-	-	-	-
Werk en inkomen	7.792	8.230	8.251	8.268	8.292	8.292
Jeugd	204	-	-	-	-	-
Maatschappelijke ondersteuning	597	183	183	183	183	183
Volksgesondheid	-	1	-	-	-	-
Totaal baten	8.740	8.462	8.434	8.451	8.475	8.475
Saldo van baten en lasten	-27.856	-32.243	-32.080	-32.039	-32.179	-32.179
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-27.856	-32.243	-32.080	-32.039	-32.179	-32.179

De vergelijkende cijfers in de tabellen zijn conform eerdere besluitvorming in de raad.

Programma 3 Maatschappelijk domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we ons inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Product 3.1 Sport

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Ontwikkelingen

In 2021 start de uitvoering van de gemeentelijke Sport- en accommodatievisie 2020-2030. Binnen deze visie streven wij naar een toekomstbestendig en duurzaam aanbod van sportaccommodaties. Ook zal de sport als middel worden ingezet bij het realiseren van andere doelen op het vlak van bijvoorbeeld eenzaamheidsbestrijding en gezondheidsbevordering. Sportverenigingen, het Lokaal sportakkoord Zuidplas en leveren een belangrijke bijdrage in het realiseren van de doelstellingen.

In de periode 2021-2024 verwachten wij de verplaatsing van de sportvelden in Moordrecht en Zevenhuizen te realiseren met een financiering binnen de grondexploitatie in relatie tot woningbouw op de huidige sportcomplexen. Afhankelijk van de besluitvorming in Q3 door de gemeenteraad over de Sport- en accommodatievisie zullen ook diverse voorstellen volgen voor aanpassing/uitbreiding van gemeentelijke sportaccommodaties. De groei van de gemeente en de levensduur van de huidige accommodaties spelen hierbij een belangrijke rol.

Doelen 2021

Doel		
Alle inwoners kunnen laagdrempelig sporten in de eigen woonomgeving.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Stimulering en versterking van sportbeoefening in een veilige omgeving met een vernieuwend aanbod dat aansluit bij de behoeften van de verschillende doelgroepen.	- Percentage inwoners dat aan de beweegrichtlijn voldoet, is minimaal gelijk aan het landelijk gemiddelde. - 25% van de sportverenigingen is een Open Club in de definitie van het NOC/NSF - Er is een veilig sportklimaat waarbinnen sprake is van een positieve stimulering	Q1 2023

Doel		
Er zijn voldoende voorzieningen voor binnen- en buitensport, goed verdeeld over de dorpen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Bouwen van (of ombouwen tot) functionele gym- en sportzalen en open sportparken met een multifunctioneel gebruik als versterking van de ongeorganiseerde sportmogelijkheden in Zuidplas.	Oplevering nieuw sportpark 't Ambacht in Moordrecht.	2021
	Besluitvorming over verplaatsing voetbal- en tennisvereniging in Zevenhuizen naar een nieuwe locatie.	2021
	Presentatie van de uitkomst van verschillende haalbaarheidsonderzoeken naar vernieuwing van sportaccommodaties.	2021

Doel		
Het terugdringen van energiegebruik en het toekomstbestendig maken van de gebouwen. .		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Investeren in kwalitatief goede en duurzame sportcomplexen door het optimaal benutten van bestaande voorzieningen.	'Roadmap verduurzaming sportgebouwen' conform het Programma duurzaamheid & Klimaatadaptie 2019-2025, is opgesteld.	Q1 2021

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A20.000238

Sport- en accommodatievisie 2020-2030

A19.000293

Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie 2019-2025

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel product

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Ontwikkelingen

De samenwerking, verbinding en aansluiting tussen voorschoolse voorzieningen, jeugdhulp en onderwijs wordt geïntensiveerd. Dit is een proces waarvoor tijd nodig is. Tijd om te bouwen aan een goede integrale zorgstructuur en betekenisvolle relaties tussen samenwerkingspartners. Iedereen doet dit vanuit zijn eigen rol, taak en verantwoordelijkheid. Om onderwijs en voorschoolse voorzieningen te laten floreren, zijn moderne, toekomstbestendige en multifunctionele gebouwen nodig. In het Meerjaren Investeringsplan (MIP) zijn middelen beschikbaar gesteld voor onderwijshuisvesting en voor het stimuleren van thuisnabij onderwijs.

Doelen 2021

Doel		
Kinderen met meer zorgbehoeften volgen inclusief en thuisnabij onderwijs (zie ook 2.3).		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
De gemeente beweegt de plaatselijke scholen om actief aan de slag te gaan met inclusief en thuisnabij onderwijs waardoor er in 2020 een daling plaatsvindt van het aantal kinderen dat wordt doorverwezen naar het Speciaal (Basis) Onderwijs. Deze prestatie is gekoppeld aan de prestatie van programma 2.3.	Het aantal verwijzingen naar scholen voor Speciaal (Basis) Onderwijs neemt af. Deze prestatie-indicator is gekoppeld aan de prestatie-indicator van programma 2.3.	Doorlopend

Doel		
Het bestrijden van onderwijsachterstanden in Zuidplas.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het blijvend verbeteren van kwaliteitsafspraken tussen aanbieders van Voorschoolse Educatie (VE) en scholen, zodat (warme) overdracht van informatie over peuters op een steeds hoger niveau geborgd wordt. Ook moet worden ingezet op meer inhoudelijke, didactische afstemming en de afstemming van de verschillende registratiesystemen van de VE-toetsingsmomenten	Een doorlopend proces van evaluatie en kwaliteitsverbetering resulteert in steeds concretere kwaliteitsafspraken tussen VE-aanbieders en scholen in Zuidplas, waarin ook aandacht is voor de afstemming van inhoud, didactiek en de wijze van registratie.	Doorlopend

Doel Kinderen volgen onderwijs in kwalitatief goede schoolgebouwen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
In samenwerking met o.a. schoolbesturen uitvoering geven aan duurzame onderwijshuisvestingsprojecten, op grond van het Integraal Huisvestingsplan (IHP).	Conform planning van het IHP zal de bouw van de permanente school in het Koningskwartier Zevenhuizen in 2021 aanvangen (oplevering Q1 of Q2 2022). De projecten in Nieuwerkerk aan den IJssel, wijk Zuidplas en wijk Esse en het project in Moerkapelle worden in gang gezet. De bouw start in 2022.	2021

Verbonden partijen

De samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs van de regio Midden-Holland en Aan den IJssel.

Beleidskaders

A17.001152	Kadernota Onderwijs 2017-2021
A17.001158	Nota Voorschoolse Voorzieningen Zuidplas
Z18.002533	Landelijk actieprogramma 'Zorg voor de Jeugd'
A19.000293	Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie 2019-2025
A18.001293	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Zuidplas 2018-2022

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel product

Het faciliteren van een divers aanbod aan cultuur dat past bij de waarden die in de Cultuurvisie 2019-2022 zijn vastgelegd. Ten eerste heeft cultuur een intrinsieke waarde, ten tweede zorgt cultuur voor verbinding in de samenleving en ten derde kunnen de mensen zich door cultuur ontplooien en ontwikkelen. Het faciliteren kan op verschillende manieren plaatsvinden, door het verlenen van subsidies, door medewerking te verlenen aan activiteiten en projecten en door het tonen van waardering voor het hele culturele veld, waaronder de vele vrijwilligers.

Ontwikkelingen

Versterking culturele veld

Cultuur is een belangrijk element voor het vestigingsklimaat. Mensen vinden dorpen aantrekkelijker als er op cultuurgebied genoeg te doen is. In 2020 is de 'Intentieverklaring Cultuurplatform' verlengd en ondertekend door de volgende partijen: Muziek Onderwijs Zuidplas (MOZ-Art), de Bibliotheek De Groene Venen, Stichting Beeldende Kunst Zuidplas, Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas, Stichting Dorpshuis Zevenhuizen (Swanla) en de Historische Vereniging Nieuwerkerk aan den IJssel. Het Cultuurplatform is een belangrijke gesprekspartner voor de gemeente. Met de samenwerking wordt beoogd om het culturele veld te versterken en de dialoog over het cultuurbeleid in Zuidplas levend te houden. Ook andere culturele instellingen kunnen bij deze ontwikkeling aansluiten.

Dwarsverbanden met andere disciplines

Een belangrijk speerpunt in de vastgestelde cultuurvisie luidt: "Cultuur is voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn."

We zien dat cultuur een duidelijke rol speelt bij onderwerpen als recreatie, gebiedsontwikkeling en gebiedsprofilering. Dit wordt zeker ook zichtbaar in de nieuwe erfgoedvisie. Daarnaast liggen er ook kansen om maatschappelijke vraagstukken meer integraal te benaderen. Deelname aan cultuur heeft een preventieve functie omdat mensen zelfvertrouwen opdoen en de mogelijkheid krijgen om volwaardig te functioneren.

Doelen 2021

Doel		
Inwoners worden in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontplooien.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Uitvoering geven aan de speerpunten uit de Cultuurvisie 2019-2022.	Er zijn zichtbare resultaten op minimaal 6 speerpunten uit de Cultuurvisie.	Doorlopend

Doel		
De vitaliteit en de leefbaarheid in de gemeente Zuidplas bevorderen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
In samenwerking met het brede maatschappelijke veld creatieve uitingen stimuleren en zorgen dat er nieuwe activiteiten ontstaan in de samenleving.	Er zijn minimaal 3 nieuwe activiteiten/evenementen georganiseerd. De activiteiten in het kader van 75 jaar vrijheid en 10 jaar Zuidplas worden extra voor het voetlicht gebracht.	Doorlopend

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A19.000583 Cultuurvisie 2019-2022

Beleidsindicatoren programma 3

Beleidsindicatoren Programma 3							
Taakveld: Onderwijs			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron			schooljaar 2017/2018	schooljaar 2018/2019	schooljaar 2019/2020
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	Ingrado	Absoluut verzuim betekent: deze leerlingen staan niet op een school ingeschreven	Zuidplas:	0,2	2,2	nog niet bekend
				Referentie-gemeenten:	1,3	2,0	
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	Ingrado	Relatief verzuim betekent: deze leerlingen spijbelen, gaan ongeoorloofd op vakantie of vertonen zorgwekkend ziekteverzuim	Zuidplas:	18	24	nog niet bekend
				Referentie-gemeenten:	27	26	
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	RMC Midden-Holland		Zuidplas:	1,5%	1,8%	nog niet bekend
				Nederland:	1,6%	2,0%	
Taakveld: Sport, cultuur en recreatie			Werkelijk				
Naam indicator	Eenheid	Bron			2012	2016	2020
Niet-sporters	%	GGD, CBS, RIVM	Percentage niet-sporters in Zuidplas (dit wordt eens in de vier jaar onderzocht)	Zuidplas:	42,8%	48,0%	nog niet bekend
				Referentie-gemeenten:	46,9%	49,3%	

Wat mag het programma maatschappelijk domein kosten?

Maatschappelijk domein	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Sport	3.102	3.537	3.305	3.528	3.538	3.547
Onderwijs	3.623	4.254	3.927	4.100	4.459	4.456
Cultuur	1.159	1.717	1.643	1.649	1.657	1.664
Totaal Lasten	7.884	9.508	8.875	9.277	9.653	9.668
Baten						
Sport	1.062	1.489	942	942	942	942
Onderwijs	505	748	735	735	735	735
Cultuur	66	61	59	59	59	59
Totaal baten	1.633	2.298	1.736	1.736	1.736	1.736
Saldo van baten en lasten	-6.251	-7.210	-7.139	-7.541	-7.917	-7.932
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-6.251	-7.210	-7.139	-7.541	-7.917	-7.932

De vergelijkende cijfers in de tabellen zijn conform eerdere besluitvorming in de raad.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Onze gemeente kenmerkt zich door haar dorpse, groene en ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transitie voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel product

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Ontwikkelingen

Omgevingsvisie en Omgevingsplan

In 2021 blijft de gemeente Zuidplas zich inzetten voor het behoud en versterken van de fysieke leefomgeving in en grenzend aan haar dorpen. Dit doet ze onder andere door in 2021 te werken aan het opstellen van een Omgevingsvisie en een Omgevingsplan. In de Omgevingsvisie wordt gezamenlijk met inwoners en bedrijven een lange termijnvisie ontwikkeld voor een toekomstbestendig Zuidplas, met een doorkijk naar de dorpen. In het Omgevingsplan, het nieuwe bestemmingsplan voor de gehele gemeente, wordt gewerkt aan actueel ruimtelijk beleid waarbij voldoende mogelijkheden zijn om mee te denken met initiatiefnemers en de ambities- zoals geformuleerd in de omgevingsvisie- te realiseren.

Doelen 2021

Doel		
In het kader van de Omgevingswet hebben inwoners en ondernemers met een ruimtelijk initiatief sneller inzicht in wat wel en niet kan, snellere besluitvorming en kortere doorlooptijden.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Helderheid geven over haalbaarheid ruimtelijke initiatief door vroegtijdig principebesluit college.	90% van alle ontvangen principebesluiten worden binnen acht weken na ontvangst van de aanvraag gecommuniceerd.	Doorlopend 2021
Opstellen specifieke duurzaamheidsambities betreffende nieuwbouw en gebiedsontwikkeling.	Het kader met de uitwerking van de duurzaamheidsambities is in 2021 gereed.	Q2 2021
Ruimtelijke initiatieven bundelen in een verzamel (ontwikkel)plan.	Het opleveren van twee verzamel (ontwikkel)plannen.	2021
Afhandelen van langlopende complexe bouwaanvragen en handhavingszaken.	De laatste 2 langlopende dossiers, de zogenaamde 'cold cases', worden in 2021 afgehandeld.	2021

Doel Integrale benadering van het handhaven en verder verbeteren van de leefomgeving.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het doelmatig en efficiënt uitvoeren van de (wettelijke) taken op het gebied van duurzaamheid, milieu, vergunningverlening en handhaving.	Het uitvoeren van de jaarprogramma's Milieu en Bouw- en Woningtoezicht door de ODMH binnen de gestelde kaders en onder regie van de gemeente.	2021
Omgevingsvisie opstellen.	Opstellen van een langetermijnvisie voor de gemeente Zuidplas, inclusief visie op de dorpen.	Q1 2021
Start opstellen omgevingsplan.	Toewerken naar een gemeente dekkend Omgevingsplan met een concrete doorwerking van de Omgevingsvisie.	2021
Verordening fysieke leefomgeving	Samenvoegen van alle bestaande gemeentelijke verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving	Q1 2021
Een gezonde toekomst voor het erfgoed van de gemeente Zuidplas.	Het implementeren van de nieuwe Erfgoedvisie met een uitvoeringprogramma .	2021

Verbonden partijen

Omgevingsdienst Midden Holland (ODMH)

De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door:

1. Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvan advies (geluid, bodem, lucht, etc.).
2. Uitvoering van de vergunningverlening en handhaving op de Bouw- en woningtoezicht op grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Beleidskaders

A12.003138	Structuurvisie Zuidplas 2030
A19.000198	Implementatieplan Omgevingswet 'Ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit'
A15.001342	Beleid inzake toepassing van 'planologische kruimelgevallen'
	Nota vergunningverlening, Toezicht en Handhaving gemeentelijke milieutaken 2019-2022
Z16.000773	Handhavingsbeleid Bouw- en Woningtoezicht 2016-2020
A15.000499	Duurzaamheidsbeleid 2015-2018

A13.001533	Nota Bodembeheer Midden-Holland en Zoetermeer 2016-2021 Verordening bodemenergiesystemen gemeente Zuidplas Beleidsregel Hogere Waarden regio Midden-Holland
A18.000289	Handhavingsbeleid geluidsnormen bij evenementen regio Midden-Holland

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel product

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Ontwikkelingen

Duurzaamheid

Zuidplas benadert duurzaamheid over de gehele breedte van het vraagstuk. Duurzaamheid is veel meer dan energiebesparing alleen, want het gaat ook over gebruikswaarde, toekomstwaarde, gezondheid en klimaatadaptatie. Zuidplas stimuleert, faciliteert en informeert in 2021 nadrukkelijk de particuliere woningeigenaren om hen de noodzaak van de opgave in te laten zien, zodat ook zij stappen zetten. Wat betreft de bouw van nieuwe woningen zijn de duurzaamheidsambities een uitgangspunt. Woningen worden gasloos, energieneutraal, passend bij de bodem en waar mogelijk circulair gebouwd.

Vestia

Vestia wil zich op termijn geheel terugtrekken uit Zuidplas en al haar woningen verkopen. De gemeente zet in op behoud van de sociale voorraad; overname door een andere corporatie heeft de voorkeur. De sturingsmogelijkheden van de gemeente zijn echter zeer beperkt. Met Vestia worden vanaf nu jaarlijks werkafspraken gemaakt.

Doelen 2021

Doel		
Behouden van een evenwichtig woonklimaat conform de woonvisie.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Prestatieafspraken maken met woningcorporaties voor 2022	Monitoring van lopende prestatieafspraken. Biedingen corporaties nieuwe prestatieafspraken beoordelen op basis van woonvisie en vaststelling in college	Q4 2021
Overname Vestia bezit door coalitie van woningcorporaties	De raad heeft zich kunnen uitspreken of de gemeente een (financiële) bijdrage levert aan de overname door de corporaties.	Q3 2021
Andere vormen van wonen introduceren met meer ruimte voor inwoners om hun eigen woonwensen concreet vorm te geven.	In 2021 wordt gestart met de initiatieffase voor CPO.	Q2 2021
Aandeel sociale woningvoorraad overeind houden, inclusief betaalbaarheid en beschikbaarheid voor lage inkomens. .	Monitoring van lopende prestatieafspraken met de corporaties.	2021

	Voorstellen voor nieuwe werkafspraken en beoordelen woningbouwprojecten op basis van (nieuwe) woonvisie met als doel het aandeel van sociale voorraad in de totale woningvoorraad op orde te houden , inclusief betaalbaarheid en beschikbaarheid.	
Faciliteren verduurzamen particulier vastgoed.	In 2021 bestaat het faciliteren uit het in behandeling nemen van aanvragen voor duurzaamheidslening, het initiëren van collectieve inkoopacties (via Duurzaam Bouwloket), het intensiveren van het aanbieden van informatie en advies over bouwtechnische mogelijkheden (in samenwerking met Duurzaam Bouwloket).	2021 (doorlopend)

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A18.001348 Woonvisie Dorps wonen in Zuidplas, nu en in de toekomst (2019)
A19.000517 Huisvestingsverordening gemeente Zuidplas (2019)

Product 4.3 Economie

Algemeen doel product

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale bedrijventerreinen.

Ontwikkelingen

Detailhandel in beweging door branchevervaging en toenemende internetverkoop

Samen met de winkeliers(verenigingen) is blijvende aandacht voor de vitaliteit van de winkelgebieden essentieel. De gemeente Zuidplas is een groeigemeente. De toename van woningen en het aantal inwoners draagt ook de komende jaren bij aan de toekomstbestendigheid van de huidige middenstand.

Verduurzamen bedrijven

In de energietransitie spelen bedrijven een grote rol. De gemeente heeft hierin de taak om de bedrijven te informeren, stimuleren, faciliteren en waar mogelijk te verenigen. Wettelijk moeten bedrijven (grootverbruikers) zorgen voor no-regret maatregelen die energiebesparing opleveren. Daarnaast zijn bedrijven in staat om circulariteit in de gemeente op te starten en te versnellen door afvalstromen en productieprocessen onder de loep te nemen. Tot slot hebben we een gezamenlijke taak om de bedrijventerreinen te verduurzamen. Dit houdt in dat de openbare ruimte klimaatadaptief en waterrobuust is, er sprake is van een gezonde leefomgeving (biodiversiteit en geen vervuiling) en dat op gebouwniveau energieneutraliteit wordt nagestreefd.

Meer vraag naar bedrijfsruimte

De economische ontwikkelingen zorgen voor nieuwe investeringen vanuit het bedrijfsleven. Hierdoor neemt de vraag naar uitbreiding van bestaande bedrijfsruimte alsook de behoefte aan nieuwe ruimte voor bedrijven van binnen en buiten Zuidplas toe. Het hebben van vitale bedrijventerreinen is hiervoor van belang. De Coronacrisis heeft dit enigszins getemperd, maar het is de verwachting dat de vervangings- en uitbreidingsbehoefte op lange termijn blijft bestaan. De regionale bedrijventerreinenstrategie en de marktverkenning bedrijventerrein Gouweknoop gaan hier richting aan geven.

Doelen 2021

Doel Versterken van het economisch klimaat in Zuidplas.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Vergroten van collectiviteit bij ondernemers. waarbij zij een inhoudelijke gesprekspartner worden voor de gemeente Zuidplas en actief zijn in de samenwerking met de andere ondernemersverenigingen in de regio.	De organisatiegraad van ondernemers versterken door de ondernemersverenigingen optimaal te faciliteren.	Doorlopend
Opstellen detailhandelsvisie in samenwerking met winkeliers.	Besluitvorming over de detailhandelsvisie.	Q1 2021
Opstellen toekomstverkenning bedrijventerreinen.	Uitvoeren van de marktverkenning Gouweknoop	Q1 2021
Uitvoering geven aan plan van aanpak werkboek Oostland	In 2021 wordt gestart met het leggen van de verbinding met projecten in de Greenport en opstarten van projecten in Oostlandverband.	Doorlopend Start Q1 2021
Verduurzamen en toekomstbestendig maken van bestaande bedrijventerreinen.	Plan verduurzamen bedrijventerreinen uitwerken.	Q2 2021
Het aanjagen en bewust maken van kansen op het gebied van circulariteit binnen het bedrijfsleven.	Bedrijven verenigen en inventariseren behoeften ten behoeve van kennisdeling en uitbouwen van het thema circulariteit.	Q4 2021

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A12.003138

Structuurvisie Zuidplas 2030

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel product

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Ontwikkelingen

Toename mobiliteitsvraag

De ontwikkelingen in de glastuinbouw, logistiek en transport van haven naar achterland hebben een merkbaar effect op de ruimtevraag en de verkeersintensiteit. De opgaven worden in (boven) regionale samenwerking opgepakt.

Stimuleren fietsgebruik

Door de toename van het elektrisch fietsen kunnen grotere afstanden per fiets worden afgelegd. Voor het woon - werk/school verkeer willen we in (boven) regionaal verband vrijliggende snelfietsroutes ontwikkelen. Dit doen we samen met de regiogemeenten en de provincie Zuid – Holland.

Doelen 2021

Doel		
Verkeersveiligheid voor kwetsbare verkeersdeelnemers.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Verbeteren inrichting naar aanleiding van actieplan verkeersveiligheid.	Aanpak van minimaal 10 knelpunten	2021
Meer sturen op gedrag door het actief uitvoeren van verkeersveiligheidscampagnes, het aanbieden van educatiemogelijkheden op scholen en doelgroepgerichte acties.		Doorlopend

Nieuw in de Programmabegroting 2021-2024

Doel				
Verbeteren bereikbaarheid van onze dorpen.				
Prestatie	Prestatie-indicator	Extra middelen	S/I	Planning
Overzicht van knelpunten actueel houden en data gestuurd-prioriteren	Actuele digitale tool (cityscan) doorontwikkelen met reistijdvertraging,	10.000	s	Q3 2021 gereed

	ongevallen en snelheden			
--	-------------------------	--	--	--

Verbonden partijen

Regio Midden Holland

De Regio Midden-Holland is een netwerkorganisatie waarin regionaal wordt samengewerkt en waar kansen worden gezien. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging. Op basis van een regionale agenda (visie) zijn vijf programma's bepaald waarbinnen nadere initiatieven en projecten worden geformuleerd en uitgewerkt.

Beleidskaders

A16.002013	Regionaal verkeer- en vervoersplan
A19.001045	Actieplan Verkeersveiligheid
A19.001320	Nota Parkeernormen
A15.000668	Mobiliteitsvisie

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel product

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Ontwikkelingen

Bodemdaling

Een van de grote uitdagingen is het toekomstbestendig houden van gebieden met een slappe bodem, waardoor klimaatveranderingen sprake is van sterke bodemdaling. Om te voorkomen dat de bodem te nat wordt, met kwelproblematieken als gevolg, is een planmatige aanpak van deze gebieden noodzakelijk.

Nieuwe Zuidplaspolder

Al sinds 2004 is Zuidplas in beeld voor (boven)regionale opgaven. Dat uit zich nu in een aantal ontwikkellocaties bij de bestaande dorpen maar in relatie tot de verstedelijkingsopgave van de provincie is de Zuidplaspolder vanuit die achtergrond opnieuw in beeld voor een verdere verstedelijkingsopgave. In 2017 heeft de gemeenteraad dit vormgegeven in een zogenoemd 'bid' dat nu in samenspraak met provincie en omliggende gemeenten het uitgangspunt is voor een verdere uitwerking van enerzijds de bebouwing aan de dorpen en anderzijds de ontwikkeling van de nieuwe Zuidplaspolder.

Begin 2021 zal een verdere definiëring plaatsvinden van de ontwikkeling van de bestaande dorpskernen. De aanjager hierbij is de verdere gedachtevorming van (nieuwe) ontwikkellocaties bij de bestaande dorpen. Dit is dan mede input voor de per dorp op te stellen visie op de dorpen. Met de definitieve ontwikkelingsvisie zal begin 2021 de afronding plaatsvinden van de verdere uitkristallisering van de planontwikkeling in de nieuwe Zuidplaspolder. De besluitvorming hieromtrent heeft mede een relatie met de discussie rond het waardebehoud van de gronden van de publieke Grondbank RZG Zuidplas.

Doelen 2021

Doel		
Faciliteren van de groei van Zuidplas.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Helderheid creëren aangaande de invulling van de Zuidplaspolder.	Definitieve ontwikkelingsvisie en ontwikkelstrategie en afsprakenkader met betrokken partijen.	Q1 2021

Doel		
Toekomstbestendig en duurzaam ontwikkelen van bestaande en nieuwe gebieden.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Toekomstbestendige invulling van de ontwikkeling van de bestaande dorpen en de Nieuwe Zuidplaspolder.	Kader opgesteld hoe wij als Zuidplas concrete invulling willen geven aan nieuwbouw en gebiedsontwikkeling met de doelstellingen en ambities van het programma als uitgangspunt.	Q1 2021

Doel		
Zorgdragen voor een kwalitatief hoogwaardig buitengebied		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Zorgdragen voor een toekomstbestendige aanpak van de buitengebieden waar bodemdaling aan de orde is.	Plan tegengaan bodemdaling. Onderzoek bestemming Restveen. Plan van aanpak Groen, water en recreatie ter vaststelling aanbieden aan de raad.	Q2 2021 Q2 2021 Q2 2021

Nieuw in de Programmabegroting 2021-2024

Doel				
Uitvoering geven aan Programma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie.				
Prestatie	Prestatie-indicator	Extra middelen	S/I	Planning
Conform het amendement van 7 mei 2019 is in de programmabegroting in 2020 en 2021 budget opgenomen voor de verdere uitvoering van het programma Duurzaamheid en Klimaatadaptie. De inspanningen binnen dit programma zijn opgenomen in de prestaties van de verschillende producten in de programmabegroting.		Budget 2021 á € 632.000 wordt ten laste van algemene reserve gebracht.	I	2021

Verbonden partijen

Grondbank RZG Zuidplas

Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Nieuwe Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK). De Grondbank heeft binnen het project Nieuwe Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van

ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Gezien de fasering van de Nieuwe Zuidplaspolder is besloten om de Grondbank tot tenminste 2025 in stand te houden.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV

Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, welke voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen met bijbehorende voorzieningen.

Beleidskaders

	ISP 2006
	Herijkingsnota 2013 van Gedeputeerde Staten
A17.002036	“Bid 2017”
A19.000666	Concept ontwikkelingsvisie 2019.
A 19.000287	Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie

Beleidsindicatoren programma 4

Beleidsindicatoren Programma 4								
Taakveld: Economie					Werkelijk			Referentie- gemeenten
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019	
Functiemenging	%	LISA	Deze indicator geeft de verhouding weer tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er bijvoorbeeld evenveel woningen als banen.		49,7%	50,2%	51,2%	49,9%
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	LISA	De waarden laten zien dat het aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners sinds 2010 telkens jaarlijks is toegenomen. Zuidplas heeft een iets hogere waarde dan de referentie-indicator van alle gemeenten met 25.000 tot 50.000 inwoners.		117,6	125,9	132,5	123,0
Taakveld: Volksgezondheid en milieu								
					Werkelijk			
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019	
Hernieuwbare elektriciteit	%	Rijkswaterstaat, Klimaatmonitor			2,1%	3,2%	<i>nog niet bekend</i>	

Beleidsindicatoren Programma 4								
Taakveld: Vhrosv					Werkelijk			Referentie- gemeenten
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019	
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen			12,6	19,3	27,0	8,6
Demografische druk	%	CBS	Deze indicator geeft de verhouding van personen in de leeftijdsklasse 0 tot 20 jaar en 65 jaar en ouder weer in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar. Het percentage van andere referentie-gemeenten komt uit op 77,8%. Al jaren laten de percentages zowel in Zuidplas als ook in heel Nederland een langzame stijging zien.		72,4%	73,9%	74,4%	77,8%

Wat mag het programma ruimtelijk beleid en ontwikkeling kosten?

Ruimtelijk Beleid en ontwikkeling	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
<i>bedragen x € 1.000</i>						
Lasten						
Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	4.468	4.524	4.194	3.543	3.542	3.542
Wonen	2.538	3.064	2.685	2.318	2.317	2.312
Economie	331	474	365	363	363	363
Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	18.571	12.793	9.812	5.732	1.754	1.135
Totaal Lasten	25.908	20.854	17.056	11.956	7.976	7.352
Baten						
Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	2.490	347	342	342	342	342
Wonen	2.224	1.326	1.152	684	928	928
Economie	53	31	30	30	30	30
Verkeer en vervoer	-	-	-	-	-	-
Gebiedsontwikkeling	20.186	14.526	9.550	14.290	2.367	3.252
Totaal baten	24.953	16.230	11.073	15.345	3.666	4.551
Saldo van baten en lasten	-955	-4.624	-5.983	3.389	-4.311	-2.802
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-955	-4.624	-5.983	3.389	-4.311	-2.802

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Zuidplas groen, schoon, veilig en bereikbaar! Hierbij hebben we de focus op de beleving van de leefomgeving van onze inwoners waarbij we inzetten op een preventieve aanpak; een schone wijk nodigt uit om deze schoon te houden. Door inwonerparticipatie en duurzaamheid stevig te

verankeren in de inrichting van de buitenruimte geven we invulling aan de thema's Verbindend bestuur en Toekomstbestendigheid.

Zuidplas gaat slim en efficiënt om met afvalscheiding en afvalinzameling en stuurt hierbij bewust op landelijke en lokale recyclingdoelstellingen.

Door bewust te sturen op een duurzame vastgoedportefeuille, gericht op de toekomstige ontwikkelingen en ambities wordt het maximale maatschappelijke rendement behaald.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

5.1 Beheer buitenruimte

5.2 Afval, riolering en begraven

5.3 Vastgoed

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel product

Groene, schone, toegankelijke en veilige leefomgeving.

Ontwikkelingen

Grote maatschappelijke, economische, technologische en klimatologische ontwikkelingen zullen hun weerslag hebben op het gebruik, de inrichting maar ook het beheer van de openbare ruimte. Ieder afzonderlijk doen ze een beroep op onze openbare ruimte. De openbare ruimte moet senior proof, beweegvriendelijk, inclusief, klimaat adaptief, smart en circulair zijn. Om dat allemaal een plek te bieden, moeten ze juist in onderlinge samenhang worden begrepen. Dit levert nieuwe vragen op voor het beheer van de openbare ruimte. Wat is er nodig om op deze ontwikkelingen in te spelen? Waar liggen kansen in de eigen gemeente?

Aanpak Klimaatveranderingen

Het klimaat verandert. De opwarming zet door, winters worden natter, zomers worden droger en extreme regenbuien komen vaker voor. Voor de leefomgeving betekent de klimaatverandering een toename van de warmte en het vaker voorkomen van wateroverlast. Droge perioden komen bovendien vaker voor en houden langer aan. Het is daarom noodzakelijk om de openbare ruimte klimaatbestendig in te richten.

Belang en bewustwording biodiversiteit

Het verbeteren van de biodiversiteit is een onderwerp dat steeds meer onder de aandacht komt (het betreft een bijdrage leveren aan het herstellen van het ecologisch evenwicht). De leefomgeving kan niet zonder biodiversiteit. Soorten en ecosystemen zorgen bijvoorbeeld voor de productie van zuurstof, afbraak van dode dieren en planten, bestuiving van planten (waaronder landbouwgewassen), waterzuivering en het beheersen van plagen.

Inwonerparticipatie

Inwoners willen betrokken zijn bij vraagstukken rondom een leefbare buitenruimte. Door samen te werken met inwoners uit een wijk of buurt sluiten resultaten beter aan bij de behoeften en vragen van inwoners uit de wijk. Beleid en uitvoering worden vaak beter als inwoners en/of gebruikers van de openbare ruimte aan planvorming meewerken. Zij kennen hun eigen omgeving immers goed. Met de eigen inbreng voelen inwoners zich hierdoor mede-eigenaar en daarmee ook verantwoordelijk voor het eindresultaat. Om sturing te geven aan de participatie is het van belang dat voorafgaande het participatieproces de bandbreedte qua vorm, inbreng, en financiën worden vastgesteld.

Boomziekten- en plagen

Vijf boomziekten of plagen bedreigen momenteel belangrijke boomsoorten in Nederland en dus ook in een bepaalde mate in Zuidplas. Dit zijn iepziekte, eikenprocessierups, kastanjebloedingsziekte en Massaria bij platanen. Sinds enkele jaren is ook essentaksterfte een bedreiging. Deze boomziekten of plagen brengen risico's met zich mee op het gebied van de veiligheid, de volksgezondheid en/of het besmettingsgevaar. Voor het beheersen van deze boomziekten of plagen zijn beleid en regelgeving ontwikkeld op landelijk, provinciaal, en gemeentelijk niveau. Het reguliere boomonderhoud zoals opgenomen in IBOR is

exclusief de beheersing van boomziekten -en plagen. In 2021 dient de aanpak van boomziekten- en plagen te worden vertaald naar een beheerplan boomziekten -en plagen inclusief de financiële effecten.

Bewegen in de buitenruimte

Conform de nog vast te stellen sport- en accommodatie visie blijft het ongeorganiseerd sporten en bewegen in Zuidplas achter ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Daar ligt een rol voor de gemeente. Met name op het gebied van de openbare ruimte en voorzieningen, waar de groei in sportdeelname landelijk gezien het hoogst is. Het versterken van de ongeorganiseerde sport- en beweeg mogelijkheden in de buitenruimte is daarom van belang. Aanvullend op de veranderde vraag naar spelen in de buitenruimte is er behoefte aan nieuw beleid in de vorm van een sport, speel en beweegplan openbare ruimte.

Doelen 2021

Doel		
Een klimaatbestendige leefomgeving.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Bij het (opnieuw) inrichten van de openbare ruimte de ambities op het gebied van klimaatbestendigheid, biodiversiteit, toegankelijkheid en veiligheid borgen.	Alle ontwerpen in kader van inrichting openbare ruimte worden getoetst op de genoemde doelen via het digitale platform duurzaam-Zuidplas.hior.nl	2021
Het realiseren van de vastgestelde kwaliteitsniveaus conform de CROW.	Via de schouwresultaten gebaseerd op de beeldmeetlatmethodiek worden alle kwaliteitsdoelen gerealiseerd zoals vastgesteld door de Raad in 2015	2021

Doel		
Leefbaarheid van de leefomgeving		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Het vaststellen van pijlers en kaders ten aanzien van toegankelijkheid, inclusiviteit, duurzaamheid en toekomstbestendigheid	Aanbieden van Beheervisie en bijbehorend Beheerplan* Openbare Ruimte bij de Zomernota 2021/ Programmabegroting 2022	2021
De toekomstbestendigheid, functionaliteit en uitstraling van 6 parken in Zuidplas verbeteren.	Renovatieplan** inclusief financieel voorstel voor 6 parken binnen Zuidplas aanbieden bij de Zomernota 2021/ programmabegroting 2022	2021

*Huidig beheerplan heeft een looptijd tot en met 2021. Dit betekent dat een nieuw Beheerplan 2022-2025 bij de Zomernota/ programmabegroting 2021 gepresenteerd dient te worden.

**In de update van het IBOR plan is toegezegd met een renovatieplan van enkele in slechte conditie verkerende parken te komen inclusief een bijbehorende begroting.

Nieuw in de Programmabegroting 2021-2024

Doel				
Schone, hele en veilige leefomgeving				
Prestatie	Prestatie-indicator	Extra middelen	S/I	Planning
In lijn met de vastgestelde sportvisie ambities uitwerken met betrekking tot spelen, sport en bewegen in de openbare ruimte, passend bij de veranderende omgeving en behoefte van de samenleving.	Een sport, speel en beweegplan openbare ruimte Zuidplas, inclusief inzicht op de financiële effecten	€ 30.000	I	2021
Aanpak van boomziekten- en plagen	Beheerplan boomziekten - en plagen, inclusief inzicht op financiële effecten hiervan.	€ 30.000	I	2021

Verbonden partijen

Recreatieschap Hitland

Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied. Het Recreatieschap draagt zorg voor het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.

Het Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Voor het gebied zijn de afgelopen jaren minder ontwikkelingen gepland of lagen geen recente beleidsopgaven. Begin dit jaar is een nieuwe directeur aangenomen. Onderdeel van zijn taken is een nadere beschouwing van het gebied en de huidige stand van zaken. Op basis hiervan zal door hem worden gekeken welke nieuwe ontwikkelingen en beleidsopgaven de komende jaren in het gebied moeten worden uitgevoerd.

Recreatieschap Rottemeren

Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon. Het Recreatieschap draagt zorg voor het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de

ontwikkeling van natuur, recreatie en landschap. Het recreatieschap beheert recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas betreft het de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Op dit moment wordt samen met de drie schapspartijen gewerkt aan het Ontwikkelplan inclusief uitvoeringsagenda waarin deze recreatiemogelijkheden zullen worden geagendeerd.

Als onderdeel van de plannen wordt ook het verbeteren van de (recreatieve) toegankelijkheid van het gebied meegenomen

Beleidskaders

A19.000985	Update Integraal beheerplan Openbare ruimte
A13.002352	Leidraad inrichting openbare ruimte
A17.000692	Beheerplan civiele kunstwerken
A17.000691	Beheerplan watergangen en bermen
A16.001753	Uitvoeringsplan dorpsgroen
A17.000015	Speelruimteplan
A16.001780	Bomenbeleidsplan
A16.001781	Bomenbeheerplan
A17.000690	Wegenbeheerplan

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel product

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Ontwikkelingen

Afval en grondstoffen

Klimaat en grondstoffen

Klimaatverandering en de uitputting van de aarde krijgen bij inwoners en bestuurders op alle niveaus steeds meer aandacht. Onze gemeente wil ook een bijdrage leveren aan het voorkomen hiervan. In de paragraaf Duurzaamheid wordt hier meer over toegelicht. De bijdrage op het gebied van afval en grondstoffen bestaat uit verbeteren van de afvalscheiding en bevorderen van circulariteit. De weg naar een (rest)afvalloze samenleving is nog lang, maar het nemen van maatregelen is noodzakelijk. Ook gemeente Zuidplas zal in 2021 de nodige stappen zetten ten aanzien van afvalscheiding en wordt besluitvorming voorbereid om te komen tot een toekomstbestendig afvalbrengstation waar de inwoners hun grondstoffen ter recycling aan kunnen bieden.

Harmonisatie oud papier-inzameling

De oud papier inzameling binnen gemeente verloopt grotendeels nog volgens de afspraken die voor de gemeentelijke fusie in 2010 zijn gemaakt. Deels wordt de inzameling met vrijwilligers van sportverenigingen en kerken gedaan en deels door professionele krachten. Ook zijn er brenglocaties die erg uiteenlopend qua efficiëntie zijn. Door de sterk gedaalde oud papierprijs als gevolg van mondiale ontwikkelingen, staat de inzameling financieel onder druk. Ook de vergoeding voor vrijwilligers is teruggelopen. Samen met toegenomen eisen rondom veiligheid en noodzaak tot meer sturing ten aanzien van vervuiling in het oud papier en bedrijfspapier, neemt de noodzaak toe tot het herzien van de huidige afspraken en werkwijzen.

In 2021 zal er, na overleg met betrokken verenigingen, besluitvorming plaatsvinden om een toekomstbestendige, kostenefficiënte oud papier-inzameling te bewerkstelligen.

Kosten afvalinzameling- en verwerking

Door een aantal autonome financiële ontwikkelingen ontstond de noodzaak om de tarieven van de afvalstoffenheffing voor 2020 te verhogen. In datzelfde jaar is een voorstel voorbereid om de inwoner in staat te stellen meer en makkelijker afval te kunnen scheiden. De verwachting is dat hierdoor in 2021 de uitgaven zullen stijgen. Autonoom is er een kostenverhogend effect te verwachten van een nieuw aanbesteed contract voor de verwerking van GFT. Door het indexeren van het tarief van de afvalstoffenheffing, zoals in programmabegroting 2020-2023 aangegeven, wordt dekking gevonden.

Eens te meer wordt duidelijk dat de zorgplicht voor de inzameling en verwerking van afval nauw samenhangt met marktontwikkelingen en andere externe factoren. Een gemeente kan hier maar beperkt op sturen.

In de paragraaf Lokale heffingen wordt verder inzicht gegeven in de financiële dekking van deze zorgplicht.

Omgevingsprogramma Stedelijk Water

In 2021 krijgt het omgevingsprogramma Stedelijk Water haar beslag en sorteren we voor op de aanstaande Omgevingswet. Het omgevingsprogramma bevat het traditionele vGRP met daarin de onderbouwing voor de rioolheffing, het baggerplan/waterplan, grondwaterbeleid, hydraulisch functioneren van de riolering en veel van de maatregelen ten behoeve van klimaatadaptatie. Prioriteit in 2021 is en blijft de goede werking van de riolering, voortdurende innovatie, kostenbesparing en uitvoeren van onderhoud en vervanging. Nieuw zijn de maatregelen op het vlak van klimaatadaptatie die voor een groot deel vallen binnen de kaders van het omgevingsprogramma Stedelijk Water. De voorliggende begroting voor riolering en waterhuishouding is gebaseerd op het vGRP 2015-2020 en word gewijzigd door een (door de gemeenteraad vast te stellen) begrotingswijziging die hoort bij het programma Stedelijk Water. Uitgangspunt van het College van B&W is en blijft 100% kostendekkendheid van de rioolheffing.

Begraven

Marktvraag/-werking lijkbezorging

Binnen de uitvaartwereld is een landelijke trend zichtbaar van daling van het aantal begrafenissen en toename van het aantal crematies en natuurbegravingen. Deze dalende trend op het aantal begrafenissen heeft een negatief effect op de balans tussen inkomsten en uitgaven voor de instandhouding van de gemeentelijke begraafplaatsen. In 2021 wordt uitvoering gegeven aan de maatregelen en adviezen zoals vastgesteld in de Visie op de Lijkbezorging in 2020 voor het toekomst bestendig inrichten van de gemeentelijke begraafplaatsen en het actualiseren van de tarieven en de beheersverordening op basis van huidige trends en ontwikkelingen.

Doelen 2021

Doel		
Een bijdrage leveren aan het beperken van klimaatverandering en voorkomen van grondstofuitputting van de aarde.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Investeringsvoorstel voor een toekomstbestendige afvalbrengvoorziening	Investeringsvoorstel bij de Zomernota	Q2 2021
Harmonisatie oud-papierinzameling	Vastgesteld gemeentebreed beleid oud-papierinzameling	Q3 2021

Doel		
Klimaatbestendig en doelmatig beheer openbare ruimte.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Stevig en integraal beleid als basis voor de uitvoering van de taken rondom Stedelijk Water.	Een vastgesteld Omgevingsprogramma Stedelijk Water	Q1 2021
De gemeente stimuleert en/of faciliteert private maatregelen die bijdragen aan klimaatbestendige maatregelen.	Een geïmplementeerde regeling voor groene daken, regenton of “steen eruit – plant erin”	Q2 2021

De gemeente doet ervaring op met maatregelen die bijdragen aan klimaatadaptatie.	Er zijn minimaal 4 pilotprojecten gerealiseerd waarin innovatieve of niet eerder gebruikte oplossingen of technieken zijn toegepast.	Q4 2021
--	--	---------

Doel		
Toekomstbestendig beheer lijkbezorging.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Toekomst bestendig ingerichte gemeentelijke begraafplaatsen en geactualiseerde tarieven en beheerverordening op basis van huidige trends en ontwikkelingen.	Uitvoeren maatregelen en adviezen zoals vastgesteld in de Visie op de Lijkbezorging.	2021

Verbonden partijen

Cyclus

Het uitvoeren van afvalbeheer op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.

Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten) efficiënter uitgevoerd.

De gemeente Zuidplas neemt een aantal diensten af bij Cyclus NV, zoals vastgelegd in de dienstverleningsovereenkomst. Het betreft o.a. het huis aan huis-inzamelen van restafval en GFT en het overslaan en laten verwerken van de meeste afvalstromen.

Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.

Beleidskaders

Z15.000721	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2015-2020
A14.000184	Beleidsnota grondwater
A16.000294	Afvalstoffenverordening

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel product

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Ontwikkelingen

Zicht op het nodige maatschappelijke vastgoed

Zuidplas groeit de komende decennia naar verwachting substantieel voor wat betreft het aantal woningen. Daar horen voor de nieuwe inwoners ook de nodige maatschappelijke voorzieningen bij. Om zicht te krijgen op het totaal aantal voorzieningen voor Zuidplas bij een bepaald aantal inwoners wordt een *referentiekader maatschappelijke voorzieningen* geformuleerd.

Transparante voorwaarden voor realisatie gebouwen

Vastgoed helpt de realisatie van maatschappelijke beleidsdoelen door het creëren van de nodige bouwwerken. Om dat steeds onder dezelfde condities te doen wordt een beleidsnota Vastgoed opgesteld. De vigerende nota stamt uit 2015. Sinds die tijd hebben zich een aantal wijzigingen voorgedaan op de vastgoed markt die maken dat de nota dient te worden vernieuwd.

Maatregelen voor een duurzame en toekomstbestendige vastgoedportefeuille

Als onderdeel van het programma duurzaamheid is in 2020 gestart met het opstellen van een *Roadmap Vastgoed*. Hierin worden alle duurzaamheidsmaatregelen met betrekking tot het vastgoed voor de komende jaren samengebracht. De Roadmap Vastgoed wordt in het 2^e kwartaal van 2021 gepresenteerd.

Voortzetten verkoop snippergroen

De gemeente biedt 'snippergroen' aan (potentiële) inwoners/gebruikers aan. In de afgelopen is daar met focus op de dorpen gestructureerd aan gewerkt. Inmiddels is het een vrijwel continu proces in heel Zuidplas.

Doelen 2021

Doel		
Borgen van voldoende maatschappelijke voorzieningen in Zuidplas.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Opstellen Referentiekader Maatschappelijk Vastgoed	Overzicht van kwantiteit en kwaliteit van maatschappelijk vastgoed op het juiste tijdstip en de juiste plaats.	Q2 2021

Doel		
Transparantie over voorwaarden waaronder maatschappelijk vastgoed ten behoeve van de samenleving beschikbaar is.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Richtlijnen voor eenduidige inzet van gemeentelijke vastgoed.	Nota vastgoed.	Q2 2021

Doel		
Woonplezier van inwoners verhogen.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Verkoop snippergroen.	Aantal verkopen snippergroen	2021

Doel		
Verder verduurzamen gemeentelijke vastgoedportefeuille.		
Prestatie	Prestatie-indicator	Planning
Onderzoeken naar andere duurzame maatregelen voor een duurzame en toekomstbestendige vastgoedportefeuille.	Toe te passen duurzame maatregelen die zich binnen de levensduur van een object terugverdienen.	Q2 2021

Verbonden partijen

Niet van toepassing.

Beleidskaders

A15.001351 Nota vastgoed (2015)
Z11.000833 Nota snippergroen (2011)

Beleidsindicatoren programma 5

Beleidsindicatoren Programma 5								
Taakveld: Volksgezondheid en milieu					Werkelijk			
Naam indicator	Eenheid	Bron			2017	2018	2019	
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	In 2019 is 117 kilo restafval inclusief grof vuil als resultaat behaald (97 kg fijn en 20 kg grof). Dit is hetzelfde als in het jaar 2018.		116 kg/inw.	117 kg/inw.	117 kg/inw.	

Wat mag het programma fysieke omgeving kosten?

Fysieke omgeving	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Beheer buitenruimte	8.780	8.841	9.154	9.325	9.458	9.622
Afval, riolering en begraven	9.032	8.977	8.741	8.855	8.908	8.943
Vastgoed	1.483	1.343	1.448	1.461	1.476	1.488
Totaal Lasten	19.295	19.161	19.343	19.641	19.842	20.053
Baten						
Beheer buitenruimte	410	394	304	304	304	304
Afval, riolering en begraven	10.031	10.867	10.845	11.046	11.188	11.254
Vastgoed	710	845	845	845	845	845
Totaal baten	11.151	12.107	11.994	12.195	12.337	12.403
Saldo van baten en lasten	-8.143	-7.055	-7.349	-7.446	-7.505	-7.650
Toevoeging aan reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	-	-	-
Resultaat	-8.143	-7.055	-7.349	-7.446	-7.505	-7.650

Financiële producten

De begroting van de gemeente Zuidplas bevat de te realiseren programma's en een aantal programmaonderdelen die financieel technisch van aard zijn. Deze financieel technische programmaonderdelen worden in dit hoofdstuk verder toegelicht.

Het gaat om de volgende onderdelen:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Overhead
- Vennootschapsbelasting
- Onvoorzien

Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen doel

De gemeente zet in op een financieel gezonde gemeente, waarbij de inkomsten en uitgaven structureel in balans zijn.

Algemene dekkingsmiddelen	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Baten en lasten						
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	9.888	10.089	10.489	9.278	9.344	9.357
Algemene uitkering	56.202	55.671	58.720	59.286	59.308	59.268
Dividend	425	1.206	1.206	2.148	206	206
Saldo van de financieringsfunctie	-132	-188	-11	-49	145	131
Overige algemene dekkingsmiddelen	-609	-	-3.766	-3.407	-3.299	-3.217
Totaal overzicht van algemene dekkingsmiddelen	65.774	66.777	66.638	67.256	65.704	65.745

Voor het betalen en uitvoeren van gemeentelijke activiteiten moet Zuidplas beschikken over de noodzakelijke financiële middelen. De middelen die geen relatie hebben met een specifiek programma zoals de belastingen met een ongebonden besteding, noemen we algemene dekkingsmiddelen. Belastingen met een gebonden besteding zoals afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn geen algemeen dekkingsmiddel en zijn opgenomen bij de desbetreffende programma's.

Lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is.

In de paragraaf lokale heffingen wordt uitgebreid aandacht besteed aan de diverse gemeentelijke belastingen. De tarieven van de lokale heffingen waarvan de besteding niet gebonden is zijn verhoogd met de prijsindex van 1,7%.

Doel

De gemeente voldoet aan de vereisten van de Waarderingskamer in het kader van het heffen van de onroerende zaakbelasting.

Ontwikkelingen

De Waarderingskamer geeft aan dat uiterlijk in 2022 alle WOZ-taxaties van woningen gebaseerd moeten zijn op de gebruiksoppervlakte. De huidige taxaties zijn gebaseerd op inhoud. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

Gemeenten ontvangen geld van de Rijksoverheid uit het gemeentefonds. Hiermee betalen zij een deel van hun uitgaven, waaronder de wettelijke verplichte taken en (een deel van) de kosten van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Zij leggen daarover verantwoording af aan de gemeenteraad. Hoeveel geld individuele gemeenten uit het gemeentefonds krijgen, hangt af van de kenmerken en de belastingcapaciteit van de gemeenten. De belastingcapaciteit geeft aan hoeveel belasting een gemeente jaarlijks kan innen.

Gemeenten ontvangen per jaar 3 circulaire: de meicirculaire (basis is de Voorjaarsnota van het Rijk), de septembercirculaire (basis is de Miljoenennota van het Rijk) en de decembercirculaire (bijstelling lopend jaar).

Naast de algemene uitkering ontvangen gemeenten ook geld voor specifieke taken, hierover zijn de volgende afspraken gemaakt met de gemeenteraad:

- De taakmutaties inzetten voor de desbetreffende taak binnen de begroting;
- Decentralisatie uitkeringen inzetten voor de desbetreffende taak binnen de begroting;
- Accressen inzetten als algemeen dekkingsmiddel en dienen voornamelijk ter dekking van de loon- en prijsindexatie.

Meicirculaire 2020

De omvang van het gemeentefonds in deze Programmabegroting is gebaseerd op de meicirculaire 2020. De omvang van de uitkering voor 2021 is geraamd op € 58,7 miljoen.

Septembercirculaire 2020

De septembercirculaire van het gemeentefonds is een uitwerking van de Miljoenennota van het Rijk, welke op Prinsjesdag wordt gepresenteerd. Direct na Prinsjesdag (derde dinsdag van september) wordt de septembercirculaire beschikbaar gesteld aan de gemeentebesturen.

Van de septembercirculaire 2020 wordt separaat een informatienota aan de gemeenteraad verstrekt, en zal voor dezelfde raadsvergadering als deze programmabegroting worden geagendeerd. Voor de verwerking van de financiële uitkomsten wordt een afzonderlijk raadsbesluit gevraagd waarna de financiële uitkomsten in de Meerjarenbegroting zullen worden verwerkt.

In deze septembercirculaire zijn ook de budgetten van het rijk uit het compensatiepakket coronacrisis medeoverheden opgenomen. Dit geldt voor zowel de 1^e tranche als de 2^e tranche.

Dividend

Van een aantal verbonden partijen, de zogenaamde deelnemingen, is de gemeente in het bezit van aandelen, en heeft hiermee het recht op een dividenduitkering. Statutair kan hierop een uitzondering worden gemaakt. In de aandeelhoudersvergadering wordt vastgesteld of en hoeveel dividend er wordt uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Saldo van de financieringsfunctie

In de paragraaf Financiering wordt uitgebreid aandacht besteed aan de financieringsfunctie. In dit product wordt inzicht gegeven in het financiële resultaat.

Beleidskaders

Z20.001678	Informatienota meicirculaire 2020
Z20.001995	Informatienota “extra steunpakket Rijk corona”
Z20.000108	Treasurystatuut 2020 (raadvergadering 8 oktober 2020)
A16.001619	Financiële verordening gemeente Zuidplas 2017

Overhead

In de beleidsprogramma's worden alleen die kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Alle overige kosten worden opgenomen in het onderdeel overhead. Hiermee wordt inzicht gegeven in alle kosten die verband houden met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.

Overhead	2020			2021		
	loon	overige kosten	totale kosten	loon	overige kosten	totale kosten
Directie	130	-	130	133	9	142
Huisvesting	-	733	733	-	730	730
Automatisering	-	2.045	2.045	-	2.105	2.105
Communicatie	-	133	133	-	163	163
Organisatiemobiliteit	-	300	300	-	-	-
Bestuur, communicatie en veiligheid	1.494	17	1.511	1.331	46	1.377
Samenleving	506	6	512	810	9	819
Ruimte	625	48	673	605	53	658
Bedrijfsvoering	4.110	1.367	5.477	4.632	1.503	6.135
Dienstverlening	292	7	299	997	20	1.017
Brutokosten overhead	7.156	4.656	11.811	8.509	4.638	13.147
Toerekening overhead aan grondexploitaties	-	-794	-794	-	-446	-446
Nettokosten overhead	-	-	11.017	-	-	12.701
Totaal dekking overhead	-	-	-	-	-	-
Saldo overhead			11.017			12.701

De totale kosten overhead zijn met circa € 1,6 miljoen toegenomen. De belangrijkste verschillen ontstaan in de aan overhead toe te rekenen loonkosten (verhoging van circa € 1,3 miljoen), doorbelasting van overhead aan de grondexploitaties (afname van circa € 350.000) en het organisatiemobiliteitsbudget (afname van € 300.000).

De aan overhead toe te rekenen loonkosten zijn om twee redenen toegenomen. Met het besluit op de Zomernota 2020 (A20.00616) heeft de gemeenteraad extra budget toegekend aan de flexibele schil á € 475.000 en een budget toegekend voor het groeimechanisme á € 591.000. De flexibele schil is bedoeld voor tijdelijke opvang van onvoorziene omstandigheden zoals (langdurig) ziekteverzuim, zwangerschap, opname langdurig verlof en moeilijk te vervullen

vacatures. Het groeimechanisme is bedoeld om de organisatie mee te laten groeien met de groei van de gemeente. Beide budgetten zijn nog niet over de individuele afdelingen verdeeld maar zijn voorlopig op basis van een verdeelsleutel voor circa 45% toegerekend aan overhead. Het tweede element waardoor de loonkosten die worden toegerekend aan overhead zijn toegenomen komt voort uit een actualisatie van de kostenverdeelsleutel. Tijdens deze actualisatie is beoordeeld welke medewerkers er op basis van de notitie overhead direct aan de beleidsprogramma's dienen te worden toegerekend en welke medewerkers het primaire proces ondersteunen. De conclusie van deze actualisatie is dat, vooral bij de afdeling samenleving en dienstverlening de toerekening is herijkt, met als gevolg een hogere toerekening aan overhead en hierdoor een lagere toerekening aan de producten van het primaire proces

Communicatie

Conform de notitie overhead (2016) zijn ook de kosten die aan communicatie worden besteed toegerekend aan overhead. Het gaat om kosten die worden ingezet ten behoeve van de interne en externe communicatie; uitgezonderd het klantcontactcentrum.

Huisvesting gemeentelijke organisatie

Huisvestingskosten die worden gerekend tot overhead hebben betrekking op ruimten die voor de uitvoering van de algemene taken van de gemeentelijke organisatie worden gebruikt. Hieronder vallen geen huisvestingskosten die behoren tot een specifiek uitvoerende taak, zoals de kosten van een sporthal of een brandweerkazerne. Er hebben geen budgettaire wijzigingen plaatsgevonden.

Toerekening van overhead aan de grondexploitaties

In de begroting 2021 is de overhead naar de grondexploitaties verwerkt zoals opgenomen in PRO 2020.

Kostenonderbouwing tarieven

De berekening van de tarieven en de bijbehorende kostenonderbouwing vindt extracomptabel plaats. De directe kosten zijn opgenomen op de betreffende taakvelden (en programma's) terwijl de kosten van btw en overhead hier geen onderdeel van uitmaken.

De opslag van overhead wordt in Zuidplas berekend op basis van de omvang van de programma's. Op basis van deze methode bedraagt het opslagpercentage van overhead toe te rekenen aan de tarieven 13%.

Nieuw in de Programmabegroting 2021-2024

Doel				
Als organisatie voldoen aan de kwalitatieve eisen die door inwoners en omgeving aan de dienstverlening worden gesteld				
Prestatie	Prestatie-indicator	Extra middelen	S/I	Planning
Uitvoeren concernplan		€ 388.000	S	2021
		€ 288.000		2022
		€ 188.000		2023
		€ 88.000		2024

		€ 1.185.000 tlv algemene reserve	I	2021
		€ 955.000 tlv algemene reserve	I	2022

Zuidplas groeit!

De groei en de veranderende samenleving zijn de directe aanleidingen om aan de slag te gaan met het Concernplan Zuidplas Groeit! De belangrijkste doelen van het concernplan zijn

- Kwantitatief als organisatie meegroeien met de groei van onze gemeente zodat de kwaliteit van dienstverlening op orde blijft;
- Kwalitatief groeien om de complexiteit van opgaven aan te kunnen;
- Versterken strategisch vermogen en skills zodat Zuidplas op verschillende dossiers een (voor)trekkersrol kan spelen in de regio en daarbuiten;
- Optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek.

In juli 2020 is de organisatievisie vastgesteld door de gemeenteraad. Conform de toezegging In de organisatievisie (deel 1 van het concernplan) is de afgelopen maanden hard gewerkt aan het uitwerken van de organisatievisie in een veranderplan en de financiële doorwerking van het concernplan (deel 2 van het concernplan). In de paragraaf bedrijfsvoering en de bijlage Concernplan wordt op het bovenstaande dieper ingegaan.

De kosten van het concernplan bestaan uit structurele kosten en incidentele kosten. Tegenover de structurele kosten wordt een onlosmakelijk dekkingsplan gepresenteerd. De structurele kosten bestaan uit het investeren in een kwaliteitsimpuls in de organisatie op verschillende gebieden.

In bovenstaande tabel is de structurele netto bijdrage opgenomen.

Voor het laten slagen van de benodigde verandering zijn naast de structurele kosten incidentele kosten benodigd. De incidentele kosten bestaan grotendeels uit een investering in een lerende organisatie, vorming van een transitieteam, frictie- en mobiliteitskosten. Er wordt voorgesteld deze kosten te onttrekken uit de algemene reserve en te bestemmen via de bestaande bestemmingsreserve organisatieontwikkeling en –mobiliteit

Vennootschapsbelasting

De gemeente Zuidplas streeft naar een juiste weergave van de lasten en baten die samenhangen met de vennootschapsbelasting (VPB), met als doel een juiste en tijdige aangifte VPB. Vanaf 2016 is ook de 'Wet op de vennootschapsbelasting 1969' van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een toets uitgevoerd. Voor het boekjaar 2020 is op basis van Perspectief Ruimtelijke Opgaven geconcludeerd dat het Grondbedrijf niet als onderneming kan worden beschouwd en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is. Wel is een zodanige opwaartse trend zichtbaar in het fiscale resultaat dat de kans aanwezig is dat vanaf het jaar 2021 het grondbedrijf als winstgevend kan worden aangemerkt. Bij besluitvorming aangaande het Middengebied volgt een fiscale toets op het Grondbedrijf.

Beleidskaders

Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen

Notitie Overhead BBV

Onvoorzien

Met de post onvoorzien kunnen incidentele lasten die niet in de begroting zijn opgenomen, worden gefinancierd. In de Programmabegroting is structureel een post onvoorzien opgenomen van € 100.000. De post onvoorzien kan door het college bij incidentele, onvoorziene situatie ingezet worden. Hiervoor wordt de 3-O's systematiek toegepast:

- Is het onvoorzienbaar?
- Is het onuitstelbaar?
- Is het onvermijdbaar?

Het budget voor onvoorzien kan ingezet worden ter dekking van de incidentele overschrijding zolang het voldoet aan alle drie de hierboven opgenomen randvoorwaarden.

Verbonden partijen

BNG Bank

Sinds 1914 financiert BNG Bank de Nederlandse publieke sector. Klanten van de BNG bank zijn (decentrale) overheden en instellingen op het gebied van wonen, zorg, onderwijs, energie en infrastructuur. De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.

Beleidsindicatoren financiële producten

Beleidsindicatoren Programma 6						Programmabegroting 2021 - 2024	
Prog	Taakveld		Naam indicator	Eenheid	Bron	Indicator	Korte toelichting
6	2	8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	€ 268.000	Op basis CBS - statistiek waarde onroerende zaken 2019
6	2	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 817	Woonlasten voor 2020 is de som van de OZB, afvalstoffen- en rioolheffing
6	2	8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	€ 839	Woonlasten voor 2020 is de som van de OZB, afvalstoffen- en rioolheffing
6	1	0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,93	Formatie in Fte per 1.000 inwoners
6	1	0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	5,49	Bezetting Fte per 1.000 inwoners
6	1	0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 540	Apparaatskosten per inwoner
6	1	0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	7,45%	De geraamde kosten voor externe inhuur in 2021 bedragen € 1,4 miljoen. Uitgedrukt in een % van loonsom+ externe inhuur is dit 7,45%
6	1	0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	11,66%	Overhead als % van totale lasten exclusief reservemutaties

Wat mogen de financiële producten kosten?

Algemeen bedragen x € 1.000						
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Lasten						
Algemene dekkingsmiddelen	2.362	873	4.485	4.075	3.706	3.621
Overhead	10.396	11.869	12.735	12.684	12.944	12.964
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	100	100	100	100	100	100
Totaal Lasten	12.858	12.842	17.320	16.858	16.751	16.685
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen	64.595	67.651	71.123	71.331	69.410	69.366
Overhead	197	34	34	34	34	34
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Totaal baten	64.792	67.685	71.157	71.364	69.444	69.400
Saldo van baten en lasten	51.934	54.843	53.836	54.506	52.693	52.715
Toevoeging aan reserves	13.138	4.574	1.053	13.000	989	2.536
Onttrekking aan reserves	10.164	4.957	865	2.576	416	416
Resultaat	48.960	55.227	53.648	44.082	52.119	50.594

Overzicht van lasten en baten

Overzicht van baten en lasten en resevemutaties per programma	Rekening 2019			Begroting 2020 na wijziging			Primitieve begroting 2021		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur en organisatie	8.730	626	-8.104	7.152	436	-6.716	6.657	464	-6.193
Sociaal domein	36.596	8.740	-27.856	40.705	8.462	-32.243	40.515	8.434	-32.080
Maatschappelijk domein	7.884	1.633	-6.251	9.508	2.298	-7.210	8.875	1.736	-7.139
Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	25.908	24.953	-955	20.854	16.230	-4.624	17.056	11.073	-5.983
Fysieke omgeving	19.295	11.151	-8.143	19.161	12.107	-7.055	19.343	11.994	-7.349
Financiële producten	12.858	64.792	51.934	12.842	67.685	54.843	17.320	71.157	53.836
Totaal Lasten en baten	111.271	111.896	625	110.223	107.217	-3.006	109.765	104.857	-4.908
reserves									
Bestuur en organisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociaal domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maatschappelijk domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fysieke omgeving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële producten	13.138	10.164	-2.974	4.574	4.957	384	1.053	865	-189
Totaal mutaties reserves	13.138	10.164	-2.974	4.574	4.957	384	1.053	865	-189
Resultaat	124.409	122.059	-2.350	114.796	112.174	-2.622	110.818	105.722	-5.096

Overzicht van baten en lasten en resevemutaties per programma	Meerjaren raming 2022			Meerjaren raming 2023			Meerjaren raming 2024		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur en organisatie	6.617	450	-6.167	6.588	390	-6.198	6.736	677	-6.060
Sociaal domein	40.490	8.451	-32.039	40.654	8.475	-32.179	40.654	8.475	-32.179
Maatschappelijk domein	9.277	1.736	-7.541	9.653	1.736	-7.917	9.668	1.736	-7.932
Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	11.956	15.345	3.389	7.976	3.666	-4.311	7.352	4.551	-2.802
Fysieke omgeving	19.641	12.195	-7.446	19.842	12.337	-7.505	20.053	12.403	-7.650
Financiële producten	16.858	71.364	54.506	16.751	69.444	52.693	16.685	69.400	52.715
Totaal Lasten en baten	104.839	109.542	4.703	101.465	96.048	-5.417	101.149	97.241	-3.907
reserves									
Bestuur en organisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociaal domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maatschappelijk domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimtelijk Beleid en -ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fysieke omgeving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële producten	13.000	2.576	-10.424	989	416	-574	2.536	416	-2.120
Totaal mutaties reserves	13.000	2.576	-10.424	989	416	-574	2.536	416	-2.120
Resultaat	117.839	112.118	-5.721	102.455	96.464	-5.990	103.685	97.657	-6.028

bedragen x € 1.000

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

De paragraaf Lokale heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de gevolgen daarvan voor de inwoners van Zuidplas. Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen vindt plaats door middel van een verordening die de gemeenteraad of het college van burgemeester en wethouders vaststelt (zie ook hieronder: Belastingverordeningen).

De gemeente maakt een onderscheid tussen lokale heffingen met een gebonden en ongebonden besteding. De paragraaf Lokale heffingen heeft betrekking op beide. Ongebonden lokale heffingen (onroerendezaakbelasting, precariobelasting, forensen en toeristenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan inhoudelijke begrotingsprogramma's zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, verantwoordt de gemeente in het betreffende programma. Zij rekent deze niet tot de algemene dekkingsmiddelen.

Begrotingsuitgangspunten

Voor het belastingjaar 2021 heeft de gemeenteraad de volgende begrotingsuitgangspunten vastgesteld:

- De ongebonden belastingen (OZB, RZB en Marktgelden) worden verhoogd met de prijsindex (1,7%);
- De gemeenteraad* stelt de belastingverordeningen, met uitzondering van de Verordening onroerendezaakbelastingen, en de begroting 2021 in dezelfde vergadering vast;
- De gemeenteraad stelt de Verordening onroerendezaakbelastingen 2021 vast in de vergadering van december 2020; Het tarief van de rioolheffing is toereikend om de kosten te dekken;
- Het tarief van de afvalstoffenheffing is toereikend om de kosten te dekken;
- De kwijtscheldingen van de afvalstoffenheffing worden niet meer toegerekend bij de bepaling van het tarief van de afvalstoffenheffing.

** Op 30 augustus 2016 besloot de gemeenteraad aan het college van burgemeester en wethouders onder voorwaarden de bevoegdheid te delegeren tot het vaststellen van de volgende belastingverordeningen: Rioolheffing, afvalstoffenheffing, marktgelden, lijkbezorgingsrechten, leges en precariobelasting.*

De voorwaarden waarborgen dat de bevoegdheidsuitoefening plaatsvindt binnen de door de gemeenteraad vastgestelde financiële- en politieke kaders. Eén van de voorwaarden is dat op grond van het delegatiebesluit van de gemeenteraad van 30 augustus 2016, het college van burgemeester en wethouders de op grond van het delegatiebesluit vastgestelde belastingverordeningen worden vastgesteld in dezelfde vergadering van de gemeenteraad waarin zij de begroting vaststellen. In de genoemde vergadering van 30 augustus 2016 heeft de gemeenteraad tevens ingestemd met het voorstel van het college van burgemeester en wethouders om de belastingverordeningen niet meer vast te stellen in de vorm van compleet nieuwe verordeningen maar in de vorm van wijzigingsverordeningen.

Tariefsvorming onroerendezaakbelastingen

De calculatie begint met de begrote OZB-opbrengst van het voorgaande begrotingsjaar (basis). Daar vindt in 2021 conform het financieel technische uitgangspunt een indexering op plaats van 1,7%. Aansluitend wordt de verwachte areaalontwikkeling van 2021 toegevoegd. Dit resulteert in de begrote OZB-opbrengst van € 8.853.000 die u terugvindt in de programmabegroting 2021 en de verordening onroerendezaakbelasting 2021.

Op 7 juli 2015 besloot de gemeenteraad onder nummer R15.000063 dat de tarieven van de onroerendezaakbelastingen onder andere moeten leiden tot een evenwichtige en gelijkmatige verdeling van de lastendruk tussen de verschillende categorieën belastingplichtigen. Deze doelstelling kan worden gerealiseerd door de tarieven op een bepaalde manier te berekenen en deze tarieven niet vast te stellen in de vergadering waarin de meerjarenbegroting wordt vastgesteld maar in de laatste vergadering van het jaar.

Bij de genoemde bepaalde manier van het berekenen van de tarieven worden de onderlinge verhoudingen per belastingsoort aangepast door te kijken naar de onderlinge verhoudingen van de te verwachten opbrengsten in het voorafgaande belastingjaar per belastingsoort. Vervolgens worden per belastingsoort correcties toegepast voor waardedaling of waardetoeename en het risico van bezwaar en beroep en leegstand.

Kwijtscheldingsbeleid

In april 2014 besloot de gemeenteraad tot verruiming van het kwijtscheldingsbeleid.

Deze verruiming heeft betrekking op het verlenen van kwijtschelding aan kleine ondernemers bij privébelastingsschulden, het aanmerken van de netto kosten van de kinderopvang als uitgaven en het hanteren van een hogere inkomensnorm voor pensioengerechtigden. Inwoners kunnen alleen kwijtschelding krijgen voor het vaste tarief van de afvalstoffenheffing.

De gemeente maakt gebruik van de mogelijkheid van geautomatiseerde kwijtschelding. Toetsing vindt plaats door het Inlichtingenbureau van het Ministerie van Financiën. Het Inlichtingenbureau hanteert daarbij een normering die is opgesteld door de expertgroep kwijtschelding (bestaande uit gemeenten en waterschappen) en gevalideerd door de VNG en de Unie van Waterschappen. De inkomensnormen zijn gebaseerd op de normen van de Participatiewet, overeenkomstig de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Deze normen zijn gelijk aan de reguliere kwijtscheldingsnormen.

Als op grond van deze toetsing geen recht bestaat op geautomatiseerde kwijtschelding kan in een later stadium alsnog een individueel verzoek worden ingediend. De gemeente verleent geautomatiseerde kwijtschelding aan inwoners die in het verleden al kwijtschelding kregen, als blijkt uit toetsing door het Inlichtingenbureau daarvoor geen belemmering is. De volgende tabel geeft inzicht in de ontwikkeling van de regeling kwijtschelding.

Ontwikkelingen kwijtschelding

Gedurende belastingjaar 2020 zijn er tot op heden 494 aanslagen afvalstoffenheffing kwijtgescholden, waarbij het aantal waarschijnlijk nog zal toenemen na verzending van de aanmaningen. Wij verwachten nog geen grote veranderingen in toe of afname van het aantal kwijtscheldingen voor 2021 en verder. Wij handhaven de prognose op jaarbasis op 550 kwijtscheldingen.

Kwijtscheldingen		bedragen x € 1.000				
Regeling kwijtscheldingen	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Aantal	552	550	550	550	550	550
Bedrag	123	120	120	120	120	120
Procentuele ontwikkeling		-2%	0%	0%	0%	0%

Kostenonderbouwing in paragraaf Lokale heffingen

Vanaf de begroting 2017 moet de gemeente in de paragraaf Lokale heffingen een overzicht van baten en lasten opnemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. Deze heffingen zijn de afvalstoffenheffing, rioolheffing, leges, marktgeleden en lijkbezorgingsrechten.

Deze verplichting is bij besluit van 5 maart 2016 in het BBV opgenomen.

Daarom omvat deze paragraaf lokale heffingen en alle volgende paragrafen lokale heffingen een overzicht op hoofdlijnen, waarbij inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van de tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd.

Landelijke basisregistratie WOZ (LV-WOZ)

De Landelijke voorziening WOZ is een centraal loket waar de WOZ-gegevens van alle Nederlandse gemeenten kunnen worden ingezien. Hierdoor kunnen geautoriseerde afnemers van de LV-WOZ, zoals de Belastingdienst, CBS massaal gegevens opvragen uit de LV-WOZ. Door middel van het Loket voor openbare WOZ-waarden (WOZ viewer) kunnen WOZ-waarden van woningen vanaf dat moment in heel Nederland worden geraadpleegd. Hiermee hebben burgers de mogelijkheid de WOZ-waarde van de eigen woning te vergelijken met die van woningen in de omgeving waardoor er beter inzicht ontstaat in de wijze waarop verschillen tussen de woningen ook door de gemeente zijn vertaald in verschillen in de WOZ-waarde. Bij de aansluiting op LV WOZ moesten gemeenten slagen voor de aansluittoets van de Waarderingskamer. Alle gemeenten en samenwerkingsverbanden zijn inmiddels aangesloten. Een voordeel voor gemeenten is dat zij door aansluiting op de LV WOZ af zijn van de periodieke gegevensleveringen aan de afnemers. Dit zijn de Belastingdienst (vóór invullen van de aangifte inkomstenbelasting), de waterschappen (heffing van waterschapsbelasting) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (statistische rapportages en het bepalen van belastingcapaciteit).

Verwachting marktontwikkeling

Na de stijgende tendens die de woningmarkt al voor belastingjaar 2020 vertoonde, blijkt uit de analyse van de marktcijfers voor de gemeente dat voor het overgrote deel van de woningen voor belastingjaar 2021 (waarde peildatum 01-01-2020) wederom sprake zal zijn van een stijgende marktontwikkeling. De verwachting is niet dat deze marktontwikkeling gevolgen zal hebben voor het aantal ingediende bezwaarschriften tegen de vastgestelde WOZ-waarde.

Afschaffing van de precariobelasting voor nutswerken

Gemeenten kunnen per 1 juli 2017 geen precariobelasting meer heffen over netwerken die nutsbedrijven in, op of boven gemeentegrond exploiteren. Dan treedt namelijk de wet in werking tot afschaffing van de precariobelasting op nutsnetwerken.

Overgangstermijn

Voor gemeenten die op 10 februari 2016, de datum waarop minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het wetsvoorstel voor afschaffing van de precariobelasting heeft aangekondigd, een verordening met tarief hadden vastgesteld voor precariobelasting op kabels en leidingen geldt een overgangstermijn tot 1 januari 2022.

Dit heeft tot gevolg dat:

- Met ingang van 1 januari 2022 van nutsbedrijven geen precariobelasting voor het hebben van leidingen, buizen en kabels in gemeentegrond mag worden geheven;
- Met ingang van 1 juli 2017 het tarief voor het hebben van leidingen, buizen en kabels boven, op of onder gemeentegrond door nutsbedrijven niet hoger mag zijn dan het tarief dat op 10 februari 2016 gold. Dit tarief was € 1,90 per strekkende meter.

Waardering op gebruiksoppervlakte

Per belastingjaar 2022 zijn alle gemeenten in Nederland verplicht de grondslagen voor de Wet WOZ te bepalen aan de hand van de gebruiksoppervlakte van de objecten. Om de overgang van bruto inhoud naar gebruiksoppervlakte op een efficiënte wijze tijdig te realiseren, is in 2018 een plan van aanpak opgesteld en een werkgroep geformeerd. Een deel van het woningbestand vanuit de bouwdoSSIers, volgens de NEN2580, zal nagerekend moet worden. Om inzicht te krijgen in de werkelijke situatie, is hier vroegtijdig mee gestart.

Financiële gegevens

In onderstaande tabel geven we inzicht in de geraamde inkomsten.

Lokale heffingen	bedragen x € 1.000					
	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Belastingsheffingen						
OZB	8.222	8.563	8.853	9.042	9.108	9.121
RZB	5	17	17	17	17	17
Afvalstoffenheffing	4.394	5.800	5.631	5.751	5.856	5.884
Rioolheffing	4.742	4.518	4.665	4.746	4.784	4.822
Hondenbelasting	-	-	-	-	-	-
Precariobelasting	1.950	1.906	1.906	-	-	-
Toeristen- en Forensenbelasting	195	151	154	154	154	154
Opbrengst belastingheffingen	19.508	20.956	21.226	19.710	19.918	19.997
Overige heffingen en leges						
Leges producten publiekszaken	552	407	434	420	361	647
Leges omgevingsvergunningen	2.086	1.176	1.015	547	791	791
Leges algemeen	7	61	61	61	61	61
Leges APV en bijzondere wetten	12	27	27	27	27	27
Begraafrechten	478	475	484	484	484	484
Marktgelden	26	24	24	24	24	24
Opbrengst overige heffingen en belastingen	3.161	2.169	2.045	1.563	1.748	2.034
totaal lokale heffingen	22.669	23.125	23.271	21.273	21.666	22.031

De tarieven van de gemeente Zuidplas zijn:

	Tarief 2018	Tarief 2019	Tarief 2020	Voorgesteld tarief 2021
Tabel: tarieven belastingsoorten/heffingen				
Tarief OZB en RZB				
Woningen eigenaren	0,1224%	0,1154%	0,1074%	n.n.b.
Niet-woningen eigenaren	0,1788%	0,1772%	0,1775%	n.n.b.
Niet-woningen gebruikers	0,1342%	0,1330%	0,1332%	n.n.b.
Tarief afvalstoffenheffing				
Vastrecht per woning	215,00	215,00	249,72	253,92
Gedifferentieerde tarieven				
Openen ondergrondse container, per opening	1,00	1,00	1,50	1,50
Ledigen 120 liter mini-container, per lediging	2,00	2,00	3,00	3,00
Ledigen 240 liter mini-container, per lediging	4,00	4,00	6,00	6,00
Tarief rioolheffing				
Eigenaar, per aansluiting	247,20	247,20	228,99	228,99
Tarief hondenbelasting				
Per hond	99,60	0,00	0,00	0,00
Per kennel	398,40	0,00	0,00	0,00
Toeristenbelasting				
Per overnachting	1,07	1,09	1,11	1,13
Tarief precariobelasting				
Voor leidingen, buizen en kabels boven, op of onder voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond, per strekkende meter, per jaar				
Voor het hebben van voorwerpen, onder of boven een terras op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond:				
- Nutsbedrijven	1,90	1,90	1,90	1,90
- Niet Nutsbedrijven	1,95	2,00	2,05	2,10
- per m2, per dag	0,90	0,90	0,95	1,00
- per m2, per week	2,75	2,80	2,85	2,90
- per m2, per maand	6,00	6,15	6,25	6,35
- per m2, per kalenderjaar	27,60	28,25	28,65	29,15
Tarief forensenbelasting				
Per woning	179,15	183,45	186,02	189,20

Tariefsvorming afvalstoffenheffing

Een aantal autonome financiële ontwikkelingen in de afgelopen jaren heeft er toe geleid dat met ingang van 2020 de afvalstoffenheffing fors verhoogd diende te worden. Eens te meer werd duidelijk dat deze gemeentelijke zorgplicht sterk samenhangt met marktontwikkelingen. In de programmabegroting 2020-2023 werd daarom al de overweging meegegeven om het vaste tarief met ingang van programmabegroting 2021-2024 te indexeren. Immers, “de markt” indexeert ook. Gezien de prijsontwikkeling van een aantal afvalstromen is een stijging van de afvalstoffenheffing, uitgaande van het uitgangspunt van kostendeckendheid, onontkoombaar. Bij een index van 1,7%, gelijk aan die van de ongebonden belastingen, komt het vaste tarief uit op € 253,92 en de kostendeckendheid op 99,6%. In het najaar biedt het college de raad een voorstel aan met beleidskeuzes ter verbetering van de afvalscheiding. De financiële gevolgen daarvan zijn hier niet meegenomen.

Gemeentelijke woonlasten

Onder gemeentelijke lasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan onroerendezaakbelasting, rioolheffing en afvalstoffenheffing, minus een eventuele heffingskorting.

Zuidplas	2019	2020
<i>Onroerende-zaakbelastingen (OZB)</i>		
Tarief woningen (%)	0,1154%	0,1074%
Gemiddelde woningwaarde	€ 262.000,00	€ 295.000,00
Aanslagbedrag OZB	€ 303,00	€ 317,00
<i>Afvalstoffenheffing</i>	€ 245,00	€ 293,00
<i>Rioolheffing woningen</i>	€ 247,00	€ 229,00
Totaal	€ 795,00	€ 839,00

Bron: Coelo 2020

In het overzicht van de gemeentelijke woonlasten in 2020 zijn de tarieven voor eigenaren en gebruikers van niet-woningen samengenomen. De mutatie van de OZB-tarieven is gecorrigeerd voor de ontwikkeling van de WOZ-waarde. Het tarief dat is vermeld bij de toeristenbelasting is de kostprijs van een hotelovernachting.

Woonlasten 2020	
	Zuidplas
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>	
Rangnummer meerpersoonshuishoudens*	NVT
Gemiddelde WOZ waarde van een woning	€ 295.000
<i>Onroerende-zaakbelastingen (OZB)</i>	
Tarief woningen eigenaren (%)	0,1074%
Tarief niet-woningen eigenaren (%)	0,1775%
Tarief niet-woningen gebruikers (%)	0,1332%
<i>Afvalstoffenheffing Woningen</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 271
Meerpersoonshuishoudens	€ 293
Kwijtscheldingen	deels
Kwijtscheldingsnorm	100%
<i>Rioolheffing Woningen</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 229
Meerpersoonshuishoudens	€ 229
Kwijtscheldingen	nee
Kwijtscheldingsnorm	nvt
<i>Gemeentelijke woonlasten</i>	
Eenpersoonshuishoudens	€ 817
Meerpersoonshuishoudens	€ 839
<i>Burgerzaken</i>	
Kosten rijbewijs	€ 40,65
Kosten uittreksel BRP	€ 12,70
Kosten paspoort	€ 73,20
Kosten identiteitskaart	€ 58,30
<i>Toeristenbelasting</i>	
Bedrag per overnachting	€ 1,11
<i>Hondenbelasting</i>	
Bedrag voor een hond	-
<i>Omgevingsvergunning</i>	
Bedrag voor dakkapel	€ 385
Bedrag voor uitbouw woning € 45.000	€ 950
Bedrag voor nieuwbouw woning € 140.000	€ 2.946

* 1 staat voor laagste woonlasten

Kostendekkendheid tarieven

In wet- en regelgeving, o.a. de Gemeentewet en de Wet op de ruimtelijke ordening, is vastgelegd welke (leges)tarieven de gemeente mag heffen. Er is daarbij wettelijk bepaald dat de baten van de heffingen de lasten van de diensten waar de heffingen betrekking op hebben, niet te boven mogen gaan. Anders gezegd, de gemeente mag geen winst maken door het heffen van (leges)tarieven. Daarnaast is in wet- en regelgeving vastgelegd welke kosten aan de (leges)tarieven mogen worden toegerekend en welke niet.

Tot slot is in een aantal gevallen de maximale hoogte van de door de gemeente te hanteren (leges)tarieven door het Rijk bepaald. Dit geldt bijvoorbeeld voor paspoorten en identiteitsbewijzen. Indien het kostendekkende tarief lager ligt, dient een lager tarief gehanteerd te worden.

In onderstaande tabel is een samenvattend overzicht gegeven van de mate waarin de tarieven en leges kostendekkend zijn.

Kostendekkendheid gemeentelijke leges & tarieven 2021								
Omschrijving producten/diensten	Begrote lasten (€)			Totaal	Begrote baten (€)		Totaal	Kostendek- kendheid
	Taakveld	Overhead	BTW/BCF		Leges o.d.	Overig		
Titel 1 Algemene Dienstverlening	936.917	121.799	1.362	1.060.078	451.212	0	451.212	42,6%
Titel 2 Dienstverlening/Omg.verg	1.245.109	190.154	0	1.435.263	1.032.819	0	1.032.819	72,0%
Titel 3 Europese Dienstenrichtlijn	0	0	0	0	0	0	0	0,0%
Afvalstoffenheffing	4.330.352	562.946	760.384	5.653.682	5.480.538	150.000	5.630.538	99,6%
Rioolheffing	3.631.913	461.481	571.872	4.665.266	4.665.266		4.665.266	100,0%
Marktgelden	28.852	3.751	1.260	33.863	26.717	0	26.717	78,9%
Lijkbezorging	543.151	70.610	106.479	720.240	534.923	0	534.923	74,3%

Bij motie van 9 juli 2019 (M 185 - Motie 2 Leges omgevingsvergunningen) heeft de gemeenteraad opgeroepen om in het kader van de begroting onderzoek te doen naar een reële inschatting van de legesopbrengsten (van omgevingsvergunningen) en de kostendekkendheid te berekenen op reële aannames aan de kosten- en opbrengstenkant. De legesopbrengsten (en daarmee samenhangende kosten) zijn voor 2021 opnieuw in beeld gebracht en leiden tot de bovenstaande kostendekkendheid van 72%. Op basis van historische gegevens, door de gemeente geplande bouw en autonome ontwikkelingen wordt jaarlijks het aantal omgevingsvergunningen bepaald en op basis daarvan worden de legesopbrengsten berekend.

De geraamde kosten en opbrengsten kunnen afwijken door onder andere economische ontwikkelingen. Dat wordt zichtbaar in de mate van de kostendekkendheid aan het einde van het jaar. De huidige systematiek acht het college verantwoord.

Kosten- en baten afvalbeleid en riolering en het verloop van de egalisatiereserve 'afvalstoffenheffing' en voorziening 'riolering'

Hieronder wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van kosten en baten van afvalbeleid en riolering en het verwachte verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing en de voorziening riolering. De financiële gevolgen van de beleidskeuzes ter verbetering van de afvalscheiding die het college in het najaar aan de raad voorlegt, zijn hierin niet meegenomen. Het verloop van de egalisatiereserve afvalstoffenheffing laat meerjarig een stijgende trend zien. Deze stijging wordt gebruikt om eventuele toekomstige kostenstijgingen door veranderende marktomstandigheden op te vangen, zodat het tarief van de afvalstoffenheffing niet sterk hoeft te fluctueren.

	bedragen x € 1.000					
Afvalbeleid	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Lasten:</i>						
Kosten afvalbeleid	3.698	3.705	3.686	3.749	3.785	3.786
Compensabele BTW	761	789	760	775	783	784
Interne doorberekeningen	1.259	1.307	1.207	1.209	1.213	1.213
Totaal lasten	5.718	5.801	5.653	5.733	5.781	5.783
<i>Baten:</i>						
Afvalstoffenheffing	4.413	5.251	5.421	5.554	5.639	5.684
Overige inkomsten	364	550	210	210	210	210
Totaal baten	4.777	5.801	5.631	5.764	5.849	5.894
Saldo lasten en baten	941-	-	22-	31	68	111
Percentage kostendeckendheid	84%	100%	100%	101%	101%	102%
Mutatie egalisatiereserve afvalstoffenheffing	-941	-	-22	31	68	111
Stand van de reserve afvalstoffenheffing	109	109	87	118	186	297

Verloop egalisatiereserve afvalstoffenheffing			bedragen x € 1.000			
Stand per 1-1-2020	Stand per 31-12-2020	Mutatie 1-1-2021	Stand per 1-1-2022	Stand per 1-1-2023	Stand per 1-1-2024	Stand per 1-1-2025
109	109	-22	87	118	186	297

Deze reserve is bedoeld om schommelingen in de uitgaven op te vangen en daarmee een vloeiend verloop te houden in de lasten voor inwoners. Het college komt op in 2021 met een voorstel over de maximale omvang van deze reserve.

		bedragen x € 1.000				
Riolering	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Lasten:</i>						
Kosten riolering	2.801	2.893	3.009	3.073	3.122	3.120
Compensabele BTW	497	548	572	586	596	598
Mutatie voorziening riolering	572	532	82	82	55	93
Interne doorberekeningen	876	905	1.002	1.005	1.011	1.011
Totaal lasten	4.746	4.878	4.665	4.746	4.784	4.822
<i>Baten:</i>						
Rioolheffing	4.742	4.878	4.665	4.746	4.784	4.822
Overige inkomsten	4	-	-	-	-	-
Totaal baten	4.746	4.878	4.665	4.746	4.784	4.822
Saldo lasten en baten	-	-	-	-	-	-
Percentage kostendeckendheid	100%	100%	100%	100%	100%	100%
mutatie in de voorziening	572	532	82	82	55	93
Stand van voorziening Riolering	10.862	11.394	11.567	11.735	11.878	12.059

Verloop voorziening riolering			bedragen x € 1.000			
Stand per 1-1-2020	Stand per 31-12-2020	Mutatie 1-1-2021	Stand per 1-1-2022	Stand per 1-1-2023	Stand per 1-1-2024	Stand per 1-1-2025
10.862	11.394	82	11.476	11.558	11.613	11.706

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

De gemeente Zuidplas werkt op diverse gebieden en met diverse partners samen. Een manier waarop kan worden samengewerkt is in een geformaliseerd samenwerkingsverband zoals bijvoorbeeld een verbonden partij. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente Zuidplas een bestuurlijk én een financieel belang heeft. Onder een bestuurlijk belang wordt verstaan het hebben van een zetel in het bestuur of het hebben van stemrecht (de bestuurder vertegenwoordigt de gemeente). Een financieel belang heeft de gemeente als zij middelen ter beschikking stelt die ze kwijt is in het geval van faillissement en/of waarvoor de gemeente aansprakelijk is als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Er moet dus sprake zijn van zowel een bestuurlijk als een financieel belang om te kunnen spreken van een verbonden partij.

Wat beslist de gemeenteraad?

Verbonden partijen voeren vaak gemeentelijke taken uit waarvoor de gemeente hen in meer of mindere mate mandateert. Volgens artikel 35 van de Wet gemeenschappelijke regelingen kan de gemeenteraad zienswijzen naar voren brengen over een ontwerpbegroting. Het Algemeen Bestuur (AB) van de verbonden partij stelt deze begroting vast en houdt daarbij rekening met eventuele zienswijzen. Met de jaarrekening controleert de gemeente of de activiteiten binnen de door haar gestelde kaders en financiële mogelijkheden zijn uitgevoerd. Op grond van de Wet gemeenschappelijke Regelingen (Wgr) kan de gemeenteraad geen zienswijzen geven op de jaarrekening en het jaarverslag. Deze verantwoordingsdocumenten worden dan ook alleen ter kennisname voorgelegd aan de gemeenteraad.

Ontwikkelingen

Zuidplas brengt conform de Kadernota Verbonden Partijen eens in de twee jaar de risico's van alle verbonden partijen in kaart. Dit is in augustus 2015, september 2017 en september 2019 met een risicoanalyse gedaan. Op basis hiervan is aan elke verbonden partij een risicoprofiel toegekend en zijn beheersmaatregelen genomen. De verbonden partijen met een hoog of afwijkend risicoprofiel hebben een centrale plaats binnen deze paragraaf. De uitkomsten van de meest recent uitgevoerde risicoanalyse (2019) tonen aan dat de eerder toegepaste beheersmaatregelen, over het algemeen geleid hebben tot een daling van de risico's bij de verbonden partijen. Het aantal verbonden partijen met een laag risicoprofiel is flink toegenomen. In 2019 hebben het Bedrijventerrein Gouwe Park, de Omgevingsdienst Midden Holland, Promen, Recreatieschap Rottmeren, Streekarchief Midden Holland en de Veiligheidsregio Hollands Midden een laag regime toegekend gekregen.

De verbonden partijen Cyclus nv, GR IJsselgemeenten, Recreatieschap Hitland, Regio Midden Holland en Regionale Dienst Openbare Gezondheid Hollands Midden hebben een midden regime toegekend gekregen. De Grondbank RZG Zuidplas heeft een bijzonder risicoregime toegekend gekregen.

Er zijn geen verbonden partijen die alleen op basis van de scores een hoog regime hebben gekregen. Echter, gelet op een aantal ontwikkelingen en de daarmee gepaarde risico's worden onderstaande verbonden partijen de komende jaren extra gemonitord.

Aandachtspunten

De Grondbank RZG Zuidplas

De Grondbank heeft al enkele jaren een negatief eigen vermogen, dit resulteert in garantstellingen van de deelnemers. De Grondbank en de daarmee verbonden risico's hangen sterk samen met de ontwikkelingen in de nieuwe Zuidplaspolder. Om deze reden is aan de Grondbank een bijzonder risico-regime toegekend met de daarbij behorende beheersmaatregelen.

Recreatieschap Hitland

Het recreatieschap Hitland is een van de kleinere regelingen waar de gemeente Zuidplas in samenwerkt. Het afgelopen jaar was vooral gericht op de werving van een nieuwe directeur. Met de komst van de nieuwe directeur wordt gekeken naar de verdere ontwikkeling van het gebied in aansluiting bij de ambities van de twee schapsgemeenten. Gelet op de ontwikkeling en de daarmee gepaarde scores is aan het recreatieschap Hitland een midden regime toegekend met de daarbij behorende maatregelen.

GR IJsselgemeenten

In het voorjaar van 2018 heeft de gemeente Zuidplas, overeenkomstig de Dienstverleningsovereenkomst, de bij de GR IJsselgemeenten belegde taken geëvalueerd. Er zijn op basis van de evaluatie aanbevelingen gedaan om de werkwijze en de afspraken nader aan te scherpen en gewerkt aan een nieuwe dienstverleningsovereenkomst.

Op basis van de risicoanalyse scoort de GR IJsselgemeenten laag, echter gelet op de genoemde ontwikkelingen is aan GR IJsselgemeenten een midden risico-regime toegekend met de daarbij behorende beheersmaatregelen.

Informatie per verbonden partij

Bedrijvenschap Regio Gouda (bekend als Gouwe park)

Vestigingsplaats:	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Ontwikkeling van het bedrijventerrein Gouwepark
Participerende partijen	Gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Ook Zuidplas heeft een meervoudig belang bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen. Gouwe Park is primair beoogd voor de (her)huisvesting van bedrijven uit de participerende gemeenten; daarnaast is het nu ook een park van regionale betekenis. Daarbij wordt uitgegaan van een positief exploitatieresultaat voor de deelnemende partijen.

Bestuurlijk belang

De gemeente is formeel met drie leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid in het dagelijks bestuur. De gemeentelijke zeggenschap bedraagt 1/3.

Prestaties-effecten

Het Bedrijvenschap Regio Gouda legt via het algemeen bestuur en dagelijks bestuur verantwoording af aan de gemeenteraden. Jaarlijks is dat in elk geval middels de Jaarrekening en de Begroting. Verder vergadert het dagelijks bestuur vier keer per jaar en het algemeen bestuur twee keer per jaar. Daarnaast zijn er ambtelijke overlegmomenten met het Bedrijvenschap in het kernteamoverleg dat ongeveer tien keer per jaar bij elkaar komt. Vanuit het kernteam kunnen, waar nodig, voorstellen en aandachtspunten en waar mogelijk ook klachten van gebruikers voor het bestuur worden geformuleerd. Van alle DB en AB vergaderingen worden verslagen gemaakt.

Risico's en kansen

De risico's van de GR Bedrijventerrein Gouwe Park zijn sterk afgenomen. Vrijwel alle kavels zijn uitgegeven. Het financiële eindresultaat wordt gelijkelijk verdeeld over de deelnemende gemeenten wanneer (zo goed als) alle bedrijfskavels zijn verkocht. Dit zal resulteren in een positieve afrekening met de deelnemers.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Het Bedrijvenschap richt zich op verkoop van de laatste bouwkavels en opheffing van de gemeenschappelijke regeling (in de gemeenschappelijke regeling is vastgelegd dat deze regeling wordt opgeheven nadat alle bedrijfskavels zijn verkocht).

Financieel belang

Bedrijventerrein Gouwe Park			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 10.369	€ 11.861	€ 5.765,00
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 632	-	-
Resultaat verbonden partij	€ 0	-	-
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 0	€ 0	€ 0

Grondbank RZG Zuidplas

Vestigingsplaats: Nieuwerkerk aan den IJssel

Juridische rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling (sinds 2004)

Doel: Het doel van de Grondbank is sinds 2010 het beheren en verkopen van verworven gronden voor de ontwikkeling van de Nieuwe Zuidplaspolder op basis van een periodiek vast te stellen uitgiftestrategiekader (USK).
De Grondbank heeft binnen het project Nieuwe Zuidplaspolder een strategisch grondbezit van ongeveer 300 ha. met een boekwaarde van ongeveer € 95 miljoen. Gezien de fasering van de Nieuwe Zuidplaspolder is besloten om de Grondbank tot tenminste 2025 in stand te houden.

Participerende partijen: Gemeenten Rotterdam, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en de provincie Zuid Holland.

Reden gemeente aangaan verbinding

Beheer van de verworven gronden ten behoeve van het project Nieuwe Zuidplaspolder.

Bestuurlijk belang

De deelnemers in de Grondbank RZG Zuidplas zijn de provincie Zuid-Holland (40%) en de gemeenten Rotterdam (40%), Zuidplas (9%), Gouda (6%) en Waddinxveen (5%). De gemeente Zuidplas is met twee leden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en met één lid – tevens tweede vicevoorzitter – in het dagelijks bestuur.

Prestaties-effecten

Financiering, beheer en uitgifte van gronden. De halfjaarcijfers vormen een wijze van rapporteren over de afgesproken prestaties.

Risico's en kansen

De Grondbank is betrokken bij de ontwikkeling van het Middengebied en ziet dat de gemeente Zuidplas een proces is gestart om te komen tot onomkeerbare besluiten ten behoeve van deze ontwikkeling. Op gebieden in beheer bij de Grondbank is in 2019 het Kronos zonnepark gerealiseerd.

De gemeente Zuidplas heeft besloten om in 2020 samen met de partners tot een ontwikkelingsvisie voor het Middengebied van de Zuidplaspolder te komen. In het Middengebied liggen ruim 95% van de gronden van de Grondbank. Besluitvorming van de ontwikkelingsvisie is eind 2020 voorzien. Deze zal aanleiding geven voor gewijzigde waardering van de gronden in het bezit van de Grondbank. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de planvorming niet leidt tot herwaardering van de gronden. Na besluitvorming van de gemeenteraad Zuidplas ontstaat een nieuw beeld bij de te hanteren waarderingsgrondslagen en het mogelijke effect daarvan op het eigen vermogen van de Grondbank.

De deelnemers zijn tot 2023 verantwoordelijk voor de rentelasten van de financiering en de kosten van beheer. Zowel als gevolg van verhoging van opbrengsten als van de huidige lage rentestand blijven deze kosten binnen de begroting. Risico is wel het financiële gevolg van een mogelijke afwaardering. Deze bedraagt maximaal ongeveer € 50 miljoen ten opzichte van de waardering in de jaarrekening 2019 van de Grondbank. Eerder is € 21,0 mln afgeboekt middels een verliesvoorziening. Het risico van een verdere afwaardering voor de gemeente Zuidplas wordt maximaal ingeschat op € 5 miljoen.

De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de rentelasten van de financiering en de kosten van beheer. Zowel als gevolg van verhoging van opbrengsten als van de huidige lage rentestand blijven deze kosten binnen de begroting. Risico is wel het financiële gevolg van een mogelijke afwaardering. Deze bedraagt maximaal ongeveer € 70 miljoen op een boekwaarde van € 95 miljoen. Het risico van de gemeente Zuidplas wordt maximaal ingeschat op € 7 miljoen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

- Programmatische uitgangspunten, zoals vastgesteld door de partners binnen het Nieuwe Zuidplaspolderproject (BOZ);
- Uitgifte strategiekader (USK) Grondbank (waarin op basis van het programma aangegeven beleidsvoornemens qua grondbeheer zijn opgenomen).

Financieel belang

De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de rentelasten van de financiering en de kosten van beheer. Zowel als gevolg van verhoging van opbrengsten als van de huidige lage rentestand blijven deze kosten binnen de begroting. Risico is wel het financiële gevolg van een mogelijke afwaardering. Deze bedraagt maximaal ongeveer € 70 miljoen op een boekwaarde van € 95 miljoen. Het risico van de gemeente wordt maximaal ingeschat op € 7 miljoen.

Grondbank RZG			
	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	-€ 17.253		-€ 7.000
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 92.509	€ 89.500	€ 91.000
Resultaat verbonden partij	€ 623		
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 210	€ 210	€ 171

GR IJsselgemeenten

Vestigingsplaats	Capelle aan den IJssel
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (bedrijfsvoeringsorganisatie)
Doel	Gelet op de invoering van de Participatiewet op 1 januari 2015, samenwerken op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency.
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Samenwerking op het gebied van sociale zaken om gezamenlijke synergievoordelen te bereiken in kwaliteit, continuïteit, flexibiliteit en efficiency, gelet op de invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015.

Bestuurlijk belang

De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het Bestuur.

Prestaties-effecten

- Efficiënter functioneren op vereist kwalitatief niveau;
- Kostenbeheersing.

Gemeentelijke beleidsdoelen

- Minder uitkeringsgerechtigden door sturing op een lagere instroom en het bevorderen van uitstroom;
- De arbeidsdeelname van inwoners extra stimuleren door een focus op inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt;
- Participatie van inwoners stimuleren door inzet van o.a. Frequent, Intensief, Persoonlijk aanpak (FIP)
- Door middel van kwartaalrapportages rapporteert de GR IJsselgemeenten over de voortgang en de resultaten.

Voortgang

De daling van het uitkeringsbestand is verder doorgezet. Eind 2020 heeft Zuidplas 489 lopende uitkeringen. Door de dalende trend is het beschikbare BUIG budget ook toereikend. De risico's zitten momenteel voornamelijk in de uitwerking van de Coronacrisis op de economie en arbeidsmarkt.

Risico's en kansen

Na een groei van het aantal uitkeringsgerechtigden, is vanaf 2018 een lichte daling / stabilisatie zichtbaar. Conform de prognoses blijft het beschikbare BUIG-budget echter onvoldoende, maar komt het verwachte tekort niet in aanmerking voor de verscherpte criteria van de vangnetuitkering.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

GR IJsselgemeenten is een uitvoeringsorganisatie die als opdrachtnemer binnen de gestelde budgettaire en beleidsmatige kaders haar activiteiten en taken uitvoert. Door middels van een jaarplan geeft de GR invulling aan het maatschappelijk beleid van de gemeenten voor de bestaande en de nieuwe doelgroep van de Participatiewet voor het komende jaar. Belangrijke punten zijn:

- het vergroten van de uitstroom en het beperken van de instroom in de bijstand;
- begeleiden van nieuwe doelgroepen;
- uitgaven van uitkeringen in het kader van de Participatiewet binnen de beschikbare rijksmiddelen houden.

Financieel belang

IJsselgemeenten			
	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 648	€ 546	€ 605
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.131	€ 6.477	€ 6.229
Resultaat verbonden partij	€ 44	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.842	€ 1.866	€ 1.950

Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH)

Vestigingsplaats Gouda

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel De Omgevingsdienst Midden-Holland (ODMH) draagt bij aan een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving door:

- 1) Uitvoering van taken op het gebied van milieu in het algemeen en de Wet milieubeheer en aanverwante wetten in het bijzonder, waaronder de taken op het gebied van milieuvergunningverlening, -handhaving en -toezicht (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht). Ook voorziet de ODMH de gemeente Zuidplas van specialistisch milieuvadvis (geluid, bodem, lucht etc.).
- 2) Uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van bouwen/ruimtelijke ordening grond van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Participerende partijen De gemeenten, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Provincie Zuid-Holland.

Reden gemeente aangaan verbinding

Het efficiënt uitvoeren van de milieu- en bouw- en woningtoezichttaken in samenwerking met de overige deelnemers.

Bestuurlijk belang

De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Prestaties-effecten

In 2020 wordt gewerkt met een jaarprogramma Bouw- en Woningtoezicht en een jaarprogramma Milieu. Hierin is binnen het financiële kader en de beleidsinhoudelijke uitgangspunten aangegeven hoe de ODMH doelmatig en effectief de overgedragen taken uitvoert.

Voortgang

De ODMH rapporteert elke twee maanden aan het college wat de voortgang is van haar taak, zowel in uren als financieel. Waar nodig en mogelijk wordt bijgestuurd.

Risico's en kansen

- Aansprakelijkheid bij foutieve beschikkingen;
- Marktwerving in kwaliteitsborging bouwen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

1.Omgevingswet

1.1. Stelselherziening door Omgevingswet

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2022 in werking. De Omgevingswet bundelt tientallen wetten op het gebied van o.a. ruimte, wonen, milieu en natuur tot één wettelijk stelsel. De huidige wettelijke instrumenten worden gebundeld tot zes kerninstrumenten, waaronder de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. De Omgevingswet gaat uit van integraliteit. Dit betekent dat ook het proces van vergunningverlening en advisering integraal moet worden vormgegeven. Hierbij worden naast gemeenten, provincie en ODMH, ook de Veiligheidsregio, GGD en waterschappen betrokken. Ook in 2021 gaat ODMH verder met de voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet.

1.2. Overdracht bodemtaken van provincie naar gemeente

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2022 vindt er een aantal veranderingen plaats in de verantwoordelijkheden en bevoegdheden die gemeenten op het beleidsterrein bodem en ondergrond hebben. Thans zijn alleen de provincies en een aantal grote gemeenten bevoegd gezag bodem. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden alle gemeenten bevoegd gezag over de bodem. Verschillende provinciale bodemtaken worden per 2022 overgedragen aan de gemeenten en dit heeft vanaf financiële en juridische gevolgen. In 2021 geeft de ODMH invulling aan de overdracht van bodemtaken en worden de consequenties daarvan nader in beeld gebracht.

2.Bouw en- Woningtoezicht

2.1 Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

Op 14 mei 2019 heeft de Eerste Kamer de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) aangenomen. De wet treedt gelijktijdig met de Omgevingswet in werking, dus op 1 januari 2022. De wet heeft tot doel de bouwkwaliteit te verbeteren en verandert de wijze waarop die bouwkwaliteit wordt geborgd: in de

vergunning fase is er een kleinere/andere rol voor de gemeente en een nieuwe rol voor de private kwaliteitsborger, waardoor de focus voor de gemeente nadrukkelijker op veiligheid, toezicht en handhaving komt te liggen. In 2021 worden de benodigde voorbereidingen getroffen in het kader van de nieuwe wet en worden de consequenties daarvan nader in beeld gebracht.

Financieel belang

ODMH			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.179	€ 2.310	€ 2.207
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 8.009	€ 3.924	€ 8.804
Resultaat verbonden partij	€ 825	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.824	€ 1.429	€ 1.464

Promen

Vestigingsplaats Gouda

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel Uitvoering van de (voormalige) Sociale Werkvoorziening.

De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) heeft als doel om het mogelijk te maken dat mensen met een arbeidsbeperking die (begeleid) willen werken, dat kunnen doen in een zo normaal mogelijke arbeidsomgeving. Mensen die ook met behulp van het WSW-budget via detachering of begeleid werken geen werkplek vinden, kunnen op een meer beschutte werkplek binnen het sociaal werkvoorzieningsbedrijf (SW-bedrijf) aan de slag. Promen is één van de 90 SW-bedrijven in Nederland die gemeenten samen hebben opgericht.

Participerende partijen Gemeenten Alphen aan den Rijn (Boskoop), Capelle aan den IJssel, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Promen is opgericht om voor een aantal gemeenten gezamenlijk de Participatiewet uit te voeren.

Bestuurlijk belang

De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Prestaties-effecten

- Het blijven zorgdragen voor de ontwikkeling en werkgelegenheid van de medewerkers met een SW-dienstverband;

- Het streven naar een zo hoog mogelijk operationeel resultaat, teneinde de SW zoveel als mogelijk uit te voeren binnen de middelen die daarvoor in het participatiebudget zijn opgenomen.

Voortgang

In financieel opzicht was 2019 een positief jaar. In lijn met de afgelopen jaren heeft Promen een positief resultaat behaald. Dit hangt nauw samen met de groei van de omzet en productiviteit van de Promen bedrijven.

Per 1 januari 2018 is, overeenkomstig het hoofdlijnenbesluit van de gemeenten, de volledige PW-dienstverlening van Promen bij de onderliggende ProWork BV. Ondergebracht. ProWork heeft inmiddels met nagenoeg alle gemeenten (waaronder ook Zuidplas-IJsselgemeenten) meerjarenafspraken gemaakt.

Risico's en kansen

Met de Participatiewet heeft het Rijk een transformatie beoogd waarbij mensen met een arbeidsbeperking meer dan voorheen werk vinden in een reguliere arbeidsomgeving in plaats van in een apart met dat doel georganiseerd SW-bedrijf. De budgetten onder de Participatiewet zijn echter beperkt en maken keuzes noodzakelijk. Door de Coronacrisis is er sprake van een omzetsdaling bij Promen waardoor de kosten voor deelnemende gemeenten (en ook Zuidplas) hoger worden. Het Rijk compenseert gemeenten hiervoor in het gemeentefonds. Verwacht wordt dat deze compensatie voldoende zal blijken te zijn.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In 2017 zijn kaders ontwikkeld, gericht op een vraaggerichte dienstverlening. Promen blijft hiermee als stabiele basis beschikbaar voor de SW medewerkers en ontwikkelt zich als belangrijk instrument voor de Participatiewet passend binnen de individuele beleidsvrijheid van gemeenten. Voor de komende jaren is het zaak de samenwerkingsrelatie – i.s.m. GR IJsselgemeenten – verder uit te bouwen, gericht op het aan het werk helpen en houden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Financieel belang

Promen	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 2.351	€ 1.670	€ 2.451
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 9.716	€ 8.324	€ 7.200
Resultaat verbonden partij	€ 534		
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 1.985	€ 1.932	€ 1.940

Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG)

Vestigingsplaats Leiden

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel

- Uitvoering geven aan de in hoofdstuk II van de Wet publieke gezondheid aan de deelnemende gemeenten opgedragen taken;
- In stand houden van een meldkamer ambulancezorg en ambulancedienstverlening;
- De organisatie van de geneeskundige hulpverlening als bedoeld in artikel 2 van de Wet veiligheidsregio's en artikel 2 van de Wet publieke gezondheid;
- Uitvoering geven aan toezichtstaak op basis van de Wet kinderopvang;
- Uitvoering te geven aan andere taken op het terrein van de gezondheidszorg als daartoe opdracht is verkregen van een of meer deelnemende gemeenten.

Participerende partijen Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Wettelijke verplichting: Instelling en instandhouding van een GGD is verplicht op basis van artikel 14 Wet Publieke gezondheid (Wpg). De GGD moet samenvallen met de veiligheidsregio('s) waartoe de deelnemende gemeenten behoren.

Bestuurlijk belang

De gemeente Zuidplas is vertegenwoordigd door een collegelid in het algemeen bestuur. Daarnaast is een bestuurslid van gemeente Zuidplas voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid (PPG).

Prestaties-effecten

Invulling geven aan de wettelijke taken en de taken die door gemeente(n) zijn opgedragen aan de GR.

Verantwoording en sturing vindt plaats door middel van de AB en DB vergaderstukken (jaarstukken en Maraps).

Risico's en kansen

Op basis van het onderzoek RDOG 2020 is in december 2016 de eindrapportage "Gezond Geregeld" vastgesteld in de gemeenteraad van 20 december 2016 (R16.000087). De uitwerking daarvan zal in de komende jaren in de begroting worden gerealiseerd. Doelstelling is om tot transparantere en eenduidige financiering te komen.

Een hoog risicoprofiel is (in 2015) mede toegekend aan de RDOG, omdat de uitkomsten van de drie werkgroepen voortkomend uit het Onderzoek RDOG 2020 ('schillen', bezuinigingen en governance) (grote) gevolgen konden hebben voor de GGD sectoren van de RDOG HM.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In het kader van RDOG 2020 zijn in 2015 werkgroepen gestart om te komen tot een perspectief GGD 2020. Naast de bezuinigingstaakstelling zijn de grootste uitdagingen het versterken van de governance en de aansluiting van de GGD bij het lokale sociale domein. Hiertoe is het programma RDOG2024 opgericht waarin 2 businesscases zijn opgenomen. De 2e businesscase staat gepland voor 2021. Met te maken kosten is in de begroting nog geen rekening gehouden. Daarnaast wordt er gewerkt aan een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Het voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling (GR) staat gepland voor de raadsvergadering van december 2020.

Financieel belang

RDOG			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 3.948	€ 3.533	€ 2.145
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 29.237	€ 29.983	€ 724
Resultaat verbonden partij	€ 516		
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.165	€ 2.470	€ 2.792

Recreatieschap Hitland

Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Belangenbehartiging rond de ontsluiting, de ontwikkeling, de aanleg en het beheer in het kader van de openluchtrecreatie en het toerisme en waar mogelijk van natuur en landschap in het gebied.
Participerende partijen	Gemeenten Capelle aan den IJssel en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.

Bestuurlijk belang

Per deelnemende partij zijn vier leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij zijn vanuit het algemeen bestuur twee leden in het dagelijks bestuur benoemd.

Prestaties-effecten

Recreatieschap Hitland beheert en ontwikkelt recreatiegebied Hitland, inclusief de daarbinnen gelegen golfbaan. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.

Voortgang

De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.

Risico's en kansen

De golfbaan is een publieke exploitatie. Negatieve resultaten - tot nu toe niet aan de orde - komen voor rekening van de publieke middelen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Per 1 april 2020 is een nieuwe directeur aangetreden. De aankomende periode wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van het gebied met inachtneming van de ambities van de deelnemende gemeenten.

Financieel belang

Recreatieschap Hitlandbos				
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	
Eigen vermogen verbonden partij	€ 909	€ 1.226	€ 1.135	
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 5.983	€ 5.150	€ 5.150	
Resultaat verbonden partij	€ 48			
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 231	€ 236	€ 237	

Het Recreatieschap Rottemeren

Vestigingsplaats Schiedam

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel Het binnen haar gebied behartigen van bovengemeentelijke belangen van de openluchtrecreatie, de natuurbescherming en het natuur- en landschapsschoon.

Participerende partijen De gemeenten Lansingerland, Rotterdam en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Het aanbieden van voldoende buitenstedelijk groen voor de eigen inwoners en het behoud en de ontwikkeling van natuur en landschap.

Bestuurlijk belang

Per deelnemende partij zijn drie leden in het algemeen bestuur benoemd. Per partij is van uit het algemeen bestuur een lid in het dagelijks bestuur benoemd.

Prestaties-effecten

Recreatieschap Rottemeren beheert samen met Staatsbosbeheer als uitvoerende partij het recreatiegebied de Rottemeren. In Zuidplas zijn dit de deelgebieden Rottewig, Eendragtspolder, Nessebos en Zevenhuizerplas. Waar mogelijk zet het recreatieschap in op uitbreiding van de recreatiemogelijkheden rond de Rottemeren. Verantwoording vindt plaats middels de BBV-cyclus van de gemeenschappelijke regeling.

Voortgang

De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.

Risico's en kansen

Zie ontwikkelingen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In maart/april 2019 is in de drie schapsgemeenten een nieuw kader voor het Rottemerengebied vastgesteld. In september 2019 is gestart met de opstelling van een Ontwikkelplan voor het gebied op basis van het vastgestelde kader. Als onderdeel van het Ontwikkelplan zal ook een Uitvoeringsagenda worden opgesteld voor doorontwikkeling van het recreatiegebied gedurende de komende 10 jaar. De beoogde afronding van het Ontwikkelplan met uitvoeringsagenda is mede door de tussenkomst van Covid 19 een half jaar vertraagd en staat nu gepland voor begin 2021. Parallel aan dit project is de afgelopen jaren gewerkt aan lopende ontwikkelingen in het gebied, zoals project Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos, project Bewegwijzering, project Vaarrouthenetwerk II en project Verlengde Molengangenpad. Ook wordt op basis van het kader gewerkt aan een evenementenbeleid. Binnen dit project wordt in Zuidplas gekeken naar de mogelijkheden en haalbaarheid van een evenemententerrein in de Eendragtspolder. Aanleiding voor project Kwaliteitsimpuls Lage Bergse Bos is het doortrekken van de A16. Voor de integrale verbetering van dit gebied zal van alle drie de schapsgemeenten om een bijdrage worden gevraagd voor de nog ontbrekende investeringen. Het leeuwendeel hiervan wordt naar verwachting door gemeenten Lansingerland en Rotterdam voldaan. Een voorstel voor een bijdrage vanuit Zuidplas aansluitend bij ons belang, komt binnenkort naar u toe.

Financieel belang

Recreatieschap Rottemeren			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 13.944	€ 10.046	€ 10.556
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 5.934	€ 5.056	€ 4.625
Resultaat verbonden partij	€ 127	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 179	€ 157	€ 159

Regio Midden-Holland

Vestigingsplaats	Gouda
Juridische rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Doel	Bevordering van regionale samenwerking in vijf programma's en te zorgen voor gezamenlijk beleidsvorming en behartiging van bestuurlijke belangen.
Participerende partijen	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Een kleine slagvaardige organisatie waarin regionaal samengewerkt wordt en waar kansen gezien worden. Deze samenwerking krijgt vorm in afstemming, beleidsvorming of belangenbehartiging.

Bestuurlijk belang

De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en door één collegelid in het dagelijks bestuur.

Prestaties-effecten

Op basis van een visie zijn vijf programma's bepaald waarbinnen aan de hand van speerpunten nadere projecten worden geformuleerd en aangepakt.

Voortgang

In 2020 is de nieuwe strategische agenda voor de regio Midden Holland vastgesteld. Het vervolgproces waarbij eigenaarschap, planning en explicitering van deze strategische agenda wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen staat op de planning voor 2020/2021.

Risico's en kansen

De projecten binnen de Regio zijn niet altijd van meerwaarde voor iedere gemeente.

Een operationeel risico is dat de Regio Midden Holland een netwerkorganisatie is. Voor nader te bepalen projecten binnen de programma's zal bestuurlijk akkoord, dekking en personele inzet geregeld moeten worden.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

De strategische agenda van de Regio MH vormt de basis voor de regionale samenwerking en is gericht op de strategische regionale samenwerking rondom de vijf programma's Economie, Onderwijs en Arbeidsmarkt, Verkeer en Vervoer, Ruimte en Wonen, Duurzaamheid en Sociaal Domein en is het uitgangspunt waarmee de regio op de kaart wordt gezet.

In 2020 is er gewerkt aan het opstellen en vaststellen van een nieuwe strategische agenda voor de regio Midden Holland. Het vervolgproces waarbij eigenaarschap, planning en explicitering van deze strategische agenda wordt uitgewerkt in uitvoeringsplannen staat op de planning voor 2020/2021.

Financieel belang

Regio Midden Holland			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 495	€ 430	€ 404
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 533	€ 0	€ 625
Resultaat verbonden partij	€ 133		
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 48	€ 73	€ 75

Streekarchief Midden Holland

Vestigingsplaats Gouda

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel Het Streekarchief zorgt ervoor dat de geschiedenis van de regio 'klopt' door professioneel het wettelijk beheer van overheidsinformatie te voeren en de samenleving te verrijken met zaken van culturele en historische waarde. Door gebundelde specialistische kennis wordt er doelmatig en doeltreffend in de informatieketen geopereerd. Als partner in de informatieketen wordt een bijdrage aan digitale duurzaamheid geleverd.

Participerende partijen De gemeenten Gouda, Krimpen aan den IJssel, Krimpenerwaard, Waddinxveen, Zuidplas en de Regio Midden-Holland

Reden gemeente aangaan verbinding

De aangegane verbinding betreft een wettelijke verplichting op grond van de Archiefwet 1995.

Bestuurlijk belang

De gemeente Zuidplas wordt door twee collegeleden vertegenwoordigd in het algemeen bestuur, waarvan 1 lid tevens is vertegenwoordigd in het dagelijks bestuur.

Prestaties-effecten

Het Streekarchief bewaart de overgedragen archieven van de deelnemers. Zij draagt conform de Archiefwet zorg voor een goede, geordende en toegankelijke staat van de archieven. Daarnaast houdt zij toezicht op het beheer van de nog niet overgedragen archieven bij de deelnemers. Er wordt gewerkt met het vastleggen van prestatieafspraken, een klanttevredenheidsmeting en klachtenregistratie.

Voortgang

De taken worden binnen de gestelde (financiële) kaders gerealiseerd.

Risico's en kansen

Het Streekarchief beschikt over een archiefbewaarplaats die voldoet aan de in de Archiefregeling en het Archiefbesluit genoemde eisen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Het SAMH heeft deelgenomen aan een 'proeftuin' georganiseerd door de VNG waarin een verkenning heeft plaatsgevonden naar de rol en taken van de archiefdiensten na invoering van de Wet Open Overheid en de gevolgen van vervroegde overbrenging ingevolge de nieuwe Archiefwet. De bevindingen hiervan worden geïntegreerd in de huidige beleidsvisie en de nieuwe geïntegreerde beleidsvisie zal ter vaststelling worden aangeboden aan het dagelijks bestuur.

Financieel belang

Streekarchief Midden Holland			
Balansbedragen per 31-12	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Eigen vermogen verbonden partij	€ 250	€ 237	€ 213
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 341	€ 220	€ 343
Resultaat verbonden partij	-€ 28	€ 12	
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 189	€ 211	€ 223

De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Vestigingsplaats Leiden

Juridische rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Doel De Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) is een samenwerkingsverband van gemeenten in de regio Hollands Midden op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen 1992 (gewijzigd 2014). Op 1 januari 2006 is de gemeenschappelijke regeling VRHM in werking getreden. Het openbaar lichaam bezit rechtspersoonlijkheid en is gevestigd in Leiden.

De veiligheidsregio heeft de volgende taken:

- Het voorbereiden op de rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Het in stand houden van een regionale Gemeenschappelijke Meldkamer;
- Het ondersteunen van gemeenten op aspecten van integrale veiligheid.

De VRHM behartigt de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen:

- Brandweerbzorg;

- Instellen en in stand houden van een Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR);
- Samenwerking bij de gemeentelijke crisisbeheersing en rampenbestrijding;
- Multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing;
- Inrichten en in stand houden van de gemeenschappelijke meldkamer.

Participerende partijen

- De gemeenten, Alphen a/d Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Krimpenerwaard, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen, Voorschoten, Waddinxveen, Zoeterwoude en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Wettelijke plicht conform Wet Veiligheidsregio's

Bestuurlijk belang

Het bestuur bestaat uit het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. Het bestuur van de Veiligheidsregio bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Ze hebben elk verschillende verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het bestuur wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door de Veiligheidsdirectie, het Hoofdenoverleg, het Veiligheidsbureau en verschillende werkgroepen.

Het algemeen bestuur stelt de hoofdlijnen voor het te voeren beleid van de Veiligheidsregio Hollands Midden vast en de financiële kaders. Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering en verdere uitwerking van strategische beslissingen die worden genomen door het algemeen bestuur.

Prestaties-effecten

Ter behartiging van de gemeenschappelijke belangen is de VRHM belast met de uitvoering van de volgende taken en bevoegdheden:

- Inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- Adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises;
- Adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweezorg;
- Voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- Instellen en in stand houden van een brandweer;
- Voorzien in de meldkamerfunctie;
- Aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- Inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de Veiligheidsregio en tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de genoemde taken.

Voortgang

Conform gestelde kaders, waarbij aandacht uitgaat naar het managen van de COVID-19 pandemie (coronavirus) en de lokale effecten hiervan..

Risico's en kansen

- De nasleep van grote crises of rampen;
- Prestatiemeting Gemeentelijke Crisisorganisatie;
- Doorontwikkeling Crisiscommunicatie.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Nieuwe indeling hoofddirecties VRHM 2018:

- Brandweer HM,
- Ondersteuning,
- Risico- en Crisisadvisering

Financieel belang

VRHM	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	€ 5.496	€ 4.493	€ 4.836
Vreemd vermogen verbonden partij	€ 28.105	€ 27.983	€ 53.565
Resultaat verbonden partij	€ 557	€ 0	€ 0
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij	€ 2.228	€ 2.346	€ 2.435

Naamloze Vennootschappen

NV Alliander

Rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	Alle aandelen van Alliander zijn in bezit van de overheid, zoals provincies en gemeenten.

Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. Alliander voorziet in de behoeften aan distributie van energie. Zij verzorgt de distributie van energie in $\frac{1}{3}$ gedeelte van Nederland. Alliander is de netwerkbeheerder voor het Zuidplasgebied.

Financieel belang

De gemeente bezit 245.888 aandelen Alliander, ofwel 0,18% van het totaal aantal aandelen. Elk aandeel is gewaardeerd tegen een verkrijgingprijs van € 0,33. De nominale waarde van de aandelen bedraagt € 5,00. Jaarlijks wordt er dividend aan de aandeelhouders uitgekeerd.

Risico's

Er zijn geen specifieke risico's te melden.

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Bestuurlijk belang	De aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen. De andere helft is in handen van gemeenten, elf provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Zuidplas heeft als aandeelhouder stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.

De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, advies, betalingsverkeer, elektronisch bankieren en vermogensbeheer. Klanten van de BNG zijn overwegend overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en openbaar nut. Ook participeert de BNG in publiek-private samenwerking.

Financieel belang

De gemeente Zuidplas heeft 54.328 aandelen in de BNG á € 2,50 nominaal. Dat is 0,1% van het totaal aantal aandelen BNG. De aandelen staan op naam en zijn niet beursgenoteerd. De voorwaarden waaronder aandelen van eigenaar kunnen verwisselen zijn geformuleerd in artikel 6 van de statuten.

Risico's

BNG staat bekend als een solide bank met een AA+-status. Er worden daarom geen risico's verwacht.

NV Cyclus

Vestigingsplaats	Moordrecht
Juridische rechtsvorm	Privaatrechtelijke rechtspersoon
Doel	Het uitvoeren van afvalbeheer op een efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze, tegen marktconforme en maatschappelijk verantwoorde kosten.
Participerende partijen	Gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Kaag en Braassem, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen, Krimpen aan den IJssel en Zuidplas

Reden gemeente aangaan verbinding

Door gezamenlijk met andere gemeenten taken van de gemeentelijke afvalzorgplicht uit te voeren, worden deze taken (kosten)efficiënter uitgevoerd en kwetsbaarheid in de uitvoering verlaagd. Er ontstaat o.a. schaal- en inkoopvoordeel, efficiëntere uitvoering door standaardisering en uniformiteit, administratieve ontzorging met betrekking tot inkoopprocessen en borging van specifieke expertise. Doordat de gemeente middels aandelen deels eigenaar is ontstaat sturing op de efficiëntie van de bedrijfsvoering van deze verbonden partij.

Bestuurlijk belang

Deelnemer in de algemene vergadering van aandeelhouders en tevens deelnemer in de GP B (bestuurlijke opdrachtgeverscommissie GrondstoffenPlatform Bestuurlijk).

Prestaties-effecten

Op efficiënte, duurzame en kwalitatief goede wijze en tegen maatschappelijk verantwoorde kosten zorgdragen voor (een gedeelte van) het afvalbeheer.

Risico's en kansen

Door het *lean & mean* maken van de organisatie (in 2018 & 2019) is de organisatiestructuur (inclusief management) veranderd. Dat heeft geresulteerd in een hogere risicoscore op het onderdeel Directie/Bestuur en veroorzaakt een stijging in de totale risicoscore van Cyclus in 2019. Voor Cyclus wordt de komende jaren gewerkt met een midden regime.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

In het meerjarenbeleidsplan staan vijf strategische pijlers centraal die in de periode 2017-2021 leidend zijn om onder andere de gemeenten te ondersteunen bij het realiseren van hun VANG-doelstellingen (afvalscheiding). Dit plan heeft een dynamisch karakter en wordt elk jaar geëvalueerd en voor een nieuwe periode van vijf jaar vastgelegd. Per 1 augustus 2019 heeft Cyclus een nieuwe directeur aangesteld. Cyclus is in samenwerking met de gemeenten aan de slag om de dienstverleningsovereenkomst te herzien.

Financieel belang

Cyclus	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Balansbedragen per 31-12			
Eigen vermogen verbonden partij	nmb	nmb	nmb
Vreemd vermogen verbonden partij	nmb	nmb	nmb
Resultaat verbonden partij	nmb	nmb	nmb
Bijdrage Zuidplas aan verbonden partij			

NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland (Dunea)

Rechtsvorm Privaatrechtelijke rechtspersoon

Bestuurlijk belang Samen met 17 andere gemeenten is de gemeente Zuidplas aandeelhouder. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering. De NV Duinwaterbedrijf levert drinkwater in een groot deel van de provincie Zuid-Holland.

Financieel belang

De gemeente Zuidplas bezit, na een herverdeling van de aandelen op basis van inwoneraantallen per 1 januari 2012, 102.699 aandelen, ofwel 2,6% van het totaal aantal aandelen. De aandelen hebben een nominale waarde van € 5,00.

In de gemeentelijke administratie hebben deze aandelen een waarde nihil omdat deze volgens de gemeentelijke boekhoudvoorschriften gewaardeerd worden op basis van de toenmalige verkrijgingprijs van 'nihil'. In de statuten is bepaald dat geen dividend wordt uitbetaald. In de begroting is de dividenduitkering voor € 0,00 structureel opgenomen

Risico's

Er zijn geen specifieke risico's te melden.

NV Oasen

Rechtsvorm Privaatrechtelijke rechtspersoon

Bestuurlijk belang De aandeelhouders zijn 33 gemeenten, waaronder de gemeente Zuidplas. Als aandeelhouder heeft de gemeente Zuidplas stemrecht in de aandeelhoudersvergadering.

Oasen levert drinkwater voor het oostelijk deel van Zuid-Holland.

Financieel belang

De gemeente Zuidplas bezit acht aandelen, ofwel 1,06% van het totaal aantal aandelen.

Elk aandeel heeft een nominale waarde van € 455,00. De Algemene vergadering van Aandeelhouders bepaalt of dividend wordt uitgekeerd.

Risico's

Er zijn geen specifieke risico's te melden.

Zuidplas Participatie BV / Zevenhuizen-Zuid Beheer BV / Zevenhuizen-Zuid CV

Vestigingsplaats	Nieuwerkerk aan den IJssel
Juridische rechtsvorm	BV en CV
Doel	Een meerjarige samenwerking die gericht is op een integrale en fasegewijze ontwikkeling van het project(gebied) Zevenhuizen Zuid, dat voorziet in de ontwikkeling en bouw van circa 1.100 tot maximaal 1.400 woningen en een beperkt aantal voorzieningen. Zevenhuizen-zuid is primair gericht op behoud en versterking van de voorzieningen in de dorpskern.
Participerende partijen	Zuidplas Participatie BV: gemeente Zuidplas Zevenhuizen-Zuid Beheer BV en CV: gemeente Zuidplas (via Zuidplas Participatie BV), Gebiedsontwikkelingsmaatschappij Zuidplaspolder II CV, Synchroon BV en Thunnissen Ontwikkeling BV

Reden gemeente aangaan verbinding

De aangegane verbinding is samenwerking waarvoor partijen een aparte entiteit hebben opgericht: Publiek Private Samenwerking.

Bestuurlijk belang

Zuidplas Participatie BV: gemeente is 100% aandeelhouder.

Zevenhuizen-Zuid Beheer BV/CV: gemeente Zuidplas heeft 50% zeggenschap en 31% risico aandeel en marktpartijen hebben 50% zeggenschap en 69% risico aandeel.

Zevenhuizen-Zuid BV/CV: De directie bestaat uit één bestuurder/directeur die de gemeente vertegenwoordigt en één bestuurder/directeur die de marktpartijen vertegenwoordigt.

Prestaties-effecten

Zevenhuizen Zuid BV/CV is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het woongebied Zevenhuizen Zuid, waaronder wordt verstaan verwerving van gronden (waar nodig), bouw- en woonrijpmaken en het ontwikkelen en bouwen van woningen. Tevens verricht de gemeente activiteiten op het gebied van planeconomie en civieltechnische activiteiten.

Voortgang

Fase 1A1, fase 2 en fase 3 zijn opgeleverd; deelplan 4 is in de afrondende fase. In 2020 is gestart met de bouw van Deelplan 5. Voor Deelplan 6 wordt een bestemmingsplan opgesteld. De planning is dat het ontwerpbestemmingsplan eind dit jaar in procedure gaat. De voorbereiding van de afrondende deelplannen 7, 8 en 1B zijn in volle gang.

Risico's en kansen

De gemeente draagt 31% van het (financiële) risico, en heeft voor 50% zeggenschap. Eventuele exploitatieoverschot wordt naar rato 31-69% verdeeld onder de deelnemende partijen.

Ontwikkelingen en beleidsvoornemens

Met de ontwikkeling van met name fase 7, 8 en 1B wordt gestreefd naar zowel een bouwkundige afronding dan wel een (verdere) planoptimalisatie, gericht op een sluitende mastergrex met nabetaling aan alle partijen waar het gaat om de waarde van de ingebrachte gronden. Er wordt gestreefd naar een totale oplevering per 2021/22.

Paragraaf grondbeleid

Inleiding

Onder grondbeleid verstaan we de positie die de gemeente inneemt bij het bereiken van (ruimtelijke) doelstellingen, zoals de realisatie van maatschappelijke voorzieningen, woningbouw en bedrijventerreinen. De gemeenteraad bepaalt de kaders van het grondbeleid en stelde deze op 31 maart 2015 met de Nota Grondbeleid 2015 vast. Tot de kaders behoren de wijze waarop de gemeente zich positioneert in de grondmarkt en de wijze waarop zij omgaat met grondexploitaties. Het college biedt de gemeenteraad gemiddeld één keer in de vier jaar een Nota Grondbeleid aan. Er is voor gekozen om dit een jaar uit te stellen, omdat er gewerkt wordt aan de ontwikkelvisie van de grootste toekomstige ontwikkeling in Zuidplas: het Middengebied. Hiermee borgen we dat de nota Grondbeleid de ontwikkelingsstrategie Middengebied maximaal ondersteunt. We verwachten de nota begin 2021 ter besluitvorming aan de Raad te kunnen voorleggen.

Visie op het grondbeleid

Grond is een essentiële productiefactor bij het uitvoeren van gemeentelijk beleid. Het is een schaars en kostbaar goed, dus is het van belang dat bij de verdeling van de grond alle maatschappelijke factoren en doelstellingen aan bod komen. Op dit vlak heeft de gemeente een ordenende en sturende taak. In de Nota Grondbeleid gaat de gemeente uitgebreid in op de gewenste vorm van grondbeleid en welke instrumenten zij hiervoor inzet. Naast de Nota Grondbeleid (en nota grondprijzenbeleid) is er (nieuw) beleid vastgesteld voor kostenverhaal (Nota kostenverhaal Zuidplas). Hierin is vastgelegd op welke wijze de gemeente kosten die zij maakt voor het faciliteren van private projecten, en kosten voor bovenplanse voorzieningen verhaald. In de paragraaf Grondbeleid volstaat de gemeente met een korte samenvatting van het grondbeleid.

Actief en facilitair grondbeleid

In hoofdlijnen bestaan twee varianten voor het uitvoeren van grondbeleid: actief grondbeleid en facilitair of passief grondbeleid.

- Bij actief grondbeleid begeeft de overheid zich als ondernemer op de grondmarkt. Hierbij houdt de gemeente het productieproces van bouwgrond zo veel mogelijk in eigen hand: het verwerven, bouw- en woonrijp maken en verkopen van grond. Op deze wijze trekt de gemeente het initiatief en de regie van de realisatie van de beleidsdoelstellingen nadrukkelijk naar zich toe.
- Activiteiten in het kader van grondbeleid zijn niet per definitie een overheidstaak. Marktpartijen zijn immers ook in staat om diverse ruimtelijke ontwikkelingen op zich te nemen. Bij facilitair grondbeleid beperkt de gemeentelijke inbreng zich voornamelijk tot een rol waarin zij voorwaarden schept. In dat geval beoordeelt de gemeente of initiatieven van derden voldoen aan haar voorschriften en richtlijnen, bijvoorbeeld vanuit bestemmingsplannen.

In de Nota Grondbeleid 2015 heeft de gemeenteraad gekozen voor primair faciliterend grondbeleid, met de mogelijkheid tot actief grondbeleid onder voorwaarden. De gemeente Zuidplas heeft vanuit het verleden op diverse locaties gronden in bezit, mede als gevolg van de uitname uit de Grondbank RZG Zuidplas. Daar wordt actief grondbeleid gevoerd. Het risicoprofiel dat daarbij hoort, wil de gemeente bij de verdere ontwikkeling van de gemeentelijke ontwikkellocaties zo veel mogelijk beperken. Zij geeft de ruimte en flexibiliteit aan marktpartijen, zodat die vaker vraaggericht kunnen ontwikkelen. De rol die de gemeente hierbij inneemt, is dan ook facilitair van aard: kaderstellend in planmatige, planologische, financiële en procesmatige zin.

Programmabegroting

Het grondbeleid heeft een duidelijke relatie met de verschillende beleidsvelden en de relevante doelstellingen daarvan.

- Economische Zaken: het ontwikkelen van een samenhangende economische visie, met beleidsontwikkeling voor het aantrekken en in stand houden van werkgelegenheid en bedrijvigheid. Bedrijven hebben hierbij kansen en mogelijkheden voor vestiging en uitbreiding op bedrijventerreinen. Daarnaast gaat het om het uitvoeren van de bestaande plannen uit het Intergemeentelijk Structuurplan (ISP) voor de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.
- Cultuur, sport en recreatie: het in standhouden en waar mogelijk versterken van voorzieningen op de gebieden van cultuur, sport en recreatie. Dit zijn bij uitstek elementen die de identiteit van de dorpen in de gemeente Zuidplas kleur geven en die bindend zijn voor de diverse dorpsgemeenschappen. Via het vastgestelde grondbeleid worden deze doelstellingen ruimtelijk gefaciliteerd.
- Ruimtelijke ordening: de gemeente stuurt gericht en met ambitie, maar ook met realiteitszin, in voor de realisatie van de plannen in de dorpen en in de Zuidplaspolder. De openbare ruimte zal hierbij op een zorgvuldige en kwalitatieve wijze inrichten worden ingericht met behoud van de specifieke dorpsidentiteiten.
- Volkshuisvesting: het college wil ruimte bieden om aan de woningbehoefte van de huidige en toekomstige inwoners van Zuidplas te kunnen voldoen. Het uitgangspunt hierbij is wonen met behoud van het 'dorpse' karakter: gevarieerde bouw met de nodige ruimte voor groen en water.

Uitvoering van het grondbeleid

De basis voor de uitvoering van het grondbeleid is een solide en reële grondexploitatieberekening. Hierbij spelen meerdere factoren een rol.

- Tijd: de looptijd van de grondexploitatie, de rentekosten/-baten en de kosten- en opbrengstenstijgingen;
- Locatie: de ligging waarbij de woningmarkt, het vestigingsmilieu, de eigendomsverhoudingen en de bodemgesteldheid van invloed zijn;
- Ontwerp: de omvang van het plan in relatie tot faseringsmogelijkheden en de flexibiliteit om in planvorming op veranderende marktomstandigheden in te spelen;
- Kwaliteit: het woon- en omgevingsmilieu, het architectonische ontwerp, de duurzaamheid en de verhoudingen binnen het ruimtegebruik (groen en blauw in relatie tot grijs);
- Grondprijsbeleid: normatieve grondprijzen voor bepaalde (maatschappelijke) voorzieningen, of een marktconforme prijsbepaling op basis van een residuele of comparatieve benadering.

Wet- en regelgeving

De rapportage over de complexen vindt plaats op basis van geldende wet en regelgeving. Dit is voor het grondbedrijf de regels van BBV 2016 en specifieke op het grondbedrijf gerichte notities van de BBV. De geldende regelgeving is consequent toegepast in het "Perspectief Ruimtelijke Opgaven – de grondexploitatieprojecten" (PRO 2020), waar er onder andere is gerapporteerd over de projecten met een grondexploitatie.

Tevens is de “Wet op de vennootschapsbelasting 1969” vanaf start 2016 ook van toepassing op de gemeente voor zover deze een onderneming voert. Dit is het meest waarschijnlijk bij het grondbedrijf. Om vast te stellen of het grondbedrijf als een onderneming geldt wordt ieder jaar een toets uitgevoerd. Voor het boekjaar 2019 is op basis van het “PRO 2020” geconcludeerd dat het Grondbedrijf nog niet als onderneming kan worden beschouwd en daarom niet vennootschapsbelastingplichtig is. Of dit zo blijft is afhankelijk van het feit of er projecten met een negatief resultaat gestart zullen worden. Bij de besluitvorming rondom het Middengebied zal hier specifiek op getoetst worden.

Financiële positie

Tot nu toe heeft de gemeente Zuidplas jaarlijks een MPG opgesteld. De gemeenteraad stelde dit document vast. Vanaf 2020 heeft de gemeente het MPG vervangen door het PRO, waarbij breder geïnformeerd wordt over het ruimtelijk domein. Hier maakt de financiële informatie met betrekking tot ruimtelijke projecten onderdeel van uit. Zo heeft de gemeente beter inzicht in de grondcomplexen, kan zij tot breder afgewogen besluitvorming overgaan en beschikt de gemeenteraad over een nog beter sturingsinstrument. Met de verbreding van het MPG tot PRO hoeft er minder accent te worden gelegd op de ruimtelijke rapportage onderdelen van het TRG. Daarom is deze vervangen door een informatienota over de grondcomplexen, dat als bijlage bij de NJN zal worden aangeboden aan de Raad.

Voor de grondcomplexen geldt de volgende onderverdeling:

- Een Bouwgrond In Exploitatie (BIE) is een grondexploitatie in uitvoering. Hierbij zijn de ruimtelijke kaders bekend en heeft de gemeenteraad de grondexploitatie vastgesteld;
- Tot de strategische gronden onder de MVA (materiële vaste activa) rekent de gemeente de gronden die zij niet classificeert als BIE, maar wel de potentie hebben om in de toekomst te worden ontwikkeld.

Grondexploitatieresultaten

Met het PRO 2020 – de grondexploitatieprojecten heeft de gemeente de grondexploitaties geactualiseerd. Daarbij zijn ook de parameters opnieuw bepaald. In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten weergegeven.

Naam	Einddatum	Eindwaarde	Netto contante waarde
Esse Zoom Laag	31-12-2022	8.814.000	8.305.000
Bedrijvenpark Kleine Vink	31-12-2022	-2.019.000	-1.903.000
Nijverheidscentrum	31-12-2020	537.000	526.000
Zevenhuizen Zuid	31-12-2025	-71.000	-63.000
Zevenster	31-12-2023	297.000	275.000
Kamerlingh Onnes (de Tweemaster)	31-12-2022	-258.000	-243.000
Voormalige schoollocatie De Rank	31-12-2020	-503.000	-493.000
Zelling Onderneming	31-12-2022	-820.000	-757.000
VV Moordrecht	31-12-2024	2.372.000	2.148.000
De Jonge Veenen fase 3	31-12-2023	570.680	527.220
Stevensstraat	31-12-2024	-17.545	-15.891
Totaal			8.306.329

Verlies- en winstnemingen

Verlies- en (tussentijdse) winstnemingen vinden plaats op grond van de Nota Grondbeleid. De gemeente Zuidplas neemt verliezen op het moment dat deze zich voordoen bij de actualisatie van de grondcomplexen per 1 januari. Voor de grondexploitaties die met een verwacht tekort sluiten, heeft zij een voorziening negatieve grondexploitaties gevormd ter grootte van het voorgerecalculeerde exploitatietekort op netto contante waarde. In de bovenstaande tabel is te zien dat er voorzieningen zijn getroffen voor Bedrijvenpark Kleine Vink, Zevenhuizen Zuid, Kamerlingh Onnes (Tweemaster), de Rank en Zelling Onderneming. Ook voor het restplan van Jonge Veenen fase 1&2 is een verliesvoorziening getroffen.

Winstneming is verplicht, maar alleen mogelijk als voldoende zekerheid bestaat over de verwachte inkomsten en deze inkomsten groter zijn dan de resterende uitgaven. De notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019) van de BBV-commissie beschrijft de bepaling van tussentijdse winstnemingen op basis van het voorzichtigheidsbeginsel en de PoC-methode (percentage of completion).

Bij de herzieningen per 1 januari 2021 zal per project gekeken worden of er winst genomen moet worden. De verwachting is dat dit in ieder geval voor project Esse Zoom Laag aan de orde zal zijn.

Reserve Grondbedrijf

De gemeente Zuidplas beschikt over een Reserve Grondbedrijf. Deze muteert met de resultaten van de grondexploitaties: winsten worden gedoteerd, verliezen worden uit de Reserve gedekt. Als beleidsuitgangspunt geldt dat het aanwezige weerstandsvermogen (het saldo van de Reserve Grondbedrijf) op zijn minst gelijk moet zijn aan het benodigde weerstandsvermogen (het berekende risicoprofiel). Zo niet, dan vult de gemeente het weerstandsvermogen vanuit de Algemene Reserve aan.

De huidige beschouwing van de risico's bij de projecten geeft geen aanleiding tot bijstelling van het risicoprofiel van de projecten en het grondbedrijf. De huidige beschouwing van de projecten zelf heeft ook geen aanleiding gegeven aan te nemen dat het saldo van de Reserve af zal nemen. De bij het PRO 2020 – de grondexploitatieprojecten vastgestelde weerstandscapaciteit kan daarmee ongewijzigd blijven.

Het ramen van een winstneming bij Esse Zoom Laag heeft een effect op de stand van de reserve per 1-1-2021, omdat een deel van het resultaat van Esse Zoom laag eerder wordt ontvangen. De jaren daarna is de stand weer gelijk als gepresenteerd bij het PRO 2020 – de grondexploitatieprojecten.

In onderstaande tabel is een samenvatting weergegeven van het verloop van de Reserve Grondbedrijf, waarbij de nieuwe raming voor de winstneming is meegenomen.

Reserve Grondbedrijf	2020	2021	2022	2023	2024
11 Vrij besteedbare deel per 1-1	6.569.115	8.981.420	8.900.510	16.241.510	17.983.725
12 Risicoprofiel	-4.219.231	-4.219.231	-4.219.231	-4.219.231	-4.219.231
13 Resultaat weerstandsvermogen	2.349.884	4.762.189	4.681.279	12.022.279	13.764.494

Grondvoorraad

De gemeentelijke grondvoorraad bestaat uit 2 delen: gronden in ontwikkeling (met grondexploitaties, de zogenaamde BIE), en de strategische gronden (MVA). Het grootste deel van de grondvoorraad (de BIE) zal binnen 5 jaar tot ontwikkeling zijn gekomen. Voor de strategische gronden is de verwachting dat er binnen een aantal jaar sprake zal zijn van een aantal nieuwe grondexploitaties.

Paragraaf invoering omgevingswet

Doelstelling van de Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet brengt een grote stelselwijziging en cultuurverandering in het omgevingsrecht. Dit wil zeggen dat het werken vanuit de Omgevingswet een andere rol en houding en gedrag vraagt vanuit de lokale overheid. Doel is het omgevingsrecht te vereenvoudigen door 26 wetten te vervangen en 120 algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) te reduceren tot vier. De Omgevingswet omvat alle aspecten van de fysieke leefomgeving: ruimtelijke ontwikkeling, gezondheid, veiligheid, duurzaamheid, wonen, economie, verkeer, bodem, milieu, geluid, erfgoed, luchtkwaliteit en groen. Dit maakt dat de invoering van de Omgevingswet niet alleen een 'ruimtelijk vraagstuk' is, maar ook op andere beleidsterreinen doorwerkt.

Alle gemeenten, provincies, waterschappen en het rijk worden geraakt door de wetsverandering. De reikwijdte van de wet strekt zich uit van strategische visie, gebiedsontwikkeling en beheer tot vergunningverlening, handhaving en toezicht en de bijbehorende (digitale) informatievoorziening en dienstverlening. Uiterlijk per 1 januari 2029 moeten gemeenten beschikken over een omgevingsplan en in 2024 jaar een omgevingsvisie. Provincies en het Rijk zullen op 1 januari 2022 een omgevingsvisie hebben. De kern van de wet is om de gebruiker/initiatiefnemer van de fysieke ruimte centraal te stellen in een veilige en gezonde fysieke leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. De essentie samengevat: "ruimte voor ontwikkeling, waarborgen voor kwaliteit".

Doelstelling implementatie Omgevingswet gemeente Zuidplas

De doelstelling van het programmaplan is als volgt:

Tijdige en integrale implementatie van de Omgevingswet zowel intern als extern gericht. Intern in termen van beleid, regelgeving, medewerkers, houding en gedrag, en informatisering binnen de gehele ambtelijke organisatie. Extern in termen van optimaal faciliteren van ruimtelijke initiatieven en uitstekende dienstverlening richting de initiatiefnemers (burger en ondernemer).

Stand van zaken ontwikkelingen Omgevingswet

Landelijk

Vanwege de corona pandemie en de vertragingen rondom het Digitaal Stelsel Omgevingswet heeft de minister van BZK in april 2020 via een brief laten weten dat de invoering van de Omgevingswet met een extra jaar is uitgesteld naar januari 2022. Met name het Digitaal Stelsel Omgevingswet is en blijft het grootste risico voor de invoering van de Omgevingswet. Dit traject loopt constant vertraging op, vanwege verschillende redenen en een tekort aan leveranciers in de markt. In april 2021 zou een volledige werkend DSO beschikbaar moeten zijn zodat gemeenten en ketenpartners voldoende tijd hebben om te oefenen met het nieuwe systeem. Echter deze datum schijnt ook niet haalbaar te zijn. Conform de bestuurlijke afspraken is toegezegd dat alle gemeenten een jaar de tijd zouden hebben om te oefenen met het DSO. Deze afspraak zal bij voorbaat niet nagekomen kunnen worden. Gesteld kan worden dat de goede werking van het DSO cruciaal is voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Provinciaal

De provincie wil een vertaalslag maken van de beleidsneutrale omgevingsverordening naar een verordening waarin scherpere keuzes/ richtingen worden gemaakt.

Regionaal

Op kwartaalbasis worden regionale bijeenkomsten georganiseerd vanuit de Omgevingsdienst Midden Holland samen met de buurgemeenten en ketenpartners binnen regio Midden Holland. Deze bijeenkomsten zijn bedoeld om kennis te delen over de wijze waarop iedere gemeente en/of ketenpartner binnen zijn/haar eigen gemeente vormgeeft aan de implementatie van de Omgevingswet. Regionaal zien we dat alle gemeenten – en dus ook wij als Zuidplas- gelijk oplopen in de implementatie. Zo zijn Gouda, Waddinxveen, Bodegraven-Reeuwijk en Krimpenerwaard, net als Zuidplas, bezig met het opstellen van hun lokale Omgevingsvisie. Ook zijn de buurgemeenten bezig met de nodige voorbereidingen te treffen rondom het Omgevingsplan. Tevens zijn er meerdere regionale expertise werkgroepen opgezet ter bespreking van het omgevingsplan, onze gezamenlijke werkprocessen, toepasbare regels en het DSO. Ook is vanuit het ministerie van BZK een contactpersoon aangesloten bij onze regionale bijeenkomsten om vanuit het VNG en Aan de Slag met de Omgevingswet ons als regio te ondersteunen op het gebied van kennis en expertise.

Stand van zaken programma Omgevingswet en vooruitblik

De gemeente Zuidplas pakt haar verantwoordelijkheid voor een goede introductie van de Omgevingswet conform de door de raad vastgestelde invoeringsstrategie variant consoliderend/ onderscheidend. Ondanks de corona pandemie zijn we de afgelopen periode doorgegaan met onder andere het opstellen van de omgevingsvisie en verdere uitvoering te geven aan deze omvangrijke opgave.

Stand van Zaken	Vooruitblik
Omgevingsvisie	
2020 heeft in het teken gestaan van het opstellen van de omgevingsvisie, inclusief de dorpsvisies. Zo is in januari 2020 de startnotitie Omgevingsvisie in de raad behandeld en hebben we in juni/juli 2020 (vanwege de corona maatregelen) een uitgebreid digitaal participatietraject ingezet waarbij we in gesprek zijn gegaan met inwoners, ondernemers, ketenpartners, buurgemeenten en maatschappelijke partners. In september is het eerste concept besproken met het college, de raads werkgroep Omgevingswet en met de jongerenraad. De rest van het jaar is benut om het concept definitief te maken.	In het eerste kwartaal 2021 zal de omgevingsvisie ter inzage gelegd worden zodat deze door de gemeenteraad vastgesteld kan worden. Ook zal tegelijkertijd een tentoonstelling op het gemeentehuis (of digitaal) gehouden worden om vanuit het participatietraject een terugkoppeling richting de inwoners en ondernemers te geven.
Omgevingsplan	
De afgelopen periode is via verschillende werkgroepen hard gewerkt om de nodige voorbereidingen te treffen rondom het omgevingsplan. Alle huidige digitale bestemmingsplannen zijn geïnterpreteerd en opgeschoond zodat alleen nog actuele plannen online zichtbaar zijn. Ook is geïnterpreteerd welke papieren plannen we nu alsnog kunnen digitaliseren zodat zo min mogelijk oude plannen aanwezig zijn bij overgang naar de Omgevingswet. Ook heeft een inventarisatie plaatsgevonden rondom de bestemmingen: welke functies moeten behouden worden en waar kunnen we ruimer gaan denken (bijv. niet een functie kantoor maar een functie werken om zo binnen kaders wellicht meer en makkelijker iets mogelijk te maken.) Ook zijn de nodige voorbereidingen getroffen rondom het	De komende periode zal gericht zijn op het afronden van de verordening fysieke leefomgeving. Deze hopen we in Q1/Q2 aan te kunnen bieden aan de raad ter vaststelling. Ook zal een pilot omgevingsplan opgestart worden om 'feeling' te krijgen met de nieuwe denkwijze en te analyseren welke uitdagingen we straks tegen gaan komen. Dit doen we ook door zoveel mogelijk de interne medewerkers te betrekken in deze oefen -en denkwijzes. Ook gaan we aan de slag met een lijst van functies en activiteiten die recht doen aan de omgevingsvisie. Waarbij per activiteit (te denken valt aan graven van kabels en leidingen, kappen van bomen) regels opgesteld gaan worden. In het voorjaar van 2021 zal vanuit een regionale werkgroep inzicht komen in de consequenties van het wel of niet overnemen van de bruidsschatregels voor onze gemeente.

opstellen van een fysieke leefomgevingsverordening waarbij alle juridische regels over de fysieke leefomgeving in samenkomen.	
Digitalisering (DSO)	
De uitbreidingsmodule voor ruimtelijke ordening software Tercera is functioneel, zodat een digikoppeling tot stand gebracht kan worden met de Landelijke Voorziening Bekendmaken en Beschikbaar stellen (LVBB). Ook is een regiesysteem aangeschaft – Squit 20/20- waarbij een samenwerkingskoppeling gemaakt kan worden met onze omgevingsdienst, die hetzelfde systeem gebruikt. Dit ter ondersteuning van onze werkprocessen ter optimalisatie van de behandeltermijnen van aanvragen rondom ruimtelijke initiatieven. Echter de leverancier heeft medio 2020 meegedeeld dat een omgevingswetproof versie ontwikkeld zal worden. Dit betekent dat de implementatie van het regiesysteem vertraging oploopt.	Via deelname in de regionale werkgroep DSO houden we vinger aan de pols over de ontwikkelingen rondom het landelijke DSO-traject. Zoals reeds aangegeven hopen we in april/mei 2021 als gemeente te kunnen oefenen met het DSO- mits deze goed functioneert. Ook zoeken we actief de samenwerking op met onze Omgevingsdienst teneinde de aansluiting en onderlinge koppeling met Squit 20/20 te optimaliseren. Squit 20/20 zal medio 2021- in een nieuw jasje genaamd RX Mission- geïmplementeerd worden. Hier ligt ook een afhankelijkheid richting onze werkprocessen, omdat het regiesysteem deze zal moeten ondersteunen.
Dienstverlening	
Teneinde inwoners en ondernemers te faciliteren met hun ruimtelijke initiatieven, en de 8 weken procedure tijd te kunnen garanderen, zijn we constant bezig met het analyseren van de interne werkprocessen rondom ruimtelijke initiatieven. Er is een doorontwikkeling gemaakt met het omgevingsoverleg light, en via een regionale werkgroep hebben we de stappen rondom het vooroverleg in kaart gebracht. Ook zijn we in gesprek geweest met de omgevingsdienst inzake de nog te maken onderlinge werkafspraken.	De komende periode gaan we in - samenwerking met de ODMH- de interne werkprocessen nader uitwerken, opdat deze voor de zomer van 2021 geformaliseerd kunnen worden en heldere afspraken komen over onder andere dienstverlening.
Houding en gedrag	
Om de nieuwe werkwijze onder de omgevingswet te borgen binnen de organisatie, zijn voorbereidingen getroffen	Vanaf het nieuwe jaar (2021) zullen de generieke en specialistische opleidingen aangeboden worden (fysiek of digitaal) aan alle medewerkers en specialisten. Ook zal

rondom het opstellen van een opleidingsplan voor de gehele organisatie. Ook is een op maat gemaakt Bordspel aangeschaft waarbij aan de hand van eigen ingebrachte casuïstiek de verschillende rolneming rondom ruimtelijke initiatieven ervaren kan worden. In Q4 zijn specialistische trainingen aangeboden aan de werkgroepsleden en RO-ers rondom het omgevingsplan.	training plaatsvinden op het gebied van competentieontwikkeling voor de medewerkers die direct betrokken zijn bij advisering rondom ruimtelijke initiatieven om het ja mits principe te gaan borgen. Via verschillende werkmethodes (e-learning, fysieke bijeenkomsten, seminars en spelvormen) zetten we in op het creëren van bewustzijn, bij zowel organisatie als bestuur, over 'het werken in de geest van de Omgevingswet'.
Participatie	
Vanwege de corona maatregelen heeft de fysieke participatie rondom de omgevingsvisie niet kunnen plaatsvinden. Daarom hebben we in juni/juli een digitaal participatietraject ingezet om met onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke partners, ketenpartners en buurgemeenten in gesprek te kunnen gaan over de omgevingsvisie. Ook zijn we in september in gesprek gegaan met de jongerenraad en is voor de zomervakantie een tekenwedstrijd gehouden onder de basisschoolgaande jeugd. Ook hebben we tijdens het traject rekening gehouden met de wat minder digitaal vaardigen en zijn ansichtkaarten gestuurd via de wekelijkse h-a-h krant.	In het kader van het inventariseren van de interne werkprocessen, zal geïnventariseerd worden wat participatie vanuit de initiatiefnemer zal gaan betekenen. En zullen we in gesprek moeten gaan met de raad om te kijken bij welke type ruimtelijke initiatieven/ontwikkelingen de raad het nodig acht om participatie verplicht te stellen
Bestuurlijke keten	
Vanwege de corona maatregelen hebben we de afgelopen periode eenmalig een gesprek gehad met de Raadswerkgroep Omgevingswet. Wel hebben we in de tussentijd de raad schriftelijk op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen via onze maandelijkse Omgevingswet nieuwsbrieven en informatienota's. Op 22 september hebben we een fysieke bijeenkomst gehad met de Raadswerkgroep ter bespreking van het concept omgevingsvisie en zijn we ingegaan op het onderscheid tussen visie, programma's en plan. Ook heeft op 3 november een informatiebijeenkomst met de gehele raad plaatsgevonden ter bespreking van het concept en de daarin geformuleerde keuzes en dilemma's.	Aangezien 2021 het jaar van de voorbereiding is, hopen we in de komende periode weer intensiever (6-wekelijks conform onze afspraken) samen te kunnen komen met de Raadswerkgroep Omgevingswet. Zo willen we de raadswerkgroep op vlieghoogte brengen over de stand van zaken rondom de voorbereidingen rondom het omgevingsplan. Ook willen we in de komende maanden nadrukkelijk aandacht besteden aan de veranderende rol van de raad en participatie. Ook willen we met de raad in gesprek over het wel of niet op onderdelen delegeren van het omgevingsplan en op welke manier de raad zijn adviesrecht wil gaan inzetten. Op het gebied van houding en gedrag zijn we voornemens het Zuidplas bordspel ook met het bestuur te gaan spelen, zodat aan de hand van concrete casuïstiek geoefend kan worden met denken en handelen in de geest van de Omgevingswet.

Paragraaf Duurzaamheid en Klimaatadaptatie

Algemeen

Duurzaamheid is een steeds belangrijker thema geworden in de gemeente Zuidplas. Op 7 mei 2019 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Programma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie om richting te geven aan de ambities en doelstellingen om energieneutraal te zijn in 2050, klimaatadaptief en waterrobuust in 2050 en circulair in 2050.

Ambities voor deze bestuursperiode

Het Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie geeft deze bestuursperiode handen en voeten aan de doelstellingen die bijdragen aan een toekomstbestendige gemeente, waar het college aan bouwt. De punten uit het collegeprogramma en coalitieakkoord zijn in het Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie opgenomen.

Het programma bevat vier thema's waar alle doelstellingen en speerpunten onder vallen:

- Energie & warmte
- Klimaatadaptatie
- Circulariteit
- Leefomgeving

De inspanningen die binnen deze thema's vallen zijn organisatie breed en raken dus vele opgaven die Zuidplas heeft. Duurzaamheid kan niet anders dan integraal opgepakt worden.

Op korte termijn zijn de belangrijkste aandachtsgebieden van het Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie:

1. In beeld krijgen kansen opwek energie en warmte;

Om te komen tot een energieneutrale gemeente in 2050 is het van belang in beeld te krijgen wat de kansen zijn voor het opwekken van energie en warmte. Omdat de ruimtelijke impact van energieopwekking groot is, worden de technische mogelijkheden zorgvuldig afgewogen tegen de ruimtelijke wenselijkheid. Daarnaast is het van groot belang om alternatieve warmtebronnen te realiseren. Het werken aan een gebiedsdekkende warmte-infrastructuur en de totstandkoming van een warmteleiding, zoals de Leiding over Oost, is nodig om de transitievisie warmte uit te kunnen voeren

2. Bijdragen aan het opstellen van de Regionale Energiestrategie (RES);

Samen met de gemeenten uit de regio Midden Holland, de waterschappen en de provincie Zuid-Holland wordt gezamenlijk gewerkt aan een regionale energie strategie (RES). De RES gaat over de vraag hoe voorzien kan worden in duurzame energie en warmte. In september 2020 is door de betrokken overheden de concept-RES vastgesteld. De concept-RES is een bod voor opwekken van hernieuwbare elektriciteit en een inventarisatie van de beschikbare of kansrijke warmtebronnen. In de concept-RES doet de regio Midden-Holland het bod om 1567 Tj elektriciteit op te wekken voor 2050.

Hoe deze elektriciteit wordt opgewekt en wat de ruimtelijke impact zal zijn, wordt duidelijk in het proces naar de RES 1.0 welke voor 1 juli 2021 gereed moet zijn. De RES 1.0 wordt opgesteld in nauwe samenwerking met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. De installaties die nodig zijn voor de opwek van de elektriciteit hebben een behoorlijke landschappelijke impact. Dit zal in een zorgvuldig participatietraject ontworpen worden.

Na de RES 1.0 zal elke twee jaar de RES herijkt worden. Zo is er ruimte voor het inpassen van de effecten van nieuwe technologieën, de koppeling met andere ruimtelijke opgaven en een verdere detaillering van de strategie.

3. Het opstellen van transitievisies warmte (TVW);

Zuidplas wordt, net als alle andere gemeenten in Nederland, aardgasvrij. Eind van 2021 moeten alle gemeenten transitievisies warmte opleveren, waarin helder wordt welke wijk wanneer van het aardgas losgekoppeld wordt en wat het alternatief voor warmte wordt. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen wijken die voor 2030 aan de beurt zijn en wijken die na 2030 de transitie doormaken. In 2020 is gestart met een intensief participatietraject om de inwoners van Zuidplas te betrekken bij deze opgave. In 2021 zal de transitievisie warmte gereed zijn.

4. Het verankeren van klimaatadaptieve- en waterrobuuste maatregelen in regulier beleid;

Het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie stelt dat alle gemeenten verplicht zijn stresstesten uit te voeren om een beeld te krijgen van de risico's bij droogte, hitte en overstromingen. Deze testen zijn in 2019 uitgevoerd. Maatregelen om de risico's te minimaliseren worden vanaf 2020 verankerd in regulier beleid, zodat de gemeente in 2050 klimaatadaptief en waterrobuust is.

5. Communicatiecampagne voor inwoners, ondernemers en gebouweigenaren in de gemeente over verduurzamen van vastgoed en maatregelen welke genomen kunnen worden om bij te dragen aan de doelstellingen.

Een grootschalige communicatiecampagne moet er voor zorgen dat inwoners en ondernemers worden geïnformeerd, geïnspireerd en aangezet tot actie. Het behalen van de doelstellingen kan alleen samen met de inwoner en ondernemer. De communicatiecampagne is erop gericht om alle instrumenten die nodig zijn om woning en gedrag te verduurzamen aan te bieden. Onderdeel van de communicatiecampagne is de intensieve samenwerking met Duurzaam Bouwloket.

Deze aandachtsgebieden zijn deels of geheel wettelijke verplichtingen, voortgekomen uit de Klimaatwet, het Landelijke Klimaatakkoord (29/06/2019) en de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie. In het werken in de aandachtsgebieden wordt de juiste dialoog aangegaan met onze inwoners, ondernemers en ketenpartners. Met elkaar wordt uitgezocht wat er technisch mogelijk is, wat maatschappelijk wenselijk is, waar de vraagstukken schuren en hoe governance moet worden bepaald. Zo blijft wonen, leven en werken in onze gemeente ook in de toekomst aantrekkelijk, mogelijk en betaalbaar.

Inspanningen voor 2021 (uit Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie)

Energie & Warmte

- Opstellen RES 1.0
- In kaart brengen kansen opwek energie en warmte
- Inzet mogelijk maken gebiedsdekkende warmte-infrastructuur in de regio Oostland.
- Roadmap verduurzamen eigen vastgoed
- Faciliteren verduurzamen particulier vastgoed
- Transitievise Warmte opstellen en door de raad vast laten stellen.
- Communicatiecampagne inwoners en gebouweigenaren
- Roadmap verduurzamen scholen
- Roadmap verduurzamen sportaccommodaties

Klimaatadaptatie

- Visie waterbeheer
- Onderzoek bestemming restveen
- Opstellen van DIOR

Circulariteit

- Bedrijven verenigen
- Regionale kansen verkennen

Leefomgeving

- Richtlijnen klimaatneutraal bouwen (MBI)
- Milieutaken onderbrengen in omgevingsvisie
- Betrekken onderwijs bij milieupgaven

Overige reguliere taken

- Verstrekken van duurzaamheidsleningen.
- Faciliteren Stichting Duurzaamheidsplatform Zuidplas waar mogelijk en noodzakelijk.
- Faciliteren Energiecoöperatie Zon op Zuidplas waar mogelijk en noodzakelijk.
- Deelname aan de verschillende regionale overleggen rond energietransitie, verduurzaming, klimaatadaptatie en bodemdaling.
- Organiseren jaarlijkse editie kinderklimaatop.
- Organiseren jaarlijkse editie jeugdtop.
- Organiseren jaarlijkse editie Duurzame Dagen.

- Ondersteunen en faciliteren van inwoners met vragen over verduurzaming eigen woning of leefomgeving.

Kaderstellende documenten

Programma Duurzaamheid & Klimaatadaptatie 2019 – 2025

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in het onderhoud van kapitaalgoederen, zoals wegen en gebouwen. Voor de instandhouding van de kapitaalgoederen werkt de gemeente met beheerplannen welke zijn opgenomen in het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2018-2021 (IBOR), en in 2019 is herijkt. In het IBOR plan is o.a. vastgelegd:

- Het meerjarig onderhoudsprogramma;
 - Het betreffende areaal (bezit);
 - Het gewenste kwaliteitsniveau;
- De daarbij horende financiële middelen.

De lasten in de programma's (met name programma 5) geven geen inzicht in de geraamde uitgaven voor groot onderhoud en vervanging. Dit komt doordat:

1. De exploitatielasten bestaan uit gelijkblijvende stortingen in voorzieningen om de fluctuatie van toekomstige uitgaven aan groot onderhoud gedurende een periode van 10 jaar op te kunnen vangen. Een wijziging in lasten voor een programma ontstaat als een wijziging plaatsvindt in noodzakelijke stortingen. Met ingang van 2018 is dit het geval, door besluitvorming over het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) 2018 - 2021.
2. De investeringen geen onderdeel uitmaken van de geraamde lasten in het programma. De investeringen worden geactiveerd (balansmutatie), waardoor alleen de hieruit voortvloeiende kapitaallasten (rente + afschrijving) tot uitdrukking komen in de programmabegroting.

Beleidsplannen

In het IBOR beheerplan worden de reeds vastgestelde beleidsuitgangspunten gehanteerd vanuit de volgende beleidsdocumenten;

- Bomenbeleidsplan
- Speelruimteplan
- Uitvoeringsplan Dorpsgroen
- Beheerplan watergangen en bermen)
- Wegenbeheerplan
- Beheerplan Kunstwerken
- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)
- Programma Duurzaamheid 2019-2025
- Afwegingskader Programma Duurzaamheid en Klimaatadaptatie 2019-2025
- Structuurvisie 2030 van Zuidplas

Uitvoering van de plannen

In 2021 en verder liggen net als in 2020 de focus op uitvoering van de onderhoudsplannen. In vergelijking met voorgaande jaren is de opgave met betrekking tot de inzet van personeel en middelen, ook als gevolg van nieuwe woningbouw projecten, aanzienlijk. Gezien de ontwikkelopgave en de realisatie hiervan is er ieder jaar in meer of mindere mate areaaluitbreiding om de openbare ruimte van Zuidplas te onderhouden. Dit vergt een continue aanpassing van de benodigde budgetten.

Investerings 2021 – 2024 (totaal circa € 28,4 mln.)

In 202 en volgende jaren worden miljoenen euro's uitgegeven aan reconstructies van wegen, openbaar groen, vervanging van openbare verlichting, speeltoestellen en herinrichting van speelvoorzieningen, vervanging van riolering en investeringen van begraafplaatsen. De integrale werken zijn vertaald in het IBOR programma. Hiernaast zijn er sectorale opgaven te benoemen zoals de In 2018 gestarte vervanging (in vijf jaar) van de traditionele lampen bij de openbare verlichting door LED lampen.

In onderstaande tabel staan de voorgenomen investeringen voor kapitaalgoederen, zoals opgenomen in het meerjareninvesteringsplan (MIP) 2021 - 2024.

Investerings 2021 - 2024		bedragen x € 1.000		
Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Reconstructie wegen	4.442	4.413	4.360	7.355
Civiele kunstwerken	310	115	410	133
Openbare verlichting (inclusief LED)	317	376	0	182
Tractie	35	440	0	37
Speeltoestellen	247	56	0	0
Reconstructie openbaar groen	746	876	721	998
Vervanging / renovatie rioolssystemen	479	1.275	0	0
Begraafplaatsen	70	40	0	0
Totaal	6.646	7.591	5.491	8.705
<i>Waarvan IBOR 2018-2022</i>	<i>6.062</i>	<i>5.836</i>	<i>5.491</i>	<i>8.705</i>

In veel gevallen gaat het om (volledige) herinrichtingen, waarbij de gemeente ook aansluitende watergangen, speelobjecten en openbare verlichting vanuit een integrale benadering onder handen neemt. Gevolgde strategie in deze grootschalige onderhoudsopgave is een wijkgerichte aanpak van zowel de bovengrondse als ondergrondse infrastructuur.

Uitgebreide participatie van bewoners en bedrijven zijn vast onderdeel van de uitvoering van de reconstructies. Deze vragen veel inspanningen op het gebied van communicatie en werkbegeleiding, maar levert ook veel waardering op van de burgers. In deze bijzondere periode van coronamaatregelen zijn we meer digitale varianten aan het uitproberen.

Grootschalig onderhoud 2021 (€ 1,9 mln.)

Naast de geplande reconstructies voert de gemeente ook grootschalig onderhoud uit aan alle kapitaalgoederen. Inrichting en gebruik blijven in deze gevallen veelal ongewijzigd. Een paar voorbeelden van Groot Onderhoudswerkzaamheden zijn de herstraatwerkzaamheden van trottoirs en fietspaden, het vervangen van asfaltdeklagen, vervangen van (onderdelen) van bruggen, groot onderhoud aan viaducten, etc.

Hieronder wordt het verloop van de voorzieningen voor groot onderhoud en de betreffende reserves gegeven. Het verloop van de voorzieningen is in lijn met de vastgestelde beheerplannen in het kader van IBOR 2018 – 2021.

Verloop voorzieningen kapitaalgoederen bedragen x € 1.000				
Het verloop van de onderhoudsvoorzieningen is in lijn met de vastgestelde beheerplannen.				
	Beginstand 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Eindstand 31 december
Wegen groot onderhoud	86	500	533	53
Onderhoud openbare verlichting	100	70	41	129
Onderhoud kunstwerken	97	150	185	62
Onderhoud gem. gebouwen	1.343	782	998	1.127
Onderhoud Riolering	10.462	533	173	10.822
Totaal	12.088	2.035	1.930	12.193

Verloop reserves kapitaalgoederen bedragen x € 1.000				
Omschrijving	Beginstand 1 januari	Dotatie	Onttrekking	Eindstand 31 december
Eigen graven	160			160
Onderhoud sportvelden	87			87
Totaal	247	-	-	247

Klein / dagelijks onderhoud 2021 (€ 4,1 mln.)

Onder normale omstandigheden blijven de kosten voor klein onderhoud stabiel. Het betreft hier kort cyclisch onderhoud zoals gras maaien, onkruidbeheersing, reparatie aan verlichting, straatwerk en civiele kunstwerken, schilderen etc. De weersinvloeden, maar ook het tijdig uitvoeren van groot onderhoud en reconstructies zijn afhankelijkheden met betrekking tot de kosten voor klein onderhoud in relatie tot het gewenste kwaliteitsbeeld. Met name voor het groenonderhoud is het belangrijk dat bijvoorbeeld slechte beplantingsvakken met weinig groeidichtheid worden vervangen, maar ook gazonherstel is essentieel om het gewenste kwaliteitsbeeld voor de gazons te blijven garanderen en hierdoor de kosten voor planmatig onderhoud stabiel te houden.

klein / dagelijks onderhoud Omschrijving	bedragen x € 1.000			
	2020	2021	2022	2023
Wegen	320	320	320	320
Verkeer (waaronder VRI's)	155	155	155	155
Openbaar groen	1.832	1.832	1.832	1.832
Speelvoorzieningen	57	57	57	57
Civiele kunstwerken	142	142	142	142
Openbare verlichting	116	116	116	116
Geluidsschermen langs 't spoor	97	97	97	97
Riolering	1.366	1.416	1.416	1.416
Totaal	4.085	4.135	4.135	4.135
<i>Waarvan IBOR 2018-2022 ***</i>	<i>2.719</i>	<i>2.719</i>	<i>2.719</i>	<i>2.719</i>

*** vanaf 2020 wordt de actualisatie meegenomen in de herijking van IBOR 2018 - 2021

Paragraaf bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf geven wij inzicht in belangrijke ontwikkelingen op het gebied van de gemeentelijke bedrijfsvoering. Het gaat daarbij om bedrijfsprocessen die nodig zijn om de doelstellingen uit de programma's te realiseren. Bedrijfsvoering raakt daarmee de hele organisatie.

Wettelijk kader

De Gemeentewet en het BBV vormen de grondslag voor deze paragraaf.

Organisatieontwikkeling

Om te zorgen dat de organisatie goed is toegerust om haar taken te kunnen blijven uitvoeren op het afgesproken kwaliteitsniveau en om de ambities uit het collegeprogramma waar te kunnen maken werken we continu aan het (door)ontwikkelen van een evenwichtige en duurzame organisatie, met oog voor kwantiteit en kwaliteit. In het afgelopen jaar is hiervoor een stevige basis gelegd. In het komende jaar ontwikkelt de organisatie zich verder op deze basis waarbij de focus is gericht op de aandachtsgebieden die voortvloeien uit het concernplan.

Concernplan

Wij werken verder aan het concernplan waarin de volgende vier belangrijke doelen zijn opgenomen:

- Kwantitatief als organisatie meegroeien met de groei van onze gemeente zodat de kwaliteit van dienstverlening op orde blijft;
- Kwalitatief groeien om de complexiteit van opgaven aan te kunnen;
- Versterken strategisch vermogen en skills zodat Zuidplas op verschillende dossiers een (voor)trekkersrol kan spelen in de regio en daarbuiten;
- Optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek.

Het concernplan bestaat uit een organisatievisie (deel 1) en een veranderplan met concrete acties en een begroting (deel 2). De organisatievisie is in mei 2020 vastgesteld als onderlegger van de Zomernota. In de organisatievisie zijn de missie, visie, hoofdopgaven en kernwaarden voor Zuidplas beschreven. In het veranderplan worden de acties beschreven die nodig zijn om de organisatievisie goed te implementeren. Het veranderplan is één van de onderleggers voor de programmabegroting 2021. De financiële consequenties van het veranderplan zijn meegenomen in het programma Financiële producten van deze begroting.

Het concernplan maakt deel uit van de planning- en controlcyclus van de gemeente. Dit betekent dat we ieder jaar na gaan waar we staan met het realiseren van de veranderingen, of de geplande acties zijn uitgevoerd en wat de volgende stap zal zijn. In 2024 evalueren en actualiseren we het concernplan in de volle breedte.

Zuidplasacademie

De Zuidplasacademie faciliteert en stimuleert de ontwikkeling van medewerkers. Het is een toegankelijk centraal platform voor alle medewerkers van de gemeente Zuidplas waarin organisatie-brede opleidingen, trainingen en workshops gevolgd kunnen worden door middel van klassikale trainingen, e-learning of een combinatie daarvan. In de komende jaren zal het trainingsprogramma van de Zuidplasacademie zich toespitsen op de ontwikkelingen in relatie met het concernplan.

Integriteit krijgt een nog prominentere plaats binnen onze groeiende en in ontwikkeling zijnde organisatie.

Zuidplas als werkgever op de kaart

Om een kwalitatieve groei te realiseren en daarmee tot een toekomstbestendige organisatie door te ontwikkelen is het belangrijk dat Zuidplas de juiste/goede medewerkers aantrekt. In de komende jaren gaan wij de daarvoor beschikbaar gestelde middelen dan ook structureel investeren in ons werkgeversimago om de juiste personen aan te kunnen trekken, aan ons te binden en boeien. Hierbij wordt onder andere ingezet op fysieke promotie (zichtbaarheid) in de openbare ruimte en het activeren van netwerken van alle medewerkers.

Ontwikkelingen loonkosten personeel

Personeelslasten	bedragen x € 1.000					
	Rekening 2019	Begroting 2020 na wijziging	Begroting 2021	Meerjaren raming 2022	Meerjaren raming 2023	Meerjaren raming 2024
Loonkosten ambtelijk	15.387	17.740	17.907	17.877	17.877	17.877

De loonkosten voor het ambtelijk personeel nemen van € 17,7 miljoen in 2020 toe naar € 17,9 miljoen in 2021. Dit heeft met name te maken met de cao-loonstijging 2020 – 2021 (€ 200.000), de tijdelijke inzet in 2020 op de regenboogmotie (€ 20.000) en de tijdelijke inzet in 2021 op een beleidsadviseur maatschappelijk vastgoed (€ 15.000).

Inkopen en aanbesteding

Met inkopen leveren wij een bijdrage aan de realisatie van maatschappelijke doelstellingen van gemeente Zuidplas. In 2021 kopen wij maatschappelijk verantwoord in en wordt Social Return on Investment (SROI) toegepast bij aanbestedingen. Verder wordt bij aanbestedingen ingezet op kwaliteit en het stimuleren van de lokale economie. Beleidsmatig en instrumenteel is de organisatie in staat doelmatig en rechtmatig in te kopen. De toenemende omvang en complexiteit van inkoop- en aanbestedingstrajecten (ook onder de EU-aanbestedingsgrens) vragen om een professionele inkoop. Deze toename komt met name uit de uitdagende opgaven binnen het ruimtelijk domein. In 2021 gaan we ook verder met de optimalisering en het vastleggen van contractbeheer.

Facilitair / huisvesting

De inrichting van het gemeentehuis en Raadhuisplein 2 is als gevolg van Covid 19 aangepast op de 1,5 meter regel. Als gevolg hiervan is het aantal werkplekken bijna gehalveerd en bieden vergaderkamers ruimte aan een beperkt aantal deelnemers. Het (verplicht) thuiswerken heeft geleid tot meer gewenning en besef van de mogelijkheden daarvan.

Ook in de komende jaren zal het thuiswerken een belangrijke factor blijven. Dit heeft consequenties voor de functie/rol van het gemeentehuis, meer behoefte aan (hybride) vergader- en ontmoetingsruimte. In de komende periode wordt een scenario uitgewerkt op basis waarvan eventuele aanpassingen gerealiseerd kunnen worden. Hierbij valt te denken aan het creëren en inrichten van overleg-/vergaderruimten met de mogelijkheid tot hybride vergaderen (gelijktijdig deelnemers live én online).

Informatievoorziening

In het komende jaar zal de focus gericht blijven op maximaal digitaal werken/digitaliseren van processen. De gevolgen van het Covid 19 virus hebben de noodzaak hiervan versterkt. Naast de digitalisering van processen kan onder andere ook worden gedacht aan de invoering van Microsoft 365. Dankzij keuzes die in de afgelopen jaren zijn gemaakt heeft het massaal thuiswerken vanuit ICT-technisch oogpunt gezien weinig problemen opgeleverd.

Privacy en informatiebeveiliging

In 2021 is het voor inwoners en medewerkers mogelijk om online datalekken te melden. Door het online kunnen melden is de verwachting dat dat er meer datalekken gemeld worden waarmee een goed inzicht ontstaat waar eventuele aanpassingen in processen nodig zijn. Ook zullen medewerkers in 2021 weer een privacy(opfris) cursus aangeboden krijgen. In 2020 is een eerste data protection impact assessment (DPIA) uitgevoerd. Dit is op het proces van de Bodycams gebeurd. Dit is een verplicht instrument om vooraf de privacyrisico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen bij processen waar (grote hoeveelheden (gevoelige)) persoonsgegevens verwerkt worden om vervolgens maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen. Het uitvoeren van dergelijke assessments zal ook in 2021 een vervolg krijgen.

Eén van de grootste risico's voor de digitale veiligheid is het (eigen) gedrag. Bewustzijn is een voorwaarde om te kunnen voldoen aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid en wet- en regelgeving op het gebied van gegevensbescherming. In het komende jaar zal daarom de focus liggen op bewustwording naast monitoring en borging.

De niet geplande forse toename van het thuiswerken als gevolg van Covid 19 brengt zijn eigen specifieke risico's met zich mee op het gebied van informatieveiligheid. Denk hierbij aan toepassingen op het gebied van video vergaderen, gebruik van privé internetverbindingen en thuissituaties. Hier wordt intensief aandacht aan besteedt en dit zal ook in het komende jaar de aandacht blijven behouden. Inmiddels is een project afgerond waarbij alle medewerkers de mogelijkheid hebben om mailberichten beveiligd te versturen. Wij maken hierbij gebruik van de applicatie ZIVVER dat voldoet aan de nieuwe verplichte richtlijn (NTA 7516). Daarnaast vindt onderzoek plaats naar het gebruik van een alternatieve (Nederlandse) applicatie voor ZOOM die o.a. specifiek geschikt is voor cliënt gesprekken in het sociaal domein.

Rechtmatigheidsverantwoording

Over het begrotingsjaar 2021 legt het college voor het eerst verantwoording af over de (financiële) rechtmatigheid in plaats van dat de accountant dat doet. Dit is een logische stap waar het college straks een integrale verantwoording aflegt over het gevoerde beleid. In de basis verandert er niet veel maar is het een mooie opstap naar een verdere beheersing van de processen en het zichtbaar maken dat we de juiste dingen en dat op de juiste manier. Voor de invoering van de (financiële) rechtmatigheid heeft het college een projectteam ingericht en wordt in 2021 in nauwe samenwerking met de accountant, een externe deskundige en andere gemeenten invulling aan dit onderwerp gegeven. Het doel is dat het college over het begrotingsjaar 2021 zelfstandig een rechtmatigheidsverantwoording af kan geven dat hetgeen dat uitgevoerd is zichtbaar aan de financiële rechtmatigheid voldoet.

Risicomanagement

In 2021 wordt tweemaal per jaar een integrale risicoanalyse uitgevoerd gekoppeld aan de programmabegroting en de jaarstukken. Hierin wordt inzichtelijk gemaakt welke risico's de gemeente Zuidplas loopt en hoe zich dat financieel vertaalt.

Door de coronacrisis is in 2020 gestart met een aanvullende risicoanalyse. Namelijk een die inzicht geeft in de mogelijke financiële effecten van de coronacrisis. Zolang deze crisis voortduurt en onduidelijk blijft wat de daadwerkelijke gevolgen van deze crisis zijn, zal deze aanvullende vorm voortgezet worden. Het doel hiervan is om in 2021 de risico's omtrent dit onderwerp nauwlettend in de gaten te houden. Daar waar een risico werkelijkheid wordt, zal deze wellicht verwerkt moeten worden in de begroting. Daar waar een risico zich niet meer voordoet, wordt deze afgevoerd.

Doordat de beide risicoanalyses worden samengevoegd ontstaat een compleet beeld. Is Zuidplas in staat om alle risico's op te kunnen vangen? Voor dit beeld verwijzen wij u naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Doorontwikkeling risicomanagement

Het college is van mening dat het huidige risicomanagement doorontwikkeld moet worden. Het proces maar ook de nota heeft een update. Het college had in 2020 ingepland om hier tezamen met de werkgroep doorontwikkeling P&C en de auditcommissie op te trekken. Samen aan de tekentafel om vooral aan de voorkant hierover als organisatie, college en raad na te denken. Helaas is duidelijk geworden dat de coronacrisis roet in het eten heeft gegooid. Het proces is stil komen te liggen. Het college is ervan overtuigd dat eind 2021 het risicomanagement staat dat passend is voor Zuidplas en de huidige tijd en dat dit vastgelegd is in een hernieuwde nota risicomanagement. In overleg met de raad zal bepaald worden of en hoe men alsnog vanuit de raad aan de voorkant van dit proces betrokken wordt.

Paragraaf financiering

Inleiding

Het doel van deze Paragraaf is het informeren van de gemeenteraad over het treasurybeleid en de beheersing van financieringsrisico's. *Treasury* is het besturen en beheersen van de financiële posities en de risico's die hieraan zijn verbonden. Het gaat hierbij om financiering van het beleid, tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden. De gemeente Zuidplas is hierbij gebonden aan de kaders van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Het doel van deze wet is onder andere om de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie (financieringsactiviteiten) van de gemeente te regelen op een verantwoorde en professionele wijze. De treasuryfunctie ondersteunt daarmee de uitvoering van de programma's.

Treasurybeleid en -beheer

De gemeente Zuidplas voert een risicomijdend treasurybeleid vanuit haar publiekrechtelijke taak om maatschappelijke kapitaal te beheren. Binnen dit risicomijdende beleid streeft de gemeente naar een zo hoog mogelijk rendement op het belegde vermogen en zo laag mogelijke kosten van leningen. Dit alles binnen duidelijk geformuleerde randvoorwaarden, die risico's moeten beperken. De gemeente legt de uitgangspunten en bevoegdheden van het treasurybeheer vast in het Treasurystatuut. De gemeenteraad stelt het Treasurystatuut vast.

Belangrijke elementen uit het Treasurystatuut:

- Het aangaan of verstrekken van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Dit geldt ook voor het verlenen van garanties;
- Voor uitzettingen geldt het voorzichtigheidsbeginsel. Er worden geen overmatige risico's genomen. Financiële instellingen moeten ten minste een AA-rating hebben;
- Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.

Het beheersen van de risico's als uitgangspunt van de Wet FIDO uit zich verder concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Hieronder komen beide onderwerpen nog aan bod.

Gemeentefinanciering

De financieringsbehoefte van de gemeente hangt af van ontwikkelingen in de exploitatie en de balans. De onderstaande tabel geeft de berekening van de financieringsbehoefte weer. Deze bevat een indicatie van de mate waarin Zuidplas de gemeentelijke bezittingen (vaste activa en bouwgrond) financiert met langlopende financieringsmiddelen.

De berekening van de financieringsbehoefte van Zuidplas is een momentopname. De gemeente gaat uit van de volledige realisatie van alle investeringen – inclusief het MIP – en een inschatting van de boekwaarde van de voorraad bouwgrondexploitaties.

Financieringsbehoefte	bedragen x € 1 mln			
	2021	2022	2023	2024
Boekwaarde investeringen	188	195	193	194
Financiële vaste activa	7	6	6	6
Boekwaarde bouwgrondexploitaties	7	3	2	-
Overig vlottende activa	21	21	21	21
Totaal investeringenniveau	223	225	222	221
Langlopende geldleningen o/g (huidig)	92	80	78	71
Nieuwe langlopende leningen	42	52	57	68
Reserves en voorzieningen	66	71	66	60
Vlottende passiva	14	13	12	13
Totaal financieringsmiddelen	214	216	213	212
Financieringsbehoefte	9	9	9	9

Geldleningen

De gemeente Zuidplas financiert haar uitgaven onder andere door middel van het aantrekken van langlopende geldleningen. Naast financiering met langlopende geldleningen maakt zij ook gebruik van kasgeldleningen. Dit zijn de leningen met een looptijd van maximaal één jaar. Het rentetarief voor kasgeldleningen is momenteel negatief (-0,35%) waardoor er rente wordt ontvangen op afgesloten kasgeldleningen. Het is dus voordelig om die mogelijkheid zo lang mogelijk te benutten.

De Wet FIDO geeft voorwaarden aan waaronder een gemeente kortlopend geld mag aantrekken. De kortlopende geldleningen die Zuidplas opneemt, mogen de kasgeldlimiet (8,5% van het begrotingstotaal) niet langer dan twee achtereenvolgende kwartalen overschrijden. Duurt de overschrijding langer, dan moet de gemeente een oplossing zoeken om weer binnen de kasgeldlimiet te komen. Meestal is die oplossing het afsluiten van een langlopende geldlening.

Risicobeheer

De renterisiconorm houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en renteherzieningen voor gemeenten niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dat heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. De renterisiconorm benadrukt vooral het belang van een goede spreiding van de leningenportefeuille en de renterisico's. De norm is een benadering hiervoor.

Uit het onderstaande overzicht blijkt dat Zuidplas in de periode 2021-2024 ruimschoots onder de renterisiconorm blijft.

Renterisico vaste schuld	bedragen x € 1.000			
	2021	2022	2023	2024
1 Renteherziening vaste schuld o/g				
2 Aflossingen	10.904	12.084	2.089	7.095
3 Renterisico (1+2)	10.904	12.084	2.089	7.095
4 Renterisiconorm	22.164	23.568	20.491	20.737
5a Ruimte onder renterisiconorm (4>3)	11.260	11.484	18.402	13.642
5b Overschrijding risiconorm (3>4)	-	-	-	-
Berekening Renterisiconorm				
4a Begrotingstotaal	110.818	117.839	102.455	103.685
4b Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm (4a x 4b / 100)	22.164	23.568	20.491	20.737

Koersrisico

De Wet FIDO staat uitzettingen in de vorm van aandelen niet toe, met uitzondering van deelnemingen in ondernemingen voor de publieke taak. Dit beperkt koersrisico's. De gemeente neemt deel in Alliander, NV Oasen, Dunea, Cyclus NV en NV Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

De liquiditeitspositie is de mate waarin de gemeente op korte termijn aan de opeisbare verplichtingen kan voldoen. Voor het bepalen van deze positie is de kasgeldlimiet belangrijk. Deze limiet houdt in dat de totale omvang van de vlottende schuld maximaal 8,5% van de lastenkant van de gemeentebegroting mag zijn.

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met leningen met een looptijd korter dan 1 jaar financieren. De reden hiervan is dat voor deze korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote impact kunnen hebben op de rentelasten. In de wet Fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto kortlopende schuld. Het komende jaar vult de gemeente Zuidplas haar financieringsbehoefte zoveel mogelijk in met kortlopende financieringsmiddelen vanwege de lage rente. Op die manier realiseert de gemeente een aanzienlijke besparing op rentelasten.

De gemeente schat het verloop van de kasgeldlimiet in 2021 als volgt in. Hierbij is uitgegaan van het gemiddelde saldo van kortlopende schulden en vlottende middelen:

Kasgeldlimiet 2021	bedragen x € 1.000			
	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo (1)	8.917	8.917	8.917	8.917
Kasgeldlimiet (2)	9.420	9.420	9.420	9.420
Ruimte onder kasgeldlimiet (2-1)	503	503	503	503
Begrotingsbedrag 2021	110.818	110.818	110.818	110.818
Percentage 8,5%	9.420	9.420	9.420	9.420

Berekening gewogen gemiddeld rentepercentage toe te rekenen aan grondexploitaties

Aan de grondexploitaties is een rentepercentage van 1,8% toegerekend. Dit komt overeen met het rentepercentage zoals vermeld in het Meerjarenprogramma grondexploitaties.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen aan te houden bij 's Rijks schatkist. Hiervoor is een rekening-courantovereenkomst tussen de Staat en de decentrale overheid afgesloten. Schatkistbankieren is uitsluitend bedoeld voor medeoverheden met overtollige liquide middelen. Zodra deze situatie ook op Zuidplas van toepassing is, gaat de gemeente over op deze vorm van bankieren.

Renteschema

De BBV stimuleert een eenduidige handelwijze met betrekking tot rente (harmonisering) en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeenten met rente zijn omgegaan (transparantie). Daarbij is het uitgangspunt dat zoveel mogelijk wordt uitgegaan van de (verwachte) werkelijke rentelasten.

Vanaf begrotingsjaar 2017 wordt geen rente meer toegerekend aan het eigen vermogen. Tevens is de toerekening van rente aan de kapitaallastenreserve afgeschaft. De rentekosten worden aan de desbetreffende taakvelden en Programma's toegerekend met behulp van een (rente)omslag.

In de Notitie grondbeleid in de begroting en jaarstukken (2019) zijn spelregels opgenomen hoe de rente aan de grondexploitaties toegerekend moet worden. Hierin is bepaald dat deze gebaseerd moet zijn op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen. Het over het vreemd vermogen te hanteren rentepercentage is gelijk aan het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille van de gemeente, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen.

De rente (grondexploitaties) wordt toegerekend aan de boekwaarde per 1 januari. Dit wordt per grondexploitatiecomplex berekend.

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend. Dat inzicht wordt gegeven in onderstaand renteschema.

Renteschema		bedragen * € 1.000,-			
		2021	2022	2023	2024
Externe rentelasten over lange financiering	+	2.488	2.452	2.275	2.219
Externe rentelasten over korte financiering	+	-50	-50	0	0
Externe rentebaten	-/-	-179	-100	-83	-66
Totaal door te rekenen externe rente		2.259	2.302	2.192	2.153
rente aan grondexploitatie toe te rekenen	-/-	192	82	96	58
Saldo door te rekenen externe rente		2.067	2.220	2.096	2.095
De aan taakvelden toe te rekenen rente (programma's en overhead)		2.067	2.220	2.096	2.095
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (annuïtair)	-/-	0	0	0	0
De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	2.066	2.182	2.252	2.237
Renteresultaat op het taakveld treasury		0	-38	156	142
Boekwaarde activa per 1-1 (grondexploitatie)		8.394	6.532	2.914	2.398
Boekwaarde activa per 1-1 (renteomslag)		185.399	195.883	202.289	200.914
Renteomslag		1,10%	1,10%	1,10%	1,10%

Voor het begrotingsjaar 2021 bedragen de rentelasten € 2,3 miljoen.

Dit is de rente die daadwerkelijk wordt betaald op lange en kortlopende geldleningen. Deze rente moet worden verdeeld over taakvelden en grondexploitaties.

Allereerst wordt bepaald welke rente toegerekend kan worden aan de grondexploitaties. Dit gebeurt aan de hand van het gewogen gemiddelde rentepercentage van de bestaande leningenportefeuille, naar verhouding vreemd vermogen/totaal vermogen. Voor het begrotingsjaar 2021 is een percentage van 1,8% berekend. Aan de taakvelden (programma's) kan € 2,1 miljoen worden toegerekend tegen een renteomslag van 1,10%.

De boekwaarde van de investeringen per 1 januari 2021 bedraagt € 185 miljoen.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing kent dit jaar een bijzonder karakter omdat het risico van Vestia c.q. Volkshuisvesting niet is gekwantificeerd in een bedrag maar wel dit jaar wellicht zijn beslag gaat krijgen qua uitkomst. Gelet op de majeure omvang die het kan gaan krijgen, is het prematuur dit nu op te nemen. Het wel opnemen met een geraamd bedrag zou verstrend werken ten opzichte van de overige risico's, het niet opnemen geeft geen goed beeld van het totaal aan risico's versus het weerstandsvermogen. Vandaar deze optie: nadrukkelijk melden zonder een bedrag met een afzonderlijke tekstuele toelichting te weten: De landelijk opererende woningcorporatie Vestia is door financiële problemen in het verleden genooddaakt een deel van zijn bezit te verkopen. Vestia heeft in Nieuwerkerk aan den IJssel ongeveer 2.500 sociale huurwoningen in bezit. Dit is binnen de gemeente Zuidplas een belangrijk deel van de totale sociale woningvoorraad en in Nieuwerkerk aan den IJssel zelf bijna de gehele sociale woningvoorraad. Gemeente Zuidplas is voor het Vestiabezit een zogenaamde maatwerkgemeente. Hierbij is het uitgangspunt dat alle sociale woningen van Vestia worden verkocht aan de lokale woningcorporaties.

De lokale woningcorporaties zijn op dit moment in onderhandeling over de overname van het bezit van Vestia. De woningen van Vestia in Zuidplas zijn relatief oud, energetisch slecht en ook nog eens slecht onderhouden. Hierdoor zit er aan de ene kant een flink gat tussen de vraag- en aanbodprijs van de woningen maar aan de andere kant ook nog een flinke renovatie- en verduurzamingsopgave. Hierdoor zal het financiële tekort bij deze transactie waarschijnlijk aanzienlijk zijn.

De betrokken partijen: Vestia, de lokale woningcorporaties, Aedes, rijk, provincie en gemeente zullen de komende maanden/jaren voor diverse (moeilijke) keuzes komen te staan. Deze keuzes zullen van financiële of volkshuisvestelijke aard zijn of een combinatie daarvan. Maar ook keuzes over verduurzaming zullen waarschijnlijk een belangrijke rol spelen bij de overname van het Vestia bezit. De gemeente Zuidplas staat op het standpunt dat de overname van het Vestiabezit primair een financiële opgave is van de betrokken woningcorporaties. Op welke wijze dit gaat gebeuren is nu nog niet duidelijk. De realiteit is wel dat uiteindelijk de kans groot is dat de gemeente hiervoor direct of indirect een financiële bijdrage zal moeten gaan leveren om de sociale woningvoorraad in Zuidplas op peil te houden.

De gemeente Zuidplas wil risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar houden. Om te zorgen dat de risico's in een verantwoorde verhouding staan tot de vermogenspositie van onze gemeente, is het van belang hierin inzicht te krijgen en te behouden. Pas dan zijn wij in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen. Ook vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) artikel 11 verplicht de gemeente tot risicomanagementbeleid waarin de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit een rol spelen. Voor het verkrijgen en behouden van dit inzicht actualiseert de gemeente haar risico-inventarisatie tweemaal per jaar: bij de begroting en bij de jaarrekening. De gemeente gebruikt de uitkomst van de risico-inventarisatie voor het vaststellen van de vereiste weerstandscapaciteit en vergelijkt deze uitkomst met de daadwerkelijk beschikbare weerstandscapaciteit. Deze is het geheel van middelen en mogelijkheden om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. De algemene reserve is de belangrijkste component van het weerstandsvermogen. De gemeente bepaalt het weerstandsvermogen op basis van haar risicoprofiel. Op 14 oktober 2014 is de nota risicomanagement 2014 vastgesteld. In het jaar 2020 zal de nota risicomanagement worden geactualiseerd. In de programmacommissie P&C is afgesproken dat de gemeenteraad actief aan de voorkant van risicomanagement wordt betrokken. De voorbereidingen zijn in 2019 gestart.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit twee belangrijke onderdelen, te weten de risico's en de weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is het geheel van middelen en mogelijkheden om onvoorziene gebeurtenissen op te vangen. De belangrijkste bron voor beschikbare weerstandscapaciteit is de Algemene Reserve.

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid. Het gaat dus om de robuustheid van de begroting. Een sluitende begroting zonder weerstandsvermogen betekent dat iedere tegenvaller een probleem oplevert. In dat geval staan de programma's en daarmee het beleid van de gemeente onder druk. Een buffer is daarom wenselijk. Hoe groot die buffer moet zijn is afhankelijk van het gemeentelijke risicoprofiel. De gemeente bepaalt weerstandsvermogen op basis van haar risicoprofiel.

Risico's

Onder een risico verstaan we de kans op het optreden van een gebeurtenis met een positief of negatief gevolg (tijd, geld, kwaliteit) voor een betrokkene. De risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen, zijn de risico's die niet op één of andere manier zijn ondervangen en die financiële gevolgen kunnen hebben. Als deze risico's zich voordoen, dan worden ze opgevangen met het weerstandsvermogen.

Het weerstandsvermogen en de risico's voor de gemeente hebben dus met elkaar te maken. Daarom wordt in de paragraaf Weerstandsvermogen ook de samenhang en de risico's toegelicht.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is een verzamelterm van al de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt (of kan beschikken) om onvoorziene financiële tegenvallers te bekostigen. Voor deze tegenvallers is geen verzekering of voorziening beschikbaar. Het gaat hierbij om de buffers in het eigen vermogen, in de exploitatie en de middelen 'achter de hand'. De gemeente maakt deze buffers vrij om onverwachte substantiële en niet-begrote kosten te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor de uitvoering van het beleid. De gemeente maakt onderscheid tussen de incidentele- en de structurele weerstandscapaciteit. Dit biedt inzicht in de mate waarin tegenvallers kunnen worden opvangen.

In onderstaande tabel staan de saldi van de weerstandscapaciteit per 31 december 2019. Deze saldi zijn direct van belang voor de risicoanalyse.

Weerstandscapaciteit	bedragen x € 1.000		
	Incidenteel	Structureel	Totaal
<i>Weerstandscapaciteit exploitatie</i>			
Onbenutte belastingcapaciteit	-	4.535	4.535
Onvoorzien	-	100	100
<i>Weerstandscapaciteit vermogen</i>			
Algemene reserves	27.104	-	27.104
Vrij aanwendbare reserves	-	-	-
Stille reserves	-	-	-
Totale weerstandscapaciteit	27.104	4.635	31.739

In artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staat dat de gemeente moet aangeven welke risico's het gemeentelijke vermogen kunnen aantasten en welke capaciteit beschikbaar is voor tegenvallers. Hierbij moet zijn aangegeven wat het beleid is ten aanzien van de risico's, van de capaciteit en de relatie tussen beide.

Risicoprofiel analyses lijnorganisatie en grondexploitaties

De gemeente heeft een actuele risico-inventarisatie gemaakt. Op basis van deze inventarisatie is het benodigde weerstandsvermogen berekend voor de risico's van alle beleidsterreinen. Van de grondexploitaties is een afzonderlijke risicoanalyse opgesteld.

Risicoprofiel analyses lijnorganisatie

Naar aanleiding van de uitgevoerde risicoanalyse (op basis van de wijzigingen zoals hiervoor aangegeven) wordt hierna het volgende overzicht toegelicht: Invloed van de belangrijkste risico's op het totale risicoprofiel op clusterniveau.

	Invloedpercentage
Verbonden Partijen	51,44%
Diverse financiële risico's	28,26%
Sociaal domein	9,47%
Zuidplaspolder	6,67%
Overig	4,17%
Totaal	100%

Het invloedpercentage geeft weer in hoeverre de bovengenoemde clusterrisico's van invloed zijn op het totale risicoprofiel van de gemeente.

Voorbeeld:

Van het onderdeel verbonden partijen zijn de risicobedragen en kanspercentages ingevoerd. Na het uitvoeren van een risicosimulatie blijkt dat de verbonden partijen gezamenlijk voor 51,44% invloed hebben op het totale risicoprofiel. Het totaal van alle invloedpercentages telt op tot 100%.

Top 10 risico's

Hieronder volgen de 10 grootste risico's op netto basis. Netto basis houdt in dat rekening is gehouden met de maatregelen.

Nr. Risico	Maatregelen	Invloed (%)
1 Verbonden Partijen	De verbonden partijen worden periodiek doorgelicht. In 2019 heeft de tweejaarlijkse evaluatie op de verbonden partijen plaatsgevonden.	51%
2 Sociaal domein	De uitkering sociaal domein van het rijk is gebaseerd op een objectief verdeelmodel die de zorgvraag voor de gemeente inschat. Binnen het sociaal domein is er op de drie gebieden WMO, Jeugd en Participatie sprake van een open einde regeling. Dat wil zeggen dat gezien de wettelijke verplichting van de gemeente om te ondersteunen hulp niet geweigerd kan worden. De geschatte uitgaven kennen om die reden enige mate van onzekerheid. Met het vaststellen van de Jaarstukken 2019 is de beheersmaatregel van dit risico de bestemmingsreserve sociaal domein volledig benut.	9%
3 Negatieve ontwikkeling uitkering gemeentefonds		8%
4 Zuidplaspolder afwaarderen gronden	De Grondbank is in 2004 opgericht met als doelstelling strategische grondverwerving in de Zuidplaspolder. De Grondbank bezit ca. 300 ha aan gronden en deze zijn bijna allemaal gelegen in de gemeente Zuidplas. De Grondbank heeft al enkele jaren een negatief eigen vermogen, dit resulteert in garantstellingen van de deelnemers. De Grondbank en de daarmee verbonden risico's hangen sterk samen met de ontwikkelingen in de nieuwe Zuidplaspolder. Om deze reden is aan de Grondbank een bijzonder risico-regime toegekend met de daarbij behorende beheersmaatregelen. Het risico op afwaardering van de gronden is de relatie met de verliesvoorziening. Deze bedraagt maximaal ongeveer € 50 miljoen ten opzichte van de waardering in de jaarrekening 2019 van de Grondbank. Eerder is € 21,0 mln afgeboekt middels een verliesvoorziening. Het risico van een verdere afwaardering voor de gemeente Zuidplas wordt maximaal ingeschat op € 5 miljoen.	7%
5 Planschade		7%
6 Afgegeven garanties op verstrekte geldleningen		5%
7 Renterisico	De rente is op dit moment erg laag, maar kan op langere termijn stijgen	1%
8 Wachtgeldverplichtingen politieke ambtsdragers		1%
9 Specifieke uitkering sport		1%
10 Stormschade groen		1%

Kansverdeling en risicosimulatie

De gemeente heeft een risicosimulatie uitgevoerd op basis van de netto risico's volgens de Monte Carlomethode. De risicosimulatie wordt toegepast omdat het reserveren van het maximale bedrag niet nodig is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden. Voor het berekenen van de benodigde financiële buffer en het bepalen van de belangrijkste risico's voert NARIS een risicosimulatie uit op basis van 100.000 trekkingen. In iedere trekking wordt per risico bepaald of het risico zich voordoet (rekening houdende met het ingegeven kans %) en tegen welke omvang (rekening houdende met de omvang van de ingegeven financiële gevolgen). Op basis van alle 100.000 trekkingen is te bepalen wat de gemiddelde invloed is per risico binnen het risicoprofiel. De mate van invloed wordt uitgedrukt in het invloedpercentage.

Het invloedpercentage is afhankelijk van het kanspercentage en van de financiële gevolgen per risico, maar ook van de totale samenstelling van het risicoprofiel. Als een risico met een grote invloed vrij valt uit het risicoprofiel, heeft dit gevolgen voor de invloedpercentages van de overige risico's (ook al wordt de kwantificering van de overige risico's niet aangepast): De invloedpercentages van deze risico's zullen toenemen. In de nota risicomanagement is door de gemeenteraad bepaald dat het zekerheidspercentage gesteld is op 90% voor de lijnrisico's. De analyse wijst uit dat het 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 7 miljoen (benodigde weerstandscapaciteit).

Uitkomst risicoanalyse

Het benodigde weerstandsvermogen bedraagt op basis van het 90%-criterium € 7 miljoen. De begrote algemene reserve per 1 januari 2020 bedraagt € 27,1 miljoen. De ratio bedraagt hiermee 4 een getal dat in de Nota Risicomanagement overeenkomt met de kwalificatie "uitstekend".

Risico's grondexploitaties

Voor het in beeld brengen van de risico's van de grondexploitaties heeft de gemeente een afzonderlijk risicoprofiel opgesteld. Deze risico's zijn recentelijk geactualiseerd in het Perspectief ruimtelijke opgaven (PRO) 2020.

Risicoanalyse effecten Coronacrisis

In dit onderdeel geven we net zoals in de Zomernota 2020 een aanvulling op de reguliere risicoanalyse zoals deze hierboven is weergegeven. De gebeurtenissen omtrent de Coronacrisis zijn zodanig dat we hier nogmaals los van de reguliere analyse bij stil willen staan om zoveel mogelijk inzicht te geven in de risico's die Zuidplas op dit moment nog steeds loopt.

Scenario's

Net als in de zomernota hanteren we een drietal scenario's. De situatie is door de tweede golf weer enigszins terug bij af waardoor er weer gebruik gemaakt wordt van de 3 scenario's. De gebruikelijke werkwijze is dat de risicoanalyse 1 cijfer geeft. Namelijk welk bedrag zouden wij minimaal aan weerstandsvermogen moeten hebben. Echter zorgt de grote onduidelijkheid van deze coronacrisis er nog steeds voor dat we anders moeten nadenken. We

weten immers nog steeds onvoldoende wat de daadwerkelijke effecten van deze crisis zullen zijn. Dat zorgt ervoor dat 1 cijfer en dus 1 scenario in de ogen van het college nog steeds niet afdoende is.

Het college heeft om die reden ervoor gekozen om wederom te werken met een drietal scenario's:

1. Scenario licht
2. Scenario midden
3. Scenario zwaar

Uit de nieuwe inventarisatie zijn wijzigingen zichtbaar geworden. Op de meeste onderdelen is de situatie niet zodanig veranderd dat een risico aangepast moet worden. De huidige inzichten geven nu wel het beeld dat het effect op de bouw beperkt lijkt en ook de zorgvraag is (vooralsnog) niet toegenomen. Onder andere op deze onderdelen zijn de risico's dan ook wat naar beneden bijgesteld.

Om de verschillen ten opzichte van de cijfers ten tijde van de Zomernota 2020 zichtbaar te maken zijn beide uitkomsten naast elkaar gezet.

Zomernota 2020	Weerstandsvermogen algemene dienst			Begroting 2021	Weerstandsvermogen algemene dienst		
	Benodigd	Beschikbaar	Ratio		Benodigd	Beschikbaar	Ratio
Jaarstukken 2019	6.169.000	27.100.000	4,4	Begroting 2021	7.014.000	27.100.000	3,9
<i>Risicoanalyse COVID 19</i>				<i>Risicoanalyse COVID 19</i>			
JS + scenario licht	7.879.000	27.100.000	3,4	JS + scenario licht	8.338.000	27.100.000	3,3
JS + scenario midden	13.124.000	27.100.000	2,1	JS + scenario midden	13.096.000	27.100.000	2,1
JS + scenario zwaar	16.920.000	27.100.000	1,6	JS + scenario zwaar	16.640.000	27.100.000	1,6
Minimum vereist			1,0	Minimum vereist			1,0

Vergelijk met Zomernota 2020

Op grote lijnen zien we dat de risico's in het benodigde weerstandsvermogen bij de inventarisatie bij de Programmabegroting 2021 met € 1.000.000 is gestegen ten opzichte van de inventarisatie bij de Jaarstukken 2019. Waardoor dat is ontstaan is hiervoor uitgelegd in de reguliere risicoanalyse. We zien echter dat het benodigde weerstandsvermogen niet stijgt wanneer daar de risico's van de Coronacrisis bij opgeteld worden. Dit wordt veroorzaakt doordat de risico's vanuit de coronacrisis op dit moment kleiner ingeschat worden dan ten tijde van de Zomernota 2020.

Waar we echter wel rekening mee moeten houden zijn de besluiten die met deze begroting en herstelplan voorliggen. Daarmee daalt de algemene reserve naar ongeveer € 20,5 miljoen. De ratio's behorende bij deze weerstandscapaciteit zullen daardoor uiteindelijk zakken naar 2,9 bij de reguliere risicoanalyse en 1,2 inclusief het zware scenario.

Algemene uitleg uitkomsten begroting 2021

De risicoanalyse bij de begroting 2021 laat een benodigde capaciteit zien van ruim € 7.000.000. Let op, dat is dus zonder effecten van de coronacrisis. Dat geeft een ratio voor het weerstandsvermogen van bijna 4. Dat is nog steeds zeer hoog en wordt als “uitstekend” bestempeld. Dat betekent dat wij 4 maal onze berekende risico's zouden kunnen opvangen. U heeft als raad geen minimum gesteld aan dit ratio, landelijk geldt hiervoor een minimum van 1. Vervolgens ziet u onder de begroting de 3 scenario's van de risicoanalyse corona. De begroting inclusief scenario licht geeft een benodigd weerstandsvermogen van ruim € 8.000.000 en een ratio van 3,3. Het scenario zwaar geeft een benodigde capaciteit van bijna € 17.000.000 waardoor de ratio daalt tot 1,6. Dat is een ratio die gezien het zware scenario nog steeds als zeer goed te bestempelen is. Veel gemeenten zitten met dit ratio zonder een crisis al aan de krappe kant en zullen met een dergelijke risicoanalyse effecten coronacrisis waarschijnlijk onder het wettelijk minimum van 1 gaan zakken, wat niet onlogisch is in deze crisis.

Verdieping per scenario

Hieronder wordt per scenario ingezoomd op de 5 belangrijkste risico's per scenario. Voor de toelichting op de onderdelen van de begroting verwijzen wij u naar de reguliere risicoanalyse voorafgaande aan deze Corona risicoanalyse.

Scenario licht		
Invloed (%)	Moment	Omschrijving
9,41%	Begroting	Grondbank RZG Zuidplas
8,34%	Begroting	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Midden Holland
6,26%	Begroting	Veiligheidsregio Hollands Midden
6,17%	Begroting	Negatieve afwijking gemeentefonds werkelijk versus begroot
6,00%	Begroting	Promen

In het scenario licht is nu geen enkel element uit de risicoanalyse effecten corona meer terug te vinden.

Scenario midden		
Invloed (%)	Moment	Omschrijving
13,18%	Corona	Oninbaarheid gemeentelijke belastingen, heffingen en retributies
6,63%	Corona	Ombuigingen/bezuinigingen worden niet gehaald
6,25%	Begroting	Grondbank RZG Zuidplas
5,50%	Begroting	Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Midden Holland
4,58%	Corona	Bijdrage aan eigen vermogen verbonden partijen

In het scenario midden verschijnen al 3 scenario en ook nog eens 2 met de grootste invloed. Als grootste speler is hier de oninbaarheid van gemeentelijke belastingen, heffingen en retributies opgenomen. Als tweede worden ombuigingen/bezuinigingen genoemd. Een crisis kan als gevolg hebben dat ombuigingen of bezuinigingen niet haalbaar zijn. Een risico dat wellicht nog groter wordt de komende jaren gezien het traject Keuzes Maken dat begin 2021 opgestart zal worden om te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting. Als derde het risico dat wij als eigenaar van een verbonden partij een aanvullende financiële bijdrage moeten doen wanneer het eigen vermogen van deze verbonden partij onvoldoende is door de effecten van de crisis.

Scenario zwaar		
Invloed (%)	Moment	Omschrijving
10,08%	Corona	Oninbaarheid gemeentelijke belastingen, heffingen en retributies
10,01%	Corona	Ombuigingen/bezuinigingen worden niet gehaald
8,88%	Corona	Bijdrage aan eigen vermogen verbonden partijen
5,40%	Corona	Sterke instroom en vertraagde uitstroom BUIG
5,04%	Corona	Toename zorgvraag sociaal domein

In het zware scenario staan enkel en alleen risico's veroorzaakt door de coronacrisis. Dat is logisch wanneer de crisis een zodanig grote invloed gaat vormen waardoor de bestaande risico's kleiner zijn en dus uit de top 5 verdwijnen. Als vierde is nu de BUIG zichtbaar, gezien de vangnetregeling van het Rijk zal de omvang hiervan beperkt blijven tot het eigen risico deel. Als laatste in de toename van de zorgvraag opgenomen.

Wat betreft de risico's binnen het grondbedrijf is geconstateerd dat deze binnen het weerstandsvermogen van het grondbedrijf zelf op te vangen zijn. Zelfs in het meeste zware scenario lijkt de bestemmingsreserve grondbedrijf van voldoende omvang om de berekende risico's op te kunnen vangen.

BIJLAGE BEHORENDE BIJ DE PARAGRAAF WEERSTANDSVERMOGEN EN RISICOBEBEERSING

Financiële kengetallen

Inleiding

In de loop van 2016 is de vernieuwde BBV vastgesteld. Rode draad in deze vernieuwing is het streven om het inzicht in de financiële positie – zeker ook voor niet-specialisten – en het onderling vergelijken van gemeentelijke begrotingen beter mogelijk te maken.

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven. Dit betekent dat in de begroting 2020 een geprognosticeerde balans per 31 december 2020 is opgenomen en daarnaast een berekening van het EMU-saldo.

Het opnemen van een geprognosticeerde balans, een meerjarig EMU saldo en kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en omdat daarmee wordt beoogd de gemeenteraad in staat te stellen gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In deze bijlage worden allereerst de verschillende onderdelen cijfermatig opgenomen en voorzien van een algemene toelichting. Tenslotte wordt een analyse gegeven in de financiële positie van de gemeente aan de hand van de verschillende inzichten en kengetallen.

Geprognosticeerde balans 31-12 van het betreffende boekjaar						
ACTIVA	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bedragen x € 1.000						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	4.309	6.729	6.625	6.521	6.418	6.314
Materiële vaste activa	152.959	171.161	181.749	188.258	186.987	188.198
Financiële vaste activa	9.760	9.754	6.615	6.331	6.046	5.761
Totaal vaste activa	167.028	187.644	194.989	201.110	199.451	200.273
Vlottende activa						
Voorraden	19.991	12.148	10.286	6.668	6.152	3.326
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	26.521	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
Liquide middelen	-	48	107	-	125	215
Overlopende activa	6.107	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Totaal vlottende activa	52.619	29.596	27.793	24.068	23.677	20.941
Totaal generaal activa	219.647	217.240	222.782	225.178	223.128	221.214
PASSIVA						
	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vaste passiva						
Eigen vermogen	51.984	48.979	44.072	48.775	43.243	37.331
Voorzieningen	23.604	22.756	22.409	22.465	22.758	22.851
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	100.497	123.605	134.401	131.817	135.227	139.132
Totaal vaste passiva	176.085	195.340	200.882	203.057	201.228	199.314
Vlottende passiva						
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	34.034	12.900	12.900	13.121	12.900	12.900
Overlopende passiva	9.528	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
Totaal vlottende passiva	43.562	21.900	21.900	22.121	21.900	21.900
Totaal generaal passiva	219.647	217.240	222.782	225.178	223.128	221.214

EMU Saldo

Omschrijving	2.020	2.021	2.022
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2020, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2021	Volgens meerjarenraming in begroting 2021
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-3.006	-4.908	4.703
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	8.948	7.345	6.121
3. Mutatie voorzieningen	-152	-347	56
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-6.708	-1.862	-3.618
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa			
Berekend EMU-saldo	-5.398	-10.738	2.256

Bovenstaand is een inschatting gemaakt van het verloop van het EMU saldo voor de komende jaren.

In het begrotingssaldo zijn alle lasten en baten opgenomen. Sommige uitgaven leiden echter niet tot een last in de exploitatie, maar leiden wel tot een vermindering op de gemeentelijke bankrekening. Dit geldt bijvoorbeeld voor investeringsuitgaven, die in latere jaren als last in de exploitatie worden verwerkt.

In het EMU saldo wordt inzicht gegeven in de mutaties die op basis van de kasstroom plaats vinden.

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Deze getallen kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van een gemeente. Het BBV schrijft voor dat de Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing de volgende kengetallen bevat:

- A. Netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
- B. Solvabiliteitsratio;
- C. Grondexploitatie;
- D. Structurele exploitatieruimte;
- E. Belastingcapaciteit.

Beoordeling van de kengetallen

Een afzonderlijk kengetal zegt weinig over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van de gemeente. Omdat de kengetallen in de eerste plaats bedoeld zijn om inzicht te geven in de financiële positie voor de horizontale verantwoording, is een externe normering niet aan de orde. Dit is een keuze van de gemeente zelf. In onderstaande tabel zijn de verplichte kengetallen opgenomen.

Kengetallen Zuidplas	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Netto schuldquote	97%	119%	132%	125%	145%	147%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	89%	111%	127%	119%	140%	142%
Netto langlopende schulden per inwoner	€ 2.983	€ 2.991	€ 3.214	€ 3.170	€ 3.244	€ 3.335
Solvabiliteitsratio	24%	23%	20%	22%	19%	17%
Grondexploitatie	14%	11%	10%	6%	6%	3%
Structurele exploitatieruimte	0%	1%	-4%	-5%	-6%	-6%
Onbenutte belastingcapaciteit OZB als percentage van de inkomsten	4%	4%	4%	4%	5%	5%
Belastingcapaciteit	110%	107%	107%	107%	107%	107%

A. Netto schuldquote/Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

	bedragen * € 1.000,-				
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
<i>Schulden</i>	145.505	156.301	153.938	157.127	161.032
langlopende geldleningen	123.605	134.401	131.817	135.227	139.132
kortlopende geldleningen	12.900	12.900	13.121	12.900	12.900
overlopende passiva	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000
<i>AF: uitgezette middelen</i>	26.638	23.558	23.167	23.007	22.812
Financiële vaste activa excl. kapitaalverstrekkingen, incl. verstrekte leningen	9.190	6.051	5.767	5.482	5.197
kortlopende vorderingen	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
liquide middelen	48	107	-	125	215
overlopende activa	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Saldo schulden	118.867	132.743	130.771	134.120	138.220
Saldo van de baten (excl. Reserves)	107.217	104.857	109.542	96.048	97.241
Netto schuldquote gecorrigeerd	110,9%	126,6%	119,4%	139,6%	142,1%

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de medeoverheid ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Een hoge netto schuldquote hoeft op zich geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld te delen door het begrotingstotaal, conform de BBV. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote weergegeven zonder en met correctie voor verstrekte leningen. In de VNG-uitgave Houdbare gemeentefinanciën wordt een schuld lager dan 100% van het begrotingstotaal als voldoende bestempeld en een schuld hoger dan 130% van het begrotingstotaal als onvoldoende. In het meerjarenperspectief is te zien dat de gecorrigeerde netto schuldquote vanaf 2023 boven het normpercentage van 130% uitkomt.

B. Solvabiliteitsratio

bedragen * € 1.000,-					
Solvabiliteitsratio	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Eigen vermogen	48.979	44.072	48.775	43.243	37.331
Balanstotaal	217.240	222.782	225.178	223.128	221.214
Solvabiliteitsratio	22,5%	19,8%	21,7%	19,4%	16,9%

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin het bezit is gefinancierd met eigen vermogen, ofwel is de gemeente in staat om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Deze ratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het balanstotaal. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie.

Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan, omdat het eigen vermogen niet liquide is. Dit is het geval als bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

In de VNG-uitgave "Houdbare Gemeentefinanciën" staat dat wanneer een solvabiliteitsratio onder de 5% zakt, dat er dan sprake is van een hoge schuldbelasting van het bezit. Onze solvabiliteit bedraagt in 2021 19,8%. Het ligt daarmee ruim boven de 5%.

C. Grondexploitatie

bedragen * € 1.000,-				
Kengetal grondexploitatie	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Bouwgrond in exploitatie	10.286	6.668	6.152	3.326
Saldo van de baten (excl. reserves)	104.857	109.542	96.048	97.241
Grondexploitatie	9,8%	6,1%	6,4%	3,4%

De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

D. Structurele exploitatieruimte

	bedragen * € 1.000,-			
Structurele exploitatieruimte	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo structurele baten en lasten (baten - lasten)	-4.849	-6.053	-6.285	-6.280
Saldo structurele onttrekkingen en stortingen in reserves (onttrekkingen - toe)	376	376	376	376
Saldo na mutaties reserve	-4.473	-5.677	-5.909	-5.904
Saldo van de baten (excl. reserves)	104.857	109.542	96.048	97.241
Structurele exploitatie ruimte	-4,3%	-5,2%	-6,2%	-6,1%

Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengsten uit de onroerendezaakbelasting. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat wordt gekeken naar de structurele baten en structurele lasten en deze worden vergeleken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

E. Belastingcapaciteit

Belastingcapaciteit	Begroting 2021*	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 322	€ 328	€ 333	€ 333
Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 229	€ 229	€ 229	€ 229
Afvalstoffenheffing voor een gezin	€ 254	€ 254	€ 254	€ 254
Eventuele heffingskorting	€ -	€ -	€ -	€ -
Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	€ 805	€ 811	€ 816	€ 816
Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin	€ 777	€ 777	€ 777	€ 777
Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor	103,7%	104,4%	105,1%	105,1%

*Conceptcijfers onder voorbehoud van verdere besluitvorming

Voor de gemeenten wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Naast de OZB wordt tevens gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing omdat de heffing niet kostendekkend hoeft te zijn, maar ook lager mag worden vastgesteld (er is dan sprake van belastingcapaciteit die niet benut wordt). De OZB zijn voor gemeenten de belangrijkste eigen belastinginkomsten. De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. In dit geval landelijk gemiddelde tarieven.

De mate waarbij een tegenvaller kan worden bijgestuurd, wordt ook wel de wendbaarheid van de begroting genoemd. Wanneer een gemeente of provincie te maken heeft met een hoge schuld en de structurele lasten hoger zijn dan de structurele baten en de woonlasten al relatief hoog zijn, dan is er minder ruimte om te kunnen bijsturen.

Bijlage 1 Meerjaren investeringsplan 2020-2023 (MIP)

Omschrijving	Te voteren krediet 2021	Meerjarige investeringen			
		2021	2022	2023	2024
<i>bedragen * € 1.000</i>					
Begraven					
Aanleg/uitbreiding verzamelkelder MIP 2021	25	25	-	-	-
JCB tractor MIP 2021	30	30	-	-	-
Duurzame materialen begraafplaatsen MIP 2021	15	15	-	-	-
Aanleg/uitbreiding verzamelkelder MIP 2022	-	-	25	-	-
Duurzame materialen begraafplaatsen MIP 2022	-	-	15	-	-
Totaal Begraven	70	70	40	-	-
ICT					
Vervangingsinvestering ICT/Telefonie MIP 2021	25	25	-	-	-
Vervangingsinvestering ICT/Telefonie MIP 2022	-	-	195	-	-
Vervangingsinvestering ICT (3jr) MIP 2021	113	113	-	-	-
Vervangingsinvestering ICT (3jr) MIP 2022	-	-	101	-	-
Vervangingsinvestering ICT (4jr) MIP 2022	-	-	75	-	-
Vervangingsinvestering ICT (3jr) MIP 2023	-	-	-	18	-
Vervangingsinvestering ICT (4jr) MIP 2023	-	-	-	189	-
Vervangingsinvestering ICT (3jr) MIP 2024	-	-	-	-	138
Vervangingsinvestering ICT (4jr) MIP 2024	-	-	-	-	18
Totaal ICT	138	138	371	207	156
Kunstwerken (bruggen e.d.)					
Vervanging houten bruggen MIP 2021	310	310	-	-	-
Vervanging houten bruggen MIP 2022	-	-	115	-	-
Vervanging houten bruggen MIP 2023	-	-	-	410	-
Vervanging houten bruggen MIP 2024	-	-	-	-	133
Totaal Kunstwerken (bruggen e.d.)	310	310	115	410	133
Openbare verlichting					
LED verlichting (MIP 2021)	60	60	-	-	-
Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2021)	257	257	-	-	-
Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2022)	-	-	316	-	-
LED verlichting (MIP 2022)	-	-	60	-	-
Vervanging openb verlichting excl. LED (MIP 2024)	-	-	-	-	182
Totaal Openbare verlichting	317	317	376	-	182

Omschrijving	Meerjarige investeringen				
	Te voteren krediet 2021	2021	2022	2023	2024
<i>bedragen * € 1.000</i>					
Reconstructie groen					
Reconstructie openbaar groen MIP 2021	446	446	-	-	-
Omvormen openbaar groen MIP 2021	300	300	-	-	-
Reconstructie openbaar groen MIP 2022	-	-	576	-	-
Omvormen openbaar groen MIP 2022	-	-	300	-	-
Reconstructie openbaar groen MIP 2023	-	-	-	421	-
Omvormen openbaar groen MIP 2023	-	-	-	300	-
Reconstructie openbaar groen MIP 2024	-	-	-	-	698
Omvormen openbaar groen MIP 2024	-	-	-	-	300
Totaal Reconstructie groen	746	746	876	721	998
Reconstructie wegen					
Reconstructies wegen MIP 2021	3.837	3.837	-	-	-
reconstructies dijkwegen (MIP 2021)	605	605	-	-	-
reconstructies dijkwegen (MIP 2022)	-	-	853	-	-
Reconstructies wegen MIP 2022	-	-	3.560	-	-
Reconstructies wegen MIP 2023	-	-	-	4.360	-
Reconstructies wegen MIP 2024	-	-	-	-	7.355
Totaal Reconstructie wegen	4.442	4.442	4.413	4.360	7.355
Riolering					
VGRP MIP 2021	454	454	-	-	-
Doorspuit aanhangwagen MIP 2021	25	25	-	-	-
VGRP MIP 2022	-	-	903	-	-
Vacuumzuiger opbouw MIP 2022	-	-	50	-	-
Mechanische renovatie gemalen MIP 2022	-	-	322	-	-
Totaal Riolering	479	479	1.275	-	-
Speelvoorzieningen					
Vervanging speelvoorziening MIP 2021	247	247	-	-	-
Vervanging speelvoorziening MIP 2022	-	-	56	-	-
Totaal Speelvoorzieningen	247	247	56	-	-
Sport					
CKV Nwkerk veld 1 en 2 vervanging belijning ed	12	12	-	-	-
w Moordrecht veld 2 (verv belijning) MIP 2021	21	21	-	-	-
w Moerkapelle veld 3 (kunstgras) MIP 2021	300	300	-	-	-
w Groeneweg veld 2 Zvh (kunstgras) MIP 2021	312	312	-	-	-
w Moordrecht veld 1 MIP 2022	-	-	17	-	-
w Nieuwerkerk veld 6 (kunstgras) MIP 2021	301	301	-	-	-
Totaal Sport	946	946	17	-	-

Tractie					
Nidos strooier Stratos MIP 2021	35	35	-	-	-
Nidos strooier Stratos MIP 2022	-	-	35	-	-
Canter Fuso MIP 2022	-	-	35	-	-
Veegwagen Dulevo MIP 2022	-	-	135	-	-
Piaggio Porter MIP 2022	-	-	35	-	-
Vrachtwagen Scania Inzamel MIP 2022	-	-	160	-	-
Iveco Daily riool MIP 2022	-	-	40	-	-
Vrachtwagen NIDO sneeuwschuiver MIP 2024	-	-	-	-	12
Aanhangwagen Rioned MIP2024	-	-	-	-	25
Totaal Tractie	35	35	440	-	37
Onderwijshuisvesting					
IHP - Gymlokaal Nieuwerkerk	-	1.000	-	-	-
IHP - Nieuwbouw Nieuwerkerk	-	5.972	-	-	-
IHP - Nieuwbouw Zevenhuizen 1e inrichting	-	225	-	-	-
IHP - Permanente lokalen Moerkapelle	-	894	-	-	-
IHP - Permanente lokalen MKP 1e inrichting	-	-	53	-	-
IHP - Permanente lokalen Nieuwerkerk	-	1.046	-	-	-
IHP - Permanente lokalen nwk 1e inrichting	-	-	-	56	-
IHP - Permanente lokalen SB	-	656	-	-	-
IHP - Permanente lokalen SBO 1e inrichting	-	-	84	-	-
IHP - tijdelijke onderwijshuisvesting NWK	-	392	-	-	-
IHP - tijdelijke huisvesting nwk 1e inrichting	-	-	56	-	-
Totaal Onderwijshuisvesting	-	10.185	192	56	-
Totaal generaal	7.730	17.915	8.171	5.754	8.861

Bijlage 2 Reserves en voorzieningen

Bijlage 2: Reserves en Voorzieningen per 1-1

Reserves	bedragen x € 1.000				
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Algemene reserve vrij besteedbaar deel	27.104	24.925	25.498	27.440	27.440
Algemene reserve	27.104	24.925	25.498	27.440	27.440
Reserve grondexploitatie	10.894	12.607	12.607	19.260	20.128
Afvalstoffenheffing	109	109	99	143	224
Egalisatiereserve Wet Inburgering	108	48	48	48	48
Eigen graven	160	160	160	160	160
Activiteitenfonds De Kraal	40	40	40	40	40
Kapitaallastenreserves	6.125	5.917	5.710	5.502	5.294
Onderhoud sport	87	87	87	87	87
Uit te voeren werken	114	114	114	114	114
Ontwikkeling Ambonwijk	499	499	499	499	499
KCC	45	45	45	45	45
Sociaal domein	1.504	-700	-700	-700	-700
Vastgoed	246	201	156	111	66
Reserve Gebiedsgericht werken	410	395	395	395	395
Tijdelijke huisvesting	2.432	2.344	2.256	2.168	2.080
Bovenwijkse voorzieningen	2.045	1.231	1.231	3.392	3.392
Sportpark Het Ambacht	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
MFC De Zuidplas	0	277	277	277	277
Zuidplaspweg	0	990	956	921	887
Organisatieontwikkeling en mobiliteit	112	12	12	12	12
Bestemmingsreserves	27.230	26.676	26.292	34.774	35.348
Totaal reserves	54.334	51.601	51.790	62.214	62.788

Voorzieningen	bedragen x € 1.000				
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
Pensioengerechtigde wethouders	7.361	7.230	7.098	6.966	6.834
Verliesvoorziening Grondbank	1.553	1.553	1.553	1.553	1.553
Voorziening Wachtgeld wethouders	129	33	-8	-8	-8
Fonds bovenwijks	0	0	0	0	0
Linten ZPP	173	173	173	173	173
Deelplanstructuur ZPP	94	94	94	94	94
Hoofdplanstructuur ZPP	130	130	130	130	130
Voorziening frictiekosten	8	-9	-9	-9	-9
Voorziening voormalig personeel	0	0	0	0	0
Voorziening faciliterend grondbedrijf Zevenhuizen-Zuid	898	898	898	898	898
Voorziening faciliterend grondbedrijf Esse Zoom Laag	0	0	0	0	0
Voorz. voor verplichtingen, verliezen en risico's	10.346	10.102	9.929	9.797	9.665
Wegen	230	86	53	115	278
Onderhoud openbare verlichting	85	100	129	94	103
Onderhoud kunstwerken	537	97	62	76	82
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	1.544	1.337	1.120	1.185	1.377
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.396	1.620	1.364	1.470	1.840
Riolering	10.862	11.034	11.116	11.198	11.253
Van derden verkregen middelen met specifiek bestedir	10.862	11.034	11.116	11.198	11.253
Totaal voorzieningen	23.604	22.756	22.409	22.465	22.758

Specificatie verloop reserves

Algemene reserve	bedragen * 1.000,-				
	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: middelen beschikbaar hebben voor eenmalige uitgaven die niet in de begroting of voor dekking van een eventueel nadelig saldo van de jaarrekening.</i>					
Saldo 1 januari	27.104	24.925	25.498	27.440	27.440
Vermeerderingen:					
Winstuitkering Gouwepark	1.000	1.000	1.942		
Verminderingsen:					
Transitie toegang sociaal domein	-424	-64			
Omgevingswet	-787	-363			
Jaarrekening 2019	-925				
Budgetoverheveling 2019	-453				
ZN19 opstellen strategisch HR beleid	-300				
ZN19 beschut wonen	-290				
Saldo 31 december	24.925	25.498	27.440	27.440	27.440

Reserve grondexploitaties	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Versterking van de vermogenspositie van het grondbedrijf. Eventuele nadelige saldi van exploitaties kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht.</i>					
Saldo 1 januari	10.894	12.607	12.607	19.260	20.128
Vermeerderingen:					
Resultaat grex nijverheidscentrum	536				
Verkoop losse kavels Van Hessen	109				
Verkoop losse kavels 2 Gebroeders	238				
Verkoop losse kavels Sjaloomschool	975				
Verkoop losse kavels Oranjestraat	165				
Resultaat grex Esse zoom			8.814		
Resultaat De Zevenster				297	
Resultaat Jonge Veenen fase 3				571	
Resultaat VV Moordrecht					2.372
Verminderen:					
Afsluiten restplan Jonge Veenen	-12				
Nagekomen kosten Zvh 1A1	-62				
Openen grex Stevenstraat	-16				
Afsluiten De Rank	-10				
Bijdrage Nijverheidscentrum	-210				
Bijdrage Bovenwijken			-2.161		
Saldo 31 december	12.607	12.607	19.260	20.128	22.500

Afvalstoffenheffing	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
<i>Doel: Het egaliseren van de jaarlijkse voor- en nadelige saldi van de kosten en opbrengsten op het product afvalstoffenbeleid.</i>					
Saldo 1 januari	109	109	99	143	224
Vermeerderingen:					
Saldo egalisatie afval		12	44	81	124
Verminderen:					
Saldo egalisatie afval		-22			
Saldo 31 december	109	99	143	224	348

Egalisatiereserve Wet Inburgering Nieuwkomers	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
	1-1-2019	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023
<i>Doel: Het ondervangen van verschillen tussen werkelijke en begrote bedragen voor inburgering.</i>					
Saldo 1 januari	108	48	48	48	48
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Inburgering NJN 2019	-60				
Saldo 31 december	48	48	48	48	48

Eigen graven	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
<i>Doel: Het beschikken over de mogelijkheid tot het dekken van herinrichting- en uitbreidingsinvesteringen van de begraafplaatsen.</i>					
Saldo 1 januari	160	160	160	160	160
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo 31 december	160	160	160	160	160

Activiteitenfonds De Kraal	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: positieve exploitatieresultaten van De Kraal reserveren voor toekomstige, niet voorziene kosten voor activiteiten van De Kraal.</i>					
Saldo 1 januari	40	40	40	40	40
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo 31 december	40	40	40	40	40

Kapitaallastenreserve	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: (gedeeltelijke) dekking van de kapitaallasten van een aantal specifieke investeringen</i>					
Saldo 1 januari	8.425	8.217	8.010	7.802	7.594
Vermeerderingen:					
Jaarlijkse storting tlv programma samenleving	23	23	23	23	23
Verminderen:					
Onttrekking ter dekking van kapitaallasten	-231	-230	-231	-231	-231
Saldo 31 december	8.217	8.010	7.802	7.594	7.386

Onderhoud sport	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Beschikbaarheid van financiële middelen voor de kosten van inrichtingselementen. Deze zijn niet opgenomen in het geactualiseerde beheerplan Sportparken</i>					
Saldo 1 januari	87	87	87	87	87
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo 31 december	87	87	87	87	87

Uit te voeren werken	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Inzetten voor het bekostigen van het gemeentelijk deel van de Brug over de Ringvaart.</i>					
Saldo 1 januari	114	114	114	114	114
Vermeerderingen:					
Verminderings:					
Saldo 31 december	114	114	114	114	114

Ontwikkeling Ambonwijk	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Bekostigen van de herontwikkeling van het middengebied in de Ambonwijk, waaronder het JWF-gebouw in Moordrecht</i>					
Saldo 1 januari	499	499	499	499	499
Vermeerderingen:					
Verminderings:					
Saldo 31 december	499	499	499	499	499

KCC	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: versterking van de digitale dienstverlening door investeringen in verbeteren website, digitale producten en diensten en kanaalsturing</i>					
Saldo 1 januari	45	45	45	45	45
Vermeerderingen:					
Verminderings:					
Saldo 31 december	45	45	45	45	45

					bedragen * 1.000,-
Sociaal Domein	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
<i>Doel: het opvangen van de risico's die verbonden zijn aan de openeinde regelingen in het sociaal domein en het (tijdelijk) opvangen van de onevenwichtigheid in de Rijksbijdrage.</i>					
Saldo 1 januari	1.504	-700	-700	-700	-700
Vermeerderingen:					
Verminderingen:					
Jaarrekening 2019	-1.504				
Extra inzet sociaal team/flexibele schil	-700				
Saldo 31 december	-700	-700	-700	-700	-700

* de reserve is bij door het bestemmen van het jaarresultaat 2019 per abuis negatief geworden. In de najaarsnota 2020 wordt een correctie toegepast om dit te herstellen.

					bedragen * 1.000,-
Vastgoed	saldo	saldo	saldo	saldo	Saldo
	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024
<i>Doel: De reserve vastgoed wordt gevoed door de netto opbrengsten uit de verkoop van vastgoed. Daarnaast worden de jaarlijkse uitvoerings-/onderzoekskosten en boekwaardeverliezen ten laste gebracht van de reserve</i>					
Saldo 1 januari	246	201	156	111	66
Vermeerderingen:					
Verminderingen:					
VJN uitvoeringskosten 2018	-45	-45	-45	-45	-45
Saldo 31 december	201	156	111	66	21

Gebiedsgericht werken	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: een bedrag van € 10,- per inwoner te reserveren ten behoeve van de cofinanciering voor het programma gebiedsgericht werken, waarbij de gemeente autonoom blijft in de beslissing haar gelden beschikbaar te stellen.</i>					
Saldo 1 januari	410	395	395	395	395
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Onderzoek treinhaltte Gouweknoop	-15				
Saldo 31 december	395	395	395	395	395

Tijdelijke huisvesting	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: instellen reserve ter dekking van de afschrijvingslasten tijdelijke huisvesting Zevenhuizen</i>					
Saldo 1 januari	2.432	2.344	2.256	2.168	2.080
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Vrijval tbv dekking afschrijving	-88	-88	-88	-88	-88
Saldo 31 december	2.344	2.256	2.168	2.080	1.992

Bovenwijkse voorzieningen	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: De reserve wordt gevoed door de middelen die door derden zijn gestort als bijdrage in de realisatie van voorzieningen in exploitatiegebieden.</i>					
Saldo 1 januari	2.045	1.231	1.231	3.392	3.392
Vermeerderingen:					
Bijdrage Nijverheidscentrum PRO 2020	210				
Bijdrage bovenwijks PRO 2020			2.161		
Verminderen:					
Reconstructie Zuidplasweg	-1.024				
Saldo 31 december	1.231	1.231	3.392	3.392	3.392

Sportpark het Ambacht	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. het sportcomplex t Lage</i>					
Saldo 1 januari	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Saldo 31 december	2.300	2.300	2.300	2.300	2.300

MFC De Zuidplas	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Batig saldo van Stichting De Zuidplas dat zal worden aangewend voor het doel als waarvoor de Stichting is opgericht.</i>					
Saldo 1 januari	0	277	277	277	277
Vermeerderingen:					
Vorming reserve	277				
Verminderen:					
Saldo 31 december	277	277	277	277	277

Zuidplaspweg	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Dekking van de kapitaallasten van de investering t.b.v. de Zuidplaspweg</i>					
Saldo 1 januari	0	990	956	921	887
Vermeerderingen:					
Vorming reserve	990				
Verminderen:					
Vrijval tbv dekking afschrijving		-34	-35	-34	-34
Saldo 31 december	990	956	921	887	853

Organisatieontwikkeling en mobiliteit	saldo 1-1-2020	saldo 1-1-2021	saldo 1-1-2022	saldo 1-1-2023	Saldo 1-1-2024
<i>Doel: Financiering van organisatieontwikkeling: continue doorontwikkeling van Zuidplas naar een ambtelijke organisatie die evenwichtig en duurzaam is met oog voor kwantiteit en kwaliteit werkend vanuit de organisatievisie en strategisch personeelsbeleid.</i>					
Saldo 1 januari	112	12	12	12	12
Vermeerderingen:					
Verminderen:					
Strategische personeelsbeleid	-100				
Saldo 31 december	12	12	12	12	12

Bijlage 3 Incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten	2021	2022	2023	2024
Incidentele lasten in programma's				
<i>Sociaal Domein</i>				
Transitie sociaal domein	64	-	-	-
<i>Ruimtelijk Beleid</i>				
Invoeren omgevingswet	363	-	-	-
Duurzaamheidsbeleid	632	-	-	-
Grondexploitatie	9.542	5.469	1.491	872
Totaal incidentele lasten in de programma's	10.601	5.469	1.491	872
Incidentele lasten toevoegingen aan reserves				
Winstuitkering Gouwepark	1.000	1.942	-	-
Bijdrage BR: Grondexploitatie	-	8.814	868	2.372
Totaal incidentele toevoegingen aan reserves	1.000	10.756	868	2.372
Totaal incidentele lasten	11.601	16.225	2.359	3.244
Overzicht incidentele baten en lasten	2021	2022	2023	2024
Incidentele baten in programma's				
<i>Ruimtelijk Beleid</i>				
Grondexploitatie	9.542	14.283	2.359	3.244
<i>Financiële producten</i>				
Winstuitkering Gouwepark	1.000	1.942	-	-
Totaal incidentele baten in programma's	10.542	16.225	2.359	3.244
Incidentele baten onttrekkingen aan reserves				
Bijdrage AR: Transitie sociaal domein	64	-	-	-
Bijdrage AR: Invoeren omgevingswet	363	-	-	-
Totaal incidentele baten onttrekkingen reserves	427	-	-	-
Totaal incidentele baten	10.969	16.225	2.359	3.244
Per saldo is sprake van een incidentele last	-632	-	-	-

Structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	2021	2022	2023	2024
Structurele lasten = stortingen reserves				
Reserve kapitaallasten	40	40	40	40
Totaal structurele lasten ten laste van reserves	40	40	40	40
Structurele baten = onttrekkingen reserves				
Bijdrage reserve Kapitaallasten	371	371	371	371
Bijdrage bestemmingsreserve Vastgoed	45	45	45	45
Totaal structurele baten onttrekkingen reserves	416	416	416	416
Saldo structurele reservemutaties	376	376	376	376
Gecorrigeerd begrotingssaldo 2020-2023	2021	2022	2023	2024
Saldo Financieel meerjarenbeeld	-5.096	-5.721	-5.990	-6.028
Saldo van incidentele baten en lasten (per saldo een last)	632	0	0	0
Gecorrigeerd saldo (structurele ruimte)	-4.464	-5.721	-5.990	-6.028

Bijlage 4 Kerngegevens en bestuursstructuur

Kerngegevens

Sociale structuur	Werkelijk 1-1-2019	Werkelijk 1-1-2020	Raming 1-1-2021
Totaal aantal inwoners	42.759	43.883	45.161

Fysieke structuur	Werkelijk 1-1-2019	Werkelijk 1-1-2020	Raming 1-1-2021
Oppervlakte gemeente in ha excl. binnenwater	5.816	5.816	5.802
Binnenwater in ha ¹	589	589	603
Aantal woningen ²	17.562	18.031	18.631
Lengte van de wegen in km	246	246	250
Lengte van de fiets- en wandelpaden in km	97	97	97
Lengte van de waterwegen in km	102	103	103
Lengte van het rioolstelsel in km	408	444	447

¹ Onder ander door nieuwbouwwijken is de oppervlakte aan binnenwater licht gestegen.

² Bij de registratie van het aantal woningen is de gemeentelijke basisadministratie gebouwen (BAG) de bron. Ook het CBS houdt statistieken bij over het aantal woningen per gemeente. Het CBS hanteert als bron de BAG. Jaarcijfers van het CBS kunnen enigszins afwijken van de jaarcijfers in het gemeentelijk jaarverslag omdat het CBS op een ander moment de broncijfers publiceert.

Bestuursstructuur

Gemeenteraad

De gemeente Zuidplas wordt bestuurd door de gemeenteraad, die eenmaal in de 4 jaar door stemgerechtigde inwoners wordt gekozen.

De gemeenteraad bestaat momenteel uit 27 raadsleden.

De gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 leverde de volgende zetelverdeling op:

VVD	7 zetels
ChristenUnie/SGP	6 zetels
D66	2 zetels
CDA	5 zetels
SP	2 zetels
PvdA/Groen Links	3 zetels
Nieuw Elan Zuidplas	2 zetels

De gemeenteraad vergadert volgens een tevoren opgesteld vergaderschema. De griffier ondersteunt en adviseert (het presidium van) de gemeenteraad.

Raadscommissies

De gemeenteraad wordt ondersteund door een aantal Programmacommissies, te weten:

- Ruimtelijke plannen
In deze commissie komen de bestemmingsplannen, zienswijzen en de nota van zienswijzen aan de orde.
- Verbonden Partijen
Door middel van deze programmacommissie kan de gemeenteraad meer invulling geven aan zijn kaderstellende en controlerende rol richting verbonden partijen.
- Planning en Control
De taken van deze commissie bestaan onder andere uit het toezicht op de jaarrekening en interne begrotingsbeheersing van de gemeente, de benoeming van en contacten met de externe accountant.

Bijlage 5 Toelichting op de verschillen per programma

Overzicht van baten en lasten en resevemutaties per programma	Rekening 2019			Begroting 2020 na wijziging			Primitieve begroting 2021		
	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Bestuur en organisatie	8.730	626	-8.104	7.152	436	-6.716	6.657	464	-6.193
Sociaal domein	36.596	8.740	-27.856	40.705	8.462	-32.243	40.515	8.434	-32.080
Maatschappelijk domein	7.884	1.633	-6.251	9.508	2.298	-7.210	8.875	1.736	-7.139
Ruimtelijk Beleid en - ontwikkeling	25.908	24.953	-955	20.854	16.230	-4.624	17.056	11.073	-5.983
Fysieke omgeving	19.295	11.151	-8.143	19.161	12.107	-7.055	19.343	11.994	-7.349
Financiële producten	12.858	64.792	51.934	12.842	67.685	54.843	17.320	71.157	53.836
Totaal Lasten en baten	111.271	111.896	625	110.223	107.217	-3.006	109.765	104.857	-4.908
reserves									
Bestuur en organisatie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sociaal domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Maatschappelijk domein	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ruimtelijk Beleid en - ontwikkeling	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Fysieke omgeving	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Financiële producten	13.138	10.164	-2.974	4.574	4.957	384	1.053	865	-189
Totaal mutaties reserves	13.138	10.164	-2.974	4.574	4.957	384	1.053	865	-189
Resultaat	124.409	122.059	-2.350	114.796	112.174	-2.622	110.818	105.722	-5.096

Bestuur en organisatie		bedragen x € 1.000		
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2021				
Bestuur, organisatie en participatie	-49	-		-49
10 jaar Zuidplas	50			50
Doorbelaste personeelskosten	-75			-75
Overige	-24			-24
Dienstverlening	760	28		787
Doorbelaste personeelskosten	822			822
Leges persoonsdocumenten		27		27
Overige	-62			-62
Veiligheid	-215	-		-215
Bijdrage Veiligheidsregio Midden Holland	-80			-80
Doorbelaste personeelskosten	-135			-135
Toelichting op de mutatie in het programma				523

Programma 1. Bestuur en organisatie

Het begrotingsresultaat 2021 valt ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging € 523.000 voordeliger uit. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen:

Doorbelaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Bestuur, organisatie en participatie

10 jaar Zuidplas

In 2020 zijn er incidentele uitgaven gepland in verband met de viering van het 10-jarige bestaan van de gemeente.

Dienstverlening

Leges persoonsdocumenten

De ongebonden belastingen worden conform de financieel technische uitgangspunten van de Zomernota geïndexeerd. Dit resulteert in een voordeel op de begrote baten van € 27.000.

Veiligheid

Bijdrage GR Veiligheidsregio Midden Holland

In de Zomernota 2020 heeft de bijstelling van de bijdrage aan de programmabegroting 2021 plaatsgevonden.

Programma 2 Sociaal domein				bedragen x € 1.000
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2020				
Algemeen sociaal domein	1.470	47-		1.423
Indexering Uitvoeringskosten GR IJsselgemeenten	87-			87-
Incidenteel budget optimaliseren Toegang Sociaal domein	360			360
Doorbelaste personeelskosten	1.242	47-		1.195
Overig	45-			45-
Werk en inkomen	38-	21		17-
Participatie BUIG	208-	21		187-
Incidentele middelen Armoedebeleid	33			33
Incidenteel budget Wet Inburgering Nieuwkomers	126			126
Promen	47			47
Doorbelaste personeelskosten	35-			35-
Overig	1-			1-
Jeugd	432-	-		432-
Incidenteel verbeteragenda Jeugdbescherming West	56-			56-
Doorbelaste personeelskosten	374-			374-
Overig	2-			2-
Maatschappelijke ondersteuning	502-	-	-	502-
Beschermd wonen	290			290
Doorbelaste personeelskosten	793-			793-
Overig	1			1
Volksgezondheid	308-	1-		310-
RODG	322-			322-
Doorbelaste personeelskosten	17			17
Overig	5-			5-
Toelichting op de mutatie in het programma				163

Programma 2 Sociaal Domein

Het begrotingsresultaat 2021 valt ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging € 163.000 voordeliger uit. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen

Doorbelaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Algemeen sociaal domein

Indexering Uitvoeringskosten GR IJsselgemeenten

De toepassing van prijsindexatie voor 2021 leidt tot een hogere last van € 87.000.

Incidenteel budget optimaliseren Toegang Sociaal domein

Ter voorbereiding van de verbeterde Toegang sociaal domein is in 2020 een incidenteel budget van € 360.000 beschikbaar gesteld.

Werk en inkomen

Participatie (BUIG)

De kosten BUIG zijn voor 2020 en verder nadelig bijgesteld naar aanleiding van de meerjarige prognose zoals die is gerapporteerd door de GR IJsselgemeenten. In deze prognose zit meerjarig een stijgend uitgavenniveau.

Incidentele middelen Armoedebeleid

Voor de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen, en het voorkomen van schulden is in de meicirculaire 2018 voor 2018 t/m 2020 incidenteel extra geld voor de gemeente Zuidplas beschikbaar gesteld.

Incidenteel budget Wet inburgering Nieuwkomers

In 2020 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor onder andere verhoging van taalniveau statushouders en veldwerk.

Promen

Op basis van het ondernemingsplan dalen de kosten door een verlaging van de personele lasten in het kader van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en door een verwacht lage inkomensvoordeel (LIV).

Jeugd

Incidenteel budget Verbeteragenda Jeugdbescherming West

Eind 2019 heeft het Rijk een landelijke bestuursopdracht 'verbetering organisatie en uitvoering JB/JR' gemaakt. Voor de regio Midden-Holland en daarmee ook Zuidplas zijn hier incidentele kosten aan verbonden voor de vermindering van de caseloadverlichting bij de Gecertificeerde Instellingen.

Maatschappelijke ondersteuning

Incidenteel budget Beschermd wonen.

Op basis van incidentele voordelen uit de Compensatieregeling Beschermd wonen 2017-2019 is incidenteel € 290.000 in 2020 beschikbaar gesteld.

Volksgezondheid

Bijdrage RDOG

De bijdrage aan de RDOG stijgt op basis van de begrotingswijziging 2020 en de programmabegroting 2021. De stijging van de kosten betreft een toename van het aantal inwoners, de start van het programma RDOG 2024, de indexering en een aantal wijzigingen in het takenpakket.

Programma 3 Maatschappelijk domein				bedragen x € 1.000
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2020				
Sport	232	547-		315-
Incidenteel Sportactiviteiten	61			61
Vastgoed, overname MFC de Zuidplas	265	541-		277-
Vastgoed, kapitaallasten	288-			288-
Doorbelaste personeelskosten	155			155
Overig	40	6-		34
Onderwijs	327	13-		314
Voorschoolse voorzieningen	24			24
Vastgoed / huisvesting scholen, rentecomponent	69-			69-
Doorbelaste personeelskosten	377	13-		364
Overig	5-			5-
Cultuur	74	2-		72
Doorbelaste personeelskosten	13-	2-		15-
Incidenteel Evenementen en volksfeesten	50			50
Dorpshuizen	60			60
Overig	24-			24-
Toelichting op de mutatie in het programma				71

Programma 3 Maatschappelijk domein

Het begrotingsresultaat 2020 valt ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging € 71.000 voordelig uit. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen

Doorbelaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Sport

Incidenteel Sportactiviteiten

In 2020 is incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het uitvoeren van een haalbaarheidsanalyse.

Vastgoed, overname MFC de Zuidplas

In verband met de overname van het MFC de Zuidplas is het uitgavenbudget in 2020 incidenteel verhoogd met € 264.000. Tevens is de ontvangstenbegroting door de overname van liquide middelen en reserves incidenteel verhoogd met € 541.000.

Vastgoed kapitaallasten

De bijstelling van het Meerjaren onderhoudsplan gemeentelijk vastgoed 2020 leidt tot een structurele verhoging van de dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 26.000. Daarnaast heeft het Meerjaren Plan Vastgoed hogere kapitaallasten tot gevolg van € 261.000.

Onderwijs

Voorschoolse voorzieningen

Met ingang van 2021 stijgt de decentrale uitkering voor Voorschoolse voorzieningen. Dit geld wordt geheel ingezet voor deze voorzieningen.

Vastgoed/Huisvesting scholen, rentecomponent

Door de gewijzigde rekenrente stijgen de rentelasten.

Cultuur

Incidenteel Evenementen en volksfeesten

In 2020 is een incidenteel budget van € 50.000 voor 75 jaar vrijheid beschikbaar gesteld.

Dorpshuizen

Er zijn lagere kosten opgenomen voor het dorpshuis Moerkapelle van € 60.000.

Ruimtelijk Beleid en ontwikkeling				bedragen x € 1.000
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2021				
Ruimtelijke ordening en vergunningverlening	329	6-		324
Incidenteel budget 2020: intensivering duurzaamheid	70			70
Incidenteel budget 2020: onderzoek recreatieparken	40			40
Programma Duurzaamheid	163			163
Bijdrage grondbank	39			39
Overige verschillen	17	-6		11
Wonen	379	-174		205
Incidenteel budget 2020: omgevingswet:	514			514
Afschrijving investering omgevingswet	-30			-30
Doorbelaaste personeelskosten	-86			-86
Leges omgevingsvergunningen		-161		-161
Overige verschillen	-19	-13		-32
Economie	109	-1		108
Incidenteel budget 2020: strategie bedrijventerreinen	61			61
Incidenteel budget 2020: economische visie	60			60
Overige verschillen	-12	-1		-13
Gebiedsontwikkeling	2.981	-4.976		-1.995
Grondexploitaties	2.849	-9.179		-6.330
Mutatie boekwaarde onderhandenwerk		5.691		5.691
Doorbelaaste personeelskosten	131			131
Incidenteel budget 2020: Zevenhuizen 1a1	62			62
Kapitaallasten	-61			-61
Verkoop kavels		-1.486		-1.486
Overige verschillen		-2		-2
Toelichting op de mutatie in het programma				-1.358

Ruimtelijk Beleid en ontwikkeling

Het begrotingsresultaat 2021 binnen het programma Ruimtelijk beleid en ontwikkeling is € 1,4 miljoen nadelig ten opzichte van de begroting 2020 na wijzigingen. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen

Doorbelaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Incidenteel budget Duurzaamheid ODMH

In 2020 was sprake van een incidenteel budget van € 70.000 voor de intensivering op het gebied van duurzaamheid.

Incidenteel budget onderzoek recreatieparken

In de begroting 2020 is een incidenteel budget opgenomen voor het onderzoek recreatieparken. Het beschikbare budget is hierdoor in 2021 € 40.000 lager.

Programma Duurzaamheid

Voor de uitvoering van het Programma duurzaamheid is in 2020 (incl. budgetoverheveling) een bedrag budget opgenomen van € 895.000. In 2021 is het opgenomen budget € 732.000 waarmee er sprake is van een verschil van € 163.000.

Bijdrage Grondbank

Op basis van de nieuwe begroting van de Grondbank is de bijdrage van de gemeente in de zomernota met € 39.000 verlaagd per 2021.

Wonen

Omgevingswet

De gemeenteraad heeft voor het meerjarenplan in het kader van de Omgevingswet incidentele bedragen voor de jaren 2019 t/m 2022 beschikbaar gesteld.

Voor het jaar 2021 daalt het budget ten opzichte van 2019 met € 514.000.

In 2021 stijgen daarnaast wel de kosten doordat de kapitaallasten (€ 30.000) zijn opgenomen behorend bij de investering ten behoeve van de investering automatisering omgevingswet.

Leges omgevingsvergunningen

Voor 2021 zijn op basis van de prognose woningbouw minder legesinkomsten opgenomen dan in 2020.

Economie

Incidenteel budget strategie bedrijventerreinen

Voor de toekomstverkenning bedrijfstreinen is in 2020 incidenteel € 61.000 beschikbaar.

Incidenteel budget economische visie

Voor de economische visie is in 2020 een incidenteel budget opgenomen van € 60.000. Het budget in 2021 neemt hierdoor af ten opzichte van 2020.

Gebiedsontwikkeling

Grondexploitaties en mutatie boekwaarde onderhanden werk

Met het vaststellen van het PRO 2020 zijn de budgetten voor de jaren 2021 t/m 2024 voor de grondexploitaties geactualiseerd. In 2021 stijgen de geraamde lasten binnen de grondexploitaties en nemen de baten af met ruim 9 miljoen. De baten dalen vooral doordat in 2020 voor EsseZoom laag een aanzienlijke opbrengst is opgenomen in de grondexploitatie.

De mutatieboekwaarde van het onderhandenwerk is hierdoor in 2021 minder groot waardoor er op het product een voordeel is van 5,6 miljoen ten opzichte van 2020.

Incidenteel budget Zevenhuizen 1a1

Voor de nagekomen kosten met betrekking tot Zevenhuizen 1a1 is in 2020 sprake van een incidenteel budget van € 62.000

Kapitaallasten

In 2021 zijn meer kapitaallasten opgenomen in de begroting. Door de stijging van de gemaakte kosten in voorbereiding op het openen van grondexploitaties (o.a. middengebied) nemen de rentelasten op het product Gebiedsontwikkeling toe.

Verkoop gronden

Bij het PRO 2020 is voor 2020 in totaal € 1,4 miljoen opgenomen voor de verkoop van gronden. Het betreft de locaties 2 gebroeders, Oranjestraat, Van hessen en de voormalige Sjaloomschool. Voor 2021 zijn geen baten opgenomen met betrekking tot het verkopen van gronden.

Fysieke omgeving				bedragen x € 1.000
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2021				
Beheer buitenruimte	-313	-90		403-
Afschrijvingslasten openbare verlichting	-39			-39
Afschrijvingslasten kunstwerken	-27			-27
Kapitaallasten wegen	-422			-422
Dotatie voorziening wegen	100			100
Opbrengst MOOR		-81		-81
Incidentele budget 2020: infra en goudknoop	35			35
Incidentele budget 2020: ambitie parken	35			35
Extra onderhoud wegen	25			25
Doorbelaaste personeelskosten	-37			-37
Overige verschillen	17	-9		8
Afval, riolering en begraven	236	-22		213
Opbrengst rioolheffing		146		146
Dagelijks onderhoud riolering	-111			-111
Dotatie voorziening riolering	90			90
Inzameling afval	138	-181		-43
Incidentele budget 2020: beheerplan begraafplaatsen	30			30
Doorbelaaste personeelskosten afval	65			65
Doorbelaaste personeelskosten begraven	37			37
Overige verschillen	-13	13		-
Vastgoed	-105	-0		-105
Doorbelaaste personeelskosten	-61			-61
Kapitaallasten vastgoed	-40			-40
Overige verschillen	-4			-4
Toelichting op de mutatie in het programma				-295

Fysieke omgeving

Op het programma fysieke omgeving is de begroting 2021 sprake van een verschil van € 295.000 nadelig ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen

Doorbelaaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Beheer buitenruimte

Hogere afschrijvingslasten openbare verlichting

De afschrijvingslasten voor openbare verlichting nemen in 2021 met € 39.000 toe doordat de afschrijving op de in 2020 afgeronde investeringen is opgenomen.

Hogere afschrijvingslasten kunstwerken

De afschrijvingslasten voor kunstwerken nemen in 2021 met € 27.000 toe doordat de afschrijving op de in 2020 afgeronde investeringen is opgenomen.

Hogere kapitaallasten wegen

De kapitaallasten voor wegen nemen in 2021 met € 422.000 toe doordat de afschrijving op de in 2020 afgeronde investeringen is opgenomen. Het gaat hierbij onder meer om de kapitaallasten als gevolg van de afronding van de investeringen Schielands Hoge Zeedijk (Moordrecht), Boslaan (Zevenhuizen) en de Noordelijke Dwarsweg (Zevenhuizen).

Dotatie voorziening wegen

De dotatie aan de voorziening wegen wordt in 2021 met € 100.000 verlaagd op basis van de herijking IBOR. De jaarlijkse dotatie is vanaf 2021 € 500.000

Opbrengst MOOR

In 2020 is incidenteel sprake van een hogere opbrengst voor MOOR (Meldingen Opbrekingen Openbare Ruimte). Dit zijn vergoedingen welke de gemeente ontvangt van nutsbedrijven voor het herstraten van wegen nadat er kabels en leidingen zijn gelegd.

Incidenteel budget 2020: infra en gouweknoop

In de begroting 2020 is voor Infra en gouweknoop in totaal een incidenteel budget opgenomen van € 35.000.

In 2021 is geen sprake meer van dit incidentele budget waardoor het budget in 2021 € 35.000 lager is dan in 2020.

Incidenteel budget 2020: plan ambitie parken

In de update van het IBOR beheerplan is aangegeven dat er een renovatie van enkele parken nodig is. Voor het opstellen van het plan ambitie parken is hiervoor in 2020 een incidenteel budget van € 35.000 opgenomen.

Extra onderhoud wegen

In 2020 is bij de zomernota een extra incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het opruimen van drugsafval in combinatie met het grondig reinigen van de weg van € 25.000. In 2021 is geen sprake meer van dit incidentele budget waardoor het budget in 2021 € 25.000 lager is dan in 2020.

Afval, riolering en begraven

Opbrengst rioolheffing

Door de toepaste indexering en de verwachte stijging van het aantal huishoudens (meer woningen) in 2021 stijgt de opbrengst van de rioolheffing.

Dagelijks onderhoud riolering

Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan stijgen de kosten van het dagelijks onderhoud in 2021 met € 111.000.

Dotatie voorziening Riolering

Ten opzichte van 2020 daalt de storting ten gunste van de voorziening Riolering in 2021 met € 90.000 op basis van aangepaste berekening kostendeckendheid.

Inzameling afval

Belangrijkste wijziging is dat door de nieuwe vergoedingssystematiek ten aanzien van de inzameling van PMD dalen zowel de gemeentelijke lasten verbonden aan de inzameling als de opbrengsten Nedvang. Ten opzichte van de begroting 2020 dalen de lasten met € 138.000 en verwachten we in totaal € 181.000 minder opbrengsten.

Opbrengst afvalstoffenheffing

Door de toepaste indexering en de verwachte stijging van het aantal huishoudens (meer woningen) in 2021 stijgt de opbrengst van de afvalstoffenheffing.

Beheerplan begraafplaatsen

In 2020 is voor het opstellen van het beheerplan begraafplaatsen incidenteel € 30.000 beschikbaar.

In 2021 is geen sprake meer van dit incidentele budget waardoor het budget in 2021 € 30.000 lager is dan in 2020.

Vastgoed

Kapitaallasten Vastgoed

De kapitaallasten voor het gemeentelijke vastgoed nemen ten opzichte van 2020 met € 40.000 toe. De wijziging is het gevolg van de bouwkundige aanpassingen aan MFA Swanla.

Financiële producten		bedragen x € 1.000		
Mutaties beleid	lasten	baten	reserves	Saldo
Saldo begroting 2021				
Algemene dekkingsmiddelen	-3.612	3.472		-140
Rente en dividend	65	111		176
Algemene uitkering	-17	3.066		3.049
Reservering stelposten groei en prijs	-3.130			-3.130
Verlaging uitvoeringskosten belastingen	138			138
Indexering en areaal ozb		290		290
Doorbelaste personeelskosten	-668			-668
Overige		5		
Overhead	-866	-1		-867
Automatisering	75			75
Huisvesting	25			25
Ontwikkeling en mobiliteitsbudget	400			400
Reservering cao 2021	-300			
Doorbelaste personeelskosten	-1.102			-1.102
Overige	36			36
Vennootschapsbelasting	-	-		-
Onvoorzien	-	-		-
Mutaties reserves	3.520	-4.092	-	-572
Zie specificatie bijlage 2 reserves en voorzieningen				-572
Toelichting op de mutatie in het programma				-1.579

Financiële producten

Het begrotingsresultaat 2021 valt ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging € 1.579.000 nadeliger uit. Per product worden hieronder de oorzaken toegelicht.

Algemeen

Doorbelaste personeelskosten

De doorbelasting van personeelskosten is geactualiseerd. Hierbij is de ingeschatte tijdsbesteding per begrotingsonderdeel leidend voor de verdeling van deze kosten. De actualisatie leidt tot een herschikking bij diverse producten.

Algemene dekkingsmiddelen

Rente en dividend

De rentelasten en -baten zijn beiden toegenomen. Per saldo ontstaat een positief renteresultaat in de begroting voor 2021

Algemene uitkering

Over de algemene uitkering wordt u gedurende het jaar geïnformeerd via diverse informatienota's waaronder de informatienota over de meicirculaire 2020.

Reservering stelposten groei en prijs

In de begroting zijn ramingen opgenomen om prijsstijgingen en ontwikkelingen op het gebied van groei op te kunnen vangen.

Uitvoeringskosten belastingen

Via de budgetoverheveling 2019 heeft de gemeenteraad een restant budget overgeheveld naar 2020 voor de voorbereiding van het waarden op gebruikersoppervlakte dat in 2022 verplicht wordt gesteld.

Indexering en areaal ozb

De ongebonden belastingen zijn in 2021 geïndexeerd met 1,7%.

Overhead

Automatisering

Het verschil betreft een verlaging van de begrote kapitaallasten.

Huisvesting

Het verschil betreft een verlaging van de begrote kapitaallasten.

Ontwikkeling en mobiliteitsbudget

Voor organisatieontwikkeling en mobiliteit is € 600.000 beschikbaar gesteld in een bestemmingsreserve. De raad heeft via de budgetoverheveling 2019 een restant budget overgeheveld naar 2020 en daarmee in totaliteit incidenteel € 400.000 beschikbaar gesteld.

Reservering cao 2021

Via de meicirculaire 2020 is een reservering aangemaakt voor toekomstige loonstijgingen die kunnen voortvloeien uit nieuwe cao-onderhandelingen.

Bijlage 6 Begroting per taakveld

		Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		Begroting 2024	
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Bestuur en ondersteuning									
0.1	Bestuur	-	2.261	-	2.255	-	2.255	-	2.255
0.10	Mutaties reserves	865	1.053	2.576	13.000	416	989	416	2.536
0.2	Burgerzaken	437	967	423	969	363	944	649	1.095
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	845	1.448	845	1.461	845	1.476	845	1.488
0.4	Overhead	34	12.835	34	12.784	34	13.044	34	13.064
0.5	Treasury	1.437	242	2.300	201	291	-60	274	-63
0.61	OZB woningen	6.200	507	6.889	501	6.955	501	6.968	501
0.62	OZB niet-woningen	2.654	-	2.654	-	2.654	-	2.654	-
0.64	Belastingen overig	1.993	5	87	5	87	5	87	5
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	58.685	-35	59.247	-39	59.269	-39	59.229	-39
0.8	Overige baten en lasten	-	3.766	-	3.407	-	3.299	-	3.217
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Bestuur en ondersteuning		73.149	23.049	75.054	34.544	70.913	22.415	71.156	24.060
Veiligheid									
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	2.580	-	2.580	-	2.580	-	2.580
1.2	Openbare orde en veiligheid	27	969	27	932	27	929	27	927
Totaal Veiligheid		27	3.550	27	3.513	27	3.509	27	3.507
Verkeer en vervoer									
2.1	Verkeer en vervoer	186	5.239	186	5.351	186	5.520	186	5.662
2.2	Parkeren	40	83	40	82	40	82	40	82
2.4	Economische havens en waterwegen	1	104	1	103	1	103	1	103
Totaal Verkeer en vervoer		227	5.426	227	5.537	227	5.705	227	5.847
Economie									
3.1	Economische ontwikkeling	3	347	3	345	3	345	3	345
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	27	18	27	18	27	18	27	18
3.4	Economische promotie	154	-	154	-	154	-	154	-
Totaal Economie		184	365	184	363	184	363	184	363
Onderwijs									
4.2	Onderwijshuisvesting	210	1.930	210	2.102	210	2.461	210	2.458
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	525	1.919	525	1.918	525	1.918	525	1.918
Totaal Onderwijs		735	3.849	735	4.020	735	4.379	735	4.376

		Begroting 2021		Begroting 2022		Begroting 2023		bedragen * 1.000,- Begroting 2024	
Taakveld BBV	Omschrijving taakveld BBV	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Sport, cultuur en recreatie									
5.1	Sportbeleid en activering	2	339	2	337	2	337	2	337
5.2	Sportaccommodaties	940	3.028	940	3.253	940	3.262	940	3.272
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	59	367	59	367	59	367	59	367
5.4	Musea	-	249	-	256	-	263	-	271
5.5	Cultureel erfgoed	4	21	4	21	4	22	4	22
5.6	Media	-	645	-	645	-	645	-	645
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	77	4.109	77	4.169	77	4.134	77	4.156
Totaal Sport, cultuur en recreatie		1.083	8.759	1.083	9.048	1.083	9.031	1.083	9.070
Sociaal domein									
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-	2.136	-	2.134	-	2.134	-	2.134
6.2	Wijkteams	-	3.656	-	3.588	-	3.588	-	3.588
6.3	Inkomensregelingen	8.251	10.759	8.268	10.998	8.292	11.258	8.292	11.258
6.4	Begeleide participatie	-	1.891	-	1.816	-	1.720	-	1.720
6.5	Arbeidsparticipatie	-	799	-	799	-	799	-	799
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1	692	1	692	1	692	1	692
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	183	4.951	183	4.945	183	4.945	183	4.945
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	10.897	-	10.894	-	10.894	-	10.894
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	135	-	141	-	141	-	141
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	1.646	-	1.533	-	1.533	-	1.533
Totaal Sociaal domein		8.434	37.562	8.451	37.541	8.475	37.705	8.475	37.705
Volksgezondheid en milieu									
7.1	Volksgezondheid	-	2.848	-	2.848	-	2.848	-	2.848
7.2	Riolering	4.672	3.638	4.752	3.697	4.790	3.719	4.828	3.755
7.3	Afval	5.638	4.330	5.759	4.387	5.863	4.423	5.891	4.425
7.4	Milieubeheer	1	2.219	1	1.586	1	1.586	1	1.586
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	535	772	535	771	535	767	535	763
Totaal Volksgezondheid en milieu		10.846	13.809	11.047	13.290	11.190	13.343	11.255	13.377
Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing									
8.1	Ruimtelijke ordening	336	1.954	336	1.935	336	1.934	336	1.934
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	9.550	9.812	14.290	5.732	2.367	1.754	3.252	1.135
8.3	Wonen en bouwen	1.152	2.685	684	2.318	928	2.317	928	2.312
Totaal VHROSV		11.037	14.450	15.310	9.985	3.630	6.005	4.515	5.381
Totaal saldo baten en lasten per taakveld		105.722	110.818	112.118	117.839	96.464	102.455	97.657	103.685
Saldo programmabegroting			-5.096		-5.721		-5.990		-6.028

Bijlage 7 Inzicht in de stelposten prijs en groei

Stelpost groei	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000			
Vastgesteld zomernota 2020	471	422	369	373
Toevoeging uit de meicirculaire 2020	1.712	1.146	1.090	997
Onttrekking oude areaal OZB	-80	-80	-80	-80
Toevoeging nieuwe areaal OZB	145	334	400	413
Restant stelpost groei	2.248	1.822	1.779	1.703

Stelpost prijs	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000			
Vastgesteld zomernota 2020	192	185	120	114
Toevoeging uit de meicirculaire 2020	775	775	775	775
Indexering subsidiejaarprogramma 1,7%	-86	-86	-86	-86
Restant stelpost prijs	881	874	809	803

Stelpost loon	2021	2022	2023	2024
	Bedragen x € 1.000			
Vastgesteld zomernota 2020	-	-	-	-
Toevoeging uit de meicirculaire 2020	300	300	300	300
Restant stelpost loon	300	300	300	300

Concernplan 2021-2024

Deel 2: Veranderplan voor college en gemeenteraad

Datum: 26 september 2020
Versie: definitief

Inhoudsopgave

Samenvatting	211
1. Inleiding	215
2. Acties Concernplan	217
2.1 Opgavegestuurd	218
2.2 Wendbaar	221
2.4 Zelforganiserend	223
2.4 Slagvaardig	225
3. Doorontwikkeling van de organisatie	227
4. Organisatie van de transitie	228
5. Investerings- en dekkingsplan	229

Samenvatting

Introductie

De wereld om ons heen verandert snel en veranderingen volgen elkaar steeds sneller op. De maakbaarheid van de samenleving neemt af en de eisen die worden gesteld aan gemeenten nemen toe. Er zijn nieuwe risico's voor de samenleving zoals cybercrime, ondermijning, robotisering, vergrijzing, de digitale kloof en ook de huidige coronacrisis. Daarnaast groeit Zuidplas qua inwoneraantal en worden vraagstukken complexer. Ook merken we dat onze oude visie, het worden van een contractgemeente, te eenzijdig is en geen recht doet aan de sturingsbehoefte die bij bestuur en politiek ontstaan als gevolg van nieuwe ontwikkelingen. Kortom, er is behoefte aan een nieuwe Organisatievisie.

Hiervoor zijn we een proces gestart om te komen tot een Concernplan. Het Concernplan dient de volgende doelen:

1. een antwoord geven op de wijze waarop onze organisatie jaarlijks mee groeit met de groei van onze gemeente. De basis van de gemeente, onze dienstverlening aan onze inwoners ondernemers en maatschappelijke organisaties, moet op orde blijven in de grote groei die we mee maken. Anders komt de kwaliteit van onze dienstverlening onder druk te staan;
2. zorgen dat we kwalitatief meegroeien om de complexiteit van de grote bestuurlijke en politieke opgaven aan te kunnen;
3. een antwoord bieden op de manier waarop we de onderscheidende rol en positie van onze gemeente in de regio kunnen invullen. Dat betekent het versterken van ons strategisch vermogen en onze skills in de organisatie, zodat Zuidplas op verschillende dossiers een (voor)trekkersrol kan spelen in de regio en daarbuiten;
4. het optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek.

Het Concernplan bestaat uit twee delen: deel 1 'de Organisatievisie' en deel 2 'het Veranderplan'. In mei 2020 is de Organisatievisie vastgesteld, als onderlegger van de Zomernota 2020. In de Organisatievisie worden de missie, de visie en de hoofdpogaven voor de organisatie ontwikkeling (ic opgavegestuurd, wendbaar, zelforganiserend en slagvaardig) uitgewerkt en zijn de kernwaarden (Verbindend, Open, Energiek en Lef) geïntroduceerd.

In deel 2 'het Veranderplan' is de Organisatievisie vertaald naar acties met een begroting. Op hoofdlijnen komt ook de doorontwikkeling van de organisatie aan de orde in het Veranderplan. Het Veranderplan is input voor de programmabegroting 2021 en is nu vooral nog opgesteld voor het college en de gemeenteraad. Voor de organisatie wordt het Veranderplan de komende tijd nog ingekleurd op het gebied van de doorontwikkeling van de organisatie, de hoofdpogave 'zelforganisatie' en de kernwaarden. Eind oktober is het Veranderplan voor de organisatie gereed.

Kwaliteitsimpulsen in het Veranderplan

Door de invoering van het groeimechanisme zijn we in staat om onze dienstverlening richting inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties kwantitatief in stand te houden. Hierdoor ontstaat er een springplank voor het geven van een kwaliteitsimpuls. Deze kwaliteitsimpulsen zijn in dit Veranderplan beschreven aan de hand van acties die zijn gericht op de ontwikkeling van de organisatie. Middels deze acties wordt het mogelijk om:

- kwalitatief mee te groeien om de complexiteit van de grote bestuurlijke en politieke opgaven aan te kunnen;
- een onderscheidende rol en positie in de regio te vervullen;
- de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek verder te professionaliseren.

Tabel 1 Kwaliteitsimpulsen Veranderplan

Structurele kwaliteitsimpulsen	Incidentele kwaliteitsimpulsen
• Versterken van het opgavemanagement. • Vergroten van het strategisch vermogen. • Investeren in datageletterdheid en meer datagestuurd werken. • Organisatie versterken op het gebied van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie.	• Instrumentaria voor opgavegestuurd werken doorontwikkelen en organisatiebreed inzetten. • Professionaliseren van het opdrachtgever-/opdrachtnemerschap. • Slim samenwerken. • Intensiveren rol participatiesamenleving. • Vergroten van het omgevingsbewustzijn. • Versterken van de netwerkvaardigheden. • Ontwikkelen van een omgekeerde mandaatregeling. • Stimuleren van bewustwording en ander gedrag en een andere houding in relatie tot zelforganisatie. • Onderzoeken gesprekscyclus in relatie tot zelforganisatie. • Programma 'de lerende organisatie'. • Alle clusters maken een jaarplan. • Ontwikkelen van een dashboard. • Versterken van vakmanschap. • Moderniseren van het functie- en loongebouw. • Besluitvormingsprocessen vereenvoudigen en slagvaardiger maken.

Organisch doorontwikkelen

Het is nodig om de organisatie aan te passen omdat de huidige inrichting van de organisatie onvoldoende bijdraagt aan het realiseren van de hoofdopgaven voor de organisatie ontwikkeling. We gaan daarbij niet voor een 'klassieke' reorganisatie oftewel 'in een klap van de huidige naar een nieuwe organisatie'. We kiezen voor een gefaseerde doorontwikkeling van de organisatie. Er is geen blauwdruk waar we naar toe werken. Er is wel een besturingsfilosofie. Deze luidt als volgt:

- we gaan uit van een positief mensbeeld en willen verantwoordelijkheden laag in de organisatie beleggen. Hiermee willen meer ruimte geven aan zelforganisatie;
- we ontwikkelen door naar een platte organisatie met clusters die wendbaar zijn en zich snel kunnen verhouden tot veranderingen;
- we willen meer integraliteit en samenwerkingsmogelijkheden bieden aan de organisatie. We werken als 1 organisatie aan de grote bestuurlijke en politieke opgaven;

- de inrichting van de organisatie en de rol van leidinggevendens faciliteert het zelforganiserend vermogen van teams en medewerkers;
- in onze organisatie inrichting willen we een duidelijke splitsing tussen de reguliere dienstverlening en de grote bestuurlijke en politieke opgaven;
- de ambtelijke top stuurt als collectief op het concern en op de realisatie van de grote bestuurlijke en politieke opgaven.

Begeleiding van de transitie

Het realiseren van de benodigde verandering is een verantwoordelijkheid van de hele organisatie. Het MT is de opdrachtgever, maar iedereen doet mee. Om de transitie mee mogelijk te maken formeren we een transitieteam. Dit team zet de acties in gang die bijdragen aan de gewenste verandering en de doorontwikkeling van de organisatie. Het transitieteam is zelforganiserend, adviseert als collectief MT/directie en neemt initiatief tot acties die nodig zijn om het Concernplan uit te voeren. Daarbij wordt, net zoals bij de totstandkoming van het Concernplan, de gehele organisatie betrokken.

Investeringsplan

Voor 2021 t/m 2024 hebben we de benodigde investeringen in beeld gebracht (zie hiervoor tabel 2.) Daarnaast is er een dekkingsplan opgesteld (zie tabel 3). Het investerings- en het dekkingsplan vormen input voor de programmabegroting.

Tabel 2 Investeringsplan

Onderwerp	* € 1.000,=			
	2021	2022	2023	2024
Opgavegestuurd	530	475	440	440
Wendbaar	182	212	182	182
Zelforganiserend	225	225	-	-
Slagvaardig	80	170	80	80
Transitieteam	320	205	-	-
Subtotaal	1.337	1.287	702	702
Waarvan structureel	702	702	702	702
Waarvan incidenteel	635	585	-	-
Frictie en mobiliteitskosten	550	370	-	-
Totaal	1.887	1.657	702	702

Tabel 3 Dekkingsplan

Onderwerp	* € 1.000,=			
	2021	2022	2023	2024
Dekking structurele kosten:	702	702	702	702
• 2 vacatures MT niet invullen	200	200	200	200
• Inverdieneffect datagestuurd werken Sociaal Domein	-	100	150	200
• Inverdieneffect strategisch werken op inkopen	-	100	150	200
• Restant uit begrotingssaldo	502	302	202	102
Dekking incidentele kosten en frictie- en mobiliteitskosten:	1.185	955		
• algemene reserve	1.185	955	-	-
Totaal	1.887	1.657	702	702

Evaluatie en bijstelling

Beide delen van het Concernplan maken deel uit van onze planning- en controlcyclus. In aanvulling daarop voeren we in 2022 een tussenevaluatie uit. Deze tussenevaluatie kan ertoe leiden dat er voor 2023 en 2024 nieuwe acties nodig zijn of dat er in-/extensiveringen nodig zijn (structureel en/of incidenteel). In 2024 evalueren en actualiseren we het Concernplan in de volle breedte.

1. Inleiding

Missie en visie

De inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties van Zuidplas staan centraal in ons handelen en dus ook in het Concernplan. Dit komt tot uitdrukking in de missie en visie zoals opgenomen in 'Concernplan deel 1: Organisatievisie 2020-2024' (zie onderstaand tekstkader).

Missie

Zuidplas is een groeigemeente. Het faciliteren van de groei van Zuidplas is de kern van onze nieuwe Organisatievisie. Zuidplas is een verzameling van dorpen met hun eigen karakter. Samen maken de dorpen Zuidplas; een gemeente met een stevige positie in de Zuidelijke Randstad. Zuidplas groeit de komende jaren naar een middelgrote gemeente die toekomstbestendig is.

Als organisatie groeien we mee met de opgaven voor Zuidplas. Daarbij staan we in verbinding met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Iedereen heeft hierbij een belangrijke rol. Met elkaar en met onze partners binnen en buiten de gemeente realiseren we de opgaven; vóór en met de samenleving, met de politiek en het bestuur. Samen maken we Zuidplas.

Visie

De groei van Zuidplas biedt grote mogelijkheden en uitdagingen voor de organisatie. We merken dat bij de directe dienstverlening voor onze inwoners en bedrijven (ongeveer 80% van ons werk) en bij de realisatie van de grote bestuurlijke en politieke opgaven (ongeveer 20% van ons werk). Om de uitdagingen en mogelijkheden die de groei van Zuidplas ons biedt optimaal te faciliteren gaan we de komende jaren op weg naar een organisatie die **opgavegestuurd, wendbaar, zelforganiserend en slagvaardig** is. Een organisatie waar we trots op zijn en waar positiviteit, onderling vertrouwen en de menselijke maat de basis zijn voor de manier waarop we met elkaar om gaan. Daarbij horen de volgende kernwaarden: **Verbindend, Open, Energiek en Lef**.

We onderkennen dat de benodigde verandering niet op één snelheid door ons allemaal kan worden gerealiseerd. Belangrijk is dat we een beweging vooruit maken. Een beweging die past bij de groei van Zuidplas en bij onszelf.

Concernplan raakt de hele organisatie

Het Concernplan heeft betrekking op iedereen in de organisatie. Zowel op diegenen die actief zijn in de directe dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen als diegenen die werken aan de realisatie van de grote bestuurlijke en politieke opgaven. 100% van de organisatie gaat er mee aan de slag. Het realiseren van de benodigde verandering is een collectieve verantwoordelijkheid van iedereen in de organisatie.

Doelen van het Concernplan

In het 'Concernplan deel 1: Organisatievisie 2020 – 2024' zijn de onderstaande 4 doelen genoemd voor het Concernplan:

1. een antwoord geven op de wijze waarop onze organisatie jaarlijks kwantitatief mee gaat groeien met de groei van onze gemeente. De basis van de gemeente, onze dienstverlening aan onze inwoners ondernemers en maatschappelijke organisaties, moet op orde blijven in de grote groei die we mee maken. Anders komt de kwaliteit van onze dienstverlening onder druk te staan;
2. zorgen dat we kwalitatief meegroeien om de complexiteit van opgaven aan te kunnen;
3. een antwoord bieden op de manier waarop we de onderscheidende rol en positie van onze gemeente in de regio kunnen invullen. Dat betekent het versterken van ons strategisch vermogen en onze skills in de organisatie, zodat Zuidplas op verschillende dossiers een (voor)trekkersrol kan spelen in de regio en daarbuiten;
4. het optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek.

In mei 2020 is de Organisatievisie vastgesteld als onderlegger van de Zomernota 2020. In de Organisatievisie worden de missie, de visie en de hoofdpogaven (ic opgavegestuurd, wendbaar, zelforganiserend en slagvaardig) uitgewerkt en zijn de kernwaarden (ic Verbindend, Open, Energiek en Lef) geïntroduceerd.

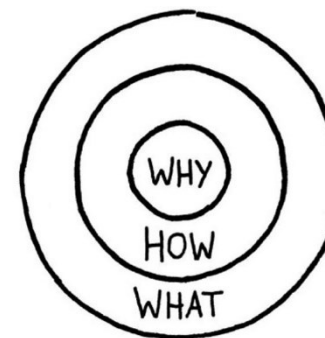
De Organisatievisie is uitgewerkt in dit Veranderplan. Het Veranderplan is input voor de programmabegroting 2021. Daarbij gaan we op hoofdlijnen ook in op de benodigde doorontwikkeling van de organisatie.

De komende tijd gaan we het Veranderplan voor de organisatie nog verder inkleuren op het gebied van de doorontwikkeling van de organisatie, de hoofdpogave 'zelforganisatie' en de kernwaarden. Eind oktober is het Veranderplan voor de organisatie gereed.

Het Veranderplan is feitelijk de 'WHAT' in de Golden Circle benadering (zie afbeelding 1). De 'WHY' en de 'HOW' zijn beschreven in deel 1 van het Concernplan, de Organisatievisie.

Invulling doelen Concernplan

Met de vaststelling van het groeimechanisme (zie onderstaand tekstkader) bij de Zomernota 2020 is er invulling gegeven aan het eerste doel van het Concernplan; kwantitatief meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas. De andere drie doelen (ic kwalitatief meegroeien met de ontwikkelingen in Zuidplas, een onderscheidende rol in de regio en optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek) worden ingevuld op basis van de kwaliteitsimpulsen die in dit Veranderplan zijn opgenomen.

Afbeelding 1

Toelichting bij het groeimechanisme:

We willen een dienstverlenende en slagvaardige organisatie zijn voor onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Dat kan alleen als we als organisatie ook meegroeien met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. Alleen dan kunnen we onze dienstverlening op peil houden en slagvaardig blijven opereren. Om dit te mogelijk te maken is bij de Zomernota 2020 het groeimechanisme vastgesteld. Het groeimechanisme is bedoeld om de basis op de orde houden. Een goede basis is de springplank voor het geven van een kwaliteitsimpuls waarmee we de ambities van Zuidplas kunnen realiseren. In deze notitie hebben we de acties beschreven die nodig zijn om de kwaliteitsimpuls te kunnen leveren

Nieuw perspectief voor iedereen

De Organisatievisie en de kwaliteitsimpulsen die in dit Veranderplan zijn beschreven betekenen ook dat er nieuwe perspectieven ontstaan voor iedereen in de organisatie. Er ontstaat meer ruimte om samen met collega's onderwerpen op te pakken. Rollen worden belangrijker dan functies en er komt meer aandacht voor team- en persoonlijke ontwikkeling. En ook de versterkingen op het personele vlak bieden mogelijkheden voor iedereen in de organisatie.

Toelichting bij het begrip 'team':

In Zuidplas onderscheiden we twee typen teams. Het *cluster* dat als het ware de thuishaven is voor iedereen en waarin je samenwerkt aan reguliere taken. En de *teams* waarin clusteroverstijgend aan opgaven wordt gewerkt. Teamontwikkeling kan in beide typen plaatsvinden. In clusters staat het ontwikkelen van basisvaardigheden en het op peil houden van inhoudelijke kennis centraal staan. In de clusteroverstijgende teams staat teamontwikkeling in het teken van specifieke vaardigheden en kennis die nodig zijn om de opgaven verder te brengen.

Leeswijzer

De acties die we in 2021 en 2022 oppakken zijn bekend (zie hoofdstuk 2). Ook de doorontwikkeling van de organisatie is in grote lijnen helder (zie hoofdstuk 3). En in hoofdstuk 4 beschrijven we de wijze waarop we de transitie willen organiseren. In hoofdstuk 5 zijn de benodigde investeringen beschreven alsmede het dekkingsplan.

2. Acties Concernplan

In het document 'Concernplan deel 1: Organisatievisie 2020 - 2024' zijn de vier hoofdpogaven voor de organisatie ontwikkeling benoemd: opgavegestuurd, wendbaar, zelforganiserend en slagvaardig. In dit hoofdstuk beschrijven we de acties waarmee we invulling geven aan deze hoofdpogaven.

We beginnen niet bij '0'. De acties die we oppakken betreffen enerzijds intensiveringen van ontwikkelingen die al in gang zijn gezet en anderzijds gaat het om nieuwe acties. Alle acties zijn nodig om:

- kwalitatief mee te groeien om de complexiteit van opgaven aan te kunnen;
- een onderscheidende rol en positie in de regio te kunnen vervullen;
- de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek verder te professionaliseren.

De acties komen per hoofdpogave aan de orde. Daarbij beginnen we steeds met het herhalen van het doel dat we met de betreffende hoofdpogave nastreven.

2.1 Opgavegestuurd

Doel uit de Organisatievisie

In het onderstaande tekstkader hebben we het doel zoals dat is omschreven in de Organisatievisie opgenomen.

Zuidplas treedt op als één geheel bij de opgaven waar we voor staan.

We doen dat door:

- te werken vanuit een duidelijke koers, met heldere doelen en haalbare opdrachten;
- integraal, clusteroverstijgend, samen te werken;
- het effect van de voortgang van de opgaven waar we aan werken te laten zien en actief te delen;
- slim strategisch te handelen en daarmee onze positie in de regio te verstevigen;
- onze blik te richten op buiten en trends en ontwikkelingen mee te nemen in ons werk.

Wat bedoelen we met 'opgavegestuurd'?

Als we het hebben over opgaven dan bedoelen we "de grote bestuurlijke en politieke opgaven"². Enkele voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van het Middengebied, het programma duurzaamheid, het programma Omgevingswet, de ontwikkelingen rondom het gemeentelijk toegangsteam etc. Veel van deze opgaven zijn opgenomen in het coalitieakkoord en de lange termijn agenda van de gemeenteraad. Jaarlijks brengen we in beeld welke opgaven we onder handen hebben, wat de voortgang is en of we op koers liggen. Daarbij kijken we meerdere jaren vooruit. Het Concernplan werkt immers ook door naar de volgende collegeperiode en naar een toekomstig collegeprogramma en de opgaven die hieruit voortvloeien.

Opgavegestuurd werken raakt enerzijds de medewerkers die hier mee bezig zijn in de rol van bijvoorbeeld programmamanager, opgavemanager en projectleider. Anderzijds raakt het ook de medewerkers die een bijdrage leveren aan programma's en projecten in de rol van inhoudelijk deskundige of als jurist, financieel deskundige, communicatieadviseur, IT adviseur etc.

² Als we het elders in deze notitie hebben over 'hoofdpogaven' dan bedoelen we de hoofdpogaven voor de organisatie ontwikkeling ic opgavegestuurd, wendbaar, zelforganiserend en slagvaardig.

Acties

Tabel 4 Acties opgavegestuurd

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
1	Instrumentaria voor opgavegestuurd werken, doorontwikkelen en organisatiebreed inzetten. Dit is enerzijds een continu proces dat onderdeel is van het 'going concern'. Anderzijds gaat het om extra inspanningen om het bestaande instrumentarium te ontsluiten en door te ontwikkelen. Ook gaan we de bekendheid met en de inzet van diverse vormen van sturing van opgaven (denk daarbij aan portfoliomanagement, programmamanagement en projectmanagement) op de werkvloer vergroten en verbeteren.	• Meer medewerkers hebben de vaardigheden die nodig zijn om opgavegestuurd te werken.
2	Versterken van het opgavemanagement: • om opgavegestuurd te kunnen werken hebben we meer mensen nodig die opgaven kunnen uitvoeren. We noemen dit opgavemanagers. Op dit gebied gaan we onze organisatie structureel versterken; • ook zijn er meer medewerkers nodig die de juiste rol kunnen vervullen bij het realiseren van opgaven. Voor hen worden trainingen en opleidingen georganiseerd. We doen dat onder meer binnen het programma 'de lerende organisatie'.	• Meer medewerkers hebben de vaardigheden die nodig zijn om opgavegestuurd te werken.
3	Professionaliseren van het opdrachtgever-/opdrachtnemerschap. Dit betekent dat we gaan investeren in het samenspel tussen bestuurlijke en ambtelijke opdrachtgevers en opdrachtnemers. We starten met het opstellen van heldere spelregels. Via een plan van aanpak gaan we deze uitrollen in de organisatie.	• Meer opdrachten die worden gerealiseerd door goede samenwerking tussen (bestuurlijke en ambtelijke) opdrachtgever en opdrachtnemer. • Meer opdrachten volgens de spelregels van helder opdrachtgever en –nemerschap. • Professionele opdrachtgevers • Professionele opdrachtnemers

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
4	We willen de opgaven van overmorgen tijdig kunnen herkennen. Dat is nodig om kansen te pakken en weerbaar te worden voor bedreigingen. Slim samenwerken en belangenbehartiging staan daarbij centraal. Hiervoor willen we ons ' strategisch vermogen vergroten '. Dat doen we door medewerkers 'strategischer' te maken en door de organisatie structureel te versterken. We doen dat onder meer binnen het programma 'de lerende organisatie'.	• Tijdig kunnen inspelen op ontwikkelingen. • Kansen pakken en weerbaar worden voor bedreigingen.
5	We gaan slim samenwerken met partijen die ons kunnen helpen met het realiseren van onze opgaven. We kijken daarbij naar de samenwerking met andere overheden (oa gemeenten, de regio en bovenregionale partijen). Ook kijken we naar de samenwerkingsmogelijkheden met opleidings- en kennisinstituten. Hiervoor gaan we een samenwerkingsvisie ontwikkelen. Deze visie start met een netwerkanalyse en een analyse van interessante samenwerkingspartners. In de visie staan de te behalen resultaten centraal.	• Zuidplas heeft een duidelijk profiel in de regio. • Meer strategische samenwerkingen waardoor de belangen van Zuidplas effectiever kunnen worden behartigd.
6	We zitten middenin de participatiesamenleving. De samenwerking met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties bij beleidsontwikkeling en in programma's en projecten wordt steeds meer een vast onderdeel van ons handelen. De komende jaren gaan we onze rol in de participatiesamenleving intensiveren .	• Samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties de opgaven voor Zuidplas realiseren.

2.2 Wendbaar

Doel uit de Organisatievisie

In het onderstaande tekstkader hebben we het doel zoals dat is omschreven in de Organisatievisie opgenomen.

We zijn er voor de inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties van Zuidplas. We bewegen mee als de behoeften van hen veranderen of wanneer omstandigheden wijzigen.

We doen dat door:

- op de hoogte te zijn van wat er speelt in de gemeente en hierop in te spelen;
- onze rol(len) aan te passen aan de veranderende vraag en/of omstandigheden;
- verantwoordelijkheden én bevoegdheden bij direct betrokken medewerkers te leggen;
- creatief te zoeken naar nieuwe oplossingen wanneer oude niet werken of niet meer passen bij de vraag van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties of bij de inhoudelijke opgave(n).

Acties

Tabel 5 Acties wendbaar

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
1	We gaan investeren in het ' vergroten van het omgevingsbewustzijn ' van onze organisatie. Hierbij gaat het er om dat we ons bewust zijn van wat er in onze omgeving gebeurt en dat we hier tijdig en snel op anticiperen. Dit vraagt om de juiste mindset. Hier gaan we aan werken door bij de ontwikkeling van onze teams aandacht te schenken aan omgevingsbewustzijn binnen het programma 'de lerende organisatie'.	• Beter kunnen anticiperen op de ontwikkelingen in de gemeente en daarbuiten. Micro en macro.
2	Via deelname aan netwerken houden we zicht op wat er speelt in de gemeente. Doordat we zicht hebben op wat er speelt kunnen we hier ook tijdig op anticiperen. Momenteel is onze deelname aan netwerken vooral kennis gedreven en omdat we een formele samenwerkingsrelatie hebben. We gaan hier een impuls aan geven en we gaan onze ' netwerkvaardigheden versterken '. Daarbij ligt de focus op deelname aan netwerken zodat de belangen van Zuidplas worden behartigd. Concreet schenken we bij de ontwikkeling van onze teams expliciet aandacht aan het versterken van	• Verbinding maken met personen en organisaties binnen en buiten de gemeente. • Effectief behartigen van de belangen van Zuidplas. Duidelijke relatie met strategisch vermogen.

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
	netwerkvaardigheden. We doen dat onder meer binnen het programma 'de lerende organisatie'.	
3	Om ons werk goed te kunnen doen moeten we goed geïnformeerd zijn. Om goed geïnformeerd te zijn gaan we structureel en systematisch data verzamelen, bewerken, analyseren en inzetten bij de realisatie van opgaven en voor dashboarding. Hiervoor gaan we investeren in onze datageletterdheid en gaan we meer datagestuurd werken. Dit vraagt om een veranderkundige aanpak. We richten ons daarbij op innovatieve methoden voor dataverzameling, databundeling, data-analyse en inzet van data voor het doen van operationele, tactische en strategische interventies. Om dit mogelijk te maken gaan we de organisatie structureel versterken. In het verlengde hiervan maken we een programma voor datagestuurd werken. Onderdelen van dit programma zijn het meer datageletterd maken van de organisatie én het in beeld brengen van benodigde investeringen in ict en bedrijfsvoering. Opleidingen en trainingen pakken we op binnen het programma 'de lerende organisatie'.	• Gebruik van data voor de realisatie van opgaven waarbij we meer gaan sturen op 'de bedoeling'. • Op basis van data wendbaar zijn in de interventies die we doen.
4	Om wendbaar te kunnen zijn en zelforganisatie mee mogelijk te maken is het nodig dat medewerkers de juiste handelingsbevoegdheden krijgen. Hierdoor zijn zij in staat om snel te handelen en kunnen onnodige schakels en vertraging in de besluitvorming kunnen worden vermeden. Hiervoor gaan we een omgekeerde mandaatregeling ontwikkelen. Daarbij worden zoveel mogelijk bevoegdheden gemandateerd tot op medewerkersniveau, tenzij anders wordt bepaald. Een bijkomend voordeel hiervan is dat de mandaatregeling minder onderhoudsgevoelig is. Dit is niet alleen een instrumentele actie. Het belangrijkste is dat medewerkers ook de ruimte krijgen om gebruik te maken van bevoegdheden én dat ze het lef hebben om er gebruik van te maken. Bij teamontwikkelingen gaan we daar aandacht aan schenken.	• We maken gebruik van het mandaat dat er is waardoor de resultaten worden behaald en waardoor we snel in kunnen spelen op de vraag van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

2.4 Zelforganiserend

Doel uit de Organisatievisie

In het onderstaande tekstkader hebben we het doel zoals dat is omschreven in de Organisatievisie opgenomen.

We gaan uit van onze eigen kracht, onze talenten en ons groeivermogen. We doen dat zelfstandig en in teamverband.

We doen dat door:

- ons werk zelfstandig en in samenwerking met collega's te organiseren;
- pro-actief te handelen;
- aanspreekbaar te zijn op onze professionaliteit en de resultaten die we realiseren;
- oog te hebben voor onze eigen talenten en voor elkaars talenten en deze ook te gebruiken;
- te blijven leren en onszelf te ontwikkelen.

Wat bedoelen we met 'zelforganisatie'?

Hiermee bedoelen we dat we binnen de kaders van de organisatiedoelen en inhoudelijke kaders samenwerken. Daarbij is er veel ruimte om dit zelfstandig en in teamverband te doen. Integraliteit, kwaliteit, pro-actief samenwerken en zelfstandig mobiliseren van collega's die nodig zijn om de opgaven uit te voeren staan daarbij voorop.

De redenen voor ons om te kiezen voor 'zelforganisatie' als één van de leidende principes voor de toekomst zijn:

- zelforganisatie vergroot de autonomie en de veerkracht van teams & medewerkers waardoor we wendbaarder en slagvaardiger zijn en waardoor we doelgerichter werken aan de grote bestuurlijke en maatschappelijke opgaven voor Zuidplas;
- zelforganisatie biedt teams & medewerkers de gelegenheid om zichzelf te ontwikkelen en om zelfstandiger te opereren. Hierdoor kunnen ze (nog meer dan nu) het verschil maken voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

Bij de ontwikkeling naar meer zelforganisatie staan teamontwikkeling en de ontwikkeling van (persoonlijk) leiderschap (van leidinggevend en medewerkers) centraal. In het programma 'de lerende organisatie' werken we uit hoe we dat gaan doen. In dit programma gaat het niet alleen over de ontwikkeling van zelforganisatie. Om een 'lerende organisatie' te worden gaan we ook extra investeren in training en opleiding gericht op het versterken van vaardigheden (via de Zuidplas Academie). We denken dan onder meer aan trainingen gericht op netwerkvaardigheden, omgevingsbewustzijn, strategisch vermogen, digitale geletterdheid en vakmanschap. Om een 'lerende organisatie' te worden verhogen we het bestaande budget voor opleiding en training. We alloceren deze middelen centraal en zetten ze in daar waar de vraag en de behoefte is.

Acties

Tabel 6 Acties zelforganiserend

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
1	Bij zelforganisatie gaat het onder meer over het stimuleren van bewustwording en over ander gedrag en houding. Hier beginnen we morgen mee. Dat doen we op de volgende manieren: • we gaan het er met elkaar over hebben in clusteroverleggen en in teams waarin we samenwerken; • we gaan goede voorbeelden en bestaande ervaringen met zelforganisatie actief met elkaar delen; • we gaan ambassadeurs voor zelforganisatie benoemen.	• Ons zelforganiserend vermogen groeit.
2	De basis voor zelforganisatie is ook dat iedere medewerker de regie neemt voor zijn/haar eigen ontwikkeling. Iedere medewerker is hier verantwoordelijk voor en neemt het initiatief om daarover het gesprek te voeren met zijn leidinggevende. Daarbij wordt ook de feedback van collega's gebruikt. We gaan onderzoeken in hoeverre de huidige gesprekscyclus hierop aansluit en op moet worden aangepast.	• We geven zelf aan hoe en in welke richting zij we ons ontwikkelen ter versterking van het zelforganiserend vermogen van het team en de organisatie.
3	We gaan aan de slag met de permanente ontwikkeling van medewerkers in de organisatie. Daarvoor maken we een programma 'de lerende organisatie'. Dit programma kent de volgende programmalijnen: • training en opleiding gericht op het versterken van vaardigheden (via de Zuidplas Academie). We denken dan onder meer aan netwerkvaardigheden, omgevingsbewustzijn, strategisch vermogen digitale geletterdheid en vakmanschap; • teamontwikkeling gericht op het stimuleren van zelforganisatie; • leiderschapsontwikkeling zowel gericht op leidinggevend (een management development programma) als gericht op persoonlijk leiderschap van medewerkers.	• We beschikken over de competenties, houding en gedrag om optimaal bij te dragen aan de opgaven voor Zuidplas.

2.4 Slagvaardig

Doel uit de Organisatievisie

In het onderstaande tekstkader hebben we het doel zoals dat is omschreven in de Organisatievisie opgenomen.

We werken met veel inzet, energie en slagvaardigheid aan de opgaven van Zuidplas, we zijn daarbij in staat om doortastend te handelen.

We doen dat door:

- de groei van Zuidplas en de groei van de organisatie in balans te houden en hiervoor de basis op orde te brengen en continu te verbeteren;
- de kwetsbaarheid van sommige rollen en functies waar nodig te ondervangen;
- de gevolgen van nieuwe ontwikkelingen voor de organisatie en voor de bedrijfsvoering tijdig in beeld te brengen;
- besluitvormingsprocessen zodanig in te richten dat zorgvuldigheid en snelheid in balans zijn.

Acties

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
1	We gaan voor alle clusters een jaarplan maken. Het jaarplan wordt dé leidraad voor de sturing van het cluster. Een jaarplan dient een aantal doelen: • aangeven aan welke reguliere taken er wordt gewerkt; • aangeven aan welke grote bestuurlijke en maatschappelijke opgaven er wordt gewerkt; • aangeven hoe er aan de hoofdpogaven van de Organisatievisie wordt gewerkt; • inzicht te krijgen in omvang en intensiteit van taken; • sturen op de verdeling van taken (oa omvang van de flexibele schil en inzet voor projecten en programma's); • in beeld brengen van kwetsbare functies die een risico voor de continuïteit vormen; • in beeld brengen van de primaire en de kritische processen en aangeven of deze op orde zijn dan wel dienen te worden geoptimaliseerd; • in balans houden van de workload;	• Tijdig gemeentebreed prioriteiten stellen en middelen alloceren.

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
	in beeld brengen van de ondersteunende middelen die nodig zijn om de taken uit te kunnen voeren (denk aan opleiding, training, communicatie, ict, etc.). De uitvoering van het jaarplan wordt periodiek gemonitord. De jaarplannen zijn input voor de Zomernota en de programmabegroting. Voor de plannen wordt een kort en beknopt format ontwikkeld.	
2	Data die we gaan verzamelen (zie bij wendbaar) wordt actief ontsloten. Hiervoor gaan we een dashboard ontwikkelen waarin we relevante informatie op gaan nemen. De doelgroepen van het dashboard zijn primair de organisatie, het college en de gemeenteraad. Het gaat daarbij zowel om data aangaande de grote bestuurlijke en politieke opgaven (denk aan beoogd effecten en de voortgang van de realisatie) en als om data aangaande het concern (denk aan KPI's³ inzake dienstverlening, HRM en bedrijfsvoering).	- Gebruik van data voor de realisatie van opgaven waarbij we meer sturen op de 'de bedoeling' dan op prestaties en acties. - Op basis van data wendbaar zijn in de interventies die we doen.
3	We willen ons vakmanschap versterken. Naast de aandacht die we al hebben voor inhoudelijk vakmanschap gaan we extra inzetten op de professionalisering van de ambtelijke en bestuurlijke advisering. Hiermee bedoelen we dat we: - problemen overzichtelijk in beeld brengen, een heldere beschrijving van oplossingsmogelijkheden geven en een duidelijk beargumenteerd advies schrijven; - in onze advisering scenario's met verschillende ambitieniveaus en benodigde middelen schetsen. Hierdoor wordt het rendement van scenario's en interventies helder. Het versterken van het vakmanschap is een permanent aandachtspunt dat standaard op de agenda staat bij teamontwikkeling (zie ook netwerkvaardigheden, omgevingsbewustzijn en zelforganisatie).	Opdrachtgevers zijn in staat om een weloverwogen besluit te nemen op basis van rendementsafwegingen.
4	De wijze waarop ons functie- en loongebouw is opgebouwd past niet bij de steeds complexere opgaven voor Zuidplas. We gaan dan ook het functie- en loongebouw moderniseren. Dat is nodig om kwaliteit te kunnen blijven leveren en om concurrerend te worden bij het aantrekken van nieuwe medewerkers. Op basis van onderzoek gaan we hiervoor voorstellen ontwikkelen.	- Betere concurrentiepositie voor Zuidplas op de arbeidsmarkt. - We zijn beter in staat om medewerkers vast te houden en te werven - Kwaliteitsimpuls in de diepte en breedte van de organisatie

³ KPI = Key Performance Indicator

Nr	Omschrijving	Beoogd resultaat
5	We gaan besluitvormingsprocessen vereenvoudigen en slagvaardiger maken . Er is een soort van parafencultuur ontstaan in Zuidplas. Er worden veel 'hoepels' ervaren waar we door heen moet springen voordat er sprake is van een besluit. Door te gaan werken met een omgekeerde mandaatregeling (zie bij 'wendbaar') brengen we hier verandering in. In het verlengde hiervan gaan we de besluitvormingsprocessen zo inrichten dat de besluitvormingslijnen korter worden. Daarbij richten we ons in eerste instantie op de ambtelijke besluitvormingslijnen die vooraf gaan aan de bestuurlijke besluitvorming.	• Kortere besluitvormingslijnen waardoor we wendbaarder en slagvaardiger kunnen reageren.
6	Door de groei van onze gemeente, de vergrijzing van de organisatie en om grote opgaven goed uit te kunnen voeren zijn er de komende jaren veel medewerkers nodig. Hiervoor gaan we de organisatie versterken op het gebied van recruitment en arbeidsmarktcommunicatie . In dit kader gaan we ook in beeld brengen 'waarom' medewerkers Zuidplas gaan verlaten.	• Nieuwe collega's die de competenties en kennis hebben die nodig zijn.

3. Doorontwikkeling van de organisatie

Organisch doorontwikkelen

De nadruk ligt in de komende jaren bij de hoofdoggaven voor de organisatie⁴ (zie hoofdstuk 2), de verankering van de kernwaarden en de realisatie van de grote bestuurlijke en politieke opgaven. Daar werken we naar toe. Dat is voor ons de stip op de horizon. Om dat mogelijk te maken passen we wanneer nodig ook de organisatie aan.

Bij het aanpassen van de organisatie beginnen we niet bij '0', maar gaan we door op de weg die we de afgelopen jaren zijn ingeslagen. We gaan niet voor een 'klassieke' reorganisatie oftewel 'in een klap van de huidige naar een nieuwe organisatie'. We kiezen voor een gefaseerde doorontwikkeling van de organisatie. Stap voor stap als het ware. Hierdoor ontstaat er ook ruimte om nieuwe inzichten mee te nemen.

Besturingsfilosofie

Er is geen blauwdruk waar we naar toe werken. Er is wel een besturingsfilosofie op basis waarvan we de eerste stappen gaan zetten. Deze besturingsfilosofie luidt als volgt:

⁴ Deze raken de gehele organisatie en 100% van de medewerkers.

- we gaan uit van een positief mensbeeld en willen verantwoordelijkheden laag in de organisatie beleggen. Hiermee willen meer ruimte geven aan zelforganisatie;
- we ontwikkelen door naar een platte organisatie met clusters die wendbaar zijn en zich snel kunnen verhouden tot veranderingen;
- we willen meer integraliteit en samenwerkingsmogelijkheden bieden aan de organisatie. We werken als 1 organisatie aan de bestuurlijke en politieke opgaven;
- de inrichting van de organisatie en de rol van leidinggevendens faciliteert het zelforganiserend vermogen van teams en medewerkers;
- in onze organisatie inrichting willen we een duidelijke splitsing tussen de reguliere dienstverlening en de grote bestuurlijke en politieke opgaven;
- de ambtelijke top stuurt als collectief op het concern en op de realisatie van de grote bestuurlijke en politieke opgaven.

De doorontwikkeling van de organisatie gebeurt op basis van deze besturingsfilosofie.

De eerste fase van de doorontwikkeling

Per 1 april 2021 hebben we ons voorgenomen om de volgende organisatieveranderingen te realiseren:

- de vorming van een 3 hoofdig directie waarbij een directielid zich richt op het concern en een andere op de grote bestuurlijke en maatschappelijke opgaven;
- het afschaffen van de afdelingslaag in de organisatie;
- de vorming van een nieuw team 'Opgavemanagement'.

Daarnaast verwachten we dat de ontwikkelingen inzake de toegang sociaal domein en het Middengebiet leiden tot aanpassingen van de inrichting van de organisatie. We stellen een plan van aanpak op aan de hand waarvan we de doorontwikkeling van de organisatie begeleiden. Dat doen we in nauw overleg met de Ondernemingsraad.

4. Organisatie van de transitie

Hele organisatie is aan zet

Het realiseren van de benodigde verandering is een collectieve verantwoordelijkheid van de hele organisatie. De Organisatievisie en het Veranderplan richten zich immers op de hele organisatie en alle medewerkers. Hiervoor is het belangrijk dat iedereen betrokken wordt bij het uitvoeren van de acties en bij de doorontwikkeling van de organisatie. Door bottom-up te werken ontstaat draagvlak voor de verandering. Hiervoor ontwikkelen we een communicatie- en participatiestrategie zoals we dat ook hebben gedaan voor het Concernplan.

Directie is opdrachtgever

De huidige acties en de toekomstige acties worden uitgevoerd onder leiding van MT/directie. De leden van MT/directie zijn de ambtelijk opdrachtgever voor alle acties. Gezamenlijk stuurt MT/directie er met de clustermanagers op dat de organisatie in beweging komt en blijft en dat de hoofdopgaven worden gerealiseerd met de kernwaarden als 'leitmotiv'. MT/directie wordt hierbij ondersteund door een transitieteam.

Transitieteam

Het realiseren van de benodigde verandering gaat niet van zelf. Het transitieteam zet de acties in gang die bijdragen aan de benodigde verandering zoals beschreven in de Organisatievisie en het Veranderplan. Daarbij wordt, net zoals bij de totstandkoming van het Concernplan, de gehele organisatie betrokken. Om dit mogelijk te maken bestaat het transitieteam uit de volgende rollen:

- een transitie-manager (tevens voorzitter van het transitieteam);
- een communicatie-adviseur;
- een HR-adviseur;
- een aantal medewerkers in de rol van ambassadeur.

Het transitieteam is zelforganiserend, adviseert als collectief MT/directie en de clustermanagers, stuurt op de ontwikkelagenda vanuit de vier hoofdopgaven en neemt initiatief tot acties die nodig zijn om het Concernplan uit te voeren. Het transitieteam werkt aan de hand van de communicatie- en participatiestrategie (met spoorboekje) dat steeds actueel worden gehouden.

5. Investerings- en dekkingsplan

Het Concernplan heeft vier belangrijke doelen⁵:

1. een antwoord geven op de wijze waarop onze organisatie jaarlijks kwantitatief mee gaat groeien met de groei van onze gemeente. De basis van de gemeente, onze dienstverlening aan onze inwoners ondernemers en maatschappelijke organisaties, moet op orde blijven in de grote groei die we mee maken. Anders komt de kwaliteit van onze dienstverlening onder druk te staan;
2. zorgen dat we kwalitatief meegroeien om de complexiteit van opgaven aan te kunnen;
3. een antwoord bieden op de manier waarop we de onderscheidende rol en positie van onze gemeente in de regio kunnen invullen. Dat betekent het versterken van ons strategisch vermogen en onze skills in de organisatie, zodat Zuidplas op verschillende dossiers een (voor)trekkersrol kan spelen in de regio en daarbuiten;
4. het optimaliseren van de samenwerking tussen organisatie, bestuur en politiek.

Bij de besluitvorming over de Zomernota 2020 is besloten om het groeimechanisme te hanteren waarmee het eerste doel is gerealiseerd. De acties die nodig zijn om de ander drie doelen te realiseren zijn in dit Veranderplan beschreven.

Investerings voor acties en transitie

In tabel 8 hebben we in beeld gebracht welke investeringen we gaan doen om dit Veranderplan uit te kunnen voeren en de gewenste kwaliteitsimpulsen te geven.

⁵ Bron: Concernplan deel 1: de Organisatievisie 2020-2024.

Tabel 7 Investeringsplan

Onderwerp	* € 1.000,=			
	2021	2022	2023	2024
Opgavegestuurd	530	475	440	440
Wendbaar	182	212	182	182
Zelforganiserend	225	225	-	-
Slagvaardig	80	170	80	80
Transitieteam	320	205	-	-
Subtotaal	1.337	1.287	702	702
Waarvan structureel	702	702	702	702
Waarvan incidenteel	635	585	-	-
Frictie en mobiliteitskosten	550	370	-	-
Totaal	1.887	1.657	702	702

Toelichting op de tabel:

- Een aantal acties is structureel van aard. Deze acties leiden tot een kwaliteitsimpuls in de organisatie op het personele vlak het gebied van:
 - opgavemanagement;
 - strategisch vermogen;
 - datageletterdheid;
 - recruitment en arbeidsmarktcommunicatie.
- Van de incidentele acties zijn de vorming van een transitieteam en investering in een lerende organisatie essentieel voor het slagen van de benodigde verandering.
- Frictie- en mobiliteitskosten:
 - er is geen sprake van een klassieke reorganisatie, maar van een doorontwikkeling. De komende jaren gaan we stapsgewijs aan de slag met het verkennen van de mogelijke aanpassingen van de organisatie. We verwachten daarbij iedereen binnen de organisatie te kunnen herplaatsen. Voor het geval dat niet lukt zijn er middelen nodig om mensen te begeleiden naar een andere positie buiten onze organisatie. We spreken dan van frictie- en mobiliteitskosten. Hiervoor reserveren we € 250.000,= per jaar voor 2021 en 2022.
 - omdat er sprake is van dynamische doorontwikkeling van de organisatie is er op aantal managementplekken tijdelijke inhuur nodig die we gedurende de transitie gaan vervangen. Voor de tijdelijke inhuur van managementplekken reserveren we in 2021 € 300.000,= en voor 2022 € 120.000,=. Het betreft hier de meerkosten van inhuur ten opzichte van vast personeel.

Dekkingsplan

De benodigde investeringen gaan we als volgt gaan dekken.

Tabel 8 Dekkingsplan

Onderwerp	* € 1.000,=			
	2021	2022	2023	2024
Dekking structurele kosten:	702	702	702	702
• 2 vacatures MT niet invullen	200	200	200	200
• Inverdieneffect datagestuurd werken Sociaal Domein	-	100	150	200
• Inverdieneffect strategisch werken op inkopen	-	100	150	200
• Restant uit begrotingssaldo	502	302	202	102
Dekking incidentele kosten en frictie- en mobiliteitskosten:	1.185	955		
• algemene reserve	1.185	955	-	-
Totaal	1.887	1.657	702	702

Evaluatie en bijstelling

Beide delen van het Concernplan maken deel uit van onze planning- en controlcyclus. In aanvulling daarop evalueren we in 2022 de uitvoering van de acties en geven we aan of we op koers liggen dan wel of er bijstellingen nodig zijn. Deze tussenevaluatie kan ertoe leiden dat er voor 2023 en 2024 nieuwe acties nodig zijn of dat er in-/extensiveringen nodig zijn (structureel en/of incidenteel). We zullen dit tijdig meerjarig inzichtelijk maken voor de programmabegroting 2023.

In 2024 evalueren en actualiseren we het Concernplan in de volle breedte. Dan beoordelen we of de hoofdpogaven zijn gerealiseerd, de kernwaarden zijn verankerd en de acties zijn uitgevoerd.

Bijlage 9 Herstelplan

gemeente
Zuidplas

Herstelplan sluitende begroting 2021

Fase 1 van het komen tot een meerjarig structureel sluitende meerjarenbegroting (na amendering)

Corsa A20.001076

Komen tot een sluitende begroting 2021 gemeente Zuidplas (na amendering)

Fase 1: herstelplan behorende bij de Programmabegroting 2021-2024

Aanleiding

In de Zomernota 2020 werd duidelijk dat de financiële situatie voor Zuidplas onhoudbaar geworden was. De steeds verder oplopende kosten in het sociaal domein konden niet meer opgevangen worden binnen de bestaande begroting. Het college stuurde daarom aan op een sterke lobby voor een realistische vergoeding vanuit het Rijk en gaf aan tot een sluitende begroting te willen komen voor het begrotingsjaar 2021, echter zonder de zojuist genoemde oplopende kosten vanuit het sociaal domein. Uit de gesprekken met de provincie bleek al snel dat de provincie de situatie begrijpt en ook steunt maar zich helaas ook moet houden aan de wet. Daarin staat dat zij moeten toetsen of er een reële begroting voorligt, die structureel sluitend is voor begrotingsjaar 2021 of 2024. De budgetten zijn hierin gebaseerd op een realistische raming, ook voor het sociaal domein.

Verschillende fasen

De financiële situatie van Zuidplas zal weer tot een duurzaam evenwicht of wel een structureel sluitende meerjarenbegroting moeten komen. De gemeente moet immers uitkomen met de beschikbare middelen die binnenkomen. Dit proces om weer tot een structureel sluitende begroting te komen is in 2 fasen geknipt:

- Fase 1, dit herstelplan dat leidt tot een structureel sluitende begroting 2021;
- Fase 2, Project Keuzes maken om te komen tot een duurzaam evenwichtige begroting.

Onder het kopje vervolg in de 2^e fase wordt kort geschetst hoe het college fase 2 vorm wil geven.

Fase 1

Het college biedt de raad mogelijkheden om te komen tot een sluitende begroting 2021 zonder:

- Vergaande, onherstelbare bezuinigingen
- Aantasting van het voorzieningenniveau

De focus is hierdoor op de techniek komen te leggen in combinatie met niet vergaande keuzes, beperkte inkomstenverhoging en transformatie op het Sociaal Domein.

Vervolg in de 2^e fase

In 2021 volgt de tweede fase. In deze tweede fase wordt een traject Keuzes Maken gestart. Het doel hiervan is om een volledig pallet aan keuzemaatregelen beschikbaar te hebben zodat de raad in ieder geval in staat is om te komen tot een sluitende begroting voor het begrotingsjaar 2022.

Het traject keuzes maken moet uiteindelijk leiden tot een pakket aan keuzemaatregelen dat ingezet kan worden voor:

1. een structureel sluitende/duurzaam evenwichtige meerjarenbegroting;
2. versterking van het weerstandsvermogen.

Structureel sluitende begroting

Het keuzepakket moet de raad de mogelijkheid bieden - los of het Rijk nog duidelijkheid schept over een reële vergoeding voor de taken die wij als gemeente uitvoeren - om te komen tot een structureel sluitende meerjarenbegroting, ook na het begrotingsjaar 2022. Om als raad ook dan een integrale afweging te kunnen maken zullen ook de voorstellen uit dit herstelplan wederom ter discussie gesteld worden.

Versterking van het weerstandsvermogen

In 2020 zien we dat het weerstandsvermogen is afgenomen door onder andere het voorstel uit dit herstelplan om een kapitaallastenreserve in te richten. Maar ook zien we de daadwerkelijke risico's onder andere door de Coronacrisis toenemen. Dat zorgt ervoor dat we naast een zoektocht voor structurele ruimte ook na moeten denken over incidentele financiële ruimte zodat we ook in de toekomst onze risico's voldoende af kunnen dekken met eigen vermogen (de algemene reserve).

In deze tweede fase willen we rekening houden met het volgende:

- a. er komt geen duidelijkheid vanuit het Rijk voor opstelling van de Zomernota 2021;
- b. er komt geen duidelijkheid vanuit het Rijk voor opstelling van de Programmabegroting 2022-2025;
- c. er komen geen extra middelen vanuit het Rijk;
- d. er komen slechts in beperkte mate extra middelen vanuit het Rijk.

Het college gaat graag met u in gesprek hoe u als raad bij dit traject Keuzes Maken betrokken wordt.

Inzicht in de meerjarenbegroting

Voor het verloop van de meerjarenbegroting verwijzen wij u naar het raadsvoorstel R20.000083) Programmabegroting 2021-2024. De hieronder genoemde bedragen zijn opgenomen in duizendtallen en geven een beeld van het verloop vanaf de vastgestelde saldi, de voorliggende besluiten en de saldi die de basis vormen voor het dekkingsplan.

	2021	2022	2023	2024
Vastgesteld saldo meerjarenbegroting	-5.190	-5.828	-6.095	-6.108
a Totaal effect Najaarsnota 2020	139	248	-352	-353
b Totaal effect Programmabegroting 2021-2024	268	-191	-93	-18
c Tussentijds genomen raadsbesluiten	-46	-57	-7	-7
Saldo voor herstelplan	-4.829	-5.828	-6.547	-6.486

Na vaststelling van de Najaarsnota 2020, de Programmabegroting 2021-2024 en een aantal raadsbesluiten bedraagt het tekort voor het begrotingsjaar 2021 ruim € 4.800.000.

Keuzemogelijkheden

In totaal is er een surplus aan keuzemogelijkheden waardoor er een voordelig saldo ontstaat voor het begrotingsjaar 2021. Het tekort voor het dekkingsplan betrof € 4.800.000 en er is een totaal aan bezuinigingsmogelijkheden van € 4.900.000. Hieronder staan de verschillende keuzemogelijkheden weergegeven onderverdeeld naar technische en keuzemogelijkheden.

	2021	2022	2023	2024	
Technische mogelijkheden herstelplan					
1a Inzet stelposten prijs en groei tbv kosten sociaal domein	3.198	300	300	300	
1b Opnemen prijsindex op sociaal domein	-300	-300	-300	-300	
2 Schrappen stelpost onvoorzien	100	100	100	100	
3 Inzet van een kapitaallastenreserve	814	850	950	960	+
Totaal techniek	3.812	950	1.050	1.060	
Keuzes					
4 Strakker indiceren begeleiding Wmo en Jeugdhulp	320	480	640	640	
5 Kostenverlagende beheersmaatregelen sociaal domein	300	300	300	300	
6a Verhoging bouwleges van 1,77% naar 2%	140	132	91	91	
6b Benodigd extra personeelsbudget tbv bouwleges	-40	-40	-40	-40	
6c Dekking extra personeelsbudget tlv groeimechanisme	40	40	40	40	
7 Geen toekenning index op subsidiejaarplan 2022	-	73	73	73	
8 Kostendekkende tarieven doorberekenen	45	45	45	45	
9 Toeristenbelasting naar € 1,85	150	150	150	150	
10 Stijging lokale woonlasten met 1,1%	165	165	165	165	+
Totaal aan keuzemogelijkheden	1.120	1.345	1.464	1.464	
Saldo inclusief herstelplan	103	-3.533	-4.033	-3.962	

Per keuzemogelijkheid wordt hieronder een uitgebreide toelichting gegeven.

Toelichting mogelijkheden

1a. Inzet stelposten prijs en groei t.b.v. de oplopende kosten op het sociaal domein

Het college ziet de steeds verder oplopende kosten in het sociaal domein en stelt voor om hiervoor de hiervoor bedoelde stelposten prijs en groei in te zetten voor het begrotingsjaar 2021. Het college wil de discussie over de inzet vanaf 2022 van de stelposten prijs en groei ten gunste van het sociaal domein betrekken in de tweede fase. De onduidelijkheid vanuit het Rijk, de ingezette beheersmaatregelen en straks de uitkomsten van de tweede fase Keuzes maken zullen een andere inzet van de stelposten prijs en groei vragen. De integrale afweging op welke beleidsvelden de stelposten ingezet worden kan pas in de tweede fase gemaakt worden. Daardoor wordt voorgesteld de stelposten vooralsnog alleen voor het begrotingsjaar 2021 in te zetten. Voor de jaren vanaf 2022 wordt structureel € 300.000 uit de stelpost gehaald vanwege de vereiste prijsindex op het sociaal domein. Hiervoor zit in de stelpost prijs vanaf 2022 voldoende ruimte.

1b. Prijsindex op het sociaal domein

Onlosmakelijk van 1a is 1b ontstaan. De provincie heeft aangegeven dat er vanwege de financiële onduidelijkheid op het sociaal domein er geen stijging in groei opgenomen hoeft te worden. Wel toetst de provincie of er een prijsindex opgenomen is. Doordat keuze 1a. voorstelt om de stelposten prijs en groei volledig in het zetten voor de oplopende kosten in het sociaal domein verdwijnt de dekking voor de prijsindex voor het jaar 2021.

De totale omvang van het sociaal domein (jeugdhulp en Wmo) betreft € 17,5 miljoen. De door de raad vastgesteld prijsindex is 1,7%. In totaal reserveren we met dit onderdeel € 300.000 voor prijsindex die vanaf 2022 uit de stelpost prijs (opgenomen onder 1a) wordt gedekt.

2. Schrappen van stelpost onvoorzien

Voorgesteld wordt om de structurele dekkingsbron "post onvoorzien" in te zetten ten gunste van het begrotingssaldo. De post onvoorzien is een structurele reservering in de begroting van Zuidplas voor onvoorziene, onvermijdbare en onuitstelbare uitgaven en bedraagt jaarlijks € 100.000. Het is wettelijk niet verplicht om een stelpost onvoorzien te hebben. In de tweede fase met het project Keuzes Maken zal de stelpost onvoorzien wel in de brede discussie opgevoerd worden.

3. Inzet van een kapitaallastenreserve

Voorgesteld wordt om éénmalig een bedrag van € 4,4 miljoen vanuit de algemene reserve te storten in een (nieuw in te stellen) reserve dekking kapitaallasten. Dit bedrag is voldoende om van een aantal specifieke investeringen voor de volledige afschrijvingstermijn van de betreffende investeringen, de structurele toekomstige afschrijvingslasten te dekken. Hiermee is de omvang van de nieuw in te stellen reserve dekking kapitaallasten gelijk aan de totale afschrijvingslasten van de resterend looptijd van de investeringen. De reserve dekking kapitaallasten is een reserve die als structureel dekkingsmiddel wordt aangemerkt door het provinciaal toezicht. Onderstaande tabel biedt meer inzicht.

Reserve dekking kapitaallasten													bedragen * € 1.000			Totaal
Omschrijving	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Automatisering hardware	345	323	305	279	186	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Automatisering software	209	205	205	205	51	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Transportmiddelen 8 jr	79	79	76	76	26	21	18	15	-	-	-	-	-	-	-	
Veegwagens	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Begraafplaats	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Inventaris en meubilair	4	4	4	4	4	4	4	4	-	-	-	-	-	-	-	
Zoutstrooiers, sneeuwplougen en machines	45	38	34	30	30	30	30	23	23	12	-	-	-	-	-	
Transportmiddelen 12 jr	28	28	23	18	18	17	17	17	17	17	17	17	-	-	-	
Installaties en machines	81	80	79	75	71	71	71	71	71	70	70	70	70	70	67	
Totaal jaarlijkse dekking uit de reserve	814	779	727	688	387	144	141	130	111	99	87	87	70	70	67	4.400

4. Strakker indiceren ter beperking aantal uren begeleiding Wmo en Jeugdhulp

In het proces van indiceren van uren begeleiding kan meer met de richtlijnen uit het Handboek gewerkt worden. Door deze strak toe te laten passen door het sociale team, als richtlijn, bestaat de verwachting dat het gemiddelde aantal uren begeleiding omlaag kan gaan naar de 3 uur per week. Echter, maatwerk blijft geleverd zodat op basis van de klantsituatie een passende indicatie wordt gegeven. Om te monitoren en bij te sturen zullen kwaliteitsmedewerkers (en/of de gedragswetenschapper) gedurende een bepaalde periode meekijken met alle begeleidingsindicaties die boven de 3 uur uitkomen. De resultaten zullen worden besproken en waar nodig vindt bijsturing plaats. Deze maatregel omvat strakker indiceren (volgens de richtlijn), ook bij de herindicatie, waarbij de nadruk ligt op afschaling (het naar beneden bijstellen van de indicaties waar dat kan).

Het terugbrengen van het aantal begeleidingsuren is mogelijk door de zelfredzaamheid te verhogen, waar nodig. Tevens zal gebruikelijke zorg meer aanhangig worden gemaakt. Het betreft de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden, omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden. Gebruikelijke zorg zal dan niet meer (zoals in de huidige situatie) door professionele begeleiders worden gedaan (zoals kinderen naar de muziek/sportles brengen). Hiermee wordt ook invulling gegeven aan de transformatie van het sociaal domein.

In 2021 zal een start worden gemaakt met het strakker indiceren voor nieuwe cliënten van de Wmo en Jeugd, dus waar het nieuwe indicaties betreffen.

Uitgangspunt is om geen strikte richtlijn van 3 uur op te nemen maar om de richtlijnen uit het Handboek strak als richtlijn toe te laten passen door het Sociale Team. De verwachting is dan dat het gemiddelde aantal uren begeleiding omlaag gaat naar 3 uur per week voor iedere nieuwe indicatie c.q. nieuwe cliënt. Echter, we blijven maatwerk leveren. In jaren 2022 en 2023 zal het strakker indiceren op de nieuwe cliënten van toepassing blijven. Tevens zullen in 2022 en 2023 ook bij de herindicatie van bestaande cliënten deze richtlijn worden toegepast waardoor het aantal begeleidingsuren naar beneden kan worden bijgesteld.

5. Kostenverlagende beheersmaatregelen sociaal domein

Een deel van de kostenverlaging komt voort uit een uitbreiding van het aantal huisartsenpraktijken dat een Praktijkondersteuner (POH) of een jeugdarts inzet. De POH (GGZ) of jeugdarts kunnen middels gesprekken met de jeugdige vaak tot het oplossen van de hulpvraag komen waardoor het aantal (duurdere) verwijzingen (door de huisarts) wordt beperkt. Het overgrote deel van de kostenverlaging komt voort uit het strakker indiceren en daarbij beter gebruik te maken van de beschikbare producten. De verwachting is dat een indicatie daarmee € 500 lager kan uitkomen. Dit voordeel is exclusief het terugbrengen van het aantal uren begeleiding (nummer 4, strakker indiceren).

6a. Verhoging bouwleges van 1,77% naar 2%

Het landelijk gemiddelde ligt op ongeveer 3%. Voorgesteld wordt de bouwleges te verhogen naar 2%. De kostendekkendheid is in de primitieve Programmabegroting 2021-2024 becijferd op 81,7%. Door de voorgestelde verhoging stijgt deze naar 91,5%.

6b. Benodigd extra personeelsbudget t.b.v. bouwleges

Onlosmakelijk van de verhoging bouwleges is er extra budget voor personeel benodigd vanwege de toegenomen aantallen en complexiteit.

6c. Dekking extra personeelsbudget t.l.v. budget groeimechanisme

Het extra benodigde budget wordt ten laste van het budget groeimechanisme gebracht.

7. Geen toekenning index op het subsidiejaarplan

Deze kostenverlaging doet zich voor door per 2022 geen indexering meer op de subsidiebedragen (binnen het sociaal en maatschappelijk domein) toe te passen.

8. Toepassing van kostendekkende tarieven intern en extern

De jaarlijkse bijstelling van het interne uurtarief (zodat deze marktconform blijven) zorgt voor een kleine voordelige bijstelling vanwege de doorbelasting naar de grondexploitaties. Daarnaast wordt voorgesteld om vanaf 2021 de werkelijk gemaakt kosten in de initiatieffase naar externen door te belasten.

9. Toeristenbelasting naar € 1,85

Voorgesteld wordt om het tarief van de toeristenbelasting te verhogen van € 1,13 naar € 1,85 per overnachting. Ondernemers die een slaapplek aanbieden in hotel, bed & breakfast, recreatiewoning of camping, krijgen een aanslag toeristenbelasting. Dit bedrag wordt over het algemeen doorberekend aan de overnachtende toerist.

10. Lokale woonlasten stijgen met 1,1%

Het doel is om de lasten voor de inwoner niet meer dan met de inflatiecorrectie te laten stijgen. In de zomernota is inflatiecorrectie vastgesteld op 1,7%. Dat betekent dat de totale lokale woonlasten met maximaal 1,7% mogen stijgen. Voor 2021 is een verlaging geconstateerd op de rioolheffing en een stijging op de afvalstoffenheffing. Per saldo is hierdoor ruimte ontstaan voor extra OZB-inkomsten. Hierdoor zouden de totale lokale woonlasten stijgen naar 1,7%. Echter doordat de afvalstoffenheffing voor 2021 met € 5,- per aanslag wordt verlaagd en t.l.v. de reserve afvalstoffenheffing wordt gebracht, stijgen de totale lokale woonlasten met maar 1,1%.

